

www.burmeseclassic.com

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း
စာရေးနည်းလမ်းညွှန်သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄)
သင်တန်းသူ / သင်တန်းသားများ၏
(သုတ ရသ စာစု - ၂)

ပန်းစေတီမန်

BURMESE
CLASSIC

www.burmeseclassic.com

ပန်းစေတမန်

(သုတရသစာစု-၂)

ကလောင်စုံ

BURMESE
CLASSIC

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပန်းစေတမန် (သုတရသ စာစု-၂)
စာရေးနည်းလမ်းညွှန် အမှတ်စဉ် (၄) ဆင်း သင်တန်းသူသင်တန်းသားများ

ထုတ်ဝေခြင်း

ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ
အုပ်စု - ၁၀၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ဦးလှတိုး (မြိ-၀၃၇၇၂)၊ ရန်အောင်စာပေ
တိုက် ၁၇၊ အခန်း ၂၃၊ ရွှေအုန်းပင်အိမ်ရာ၊
အနောက်ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာပုံဒီဇိုင်း

ကြူကြူသင်း

အတွင်းဖလင်

Dream City, 09 730 52433

အတွင်းနှင့် အပုံးပုံနှိပ်သူ

ဦးကျင်ရင် (မြိ-၁၀၀၉၈)၊ ရွှေခြင်္သေ့ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၉၊ ၃၁ လမ်း (အထက်)၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ရန်ကုန်မြို့။

တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသည့် ကက်သလောက်အညွှန်း (CIP)

၈၀၈.၈၃

ပန်းစေတမန် (သုတရသ စာစု-၂)/ကလောင်စုံ - ရန်ကုန်။
ရန်အောင်စာပေ၊ ၂၀၁၄။

၂၇၄ စာ၊ ၃၀ x ၂၀ စင်တီမီ

(၁) ပန်းစေတမန် (သုတရသ စာစု-၂)

မာတိကာ

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းဥက္ကဋ္ဌ၏ ဥပေဃာစဉ်

စဉ် အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ကဗျာ

၁။ ပန်းစေတမန်... သို့	၁
သင်တန်းမှူး	
၂။ ရဲရဲတောက်ညီမငယ်များသို့	၂
မကြည်ပြာ (သချာ)	
၃။ မိဘမေတ္တာ	၄
မောင်မောင်အေးမြင့် (လှိုင်)	
၄။ မနော	၆
ချစ်စည်သူ	
၅။ လှမ်းခဲ့ပါဆွေ ဖာပွန်မြေ	၉
ကောင်းထွဋ်ဝင်း (ခနုဖြူ)	
၆။ မီးမလောင် ပြာမကျ	၁၃
တိုးသန္တာ	
၇။ ဆေး	၁၅
မအိပ်ကောင်း	
၈။ သာမျိုးတင့်စုံ အရှေ့ရန်ကုန်	၁၆
နီလာထွန်း (ရုက္ခ)	

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၉။ စတုတ္ထမြင့်မိရ်....သို့ လရိပ်လေး (မောင်းမကန်)	၁၈
၁၀။ အသိ တမိုးအောက်	၂၀
၁၁။ MOTHER (အမေ) ကိုသိန်းသန်း (အင်းစိန်)	၂၁
၁၂။ ဝိညာဉ်မဲ့သောစာ ပညာဗိုလ်	၂၃
၁၃။ မိမြန်ပြည်အတွက် ကိုရွှေဝင်းသန့်	၂၅
၁၄။ နွေပန်းချီ ဇွန်မိုးအိမ် (ဓာတု)	၂၇
၁၅။ ရောင်ပါဦးခင် မစိမ်းစိမ်း	၂၉
၁၆။ ဟိုမရောက် သည်မရောက် အပျိုပေါက် ကလျာနွယ်	၃၀

ဆောင်းပါး

၁။ ပဲ့တင်သံ မောင်မောင်အေးမြင့် (လှိုင်)	၃၂
--	----

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၂။ ထိုက်ထိုက်တန်တန် နီလာထွန်း (ရက္ခ)	၃၇
၃။ သေတွင်းတူးသူများ ကိုရွှေဝင်းသန့်	၄၂
၄။ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တောင်တွင်းကဝိသောမ	၄၈
၅။ ပြောင်းလဲခြင်း တိုးရွှေလင်း	၅၄
၆။ ပညာခေတ်၏ စိန်ခေါ်မှု တမိုးအောက်	၅၉
၇။ လူငယ်စွမ်းအား ပြည်ထွန်းကား ကိုသိန်းသန်း (အင်းစိန်)	၆၅
၈။ တိထွေးတို့ တွန်သံဝေ ယဉ်ကျေးမေ	၇၅
၉။ ပျောက်ဆုံးသွားမလား နိဗ္ဗန်ဘုံ မစိမ်းစိမ်း	၉၅

ဝတ္ထုတို

၁။ စိတ်နေဘုံများ မကြည်ပြာ (သင်္ချာ)	၁၀၇
--	-----

စဉ် အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂။ လောကစည်းစိမ် သစ္စာမြတ်	၁၁၁
၃။ ကွန်ဂရက်ကျလေးရှင်း လရိပ်လေး (မောင်းမကန်)	၁၂၃
၄။ ဆင်ဦးစီး ကိုချို	၁၃၃
၅။ ရန်ကုန်မြို့မှာ သုံးရက်တာ စိမ်းရွက်လွှာ	၁၄၄
၆။ ရွှေဖူးစာကံ ကောင်းထွဋ်ဝင်း (ခန့်ဖြူ)	၁၅၁
၇။ ပဲ့တင်သံလေလား မေမြတ်မွန်	၁၆၆
၈။ အချစ်ရန်သူ မြတ်ဇော်အောင်	၁၉၂

ဝတ္ထုလတ်

၁။ ကျွန်မနှင့် ပန်းပွင့်ကလေးများ ဇွန်မိုးအိမ် (စာတု)	၁၇၆
၂။ မေမေမေတ္တာ စေတမန် ဂမုန်းအင်	၁၉၉
၃။ ဘဝမာယာ ကျော်ဇော်ဝင်း	၂၁၈

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းဥက္ကဋ္ဌ၏ ဥပျော့ဇဉ်

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း၏ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော “စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း” ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစတင်၍ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်မှာ (၄)နှစ် ဆက်တိုက်ရှိခဲ့ပြီ။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် (သင်တန်းအမှတ်စဉ် - ၁) မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် (သင်တန်းအမှတ်စဉ် - ၄) အထိ စိတ်ပါဝင်စားသူ များပြားသည်ထက် များပြားလာကာ သင်တန်းသူ/သင်တန်းသားဦးရေကိုလည်း တိုး၍တိုး၍ လက်ခံခဲ့ရသည်။

စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်းကို ဖွင့်လှစ်ရသည့် အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာစာပေကို စနစ်မှန် နည်းမှန် အတွေးအခေါ်မှန် စိတ်စေတနာမှန်ဖြင့် ရေးသားတတ်ကြစေရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစာပေ၏ တန်ဖိုးကိုသိရှိမြတ်နိုးပြီး မှန်မှန်ကန်ကန် ရေးတတ်စေလိုသော စေတနာဆန္ဒကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤသင်တန်းများတွင် ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ ပြဇာတ်နှင့် ဘာသာပြန် ရေးသားသည့် နည်းစနစ်များကို အတွေ့အကြုံရင့် ဆရာများက ပို့ချပေးကြသည်။ သင်တန်းထဲမှာပင် လက်တွေ့လေ့ကျင့် ရေးသားစေခဲ့သလို လေ့ကျင့်စရာ အိမ်စာအဖြစ်လည်းပေး၍ ရေးသားစေခဲ့သည်။ ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပပေး၍လည်း ရေးသားစေခဲ့သည်။ သင်တန်းသားများက စိတ်အားထက်သန်စွာ သင်ယူ လေ့လာ လေ့ကျင့် ရေးသားကြသည်။ ထို့ကြောင့် သင်တန်းသားအများစုသည် သင်တန်းဆင်းပြီးသည့်နောက် စာပေလောကထဲတွင် ဝင်ဆန့် နိုင်ရန် ကလောင်သွေးလာကြသည်။ သင်တန်းအသီးသီးမှ သင်တန်းဆင်း များသည် စာပေကို ချစ်မြတ်နိုးစိတ် ထက်သန်လာသည့်အပြင် ဇွဲကောင်းသူများ၊ ရေးအားကောင်းသူများ ဖြစ်သဖြင့် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်နှင့် သတင်းစာများထဲတွင် ဖော်ပြခြင်းခံကြရသည်။ အချို့က စာပေပြိုင်ပွဲများတွင် ဆုများ ရရှိကြသည်။ အချို့က လုံးချင်းစာအုပ်များပင် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ကြသည်။

သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၄) မှ သင်တန်းဆင်းများသည် ၎င်းတို့
ရေးသားသည့် ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးများကို (သုတ ရသ စာစု - ၁)
အဖြစ် စုစည်း၍ “ပန်းရတု” စာအုပ်ကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင်
ထုတ်ဝေခဲ့ကြသည်။ နောက်ခြောက်လအကြာ ယခု ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင်
(သုတ ရသ စာစု - ၂) အဖြစ် စုစည်း၍ “ပန်းစေတမန်” စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေ
နိုင်ခဲ့ကြပြီဖြစ်သည်။ ဤသို့ ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ခြင်းကို ထောက်ရှု၍ သင်တန်းသား
များ၏ စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုကို အကဲဖြတ်နိုင်ကြမည်
ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ ပေါက်ရောက်အောင်မြင်ပါစေဟု မုဒိတာပွား
ဆုတောင်းလိုက်ရပါသည်။

လယ်တွင်းသားစောချစ်
(ဥက္ကဋ္ဌ)
မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း

ပန်းစေတမန်....သို့

- ပန်းစေတမန်
ဝေယံမှာ တင့်ထူး။
ရောင်သွေး နီလွင်လွင်နှင့်
ကောင်းကင်ပြာ တိမ်လွှာထက်
ဝဲလျက် ရွှင်မြူ။ ။
- ပန်းစေတမန်
ပြည်သူ့ အရောက်သွား။
ပြည်လုံး ညီတညာနှင့်
ကြည်သာစွာ ပျော်ရွှင်တွဲ
နွဲ့ကြစို့လား။ ။
- ပန်းစေတမန်
ဆုပန်လွှာ ထပ်လောင်း။
မုန်တိုင်းထန် ကြမ္မာကြမ်းရင်လဲ့
စခန်းသာ အရောက်မြန်း
လမ်းဖြောင့်စေကြောင်း။ ။

သင်တန်းမှူး

* ရဲရဲတက္ကီ၊ ရဲသွေးနီ၍
တူညီစိတ်ထား၊ ညီမများကို

ရတနာပုံခေါ်၊ မန်းမြို့တော်၌
ပြုံးပျော်ကြိုးစား၊ ပြည့်ကိုယ်ပွားပေါ့
ကြွားကြွားဝင့်ချီ၊ အမည်ခေါ်လျက်
ကမ်းလင့်လက်များ၊ သူရဲကောင်းလားသို့
ကားဖြင့်လှည့်စဉ်၊ စိတ်ဘဝင်ဝယ်
မြင်သူကြည်နူး၊ ဂုဏ်လျှင်ထူးသည့်
ရွှင်မြိုးစရာ SEA Game ပွဲ။ ။

မကြည်ဖြာ (သင်္ချာ)

မိဘမေတ္တာ

* မြင်းမိုရ်တောင်ဦး
မတကြားသည်
ကျေးဇူးကြီးလှ
မိနှင့် ဖသည်
မညီမေတ္တာ
မရှိပါဘဲ
သာတူညီမျှ အမြဲချစ်။

* သားသမီးများ
မတူခြားလည်း

ပန်းစေတမန်

၅

စိတ်ထားမြဲမြဲ
ရှိနေပြန်သည်
အမှန်ရင်တွင်း
မာန်မတင်းပဲ
ဝင်းဝင်းပပ ရှိနေမြဲ။

* မရှိတရား
အရှိထားလည်း
မမှားမေတ္တာ
စေတနာကို
ခါခါတွေ့၍ ကန်တော့၏။ ။

မောင်မောင်အေးမြင့် (လှိုင်)

မနော

ချစ်စည်သူ

မနော

- အရိယာဟု၊ ဆိုမှတ်ပြုချင်
ရင်မှနှလုံး၊ မဖုံးမြူကင်း
စဉ်သန့်ရှင်း၍၊ နေ့စဉ်အလုပ်
ကြိုးကုတ်ကျင့်ပြန်၊ တရားမှန်ပင်
ဖန်ဖန်စစ်ကြော၊ ကိုယ့်မနောကို
မပြောဘဲနှင့် သိစေချင်။
- အမှန်ဖုံးထား၊ ထိုတရားကား
ယှဉ်ထားနှိုင်းလျှင်၊ ကြောင်အသွင်သို့
ရေတွင်ပိုင်ပိုင်၊ မငုပ်နိုင်ခဲ့
ခိုင်ခိုင်မတ်မတ်၊ ဆိုမည်မှတ်က
ပညတ်လောက၊ မှန်က မှန်မှ
ဝိဇယဏ္ဍာန်၊ သရုပ်မှန်လိမ့်။

ပန်းစေတမန်

?

- စိတ်ကိုဆေးကြော၊ သည်သဘောကို
မနောတွင်းထိ၊ သိရှိစေသား
တစ်ပါးငါသူ၊ ကျင့်မတူလည်း
လူဟူသရွေ့၊ အကြောင်းတွေ့က
မမျှညီနှိုင်း၊ ဆိုတိုင်းမအောင်
ဆောင်၍မရ၊ ဘဝများစွာ
ကြမ္မာများစွာ၊ မရှောင်သာခဲ့
သတ္တဝါတစ်ခု၊ ကံတစ်ခုဟု
ရှိမှုပရမတ်၊ မှတ်သားထွေထွေ
ကြုံတွေ့ပေလည်း၊ သွေဖယ်မငြင်း
ဖြစ်ခြင်းအမှန်၊ ဧကန်သာရှင့်။

- ကောက်ကျစ်သည့်စိတ်
သိုသိပ်ကပ်မှီး၊ နည်းနည်းရှိရုံ
ပိုးခြံအုံ့သွင်၊ လျင်စွာဆများ
အကုသိုလ်ပွားလျက်၊ တက်သည့်ဒီရေ
ရှိန်မသေတတ်၊ ရပ်တန့်မရ
ဒုက္ခမထွေး၊ သာနိုင်ရေးကို
ကြံတွေးမှီထောက်၊ သိက္ခာပျောက်ကာ
ရုပ်ဖောက်ပြန်၍၊ တစ်ကွေ့တစ်ဘဝ
အနိုင်ရယူ၊ ပျော်နိုင်သူလည်း
နောင်မူမကောင်း၊ စိတ်ဟောင်းညစ်စုတ်
သူယုတ်ဖြစ်ကာ၊ ဘဝတာသည်
သစ္စာကင်းဝေး၊ အမှားထွေး၏။

- ဂုဏ်ရှိန်မြင့်မွန်း၊ ငွေရည်သွန်းသည့်
လဝန်းပမာ၊ ထိန်ထိန်သာလည်း
သာသည့်ဘဝ၊ တဒဂ်ပင်
ဘာမျှမကြာ၊ သံသရာ၌
လည်ကာတစ်ဖန်၊ ပြောင်းရပြန်ခိုက်
အမှိုက်တစ်စ၊ ပြာမှုန်မျှလား
လောကလူ့ဘောင်၊ ဟင်းလင်းပြောင်၍
လောင်ကျွမ်းပျက်သုဉ်း၊ ဘဝဆုံးမည်
နိဂုံးနောင်တဖြစ်ပါလိမ့်။ ။

ချစ်စည်သူ

လှမ်းခဲ့ပါဆွေ ဟပွန်မြေ

- အဆင့်ဆင့်လျှင်
တောင်မြင့်သီခေါင်၊ ညိုညိုရောင်နှင့်
လျှိုမြောင်သွယ်တပ်၊ ရစ်ခွေပတ်လျက်
တောရပ်စခန်း၊ စုံမြိုင်နန်းမှာ
စိမ့်စမ်းဖြာဝေ၊ ချောင်းမြောင်းတွေနှင့်
ငှာနေရပ်မွန် မြို့ဟပွန်ဝယ်.....။
- လွန်ခဲ့ဟေမန်
ဝိမှာန်ကာလ၊ ပန်းစုံခက
အလှဝေလျှံ၊ ပျံ့မွှေးပြန်။
- ဝသန်ခါမျိုး
သွန်းကာဖြိုးသည်၊ မိုးခြိမ့်တုန်းလျှင်
ပြင်လုံးစိမ်းလဲ့၊ ကောက်ပင်နွဲ့။

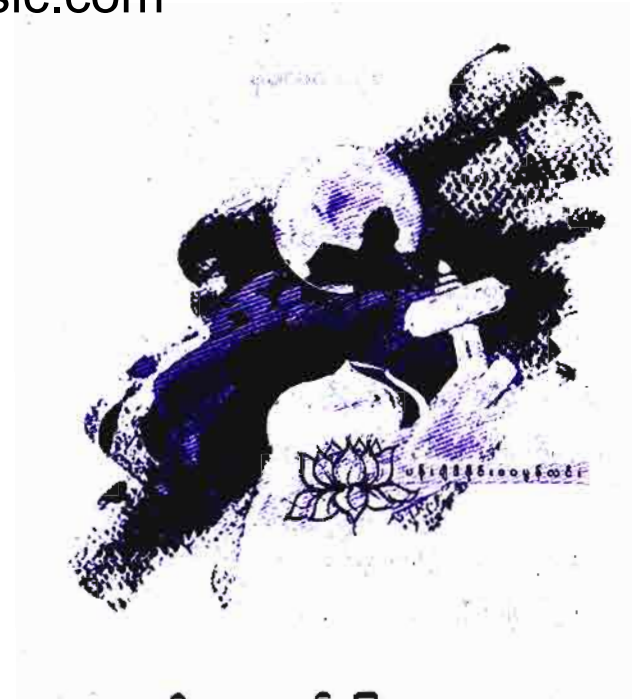
- ရောက်ခဲ့ဟေမန်
လေပြန်ငယ်သွင်း၊ ဇင်ယုံသင်း၍
ငွေနှင်းမှုန်လွှာ၊ ဇာပဝါ။
- တောရိပ်သာချောင်း၊ လဲစိမ်းရောင်နှင့်
တောင်စွန်းကုမူ၊ သစ်ရိပ်ထူမှ
ကုကုရွှေချို၊ ဒေါင်းကတိုးဝေ
မျောက်ကြိုးခွေနှင့်၊ လွမ်းစေဟန်နှော
ရွှေဥဩပင်၊ စုံတခွင်၌
သံစဉ်ငြိမ်ညောင်း၊ ထပ်ဆင့်လောင်းကာ
ငှက်ပေါင်းတေးရွှေ၊ မြူးကြပေ၍
စိုင့် ချေ ပဒတ်၊ ဆတ်နှင့်စရယ်
ယုန်ငယ် ဖွတ်ကျား၊ သမင်များလည်း
ကျက်စားလှည့်ပတ်၊ သည်မြိုင်ရပ်။
- တောကိုခုတ်ရှင်း၊ ပြန်မြေခင်း၌
မုရင်းစပါး၊ သီးနှံပြားနှင့်
စားဖွယ်ဖုံဖုံ၊ ဂျုံ ပြောင်း နေကြာ
စိုက်ပျိုးရာတည့်၊ နာနတ် လိမ္မော်
ပန်းသစ်တော်နှင့်၊ ပေါ်စခူးရင်း
မင်းကွတ် သရက်၊ သီးစုံထွက်ပြန်
လယ်ဆန်မွှေးဇွေး၊ ကောက်သစ်ထွေးက
ရင်နွေးစေလိမ့်၊ ဆိမ့်ချိုမြိန်။
- မြေ၏သားမို့
အားကောင်းမောင်းညို၊ လှလင်ယိုလည်း
မှုန့်ကတ် မျှစ်ချို၊ တောကိုတိုး၍

- တောင်ရိုးတလွှား၊ ပေါင်းဖော်များနှင့်
ဝါးရုံရှုပ်ရှုပ်၊ ညှို့မှိုင်းတုပ်လယ်
သစ်ခုတ် ပျားဖွပ်၊ ဖွတ် ပဒတ် လိုက်
ပျော်စရိုက်မွေ၊ စဉ်ချမ်းမြေ။
- ကျေးလက်အလှ
လုံမပျိုဖြူ၊ သွင်တစ်မူဆင်
ကြည်စင်မနော၊ ရောင်မနောဘဲ
နုချောယဉ်ပို၊ စကားဆိုလျှင်
ချိုပျားသကာ၊ ကဲ့ပမာသို့
နှုတ်လွှာနုထွေး၊ ပန်းဆီသွေးနှင့်
နီထွေးပါးပြင်၊ ဖွတ်ညက်စင်။
 - တောင်ရိုးမှာခို၊ လုံမပျိုနှင့်
ကိုကာလသာ၊ ပေါင်းဖော်များဖျင်
လယ်ပြင်ယာစောင့်၊ ကြောင့်ကြမဲ့တင်း
တင်းတိမ်ခြင်းနှင့်၊ သင်းပင်းဖွဲ့ကာ
ငြိမ်းချမ်းစွာပင်၊ ဘာသာဘာဝ
ကကြ ဆိုကြ လွတ်လပ်စွာ။
 - ဒို့ဆွေ ဒို့မျိုး၊ ချည်နှောင်ကြိုးတည့်
သည်မိုးအောက်နေ၊ သည်ရေတူသောက်
မဖောက်မပြန်၊ မြဲမြဲချစ်ခြင်း
သစ္စာနှင်း၍၊ မောင်ရင်း နှမ
နေခဲ့ကြပြီ နှစ်ကြာရှည်။
 - သဘာဝအလှ၊ ပြည့်လှုံသည့်
သာစွဌာနေ၊ ဖာပွန်မြေသို့

ပန်းစေတမန်

ဆွေတို့ကြွလှမ်း၊ လာခဲ့စမ်းပါ
စိတ်ပန်းလည်းပြေ၊ စိတ်နေ မြေချမ်း
ကြည်လင်လန်းအောင်၊ လက်ကမ်းကြိုဆို
ရွှင်ချိုမနော၊ ချစ်ကြည်လောနင့်
သဘောအကြိုက်၊ မွေ့ပျော်ပိုက်၍
နှစ်မြို့က်စေမှု၊ ဧည့်ဝတ်ပြုမည်
ခုပင်လှမ်းခဲ့ပါတော့ဆွေ။ ။

ကောင်းထွဋ်ဝင်း (၁၃၆၅)

မီးမလောင် ပြာမကျ

- ပခုံးနှစ်ဖက်ကြား၊ ခေါင်းပေါက်ငြားလည်း
လူသားစင်စစ် မဟုတ်တယ်။
- နင်းပြားဘဝ၊ ချို့တဲ့လှလည်း
သီလလုံအောင် စောင့်နိုင်ဖွယ်။
- ကုဋေကုဋာ၊ ဖြိုးကြွယ်ပါလည်း
စာရိတ္တကောင်းမှ တင့်တယ်မယ်။
- ကျမ်းစာမဖတ်၊ စာမတတ်တောင်
မြင့်မြတ်စိတ်ထား ဆောင်နိုင်တယ်။

- ဘွဲ့လွန်ပါရဂူ၊ အောင်လံထူထားသူ ငါ စီးပွားစောင့်ရှောက်လွယ်၊
- သံသရာခရီး၊ လျှောက်မငြိုးခင် ကြိုးရင့်ရာ ထောင်းတော့မယ်၊
- ဘဝနေညှိ၊ အချိန်တိုတွင် ယိုယွင်းပျက်စီးလွယ်လှတယ်၊
- ခန္ဓာရုပ်နာမ်၊ ပျက်ပြုန်းပြန်လည်း တန်ဖိုးတစ်ခုရှိရမယ်၊
- မီးသော်မခ၊ ပြာမကျတဲ့ လှပသိက္ခာ ကျန်သင့်တယ်။ ။

တိုးသန္တာ

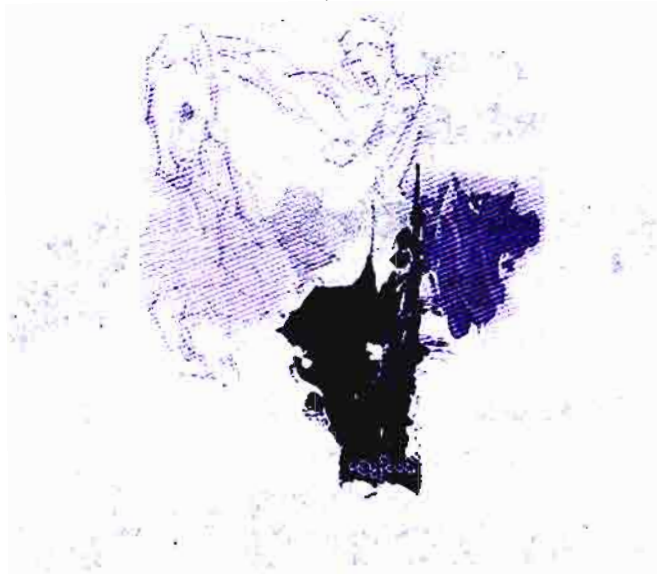
(ဒေါက်တာမတင်ဝင်းရေးသားသည့် “လူသာပြာဖြစ်သွားမယ်၊ သိက္ခာတမီးမလောင်ဘူး” ဆောင်းပါးကို ခံစားရေးဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။)

ဆေး

- အသည်းကွဲရောဂါ ပျောက်ဖို့
သောက်ရတဲ့ဆေးက
ဘဝပျက်ဆေး။
- ဘဝပျက်တာပြင်ဖို့
ဝင်ရတဲ့ဆေးက
အတိတ်မေ့ဆေး။
- အတိတ်မေ့တာ ဝေးဖို့
ပေးရတဲ့ဆေးက
တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး
တိုက်ကျွေးရင်ကောင်းမယ်ဗျ... နော။ ။

မအိမ်ကောင်း (ပြန်မာစာ)

သာမျိုးတင့်စုံ အရှေ့ရန်ကုန်

- အရှေ့ရန်ကုန်
သာမျိုးစုံ
ပေါင်းဆုံ ဂုဏ်များဆင့်။
- ရွှေဘုန်းပွင့်မည်
ဘွဲ့တော်ချီ
ရောင်ခြည်ခြောက်သွယ်ပွင့်။
- နိဗ္ဗာန်ပြည်နန်း
ဗိဇ္ဇာန်လွမ်း
လှူဒါန်းပြသည်နှင့်။
- ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ဂုဏ်ရည်မှန်း
သည်လမ်းမည်တွင်ရှင့်။
- ခေါက်တုံ့ပြေးလွှား
မော်တော်ကား
အများခရီးသင့်။

ပန်းစေတမန်

- မီးရထားလျှင်
ဘူတာစဉ်
နှင်သည် တဝင့်ဝင့်။
- ပုဇွန်တောင်ချောင်း
မေးတင်ရောင်း
ဈေးကောင်းစည်သဖြင့်။
- ရွှေပိုင်းဆေးရုံ
ခိုရိပ်လွှဲ
ပြည့်စုံ ကျန်းမာရှင့်။
- ပြုစုကုသ
ဖေးကူမ
ယုယကြင်နာဆင့်။
- မတ်သစ်ကျောင်း
တစ်ခေတ်ပြောင်း
ထပ်လောင်း ရေကျော်ရှင့်။
- လူကောင်း လူမွန်
လူရည်ချွန်
တံခွန်အလားလွင့်။
- အ. ထ. က (၃)
မောင်မယ်ပြုံး
တိုင်းလုံးအောင်ပွဲတင့်။
- ကြွခဲ့စေလို
မြဲရွှင်ချို
ကြိုဆို ကမ်းလက်နှင့်။ ။

နီလာထွန်း (ခ.ကွ)

စတုတ္ထမြင့်မိုရ်....သို့

- ပန်းပျိုးသည့်လက်
ကြောယှက်ပြိုင်းပြိုင်း၊ ရှုတိုင်းမလှ
ဘဝအခြေ၊ မတင့်ပေလည်း
စိတ်နေတိုးမြှင့်၊ ကြံစည်လင့်ရှာ
အဆင့်ပညာ၊ မြင့်စေပါအောင်
ကြိုးကာစွမ်းဆောင် ဖေ့ဂုဏ်ရောင်။
- ဘဝခရီး၊ ကြိမ်ပုံမီးနှယ်
ဖိစီးပါလည်း၊ ရင်ဆိုင်ရဲကာ
စွဲမြဲဖွယ်၊ အံ့တုဆက်ပြိုင်
သည်းသက်ပိုင်စေ၊ ဘဝနွေထဲ
မသွေကြိုးစား ဖေ့စိတ်ထား။
- လေးစားဖွယ်ရာ၊ ကရုဏာနှင့်
မြင့်ရာအရောက်၊ လမ်းစဖောက်၍

ပန်းစေတမန်

၁၉

တင်မြှောက်ညွှန်ပြ၊ ဘဝလှအောင်
လမ်းပြကြယ်သွင်၊ သည်းသက်ယှဉ်လျက်
ဝိပြင်ဖွဲ့ထုံး ဖေ့ဖေ့ပြုံး။

- ဘာသာတရား၊ အလေးထားကာ
ပွားများမေတ္တာ၊ စေတနာနှင့်
အရာရာကို၊ အသိပိုအောင်
ပြောဆိုဆုံးမ၊ ကြင်နာမျှ၍
ဖေးမပြုရှာ ဖေ့ဖေပါ။
- အဖေမေတ္တာ၊ နှိုင်းတုရာမဲ့
ကြင်နာခဲ့၍၊ အမေ့စိတ်ဝယ်
အရိပ်နှယ်ဖြင့်၊ သွယ်သွယ်ဆင့်တိုး
အချစ်ကြိုးဖြင့်၊ မိုးမြေတဆုံး၊ ကျယ်စေအုံး(ဦး)တော့
ရွှင်ပြုံးကာပင် တူနေချင်။
- ကံကြမ္မာညှိုး၊ အတိတ်ဆိုးက
ရိပ်မိုးကာသာ၊ နှိပ်စက်တာမို့
ကြွေရှာဝိညာဉ်၊ ဝေးလွင့်စင်သည်
မခင်ဘဝ၊ ဖယ်ခွာရတော့
တမ်းတမျက်ရည် ဝေ့လေပြီ။
- ရင်နာကြေကွဲ၊ လွမ်းနေဆဲမို့
ရင်ထဲဆိုကာ၊ ပို့မေတ္တာဖြင့်
ရောက်ရာဘုံဘဝ၊ ထိုဌာနမှ
အမျှရစေ၊ တောင်းဆုခြွေသည်
အဖေသုဂတိ လားပါစေ။ ။

လရိပ်လေး (မောင်းမကန်)

အသိ

- သံသရာထဲ
ရခဲပါလှ၊ လူ့ဘဝတွင်
အတ္တ ပရ၊ မျှတအကျိုး
သန့်ပိုးတာဝန်၊ စိတ်မြတ်မွန်နှင့်
ကျေပွန်ပါမှ၊ လူပီသမည်
အများအတွက်၊ တစ်ဖက်တစ်လမ်း
နိုင်ရာသမ်း၍၊ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်
စိတ်စွမ်းထက်လော့။
- အသိကင်းပါ၊ စိတ္တဇနှင့်
မောဟမှောင်တိုက်၊ လောဘခိုက်၍
မိုက်မဲခဲ့မှု၊ ထိုထိုလူသည်
လူဖြစ်ရကျိုး ရှုံးမည်တည်း။

တမိုးအောက်

MOTHER အမေ

- M - is for the millions things she gives us.
အမေက ကျွန်ုပ်တို့ကို ပေးခဲ့တဲ့ သန်းပေါင်းများစွာသော မရေတွက်
နိုင်တဲ့ အရာတွေ -
- O - means only that she's growing old.
သားသမီးတွေအတွက် ပေးဆပ်ရင်း အိုမင်းသွားတဲ့အမေ -
- T - is for her tears she shed to save us.
သားသမီးတွေအတွက် အမေကျခဲ့တဲ့ မျက်ရည်တွေ -
- H - is for her heart of purest gold.
အမေ့ရဲ့တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ရွှေနဲ့လုံးသား -

၂၂

ပန်းစေတမန်

E - is for her eyes with love light.

မေတ္တာ အကြင်နာ အပြည့်အဝနဲ့ စောင့်ရှောက်ကြည့်ရဲ့တဲ့
အမေရဲ့ အကြင်နာ မျက်လုံးတွေ -

R - means right she'll always be.

အမြဲတမ်းမှန်ကန်သော အမေ့ဆုံးမစကားများဟု တင်စားပြီး
မပြီးဆုံးနိုင်သော စကားလုံးများ -

ကိုသိန်းသန်း (အင်းစိန်)

ဝိညာဉ်မဲ့သောစာ

- အထူးကားတွင် အများမြင်အောင်
ထင်ထင်ရှားရှား ရေးကပ်ထားသည့်
စာသားများစွာ ဖတ်ဖူးပါသည်
ကောင်းပါလေစွ၊ ကောင်းလေစွ။
- ဟိုနား-ဒီနား၊ တစ်ရာထားဖို့
ပြောကြားလာမှု၊ မည်သူမဆို
စာကိုပြကာ၊ မရပါဘဲ
နှစ်ရာအပြည့် ယူခဲ့သည်။
- ဪ...
ပုံသေနှစ်ရာကျပ်၊ စာသေနတ်ဖြင့်
ပတ်ခတ်သည်မှာ ချက်ထိပါသည်
ပမာ “ကျည်စစ်” ပါတကား။

- * ထိုင်ခုံမလပ်၊ ခြေစုံရပ်၍
မတ်တပ်နှစ်တန်း၊ လျှောက်လမ်းမရှိ
သိပ်ငါးပိသို့၊ အပြည့်တင်ပုံ
စီးတိုင်းကြုံ၍၊ ထိုင်ခုံအပြည့်သာ
တင်ဆောင်ပါ-ဟု၊ တောင်းဆိုပြုလည်း
ဂရုမစိုက်၊ သူစိတ်ကြိုက်လျှင်
တင်လိုက်-သွင်းလိုက်၊ တွန်းထည့်လိုက်တည်း။
- * ဪ...
ထိုင်ခုံပြည့်သာ၊ တင်သည့်စာကား
အရာမမြောက်၊ မထိရောက်သည်
သင်္ကြန်အမြောက် ပါတကား။
- * အထူးကားဟု၊ ထူးခြားမှုကို
ညွှန်းဆိုရေးပြ၊ ထိုစာစုကား
သူတွက်လိုလျှင်၊ အသက်ဝင်၍
အစဉ်လေးမြတ်၊ မလိုအပ်သော်
သတ်မှတ်ချက်ပေ၊ ဥပဒေဟု
ဘာတွေဖြစ်ဖြစ်၊ စွန့်ပယ်ပစ်၍
အနှစ်ကင်းခဲ့၊ ဝိညာဉ်မဲ့သည်
စာနဲ့စာချင်း မတူတကား။
- * တစ်ဦးတစ်ယောက်၊ ခွင့်ထူးရောက်၍
အမြောက်အများ၊ နှစ်နာပွားသည်
စာသားဝိညာဉ် မဲ့သောကြောင့်။

ပညာဗိုလ် (ကျောက်ဆည်)

မိမြန်ပြည်အတွက်

- ကိုယ့်ပြည်ကို ကိုယ်ချစ်လို့
သစ်လိုက်ကြ အားမာန်၊
ထန်လိုက်ပါ၊ စိတ်ငွေ့။
မိမြန်ပြည် သာဂုဏ်တင့်အောင်
ဆင့်ကြဖို့ပဲ။ ။
- ကိုယ့်ပြည်ကို ကိုယ်မြတ်နိုးလို့
နှိုးလိုက်ပါ၊ အသိဉာဏ်၊
သန်လိုက်ပါ၊ စိတ်ထား။
မိမြန်ပြည် အခြေတိုးအောင်
ကြိုးစို့ ခို့များ။ ။

- ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ထမ်းလို့
လှမ်းလိုက်ကြ မြေခိုင်ခိုင်
မယိမ်းယိုင် ပါမှ။
မိမြန်ပြည် သည်ဌာန
ငြိမ်းချမ်းမှာပ။ ။
- ကိုယ့်ရိုးရာ ကိုယ်ထိန်းလို့
မတိမ်းနဲ့ လမ်းမှန်၊
ရန်တူသမျှ ဖယ်ရှား။
မိမြန်ပြည် သိက္ခာပန်း
လန်းစွင့် ဝင့်ကြွား။ ။
- ကိုယ့်အခြေ ထည်ဝါမြင့်ဖို့
မြင့်ကြစို့ နှိညီနောင်၊
ပြည့်ထောင်စု နွယ်ပေါင်း။
မိမြန်ပြည် လွတ်လပ်တေး
အေးချိုမြလောင်း။ ။

ကိုရွှေဝင်းသန့်
(၄/၂၀၁၃)

ဓမ္မပန်းချီ

- ဥဩဌာနပျို၊ ဓမ္မဦးကြို့
တေးချို ပဏ္ဏာဆက်။
- သဲပုံစေတီ၊ တည်ကြသည်
ခါမီ တပေါင်းရက်။
- ပန်းရွှေဖိဦး၊ ရာသီကူး
ပွင့်ဖူး ပင်ယံထက်။
- ပိတောက်ငူဝါ၊ နိုင်လုံးဖြာ
အတာတန်ခူးရက်။

၂၈

ပန်းစေတမန်

* သွန်းတဲ့ညောင်ရေ၊ ကဆုန်ပေ
ရေစင်ကြည်အေးလျက်။

* စံကားယုံကြူ၊ လေသွေးယူ
မတူပြိုင်ရှားဘက်။

* နွေနှောင်းအကုန်၊ လနယုန်
ပူဟုန် လျော့ကင်းပျက်။

* စံပယ်မြတ်လေး၊ သင်းသင်းမွှေး
ငှက်ကျေးပျော်ပွဲဆက်။

* နွေ၏ပန်းချီ၊ ရောင်သွေးညီ
ဝိပြင် သည်ဆေးချက်။ ။

ဇွန်မိုးအိမ် (ဓာတု)

စောင့်ပါဦးခင်

မိမိမိမိမိ

စောင့်ပါဦးခင်

* မိန်းမသား နှမငယ်
ပြောမလွယ် ဖွင့်ခက်လှလို့
ရိပ်ပြမိတယ်။
ပျိုမောင်ရင့်နှယ်
မလှုပ်တယ်နော။
ခင်ပျိုကို မောင်ကြီးငြိအောင်
ထိရခက်မော။ ။

* ခင်ပျိုမေ နွဲ့ကာပြုံးတော့
မောင်ဖုန်းကြော့ ရင်ထိတယ်၊
နှုတ်ခမ်းစု ခေါင်းမူကြည့်တော့
လူသိပါမယ်။
လှသွေးကကြွယ်၊
နှမမယ် ငယ်ပါသေး။
ဝါကျွတ်ချိန် သုံးကြိမ်ပြောင်းမှ
တောင်းလှည့်မယ်လေး။ ။

မိမိမိမိမိ

ဟိုမရောက် သည်မရောက် အပျိုပေါက်

- * မလှုပ်တလှုပ် အပျိုလုပ်
ကလေးမလေး ရှိုးအလွန်ထုတ်။
- * တစ်ဆယ်ကျော်တဲ့ ငါးနှစ်မှာ
မျက်မည်းအရွယ်ရောက်လို့လာ။
- * သစ်ရွက်ကြွေကာ မြင်ရင်လည်း
ရယ်ချင်နေတာပဲ။
- * ဥဩငှက်ပျို တေးဆိုသံ
ကြားရလေတော့ တဖန်။
- * သနားလိုက်ပြန် ငှက်ကလေး
အဖော်မဲ့ရှာသေး။

ပန်းစေတမန်

၃၀

- * ပန်းပွင့်လေးတွေ ကြွေကျလျှင်
မြူးတူးပျော်ရွှင် ကချင်ချင်။
- * ကောက်ကာငင်ကာ သုံးလေးပွင့်
ပျိုလေး ခေါင်းမှာဆင့်။
- * သနပ်ခါးကွက် ပါးမှာတင်
မလေး မလှချင်။
- * ပြင်ကာ ဆင်ကာ မမုန်းတမ်း
အပျိုကြီး ဂိုက်ဖမ်း။
- * ထမီတိုလည်း၊ စွန်တောင်ဆွဲ
သည်မလေးပါပဲ။
- * ရှုလည်းမဝ ခွကျကျ
အပျိုပေါက်စ လှမှလှ။ ။

ကလျာနွယ်

ပဲ့တင်သံ

ယနေ့ အိုင်တီခေတ်ကြီးတွင် အချိန်နှင့်အမျှ ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ အရှိန်အဟုန်နှင့် တိုးတက်လျက်ရှိပါသည်။ အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကမ္ဘာမှာဖြစ်ပေါ်နေသော အဖြစ်အပျက်များ၊ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ပြည်တွင်းတွင်ဖြစ်ပေါ်နေသော သတင်းများကို အင်တာနက်စာမျက်နှာတွင် အလွယ်တကူ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်များကို လေ့လာကြည့်လျှင် အသုံးဝင်သော အချက်များရှိသကဲ့သို့ ကောလာဟလသတင်းများလည်း ပါဝင်နေပါသည်။ မဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်ထားသောသတင်းများ၊ မကြားဝံ့မနာသာသော သတင်းများ၊ လူသားကောင်းကျိုးကို အမှန်တကယ်အကျိုးရှိစေသော သတင်းများ၊ အကြောင်းအရာများ၊ တရားဒေသနာတော်များ၊ ကျန်းမာရေး၊ အသိပညာပေးသော ဆောင်းပါးအမျိုးမျိုး ပါဝင်လျက်နေပါသည်။

သုံးတတ်လျှင် ဆေး၊ မသုံးတတ်လျှင်ဘေး ဆိုသကဲ့သို့ အမှန်တကယ် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသောအကြောင်းအရာများထဲမှ လူသားတို့သိသင့်သိထိုက်၊ လိုက်နာသင့် လိုက်နာထိုက်သော အကြောင်းအရာများကို တင်ပြထားသည့် အတွက် ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။

လူသားအားလုံးသည် တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော အသိတရားများနှင့် ဆက်ဆံနေထိုင်ကြလျှင် အေးချမ်းသော ကမ္ဘာကြီးဖြစ်နေမှာအမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတော်သည် ခေတ်မီပွဲဖြိုးတိုးတက်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်သို့ ရောက်အောင်ချီတက်လျက်ရှိပေသည်။

ထိုသို့ ချီတက်ကြရာတွင် မလိုလားအပ်သောနှောင့်နှေးကြံကြာမှုများ မဖြစ်ပေါ်ရေးသည် အရေးကြီးသည်။ မသိနားမလည်သူ၊ အင်အားချို့တဲ့သူများကို လက်တွဲခေါ်ကြရမှာ ဖြစ်သကဲ့သို့ တတ်သိနားလည်သူများကလည်း စေတနာအပြည့်နှင့် ရိုးသားစွာ ဦးဆောင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မိမိရောက်ရာနေရာ၌ မြတ်စွာဘုရား ဖော်ညွှန်းပြသော တရားတော်နှင့်အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင်စေရန် ပုံပြသကတည်းက များဖြင့် တင်ပြရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေနှင့် အခြေခံယုံကြည်ရမည့် သဒ္ဓါတရားငါးချက်ရှိသည်အနက်၊ ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ရမည်မှာ အခြေခံအချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ နေ့စဉ် ကိုယ်ပြုလုပ်နေသော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံမူဆိုးသည့်အရာများသည် လှည်းဘီးသွားရာလှည်းခြေရာပါသကဲ့သို့ ကိုယ်နှင့်ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်နေမှာ အမှန်ဖြစ်သည်။

လုပ်လိုက်သည့် ကာယကံ၊ ပြောလိုက်သည့် ဝစီကံ၊ ကြံလိုက်သည့် မနောကံမူများသည် စေတနာပါလျှင်ပါသလောက် ကုသိုလ်အလုပ်တွေနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ကုသိုလ်အကျိုးခံစားရမှာ ဖြစ်သကဲ့သို့ အကုသိုလ် အလုပ်တွေနှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း အကုသိုလ်အကျိုးများ ခံစားရမှာ ဧကန်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မိမိတို့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံမူများကို သတိထား၍ လုပ်ကိုင်ပြောဆိုကြစည်သင့်ပါသည်။ မိမိက အမှတ်တမဲ့ပြောလိုက်သောစကားလေးတစ်ခွန်း၊ တွေးကြံလိုက်သည့် အကြံလေးတစ်ခုသည် သူတစ်ပါးအတွက် ထိခိုက်နစ်နာသွားမည်ဆိုလျှင် မိမိထံသို့လည်း အလားတူ “ပဲ့တင်သံ” မျိုး မုချဧကန် ရောက်လာမည်မှာ မလွဲပါ။ ကိုယ်ပြုသည့်ကံ “ပဲ့တင်သံ” ကိုယ်ထံပြန်လာမည်ဆိုသည့် စကားလေးအတိုင်းပြန်လည်ခံစားရမည် အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အတွက် ကိုယ်ပြုသည့်ကံ “ပဲတင်သံ” ကိုယ့်ထံပြန်လာမည်ဆိုသည့်အချက်သည် အလွန်မှတ်သားသင့်သော အဆိုအမိန့်ဖြစ်သည်။

အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ လုပ်ကိုင်လိုက်သည့်အလုပ်၊ ကြံစည်လိုက်သည့်အကြံအစည်များသည် ကိုယ်ပြုခဲ့သည့် ကံအလျောက်ကိုယ့်ထံမှချမသွေပြန်လာမှ ပြန်လည်ပေးဆပ်လိုက်ရမှ မနည်းပါးလားဟု သံဝေဂရတတ်ကြသည်။ ထိုကဲ့သို့သောအကြောင်းအရာများကို မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ပြန်လည်ဟောပြောဆုံးမမှ သိခွင့်ရရှိကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့တည်းမဟုတ်ဘဲ မကောင်းတာလုပ်သည့်သူတွေ ကြီးပွားတာမြင်၍ ကိုယ်လည်းမကောင်းတာလိုက်လုပ်မယ်ဆိုသည့်သူတွေလည်း များစွာတွေ့မြင်လာရတတ်ပါသည်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသာ မပွင့်ထွန်းလာခဲ့လျှင် လောကကြီးသည် မကောင်းမှုများနှင့် ပြည့်နှက်နေမည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်။

ကိုယ်ပြုခဲ့သည့် ကံအလျောက် ပြန်လည်ခံစားရသည့် ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က အကြောင်းအရာလေးကို ဖော်ပြပေးလိုပါသည်။ ဘယ်သူမပြုမိမိမှုဟု ပြောရမှာဖြစ်ပါသည်။ “မြတ်စွာဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါက သာဝတ္ထိပြည်ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင် သီတင်းသုံးနေစဉ် နေ့စဉ်တရားနာရင်း ဥပုသ်သီလယူတဲ့ မဟာကာလဥပါသကာတစ်ဦးရှိခဲ့သည်။ တစ်ညလုံး ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင် တရားအားထုတ် အချိန်ကုန်ပြီး မနက်လင်းမှ ပြန်တတ်သည်။ တစ်နေ့ သူပြန်အလာ ရေစပ်တစ်ခုတွင် မျက်နှာသစ်နေသည့်အချိန်နှင့်သူခိုးတစ်ယောက်ကလည်း ရွာထဲက ပစ္စည်းတွေကို ခိုးယူပြီး ပြေးလာချိန်နှင့် တိုးခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ တိုးသည့်အချိန်တွင် သူခိုးက ရွာထဲကလူတွေလိုက်လာတာ လွှတ်အောင်ဆိုပြီး သူ့ရှေ့တွင် ခိုးခဲ့သည့် ပစ္စည်းများကို ပစ်ချပြီး ထွက်ပြေးသွားခဲ့ပါသည်။ ရွာထဲကလူတွေက မဟာကာလဥပါသကာရှေ့မှာ ခိုးရာပါ ပစ္စည်းကို တွေ့တဲ့အခါမှာ မဟာကာလ ဥပါသကာကို သူခိုးထင်ပြီး ဝိုင်းရိုက်ကြပါသည်။ မဟာကာလက ဥပုသ်စောင့်ပြီး ပြန်လာတာပါလို့ ရှင်းပြပေမဲ့လည်း ပစ္စည်းထုပ်နှင့်အတူတွဲပြီး တွေ့တာဖြစ်သည့်အတွက် သူခိုးက ဥပုသ်စောင့်သည့်သူဟန်ဆောင်ရမလား

ဆိုပြီး ပိုမိုစိတ်ဆိုးကြပြီး ဝိုင်းရိုက်နှက်တဲ့အတွက် သေသည်အထိ လက်လွန်သွားခဲ့ရပါသည်။

သည်သတင်းက ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သတင်းသုံးရာဇေတဝန်ကျောင်းတော်အထိ ရောက်လာသည့်အခါ သူ့အတွက်သေရတာမတော်လိုက်တာ၊ မဖြစ်သင့်လိုက်တာဟု ဥပုသ်စောင့်သူများက ပြောဆိုနေကြတာကို ကြားတဲ့အချိန်မှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက သူသေတာဟာ သူကံဆိုးကို သူပြန်ခံရတာပါဟု အတိတ်ကိုဆောင်ပြီး ပြန်လည်ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

“အတိတ်ဘဝတုန်းက မဟာကာလဥပါသကာဟာ သူတစ်ပါးမယားကို အတင်းအဓမ္မသိမ်းပိုက်လိုတဲ့အတွက် လင်ယောက်ျားကို အကွက်ဆင်ချောက်ချပြီး မသေသေအောင် တုတ်နှင့်ရိုက်သတ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံမြောက်တဲ့အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ သူလုပ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံမြောက်တဲ့အလုပ်ကြောင့် ဒီဘဝမှာ ပြန်ပြီးတော့ ပေးဆပ်ရခြင်းဖြစ်ပါတယ်” ဟု ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဆုံးမတော်မူ၏။ သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည် မိမိတို့ပြုခဲ့သည့် မကောင်းမှုကံသာလျှင် မိမိအား အပါယ်လေးပါး၌ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတတ်၏ဟု မဟာကာလဥပါသကာကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သည်အကြောင်းအရာသည် အလွန်သတိထား သံဝေဂယူစရာကောင်းပါသည်။ ကောင်းတာလုပ်နေပါလျက်နှင့် ကောင်းတာမဖြစ်၊ ကောင်းကျိုးမခံစားရဘဲ သူတစ်ပါး၏ ရိုက်နှက်သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရကာ ဘဝအဆုံးသတ်သွားရသည့် အကြောင်းအရာဖြစ်ပါသည်။ ယခု လက်ရှိခေတ်ကာလမှာလည်း သည်ကဲ့သို့ အလားတူ အဖြစ်အပျက်များကို တွေ့မြင်နေရပါသည်။

ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ်နှင့် ကောင်းရာမွန်ရာလုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြသူများက မချမ်းသာဘဲ အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်ခံရပြီး မကောင်းတာလုပ်ပြီး မဟုတ်တာလုပ်စားနေသည့်သူတွေကမူ ကြီးပွားချမ်းသာနေကြတာတွေ့နေကြရပါသည်။

အချို့လူများက “သူများမိုးခါးရေသောက်ရင် လိုက်သောက်ရဟယ်၊ လူရိုးသချိုင်းမှာပဲရှိတယ်” ဆိုသည့်စကားကို လွယ်လွယ်ပြောနေ့ဘတ်ကြပါ

သည်။ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမကို အမှန်တကယ် ယုံကြည်ပြီး ကံကံ၏အကျိုးကို လေးလေးနက်နက်ယုံကြည်ပါက မိုးခါးရေသောက်လူမျိုးထဲမှာ ကိုယ်တိုင် မပါဝင်အောင် ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမအတိုင်း ကြိုးစားကျင့်ကြံလိုက်နာ နေထိုင်သင့်ကြပါသည်။

ကိုယ့်ကိုကောင်းသည်ဟု ပြောသွားလိုက်၊ ဆိုးသည်ဟု ပြောသွားလိုက်၊ ချီးမွမ်းလိုက်၊ ကဲ့ရဲ့လိုက်စသည့် လောကဓံတရား (၈) ပါး အမျိုးမျိုးကို ကြုံတွေ့နေရစမြဲပင်။ ကောင်းတာလုပ်လျက်နှင့် ဒုက္ခမျိုးစုံကြုံတွေ့ကြရတာတွေ ကိုယ့်ရှေ့မှာရော ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာပါ မြင်တွေ့နေရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့တွေ့ကြုံနေရပါက ဘယ်သူ့ဘယ်သူ့ကိုမှ အပြစ်မတင်မိပါစေနှင့်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း အပြစ်မတင်မိပါစေနှင့် “ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ပဲ့တင်သံ” ဆိုတာလေးကိုသာ အမြဲနှလုံးသွင်းဆင်ခြင်လိုက်ပါက စိတ်စွမ်းရည် မြင့်တက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

* * *

မောင်မောင်အေးမြင့် (လွိုင်)

ထိုက်ထိုက်တန်တန်

ကျွန်မ မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သော အိမ်သည် ကိုလိုနီခေတ် ဗိသုကာလက်ရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်တွင် တည်ရှိသည်။ ကျယ်ဝန်းသောခြံအတွင်းဝယ် ပိန္နဲပင်၊ သရက်ပင်၊ ဗာခံပင်၊ အုန်းပင်၊ တရုတ်စကားပင်နှင့် မြင်ခင်းစိမ်းများရှိသည်။ ခိုင်ခံ့သော ဝင်းတံခါးနှင့် ခြံစည်းရိုးကြောင့် လုံခြုံသည်။ အန္တရာယ်ကင်းစွာ ဆော့ကစား၍ရသည်။ နွေရာသီများတွင် မြက်ခင်းပြင်ပေါ် ဖျာခင်း၍ လေညင်းခံကြသည်။ လဲလျောင်းအိပ်စက်ကာ ပုံပြောကြ၊ သီချင်းဆိုကြ၊ ကခုန်ကြသည်။ မြက်ခင်းပြင်သည် ထူထဲအိပ်စက်နေသည့်အတွက် လှဲအိပ်ရသည်မှာ အရသာရှိလှပါသည်။

အိမ်၏ မျက်နှာစာ နှစ်ဖက်လုံးကို ခြံစည်းရိုးကာရံထားသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ပတ်လည် ခြံဝင်းထဲတွင် ပြေးလွှားဆော့ကစားကြရသည်မှာ အန္တရာယ်ကင်းလှပါသည်။ သက်တမ်းရင့်နေပြီဖြစ်သည့် တရုတ်စကားပင်ကြီး၏အကိုင်းများသည် ခြံစည်းရိုးကို ကျော်၍ လမ်းမဘက်သို့ ယိမ်းယိုင်ကာ ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ တစ်ပင်လုံးဖွေးဖွေးလှုပ်အောင်ပွင့်သော တရုတ်

စကားပွင့်၏ ရန်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်၌ မွေးကြိုင်လျက်ရှိပါသည်။ အပင်ခြေရင်းတွင် ကြွေကျနေသော စံကားပွင့်ဖြူဖြူကလေးများမှာ ချစ်စရာကောင်းလှပါသည်။ ထိုစံကားပွင့်ဖြူဖြူကလေးများသည် ခြံဝင်းအတွင်း ယောင်ရွှင်စွာ ဆော့ကစားလျက်ရှိသော မိန်းကလေးငယ်များအတွက် လက်ဆောင်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မသည်လည်း ထိုမိန်းကလေးရှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ဖြူစင်လှပသန်စွမ်းကျန်းမာသော မိန်းကလေးငယ်များသည် ထိုစံကားပွင့်ဖြူဖြူကလေးများကို မက်မောစွာကောက်ယူ မွေးကြွကြသည်။ ဘုရားတင်ရန် တံချူဖြင့် ခူးဆွတ်ကြသည်။ ကျွန်မတို့၏ မိဘများသည် သားသမီးဆယ်ယောက်မွေးဖွားခဲ့ရာ ထိုသားသမီးများ၏ ချက်များကို ထိုတရုတ်စံကားပင်၏ခြေရင်းတွင် မြှုပ်နှံခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မ၏ သားနှစ်ဦးအပါအဝင် နောက်မျိုးဆက်ကလေးတို့၏ ချက်များကိုလည်း ထိုစံကားပင်အောက်တွင်ပင် ထပ်မံ၍ မြှုပ်နှံခဲ့ကြပြန်ပါသည်။ ထိုတရုတ်စံကားပင်ကြီးသည် ကျွန်မတို့မိသားစုကြီးတစ်ခုလုံး၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

အုတ်၊ ဘိလပ်မြေတို့ဖြင့် အခိုင်အမာဆောက်လုပ်ထားသော တိုက်အိမ်ကြီး၏ မျက်နှာကြက်မှာ မြင့်မားလှသည်။ အခန်းတိုင်းတွင် ပြတင်းပေါက်များပါရှိသဖြင့် လေဝင်လေထွက်ကောင်းသည်။ အလင်းရောင်လုံလောက်စွာရသည်။ အိမ်မကြီးတွင် ဘုရားခန်း၊ ဧည့်ခန်း၊ အိပ်ခန်း၊ ထမင်းစားခန်း တို့ပါရှိသည်။ အိမ်မကြီးမှ လှေကားနှစ်ထစ်ဆင်းလျှင် အိမ်နောက်ဖက် အဆောင်သို့ ရောက်သည်။ အဆောင်လမ်းတစ်လျှောက် အုတ်ကြွပ်မိုးထားသည်။ စင်္ကြန်လမ်း၏ ညာဘက်အဆုံးတွင် ရေချိုးခန်းနှင့် မီးဖိုခန်းရှိသည်။ ဘယ်ဘက်တွင် အိမ်သာရှိသည်။ မီးဖိုနှင့် အိမ်သာသည် ပေနှစ်ဆယ်ခန့်ကွာဝေးသည်။ အိမ်နောက်ဖက်မှ အိမ်အပြင် နောက်ဖေးလမ်းကြားသို့ထွက်ရန် တံခါးတစ်ပေါက်ရှိသည်။

ရေချိုးခန်းအတွင်းရှိ ရေဘုံတိုင်မှာ နှစ်ပေခန့်မြင့်ပြီး ဖွင့်လိုက်တိုင်း ရေလာပါသည်။ ရေစုပ်စက် မလို။ ဂျိုးဖြူပိုက်လိုင်းမှ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီလုံး ရေရရှိပါသည်။

မီးဖိုခန်း၏ နံရံအထက်ပိုင်းတွင် မီးခိုးထွက်ရန် အပေါက်ပိုင်းတစ်ခုရှိသည်။ ပြတင်းပေါက်နှစ်ဖက် မျက်နှာချင်းဆိုင် ပါရှိသည်။ ပြတင်းပေါက်တစ်ခုမှ ခြံဝင်းအတွင်းသို့ လှမ်းကြည့်နိုင်ပြီး နောက်တစ်ခုမှာ အိမ်နောက်ဖေးလမ်းကြားသို့ မျက်နှာမူထားပါသည်။

ဤသို့ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ကြီးတွင် ကျွန်မတို့မိသားစု ဆွေစဉ်မျိုးဆက် သုံးဆက်တိုင်တိုင်နေထိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်မအိမ်ထောင်ကျသောအခါ ထိုခြံဝင်းနှင့်ထိုအိမ်ကြီးကို စွန့်ခွာခဲ့ရပါတော့သည်။

ကျွန်မ ယခုနေထိုင်လျက်ရှိသော အိမ်ခန်းသည် ဟောင်ကောင်ပုံစံတိုက်ခန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အိမ်ခန်းတစ်ခန်းတွင် အလွှာနှစ်လွှာပါရှိသော ကြောင့် မိသားစုလေးယောက်အတွက်မူ အနေကြပ်သည်ဟု မဆိုသာ။ သို့နှင့် ကလေးနှစ်ယောက် တရိပ်ရိပ် ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်။ အရွယ်ရောက်လာပြီဖြစ်သော သားနှစ်ယောက်သည် အမေ့နားမကပ်ချင်ကြတော့ပေ။ သူတို့သီးသန့်နေချင်သည့်အခါမျိုးတွင် အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ တက်သွားတတ်ကြသည်။ ထို့အတူ မိခင်က ဆူလျှင်လည်း အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ ခြေဆောင့်ကာ တက်ကြပြန်ပါသေးသည်။

အိမ်အပေါ်ထပ်သည် သူတို့အတွက် ပုန်းခိုစရာနေရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ စိတ်ပျက် ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာတို့ကို ဖြေသိမ့်စေသောနေရာလည်း ဖြစ်သည်။ အိမ်အပေါ်ထပ်တွင် ဘုရားခန်းရှိသည်။ သက်သက်သာသာ နားနေ၍ရသော အခန်းကျယ် ရှိသည်။ ခြံဝင်းကျယ်နှင့် မကြီးပြင်းရသော သားတို့အပေါ်နားလည်စာနာမိပါသည်။ ကျွန်မ ငယ်စဉ်မိဘများကဆူလျှင် မောင်နှမများနှင့် စိတ်အခန့်မသင့်လျှင် မီးဖိုချောင် မျက်နှာကြက်ခေါင်မိုးသည် ကျွန်မ၏ ပုန်းခိုစရာနေရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သရက်ပင်နှင့် တရုတ်စံကားပင်ပေါ်တွင်လည်း ပုန်းခိုတတ်ခဲ့ပါသည်။ စိတ်ဆိုးမပြေမချင်း ခေါင်မိုးပေါ်မှ မဆင်း၊ သစ်ပင်ပေါ်မှ မဆင်း။

ကျွန်မ မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့ရာ အိမ်ကြီးသည် ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်စု စွဲလမ်းတန်ဖိုးထားစရာ နေရာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအချိန်တွင် ထိုအဆောက်အအုံများ မရှိတော့ပါ။ ခေတ်မီလှပသော အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်နေဆဲလုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုအဖြစ်သာ တွေ့မြင်ရပါတော့သည်။

ကျွန်မချစ်သော သစ်ပင်များသည်လည်း အိမ်ကြီးနှင့်အတူ ထာဝရ ကွယ်
ပျောက်ခဲ့ပါလေပြီ။

နှစ်လွှာတိုက်ခန်းကလေးတွင် ပျော်ရွှင်နှစ်သက်စွာ နေထိုင်လျက်ရှိ
သော သားနှစ်ယောက်အတွက် ကျွန်မ၏ အတ္တကို စွန့်ပယ်၍ နေရပါမည်။
ကျွန်မတို့ တတ်စွမ်းသလောက်သာ ဘဝ၏အခြေအနေများကို ဖန်တီးနိုင်
သည် မဟုတ်ပါလား။ မြို့တွင်းခြောက်မြို့နယ်တွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သော
ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းမပေါ်၌ တည်ရှိသဖြင့်
ဈေးနီးသည်။ ကျောင်းနီးသည်။ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနီးသည်။ ဘုရားကျောင်း၊
ကန်တို့နှင့်လည်း နီးသည်။ အိမ်နီးချင်းကောင်းများရှိသည်။ တိတ်ဆိတ်
အေးချမ်းစွာနေတတ်ကြသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းသည်။ သားတို့အတွက်
ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အစစအရာရာ အဆင်ပြေပါသည်။

ကျွန်မ၏ သစ်ပင်များကို လွမ်းမိသည့်အခါ ဝရန်တာမှ အိမ်ရှေ့
လမ်းတစ်ဘက်ခြမ်းကို လွမ်းမျှော်ကြည့်မိပါသည်။ အုန်းပင်၊ ထန်းပင်၊
ပိတောက်ပင်၊ ဗာဒံပင်၊ သရက်ပင် စသည့် အပင်ကြီးများကို တွေ့မြင်နေရ
သည်မှာ အလွမ်းပြေသည့်အပြင် စိတ်ကြည်နူးချမ်းမြေ့ရပါသည်။ သည်လို
နှင့်ပင် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာပါတော့သည်။ ဘဝ၏ တတိယအရွယ်ကို
စတင်ဝင်ရောက်လာပါပြီ။ ကျွန်မတို့ လင်မယားနှစ်ယောက် အိုမင်းချိန်၌
အေးဖူးအေးလူလူ နေထိုင်နိုင်ရန် ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်းတွင် အိမ်ကလေး
တစ်လုံးဆောက်ထားပါသည်။ အိမ်ခြံဝင်းထဲတွင် ဗာဒံပင်နှင့် အုန်းပင်တို့မှာ
အတော်ပင်ကြီးရင့်နေပါပြီ။ တရုတ်စံကားပင် စိုက်မည်။ သရက်ပင်၊ ပိနဲ့ပင်
တို့လည်း စိုက်မည်။ မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းများလည်း မွေးရမည်ဟု စိတ်ကူးမိ
သည်။

အဖြူရောင် အဆုပ်အဆုပ်ပွင့်သော တရုတ်စံကားပင်၏ ခြေရင်း
တွင် မြေးကလေးတို့၏ ချက်ကို မြှုပ်မည်။ မြေးမလေးများကို သစ်ပင်တက်
တတ်အောင် သင်ပေးမည်။ သစ်ပင်ပေါ်တက်ရသည်မှာ လွယ်ကူသလောက်
အဆင်းတွင် ခက်ခဲသည်ကို မိန်းကလေးတို့ သိစေမည်။ ဘဝဆိုသည်မှာ
သစ်ပင်တက်ရ၊ ဆင်းရသည်နှင့်တူသည်။ ခြေ၊ လက် မမြဲမြဲလျှင် အကျနာ
တတ်သည်။ မြေပြင်၌ရှိနေစဉ် မြင်ကွင်းသည် သစ်ပင်ပေါ်မှ ကြည့်ရသော

မြင်ကွင်းနှင့်မတူ၊ ထို့အတူပင် လောက ပတ်ဝန်းကျင်ကို အပေါ်စီးမှာလည်း
ကြည့်တတ်ရမည်။ တန်းတူထား၍လည်း ကြည့်တတ်ရမည်။ မိမိရောက်ရှိနေ
သောနေရာမှ မြင်တွေ့ရသည်များကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်နိုင်အောင် ကြိုးစားရ
မည်။ သို့မှသာ လူ့ဘဝ၌နေရသမျှ ကာလတိုင်းသည် ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်း
သော အချိန်များဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မိုးကောင်းကင်ကြီးအောက် မည်သည့်
နေရာမှ မြင်တွေ့ရသည်များကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်နိုင်အောင် ကြိုးစားရမည်။
သို့မှသာ လူ့ဘဝ၌နေရသမျှ ကာလတိုင်းသည် ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော
အချိန်များဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မိုးကောင်းကင်ကြီးအောက် မည်သည့်နေရာမှာ
ပင်နေရစေကာမူ လူ့ဘဝသည် အဖိုးတန်သည်သာ ဖြစ်ပါတော့သည်။ ။

* * * *

နီလာထွန်း (ရုက္ခ)

သေတွင်း တူးသူများ

မြန်မာတို့၏ မြန်မာစာ စကားလုံးဝေါဟာရများထဲတွင် မွေးစား စကားလုံးများ ပါဝင်နေသည်ကို များစွာတွေ့ရှိနေရပါသည်။ နိုင်ငံတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားစကားများထဲမှသော်၎င်း၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ ကူးစက်လာ သော စကားများထဲမှသော်၎င်း၊ ကျွန်ုပ်တို့အုပ်ချုပ်သော (အင်္ဂလိပ်) သူတို့၏ စကားစာပေထဲမှသော်၎င်း ကျန်ရှိခဲ့သည့် မွေးစားစကား ဝေါဟာရများရှိ နေသည်ကို ဖတ်ဖူးမှတ်ဖူးပါသည်။

“အရက်” ဟူသောစကားသည် မြန်မာတို့၏ ကိုယ်ပိုင်စကား မဟုတ်ပါ။ မွေးစားအာရဗီစကားဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားဖူးပါ၏။ မည်သို့ပင် ဖြစ်နေပါစေ “အရက်” ဟူသောစကားသည် လူမှုနယ်ပယ်တွင် အတော်ပင် (ကောင်းသည်ဆိုသည်) အသာထား အသုံးဝင်ခဲ့တွင်းတွေ့လျက်ရှိနေသော ဝေါဟာရစကား ဖြစ်နေပေပြီ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဆိုပါအရက်များကို လွန်လွန်ကျွံကျွံ သောက်သုံးသူများသည် မည်သို့ပင် အသက်အရွယ်ရှိနေပါစေ ကြီးသည်။

စယ်သည်မဟု ရခဲလှသော လူလောကမှ ထွက်ခွာရန် (သို့မဟုတ်) အချိန် မတိုင်မီ (သို့မဟုတ်) သေနေမစေခင် အနိစ္စဖြစ်သွားကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ စေ့ရသောကြောင့် ကြောင်းကျိုးသိမြင် ပညာရှိသူတော်စင်များက “အရက်” ဟူသောစကားကို “သေရည်သေရက်” ဟု မိန့်ဆိုအနက်ဖွင့်ကြ၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အချိန်ပြည့်ကျင့်သုံးဆောက်တည်ရမည့် မှီဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ မြနေအောင် အခြေခံငါးပါးသီလ၊ နောက်ဆုံးသိက္ခာပုဒ်၌ လူရာမေရယ မဇ္ဇပါမ္မာဒဌာနာ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒ် သမာဓိယာမိဟု ဟောထား၏။ မြန်မာလို မူးယစ်စေတတ်သော အရက်စသည်ကို သောက် စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဟု အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များက သာမန်ဘာသာပြန် ကြ၏။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များထက် လေးနက်သော၊ အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များက ယင်းသိက္ခာကို ကောင်းသောကာယကံမှု၊ ကောင်းသောဝစီကံမှု၊ ကောင်း သောမနောကံမှု (ဝါ) ကုသိုလ်တရားတို့ကို မေ့လျော့စေတတ်သော သေ အရက်စသည်တို့ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို ဟောပြောကြပါသည်။

ဤနေရာမှာ စာရေးသူ အတ္တနောမတိ ဖြစ်မိသည်ကို ပြောချင်ပါ သည်။ ကြောင်းကျိုးသိမြင် ပညာရှိများ အထက်ကမိန့်ဆိုခဲ့သော သေရည် စသရက်ဆိုသည့်စကားကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားမိပါသည်။

“သေ” ဟူသောစကားသည် သတ္တဝါတစ်ဦး၏ ၁။ ကံကုန်၍ သေ ဖြစ်။ ၂။ သက်တမ်းစေ့၍ သေခြင်း။ ၃။ ကံ သက်တမ်းနှစ်ပါးကုန်ခမ်း၍ စသခြင်း။ ၄။ ဥပစ္ဆေဒက ရုတ်တရက်ကပ်၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသောကြောင့် စသခြင်းများကို မှတ်သားရဖူး၏။ ထို့ပြင် တရားဓမ္မဖြင့် ကောင်းသော စသခြင်းများလည်း ရှိပါ၏။ သို့သော် . . .

သေရည်သေရက်ဟူသောစကား၏ “သေ” ပုဒ်သည် (သေခြင်းဆိုး) အသေဆိုးသေခြင်းဟု ဆိုလိုချင်၏။ ပြောစရာတွေတော့ ရှိပါသည်။ သက်ရှိ သတ္တဝါများသည် မွေးဖွားခြင်းနှင့်အတူ သေခြင်းတရားသည် တစ်ခါတည်း ကပ်ပါလာသည်ဟု ဆို၏။ ဤသဘောတရားသည် မှန်ပါသည်။ သို့သော် ပြောလည်း “အသက်ဉာဏ်စောင့်၊ ဥစ္စာကံစောင့်” စကားလည်း ရှိပါသေး သည်။

မသေသင့်သည့် အရွယ်အချိန်တွေမှာ သေဆုံးသွားလျှင် လူဖြစ်ရ ကျိုးနပ်မည်မဟုတ်။ အရက်သမားများ အဆိုပါ (သေအရက်) ဆိုသော စကားကို စဉ်းစားစေချင်၏။ အရက်စသည်ကို မဆင်မခြင် သောက်သုံးလျှင်၊ အချိန်ပြည့်သောက်သုံးလျှင်၊ ထမင်းမေ့ဟင်းမေ့ သောက်သုံးလျှင်၊ အသည်း ရောဂါ၊ ကျောက်ကပ်ရောဂါ၊ အစာအိမ်ရောဂါစသည်များဖြစ်ကာ ကျန်းမာ ရေးချို့တဲ့၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပျက်ပြုန်း၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးတွေပါမကျန် ပျက်ပြားပြီး ရာဇဝတ်မှုခင်းတွေပါ ဖြစ်နေကြသည်ကို တွေ့မြင်ကြားသိရပါ သည်။

ထို့ကြောင့် အရက်ဟူသော နာမ်ပုဒ်ကို နာမဝိသေသဖြင့် သေရည် သေရက်ဟုဟောပြောနေကြခြင်းဖြစ်၏။ (ဝါ) အမြော်အမြင်ရှိသော ကြောင်း ကျိုးသိမြင်ပညာရှိများက မိန့်ကြားနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သက်ရှိလောကတွင် လူသားဆိုသောသတ္တဝါသည် အသိဉာဏ်အရှိ ဆုံးဟု ဆိုထား၏။ ထိုသို့ဆိုကြပါလျက်နှင့် မိမိအသက်ကို တိုစေတတ်သော (သို့မဟုတ်) မြန်မြန်သေစေတတ်သော သေရည်သေရက်ကို ဘာကြောင့် ဝံ့ဝံ့သောက်သုံးရပါသနည်း။ အရက်သမားတိုင်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ကာကွယ်စကားပြောတတ်ကြ၏။

အလုပ်ကြမ်းအလုပ်သမားဆိုလျှင် ပင်ပန်း၍ ယမကာလေးနှင့် အပန်း ဖြေသည်။ အနုပညာသမားဆိုလျှင် အနုပညာဈာန်ဝင်အောင်ဟု ဆိုကြ၏။ ကားမောင်းသမားများဆိုလျှင် အညောင်းပြေအောင်ဟု ပြော၏။ စီးပွားရေး သမားများဆိုလျှင် ကြားခံမိတ်ဆက်ပစ္စည်းအဖြစ်နှင့် စီးပွားရေးသမားချင်း သောက်ကြ၏။ ရွုံးသူများကလည်း ရွုံးလို့၊ စိတ်ညစ်လို့၊ အရက်သောက်သည် ဆို၏။ ချစ်ရသူနှင့် ကွေကွင်းရသောကြောင့်လည်း အရက်သောက်တတ်ကြ ၏။ နိုင်ငံအကြီးအကဲများဆိုလျှင် နိုင်ငံတကာသံတမန်နည်းအရ ထမင်းစား ပွဲတွေမှာ အနည်းအကျဉ်း အရက်သောက်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကြားဖူး၏။

အရက်ဖြင့် ဧည့်ဝတ်ပြုခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာနိုင်ငံက ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ဟု စာရေးသူအနေဖြင့် မခံယူချင်ပေ။ အဆိုပါ အရက် ထက်ကောင်းသော (အပြစ်ကင်းသော) ဧည့်ဝတ်ကျေမှုများနှင့်သာ ဖန်တီး သင့်၏။ လူ့လောက၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွေမှာ ဆိုးကျိုးကိုဖြစ်စေမည့် အရက်

နှင့်ဧည့်ဝတ်ပြုခြင်းအစား ကောင်းကျိုးကိုဖြစ်စေမည့် အခြားနည်းဖြင့် ဧည့်ဝတ်ပြုမှုကို ဖြစ်စေသင့်ပါသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘကြီးတော်မင်းလက်ထက်က သံတမန်တစ်ဦး ကို ယခုလို အရက်သေစာဖြင့် ဧည့်မခံပါ။ မြန်မာတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံ အတိုင်း ကွမ်း၊ ဆေး၊ လက်ဖက်နှင့်သာ ဧည့်ဝတ်ပြုခြင်းကို မှတ်သားခဲ့ရဖူး၏။ အခြားသောနိုင်ငံများက သူတို့၏ ဧည့်ဝတ်ပြုမှုကို တန်ဖိုးထားသလို ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံကလည်း မိမိတို့ ဧည့်ဝတ်ပြု (ယဉ်ကျေးမှု) ကို တန်ဖိုးထားရမှာဖြစ်ပါ သည်။

အချို့သောအရက်သမားများသည် “သူတော်ချင်းချင်း၊ သတင်း လွေ့လွေ့၊ ပေါင်းဖက်မွေ့” ဆိုသလို သူတို့ချင်းတွေ့ကြသည့်အခါ စကားဝိုင်း တွေမှာ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်အခါ၊ ဘယ်ပွဲတွေတုန်းက၊ ဘယ်အိမ်၊ ဘယ်ဆိုင်၊ ဘယ်ဟိုတယ်မှာ အရက်အမျိုးအစားက ဘာ၊ အမြည်းက ဘယ်လို အမျိုး အစားတွေ၊ ဘယ်သူတွေနှင့် အရက်သောက်ကြတာ၊ ပိုက်ဆံငွေကြေး ဘယ် လောက်ကုန်သွားသည်ဆိုသော စကားတို့ဖြင့် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွား ပြောဆိုနေသ များ ကြားနေရ၏။ ၎င်းတို့အချင်းချင်း ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားစရာဖြစ်သော်လည်း စာရေးသူအနေဖြင့် ဤကဲ့သို့ အားမကျမိပါ။ သာဓုခေါ်စရာလည်း လိုမည် မထင်ပါ။

ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ အရက်ကလေး တစ်ပက်၊ နှစ်ပက် လောက်သောက်မိပြီဆိုလျှင် သွေးကြွလာပြီး နဂိုမူလက စကားနည်းသူများ ပင် စကားများများပြောလာကာ မမှန်သောစကားတွေနှင့်အတူ စိန်ခေါ် စကားတွေပါ ပြောလာတော့သည်။

စာရေးသူတို့ ငယ်စဉ်က တွေ့ကြုံဖူး၏။ ကျေးရွာကောင်စီလူကြီး တစ်ယောက်သည် အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် တင်ပြစရာတစ်ခုရှိနေ၏။ အချင်းချင်း အားနာစရာစကားများဖြစ်နေသည်မို့ မူလသွေးရိုးသားရိုး စကားနှင့် ပြောဆိုဖို့ခက်နေ၏။ အစည်းအဝေးမတိုင်ခင် အရက်ကလေး တစ်ပက်နှစ်ပက်လောက်သောက်ပြီးမှ သူပြောချင်သောစကားများကို တင်ပြ ပြောဆိုသည်ကို တွေ့ခဲ့ရဖူး၏။

ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းသည် (ယထာဘူတ) ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မဖြစ်နိုင်

တော့ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အရက်မူးပြီးပြောသောစကားများဖြစ်သောကြောင့် နားထောင်သူပရိသတ်တို့က ထိုသူ၏ စကားကို ယုံကြည်မှု ဖြစ်စေရန် ခက်ခဲသွားပါတော့၏။

ကမ္ဘာသမိုင်း၊ မြန်မာ့သမိုင်းများတွင် အရက်သောက်ထားမှုကြောင့် အများပြည်သူကွရောက်သွားကြခြင်း၊ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ဥစ္စာများ ပျက်ယွင်းခဲ့ခြင်းစသည့် အဖြစ်အပျက်အများကြီး ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ ဥပမာ များမှာ ဂျာမနီ နာဇီစစ်ခေါင်းဆောင် အဒေါ်ဖ်ဟစ်တလာသည် အရက်သောက်ပြီး မဆင်မခြင်အမိန့်ပေးမှုကြောင့် လူအမြောက်အမြား (ဂျူးတွေ) သိန်းနှင့်သန်းနှင့် သတ်ပစ်ခံခဲ့ရဖူး၏။

မြန်မာ့သမိုင်းမှာလည်း တိုင်းပြည်တည်ထောင်ရာမှာ အလွန်တော်သော တောင်ငူဘုရင် တပင်ရွှေထီးသည် အရက်သောက်စားသုံးနှင့်ပေါင်းမိ၍ ယစ်ထုပ်ကြီးဖြစ်ကာ အရက်ရေလျင်ကြောတွင် မျောနေပြီး စစ်မြေပြင်တစ်နေရာမှာ အိပ်ပျော်နေစဉ် လက်အောက်ငယ်သားများ၏ မကျေနပ်သော အကြောင်းတစ်ခုဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံလိုက်ရ၏။ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်ကောင်းဖြစ်ပါလျက်နှင့် “ဓားကိုဖြတ်တော့ ဝါးမျက်၊ လူကိုဖျက်တော့ အရက်” ဟု ဆိုရိုးစကားအရ အရက်သောက်စားခြင်းကြောင့် ရခဲလှသောလူ့ဘဝကို အဆုံးသတ်သွားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါ ဥပမာများကိုကြည့်လျှင် သေရည်သေရက်သောက်စားခြင်းကြောင့် မလိုလားအပ်သောအဖြစ်များ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရမှာ ဖြစ်ပါ၏။

“ပုထုဇ္ဇနော၊ ဥမ္မတ္တကော” ဟူ၍ ဘုရားဟောထား၏။ ပုထုဇဉ်မှန်သမျှ အရူးတွေဟု ဆို၏။ မှန်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန်မာန စသော ကိလေသာတွေ တစ်စုံတစ်ခေါင်းကြီးနှင့် ၎င်းတရားများကို မထိန်းသိမ်းနိုင်ဘဲ လိုချင်တပ်မက်မှုလောဘ၊ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်မှုဒေါသ၊ မသိနားမလည်မှု မောဟ၊ ထောင်လွှားမှု မာနဆိုသည့် တရားတွေက လွှမ်းခြုံထားပြီး ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိတ်နှင့်အသိ၊ အသိတရားများလွတ်ကာ အရူးလိုဖြစ်နေကြပေသည်။

ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် “စိတ်လွတ်၊ ကိုယ်လွတ်၊ တစ်နေ့သုံးကြိမ်

ရူးကြသည်” ဟု ဆို၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် တော်သေးသည်ဟု ဆိုချင်၏။ သေရည်သေရက်ကလေး သောက်မိပြီဆိုလျှင် အချိန်ပြည့် ရူးနေတော့သည်သာ၊ အရှက်တရားမရှိသည့်အပြင် အဆိုးအကောင်းသဘောတရားများ မဆင်ခြင်နိုင်၊ စိတ်ထင်ရာပြောမိ၊ လုပ်မိသောကြောင့် ရာဇဝတ်မှုမကင်းသော အပြစ်များဖြစ်နေကြသည်ကို သင်စာရှုသူအနေဖြင့် တွေ့မြင်ခဲ့ရ၊ တွေ့မြင်ဆဲ၊ တွေ့မြင်နေလိမ့်အုံးမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုထိုဤဤသော အဆိုပါ အရက်သမားများ၏ ဖြစ်စဉ်များကိုကြည့်ပြီး သနားစရာကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ (သို့မဟုတ်) လူမိုက်ကြီးများဟု ဆိုရလေမည်လား။ “ဘယ်သူမပြု မိမိမှု” လို့သာပြောလျှင် မှားမည်မဟုတ်ပေ။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် တည်ရွှေ့မနေ၊ စုတေသွားပြီဆိုပါက အပါယ်ကျမည်၊ အပါယ်မှ လွတ်မြောက်၍ လူ့ပြည်သို့ လူ့ပြန်ဖြစ်လာလျှင်လည်း ထိုသေရည်သေရက် သောက်စားထားသည့် အကုသိုလ်ကံက မကုန်သေးသောကြောင့် ဘဝငါးရာတိုင်တိုင် အရူးကြီးဖြစ်နေလိမ့်မည်ဟု ဗုဒ္ဓဟောကြားတရားစာပေထဲမှ မှတ်သားရဖူးပါသည်။ မျက်မြင်လောကမှာလည်း အရက်မသောက်ဘဲ ရူးနေသူများသည် ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်နေပါစေ အရက်သောက်ခြင်းသည် ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း (သို့မဟုတ်) ပစ္စုပ္ပန်နှင့်သံသရာပါ မကောင်းကျိုးများဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ကိုယ့်သေတွင်းကိုပင် တူးနေသောသူကဲ့သို့ ဖြစ်စေသော သေရည်သေရက်သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်း နှိုးဆော်တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။

* * * *

ကိုရွှေဝင်းသန့်
(၄/၂၀၁၃)

ငြိမ်းချမ်းရေးအထွက်

ထောင်တွင်း ကင်သောမ

ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်

၂၀၁၃ ခုနှစ် ကုန်ဆုံး၍ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလသို့ရောက်ခဲ့ပြီ။ အအေးဓာတ်က လွှမ်းမိုးခဲ့။ နံနက်မိုးသောက် ပြတင်းပတ်ခါးဖွင့်လိုက်သည်နှင့် ဆောင်းနှင့်ငွေ့က မျက်နှာကို တိုးဝှေ့ကျီစယ်လိုက်သည်။ အရုဏ်ဦး နေရောင်ခြည်က နှင်းထုကို မထိုးဖောက်နိုင်။ မြင်ကွင်းမှာ ဝိုးတဝါး။ အေးမြသည့် ဆောင်းနှင့်ကို နှစ်သက်သော်လည်း မြင်ကွင်း မကြည်မလင်ရှိနေခြင်းကိုမူ သဘောမတွေ့။ တစ်လောကလုံး အေးချမ်း၍ မြင်ကွင်းများ ထင်ထင်လင်းလင်းရှိနေပါက မည်မျှကောင်းလိုက်လိမ့်မည်နည်းဟု တောင့်တလိုက်မိသည်။ သည်အတွေးက စာရေးရန် လှုံ့ဆော်လိုက်၏။

သတင်းစာတစ်စောင်၏ခေါင်းကြီးပိုင်းကို ပြန်လည်အမှတ်ရမိသည်။ “တစ်ပြည်လုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး” ဆိုသည့်အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ တစ်နေရာတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ပြီး သဘောညီညွတ်မှုရှိခဲ့သော်လည်း အခြားတစ်နေရာတွင် စစ်ပွဲများဘာကြောင့် ဆက်လက်ရှိနေ သေးတာပါလိမ့်ဟုလည်း အတွေးဝင်မိသည်။ ထိုအတွေးက ဘုရားလောင်းသုတသောမ

ပန်းစေတမန်

မင်းကြီး၏ ဖြစ်ပျက်ပုံဆီသို့ ဆက်လက်ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ မဟာသုတသောမမင်းကြီး၏ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ပုံကို ဆင်ခြင် ကြည့်လိုက်မိ၏။

“သူတော်ကောင်းနှင့်တစ်ကြိမ်ပေါင်းမိလျှင် တစ်သက်လုံး စောင့်ရှောက်တတ်တယ်။ လူမိုက်နှင့်တစ်သက်လုံးပေါင်းခဲ့ပေမဲ့ တစ်ခဏပင် စောင့်ရှောက်ဖော်မရပေ”

“သူတော်ကောင်းကိုရွေးပြီး တရင်းတနှီးပေါင်းဖော်ကြ။ သူတော်ကောင်းနှင့်ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့် အနွဲ့မထွက်ပေ။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကောင်းလာနိုင်တယ်”

“မင်းကြီးစီးတဲ့ရထားတွေ ဆွေးကုန်ပြီ။ မင်း၏ နန်းတော်တွေလည်း ဆွေးကုန်ပြီ။ မင်းနေပြည်တော်ကြီးတွေလည်း ဆွေးကုန်ပြီ”

“တဖြည်းဖြည်း ယိုယွင်းအိုမင်းဆွေးမြေ့တဲ့သဘာဝတွေရှိပေမဲ့ ဘယ်ခေတ်ဘယ်အခါ ဘယ်ကမ္ဘာပဲရောက်ရောက် ဘယ်တော့မှ မဆွေးတာ ကတော့ သူတော်ကောင်းတရားပဲ”

“ကောင်းကင်နဲ့မြေကြီး၊ မြေကြီးနဲ့ကောင်းကင် အဝေးကြီး။ ပင်လယ်နဲ့ကောင်းကင် အဝေးကြီး။ ပင်လယ်ရဲ့ဟိုဘက်ကမ်းနဲ့ ဒီဘက်ကမ်း အလွန် အလွန်ကို ဝေးတယ်။ အလွန်ဝေးတဲ့ ကောင်းကင်နဲ့မြေကြီး ဆွဲစပ်မယ်ဆိုရင် ဖြစ်နိုင်တယ်။ အလွန်ဝေးတဲ့ ပင်လယ်ရဲ့ကမ်းနှစ်ခု ဆွဲစပ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ဖြစ်နိုင်တယ်။ သူတော်ကောင်းတရားနဲ့ သူယုတ်မာတရား... ဒီနှစ်ပါးက ဝေးလွန်းလို့ ဘယ်လိုမှ ရောစပ်လို့ မရနိုင်ဘူး”

သုတသောမ မင်းကြီးက လူသားစားကြားတဲ့ ပေါရိသားဒကို ပြောခဲ့သည့်စကားများဖြစ်ပါသည်။ မူလက ပေါရိသားဒသည် ဗာရာဏသီပြည်ကြီး၏ အရှင်သခင် ဘုရင်ကြီးဖြစ်သော်လည်း လူသားစားကြားသဖြင့် တိုင်းပြည်က နှင်ထုတ်ခြင်းခံထားရသည့်သူဖြစ်သည်။ ပေါရိသားဒသည် လူများကို လိုက်လံဖမ်းဆီးရာတွင် တစ်နေ့၌ သူ၏ခြေထောက်ကို ရှားငုတ်စူးခဲ့သည်။ အနာသည်းစွာရင်းသဖြင့် မထနိုင် မသွားနိုင်ဖြစ်ကာ ညောင်ပင်တစ်ပင်အောက်တွင် ရက်အတန်ကြာနားနေခဲ့ရသည်။ သူ၏ အနာအမြန်ဆုံးပျောက် ကင်းအောင် စောင့်ရှောက်ပေးရန် ညောင်ပင်စောင့်နတ်ကို တိုင်တည်သည်။ အနာပျောက်ကင်းပါက မင်းပေါင်းတစ်ရာ၏လက်ချောင်းသွေးဖြင့် ယစ်ဇိပူ ဇော်ပါမည်ဟု

ကတိထားသည်။ အသားမစားရသဖြင့် အနာအကျက်မြန်ကာ ပျောက်ကင်းသွားသည်ကို ညောင်ပင်စောင့်နတ်ကုသပေးသည်ဟု ထင်မှတ်ပြီး ညောင်ပင်စောင့်နတ်ကို ယစ်ပူဇော်ရန် မင်းများကို ဖမ်းရန်ကြံစည်ပြန်တော့သည်။

ထိုအခါ ညောင်ပင်စောင့်နတ်က ကိုယ်ယောင်ပြကာ “သုတသောမမင်း” မပါလျှင် လက်မခံဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် သုတသောမမင်းခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုချိန်တွင် ပေါရိသားဒက အတင်းဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ပုခုံးပေါ်ထမ်း၍ပြေးစဉ် ပေါရိသားဒကျောပေါ်သို့ ရေပေါက်များကျလေသည်။ သို့ဖြစ်သည်ကို လူသားစားကြူးသည့် ပေါရိသားဒက သုတသောမမင်းသည် သေတေးကိုကြောက်၍ ငိုသည်ဟုထင်၏။ ထိုအခါ ပေါရိသားဒက မင်းကြီးသေရမှာကြောက်၍ ငိုနေသည်လားဟု မေးသော် သုတသောမမင်းကြီးက သတ္တဝါမှန်သမျှတစ်ဘဝတွင် တစ်ခါသေရမြဲဖြစ်၍ မကြောက်ပါ။ သို့သော် ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ထံမှ တရားနာယူရန် ချိန်းထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုတရားကို မနာရသေးဘဲနှင့် သေရမည်ကိုတော့ ကြောက်ပါသည်။ တရားနာရန်အတွက် ခေတ္တပြန်လွှတ်ပေးပါ။ တရားနာပြီးက ပြန်လာပါမည်ဟု တောင်းဆိုရာ ပေါရိသားဒက သေမင်းထံမှ ပြန်လွှတ်သွားသည့်သူသည် သေမင်းရှိရာသို့ ပြန်လည်လာမည်မဟုတ်ပေ။ ညောင်ပင်စောင့်နတ်ကလည်း မင်းကြီးမပါလျှင် လက်မခံဟု မိန့်ကြားထားသည့်အတွက် မင်းကြီးကို လွှတ်မပေးနိုင်ပါဟု ငြင်း၏။ သုတသောမမင်းကြီးက ပေါရိသားဒနှင့်သူသည် ငယ်စဉ်မင်းသားဘဝ ဒီသာပါမောက္ခကြီးထံတွင် အတူတူပညာသင်ယူခဲ့ကြစဉ်ကတည်းက သူသည် မုသားစကားပြောတတ်သူမဟုတ်ခဲ့ကြောင်းကို ပေါရိသားဒအသိပင်ဖြစ်သည်။ မင်းမှာ သစ္စာ၊ လူမှုကတိဟု အဆိုရှိသည့်အတိုင်း သူသည် သစ္စာတရားကို စောင့်ထိန်းသူဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ပေါရိသားဒက သုတသောမ မင်းကြီး၏ စကားကိုယုံကြည်၍ အသက်ကို မသတ်ဘဲ ပြန်၍ လွှတ်ပေးလိုက်သည်။

ကိုးဆယ့်ကိုးပါးသော မင်းများကိုသတ်ရန် ပေါရိသားဒက တံစူးဝါးချွန်စသည်တို့ကို သွေးရသည်၊ ချွန်ရသည်။ ထိုစဉ်မှာပင် သုတသောမမင်းကြီး ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည်။ အသက်သတ်မည့်သူထံသို့ အရောက်ပြန်လာခဲ့သည့် သုတသောမမင်းကြီးကို ပေါရိသားဒ အံ့သြမဆုံးနိုင်ဖြစ်ကာ

သေမင်းထံပြန်လာတာ မင်းကြီးတစ်ယောက်ပဲ တွေ့ဖူးပါသည်ဟု မှတ်ချက်ပြု၏။ သုတသောမ မင်းကြီးက သူသည် ကတိသစ္စာကို တန်ဖိုးထားသူဖြစ်၍ ပြန်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေ၏။ ပေါရိသားဒက သေရမည်ကို မကြောက်၍ လောဟုမေး၏။ သေရမည်ကို မကြောက်ပါ။ တရားနာထားခဲ့ပြီးပြီဖြစ်၍ မကြောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းပြော၏။ သုတသောမမင်း၏စကားကိုကြားသော် သေရမည်ကိုပင်မကြောက်စေသောတရားသည် မည်သို့သောတရားပေနည်း။ ထိုတရားကို ပြန်လည်ဟောပြပေးပါဟု တောင်းပန်လေသည်။ ထိုအခါ ဤဆောင်းပါးအစတွင် ဖော်ပြခဲ့သော တရားသဘောကို ပြန်လည်ဟောပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သုတသောမမင်းကြီး၏ ဟောပြချက်အဆုံးတွင် ပေါရိသားဒက အမြင်မှန်ရ၍ လူသတ်သည့်လက်နက်ကိရိယာများကို လွှတ်ချပစ်လိုက်လေပြီ။ တောတွင်းညောင်ပင်ကြီးအောက်မှ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲရလဒ်အဖြေကောင်းထွက်ခဲ့လေပြီ။ တစ်ရာသောမင်းများလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရခဲ့လေပြီ။ တစ်ရာသောတိုင်းပြည်က ပြည်သူများ၏ သောကပရိဒေဝမီးများ ငြိမ်းအေးပေတော့မည်။

အသိမှန် အမြင်မှန်ရရှိသွားသည့် ပေါရိသားဒ အပါအဝင် မင်းပေါင်းတစ်ရာကို မသာသုတသောမမင်းကြီးက ဦးဆောင်၍ ဗာရာဏသီပြည်သို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ပေါရိသားဒကို ဗာရာဏသီပြည်ရှင်မင်းအဖြစ် အရင်ဆုံးပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးပြီး အခြားမင်းများကိုလည်း ယင်းတို့၏ တိုင်းပြည်များသို့ ပို့ဆောင်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

ဗာရာဏသီတွင် မင်းမရှိ၍ တိုင်းပြည်အေးချမ်းသာယာရေးကို ရှေးရွှေကာ ကာလဟတ္ထိစစ်သူကြီးက ယာယီအုပ်ချုပ်နေရစဉ်ဖြစ်သည်။ လူသားစားဘုရင်ကြီးပေါရိသားဒပြန်ရောက်လာပြီဆိုသောသတင်းကို ကြားသည့်အခါ လေးဘက်လေးတန် တံခါးတွေပိတ်၊ ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ရထားတပ် စသည့်တပ်ကြီးများချ၍ ဗာရာဏသီပြည်ထဲသို့ ဝင်ခွင့်မပေးဘဲ အလုံပိတ်ထားလိုက်သည်။ ယာယီအုပ်ချုပ်နေသူ ကာလဟတ္ထိနှင့်တကွ မှူးမတ်ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် ပေါရိသားဒ အမြင်မှန်အသိမှန်ရခဲ့၍ တောတွင်းညောင်ပင်ကြီးအောက်၌ ငြိမ်းချမ်းစွာ နားလည်မှုရှိခဲ့ကြပြီးဖြစ်

ကြောင်းမသိကြ၍ မြို့ကိုအလုံပိတ်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

စစ်သူကြီးဖြစ်သည့်ကာလဟတ္တိက မဟာသုတသောမမင်းကြီးကို ရွံ့မုန်းစရာကောင်းလှသည့် ပေါရိသားကို ခေါ်ဆောင်လာ၍ ကြီးစွာ အပြစ် တင်လေသည်။ ထိုအခါ ပေါရိသားအပါအဝင် မင်းပေါင်းတစ်ရာက အကျိုး အကြောင်းပြောပြ နားချသော်လည်း ကာလဟတ္တိစစ်သူကြီးက နားမဝင်ပေ။

သည်တွင် မဟာသုတသောမ မင်းကြီးက သူပေါရိသားကို အသိ မှန်ဝင်အောင် တရားဓမ္မလက်ကိုင်ပြု၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရကြောင်း၊ ပညာရှိ တစ်ဦးပီပီ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့၍အေးအေးချမ်းချမ်းဖြစ်ခဲ့ရကြောင်း ဝင်၍ ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ထိုစကားကိုကြားလျှင် ဉာဏ်ပညာမနည်းသော ကာလဟတ္တိစစ်သူကြီးက ဆင်ခြင်လိုက်သည်။ ဗာရာဏသီမြို့တံခါးဝတွင် မင်းပေါင်းတစ်ရာတစ်ပါးရောက်ရှိလာပါလျက်နှင့် ပေါရိသားကို သူငြင်း ပယ်လိုက်ပါက ကျန်မင်းများနှင့် ရင်ဆိုင်ရန်ခက်ခဲပေတော့မည်ဟု သူတွေးမိ သည်။ စင်စစ် မဟာသုတသောမမင်းကြီးသည် လူသားစားပေါရိသားကို ကျွတ်အောင် ချွတ်နိုင်သည့်ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် စင်စစ်ဖြစ်ပေသည်။ မဟာသုတသောမမင်းကြီးကဲ့သို့သော ပညာရှိတစ်ယောက်ပါလာ၍သာ ဤကဲ့သို့ တစ်ရာသောမင်းအပေါင်း အသက်ဘေးမှလွတ်၍ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ရခဲ့ပေသည်ဟု သူစဉ်းစားမိသည်။

ပညာရှိ မဟာသုတသောမမင်းကြီးက ကာလဟတ္တိကို အကြောင်း အကျိုး အကောင်းအဆိုးကို ဖြည်းဖြည်းချင်းနားချပြောပြသည့်အခါတွင်မှ တစ်ရာတစ်ပါးသောမင်းများအားလုံး ဗာရာဏသီပြည်တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ရရှိခဲ့ ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ မဟာသုတသောမ မင်းကြီး၏ ပညာရှိမှု၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အညီအညွတ်ဆွေးနွေးမှု၊ ကတိသစ္စာတည်ကြည်မှုတို့ကြောင့် ပေါရိသားနှင့် တကွ အခြားသောမင်းများအားလုံး ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကိုယ် ပြန်လည်ရောက်ရှိ ကာ အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းလိုက်သော် မဟာသုတသောမမင်းကြီးသည် မြတ်စွာ ဘုရားဖြစ်လာသည်။ ကာလဟတ္တိစစ်သူကြီးသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်လာ သည်။ ပေါရိသားသည် အင်္ဂုလိမာလဖြစ်သည်ဟု ဇာတကပါဠိမဟာသုတ သောမ ဇာတ်တော်တွင် ပါရှိခဲ့လေသည်။

မဟာသုတသောမဇာတ်တော်ကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်မိရင်း ငြိမ်းချမ်း ရေးအတွက် အဖြေရှာလျှင် တစ်ယောက်ချင်း၏ ငြိမ်းချမ်းရေးက ဦးစွာ စတင်ရပါမည်။ တစ်ဦးချင်းတစ်ယောက်ချင်း၏ နှလုံးသားထဲတွင် အာယာတ၊ ဒေါသ၊ အတ္တများကင်းပြီး တရားမျှတမှု၊ ခွင့်တူညီမျှဖြူစင်သည့်ဝါဒရှိမှု၊ အမျိုး သားရေးညီညွတ်မှုကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မှသာလျှင် စစ်မှန်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု အသိတရားဝင်ခဲ့ရပါသည်။

* * * *

နေခြည်ဖျန်းလာ၍ နှင်းမုံတွေလွင့်ပြယ်ခဲ့လေပြီ။ နေခြည်၏ အနွေး ဓာတ်က ပြတင်းမှန်တံခါးကိုဖြတ်ကာ အခန်းတွင်းသို့ တငွေ့ငွေ့ဝင်ရောက် လာသည်။ အရုဏ်ဦးလွန်စ နေခြည်နွေးကို နှစ်သက်စွာ ခံယူရင်း အရှေ့ ဘက်ဆီမှ ငြိမ်းချမ်းရေးရောင်နီသန်းလာခဲ့ပေပြီဟု ခံစားမိသည်။

ပြတင်းတံခါးကိုဖွင့်လိုက်မိ၏။ ရေးနေဆဲ စာရွက်ဖြူကလေးသည် ငြိမ်းချမ်းရေးချိုးငှက်ကလေးအသွင်လေသာပြတင်းမှ ကောင်းကင်ထက်သို့ လွင့်ပျံတက်သွားသည်။ ပြည်ထောင်စုဘွား တိုင်းရင်းသားအပေါင်းဆီသို့ အရောက်သွားနိုင်ပါစေဟု လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဆန္ဒပြုလိုက်မိပါတော့သည်။

* * * *

တောင်တွင်း ကဝိသောမ

ပြောင်းလဲခြင်း

ဆိုးရွားလမ်း

ပြောင်းလဲခြင်းတရား

သဘာဝတရား၏ ယန္တရားသည် အချိန်မှန်မှန်လည်ပတ်လေ့ရှိပြီး အခါမလပ်လည်း ပြောင်းလဲလျက်ရှိပေသည်။ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း၊ ဟူသော ရာသီဥတုအလိုက် သစ်ပင်တော တောင် ရေမြေနှင့် သတ္တဝါတို့၏ သဘာဝသည်လည်း ရာသီဥတုနှင့်အညီ ပြောင်းလဲလေ့ရှိသည်။ နွေအခါ ပူပြင်းသည့် အချိန် ချွန်ဟောင်းတို့ကြွေပြီး ရွက်သစ်တို့ဝေသည်။ ဖြစ်ပျက် သင်္ခါရသဘောကို ထင်ထင်လင်းလင်းကြီးပြသသလိုဖြစ်သည်။ နွေဦးကြို ဥဩငှက်တို့၏ အော်မြည်သံမှာ လွမ်းမောစရာဖြစ်သည်။ မိုးအခါ စိုစွတ်ပြီး မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များ ရေပြည့်လျှံကာ လယ်ယာမြေတစ်ခွင် ကောက်ပင်စိမ်းတို့ဖြင့် မြရောင်လွန်းသည်။ ဆောင်းအခါ အေးမြ၍ ခြေခင်းလက်ခင်းသာယာသည်။ ကောက်ရိတ်သိမ်းပွဲတော်များကို နွဲ့ပျော်ကြရမြဲဖြစ်သည်။

လည်ပတ်နေသော အခါရာသီအလိုက် သဘာဝမြင်ကွင်းများက ပြောင်းလဲသည်။ “ဥတုရာသီ တောကိုမို့၏” ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ တောကောင်းမှ ရာသီဥတုကောင်းစမြဲဖြစ်သည်။ ဥပမာပြရလျှင် နာဂစ် မုန်တိုင်း မဖြစ်မီကာလက ရာသီဥတုနှင့်ဖြစ်ပြီးကာလ ရာသီဥတုတို့ မတူညီကြတော့ပေ။ နာဂစ်မဖြစ်မီက မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းဒေသသည် ယခု

လောက် ပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်းမရှိပေ။ နာဂစ်ကြောင့် သစ်ပင်ကြီးငယ်များ ပြိုလဲပျက်စီးကုန်ကြသဖြင့် အပူဒဏ်ကို ကာကွယ်မှု နည်းပါးသွားကာ ပို၍ ပူအိုက်လာသည်။

တစ်ဖန် လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် မိုးကောင်းကင်၌ ကမ္ဘာမြေကို နေ၏အပူဒဏ်မှ အကာအကွယ်ပြုပေးထားသော အိုဇုန်းလွှာပေါက်ခဲ့သည်။ အိုဇုန်းလွှာပေါက်ခဲ့သဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးမှာ နေ၏အပူဒဏ်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခံစားရသည်မှာ လက်တွေ့ပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် သစ်တောများကို မတရားခုတ်ကြသဖြင့် စိမ်းမြသော တောအုပ်တောင်တန်းတို့သည် ညိုမှောင်သော မြေကတုံးများအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြရသည်။ ထိုအခါ ကမ္ဘာမြေသည် လွင်တီးခေါင်ကန္တာရအဖြစ်သို့ တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲရောက်ရှိလာခဲ့လေသည်။

အပင်မရှိ၍ မိုးမရွာ၊ မိုးမရွာ၍ ရေမရှိ၊ ရေမရှိ၍ စိုက်ပျိုးရေးခက်၊ စိုက်ပျိုးရေးခက်၍ အစာရေစာရှားပါး။ အစာရေစာရှားပါး၍ အငတ်ဘေးနှင့်တွေ့ကြ၊ အငတ်ဘေးနှင့်တွေ့ကြ၍ အသက်ဆုံးရှုံးကြ...။ စသည်ဖြင့် သံသရာလည်ကာ သဘာဝဂေဟနှင့် လူအပါအဝင် သတ္တဝါတို့ ဘေးဒုက္ခကြုံတွေ့ကြရသည်။

သဘာဝတရား၏ ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ ပြောင်းလဲနေထိုင်မှသာ အသက်ရှည်နေထိုင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အလွန်အေးသော ကမ္ဘာဝန်ရိုးစွန်းတန်းများ၌ နေထိုင်သူများသည် ထူထဲနွေးထွေးသော သားမွေးကိုယ်ရုံအဝတ်များကို ဝတ်ဆင်ကြရသည်။ သို့မှသာ အအေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ အလွန်ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော သဲကန္တာရဒေသများ၌ နေထိုင်သူများသည် ဦးခေါင်းမှ ခြေဖျားအထိဖုံးသည့် အဝတ်အထည်များကို ဝတ်ဆင်ကြရသည်။ သို့မှသာ အပူကို ခံနိုင်ပြီး နေရောင်ခြည်လောင်ခြင်းဒဏ်မှ လွတ်ကင်းပေသည်။

ဉာဏ်ကြီးသော လူသားမဆိုထားနှင့်၊ တိရိစ္ဆာန်များပင်လျှင် သဘာဝနှင့်လိုက်လျောညီထွေအောင် ပြုပြင်နေထိုင်တတ်ကြသည်။ ဥပမာပြရလျှင် ပုတ်သင်ညိုကို ကြည့်ပါ။ သူ၏အသက်ရှင်နေထိုင်မှု ကြာရှည်နိုင်အောင် အန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်းအောင် သူ့ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လိုက်လျောညီ

ညွတ်မှုရှိစွာ အရောင်ပြောင်းလဲပစ်တတ်သည်။ ပုရွက်ဆိတ်ကလေးများသည် ပင်လျှင် မိုးရာသီနီးလာလျှင် ရေဘေးမှကင်းလွတ်အောင် မြင့်ရာအရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်တတ်ကြသည်။ တစ်ဖန် စာဗူးတောင်းကလေးများကို ကြည့်ပါ။ မိုးသက်လေပြင်းရှိနိုင်သည့်ကာလဆိုလျှင် သူတို့၏ အသိုက်များကို နိမ့်ရာတွင် ဆောက်တတ်ကြသည်။ သာသာယာယာရှိမည့်ကာလဆိုပါက မြင့်ရာတွင် ဆောက်လုပ်တတ်ကြသည်။

အထက်ပါ သဘာဝများမှာ သဘာဝဂေဟနှင့်ကမ္ဘာလောကကြီးတို့ အပြန်အလှန် အမှီသဟဲပြု ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ နေတတ်ကြပုံပင် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိရောက်ရှိနေသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေနှင့်လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်တတ်မှသာလျှင် အသက်ရှင်ရပ်တည်နေထိုင်နိုင်ခွင့် (Survival of the fittest) ရရှိနိုင်ပေမည်။ သဘာဝတရားကြီးက လူတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ပစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ တစ်ခါတရံ လူတွေကလည်း သဘာဝတရားကြီးကို သွယ်ဝိုက်သောနည်းဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိပေသည်။ ဥပမာ သိပ္ပံ ပညာထွန်းကားနေသော ယခု ၂၁ ရာစုနှစ်များတွင် အချို့နေရာများ၌ မိုးခေါင်ပါက မိုးတုရွာသွန်းစေနိုင်ခြင်း၊ ဆယ့်နှစ်ရာသီကာလပတ်လုံး ပွင့်စေ သီးစေနိုင်သော မှန်လုံစိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းစသည့် သဘာဝတရားကို လက်တွေ့ပြုပြင်ပြောင်းလဲလာနိုင်ကြပေသည်။ သို့ရာတွင် အခါခပ်သိမ်း နေရာမှရွှေ့ ထိုကဲ့သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်း မဟုတ်သေးသဖြင့် မူလ သဘာဝဂေဟများ မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကာကွယ်ထား နိုင်ရန် အရေးကြီးသည်။ သို့မှသာ အကျိုးများမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ တစ်ဦး၊ တစ်ဖွဲ့၊ တစ်အုပ်စု၊ ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုတည်း ကောင်းစားချမ်းသာမှုကိုကြည့်ပြီး သဘာဝဂေဟကို မစောင့်ရှောက်ဘဲ လျစ်လျူရှုထားပါက ဝန်းကျင်ဒေသ ပျက်စီးသွားမည်မှာ သေချာလှပါသည်။ ဥပမာ သစ်တောများကို အလွန်အကျွံခုတ်ယူခြင်း၊ ရွှေ၊ ရေနံနှင့် ကျောက် မျက်ရတနာများကို စည်းကမ်းမဲ့ တူးဖော်ထုတ်ယူခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပေသည်။

သဘာဝတရားကြီး၏ ဂေဟမပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်ရသကဲ့သို့ လူတို့၏ ကိုယ်ကျင့်သီလကိုလည်း ထိန်းသိမ်းတတ်ရန် အထူးလိုအပ်လှပေသည်။

လောကတွင် လူချင်းအတူတူဖြစ်ပါလျက်နှင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဘဝပေးအခြေအနေမတူညီကြပေ။ အယုတ် အမြတ်၊ အသက်တို အသက် ရှည်၊ ရောဂါထူ ရောဂါကင်း၊ အဆင်းမလှ အဆင်းလှ၊ အခြံအရံနည်းခြင်း များခြင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်းမရှိခြင်း ရှိခြင်း၊ ပညာမဲ့ခြင်း ပညာရှိခြင်း စသည်ဖြင့် မတူကွဲပြားခြားနားကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ကွဲပြားခြားနားနေခြင်းမှာ ကံချင်း မတူသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သတ္တဝါတို့၌ ကံသာလျှင်ဥစ္စာ၊ အမွေခံ၊ အကြောင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မှီခိုရာဖြစ်၏ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏စီမံမှုအတိုင်းသာ ခံစားရစမြဲဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးအသက်သတ်လျှင် အသက်တိုကတိ၏။ အသက်မသတ်လျှင် အသက်ရှည်ကတိ၏။ သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းဆဲလျှင် ရောဂါများတတ်၏။ မညှဉ်း ဆဲပါက ရောဂါကင်းတတ်၏။ ဒေါသကြီးလျှင် အရပ်ဆိုးတတ်၏။ ဒေါသ နည်းလျှင် အဆင်းလှတတ်၏။ ငြိစုခြင်းသည် အခြံအရံနည်းတတ်၏။ ငြိစု ကင်းလျှင် အခြံအရံများတတ်၏။ ဒါနမရှိလျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာနည်းတတ်၏။ ဒါနရှိလျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာများတတ်၏။ ခက်ထန်ထောင်လွှားလျှင် လုတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်တတ်၏။ ခက်ထန်ထောင်လွှားခြင်းမရှိလျှင် မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်တတ်၏။ ဤအကြောင်းအကျိုးတို့သည် ကံကိုမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာကြခြင်းပင်။

ဗုဒ္ဓသာသနာ၌ (၁) ဘုရား၊ (၂) တရား၊ (၃) သံဃာ၊ (၄) ကုသိုလ် ကံတည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာ လေးပါးရှိသည်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဟူသည့် ကိုးကွယ်ရာသုံးပါးသည် ဘုရားသာသနာအတွင်း၌သာ ရှိ၏။ ကုသိုလ်ကံသည်ကား သာသနာတွင်းရော သာသနာအပ၌ပါ အခါခပ်သိမ်းရှိနေ၏။ လောက၌ ကုသိုလ်ကံတည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာနှင့်ကင်းကွာသည့် ကာလ ဟူ၍မရှိ သို့ပါလျက်နှင့်ကိုးကွယ်ရာတို့ကို လျစ်လျူရှုပစ်ပယ်ကာ အတိတ်က ကံကြွင်း ဖြင့်သာ ပေါ့ပေါ့ဆဆနေထိုင်ကြပါက အမှားကြီးမှားကြပေလိမ့်မည်။

ထိုကဲ့သို့သော အမှားမျိုးမှ လွတ်ကင်းအောင် ကိုယ်ကျင့်သီလကို စောင့်ထိန်းရန် လိုအပ်လှပေသည်။ ကောင်းမြတ်သော အတွေးအကြံ၊ အမူ အကျင့်၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အရေးကြီးလှပေသည်။ မကြံသင့်သည်ကို မကြံဘဲ ကြံသင့်သည်ကိုသာ ကြံစည်ရမည်။ မပြောသင့်သည်ကို မပြောဘဲ ပြောသင့်သည်ကိုသာ ပြောရ

မည်၊ မလုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်ဘဲ လုပ်သင့်သည်ကိုသာ လုပ်ရမည်။ အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် “မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင် စိတ်ကိုထား” ဆိုသည့်စကားအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပါက ကိုယ်ကျင့်သီလဆောက်တည်ပြီးသူများဖြစ်သွားကြမည်မှာ မလွဲပေ။

ကိုယ်ကျင့်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းသည် ပုဂ္ဂိုလ်ပြင်းလွန်းသောနေရာောင်ခြည်ကို ကာကွယ်နိုင်သည့် ထီး၊ အရိပ်သဖွယ်ဖြစ်သည်။ လောကဓံကို ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ကျင့်ပေးသည့် အလေ့အကျင့်သဖွယ်လည်းဖြစ်သည်။ မိမိတစ်ဦးတည်း၏ အတ္တကိုရှေ့တန်းမတင်ဘဲ အများအတွက် ငဲ့ကွက်ကြည့်တတ်သော သူတော်ကောင်းစိတ် ပေါ်ပေါက်လာစေနိုင်သည့် သတ္တိထူးသဖွယ်လည်း ဖြစ်သည်။

နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ရာသီအလိုလိုပြောင်းခဲ့ပြီ။ ခေတ်စနစ်အမျိုးမျိုးလည်းပြောင်းခဲ့ပြီ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်လည်း ပြောင်းခဲ့ပြီ။ ဘဝရှင်သန်ရပ်တည်မှုတွေလည်း ပြောင်းခဲ့ပြီ။ ပြောင်းလဲခြင်းသည် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်နေမည်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတစ်ယောက်၊ မိမိတစ်ဘဝတည်း ပြောင်းလဲခြင်းထက် နောင်သားစဉ်မြေးဆက်အများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ပြောင်းလဲခြင်းမျိုးဖြစ်အောင် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေဟု ဆုတောင်းလိုက်ရပါသည်။

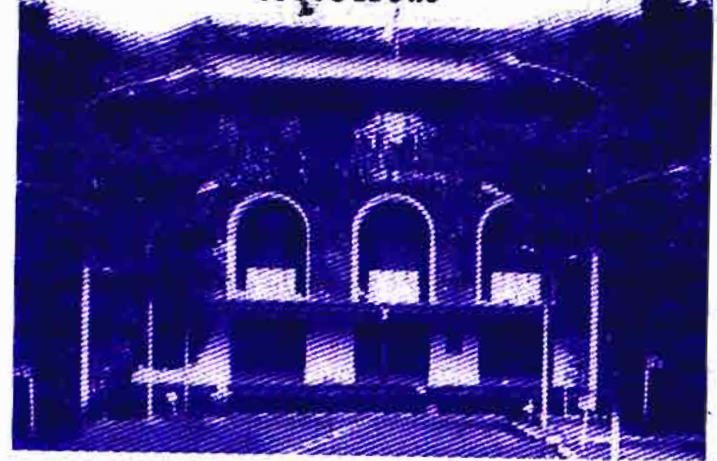
- * ရက်လခါပြောင်း
- ချိန်ကြာညောင်း
- နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပြီ။
- * ဝဲဩဃမှာ
- မျောလျက်ပါ
- ရှည်ကြာဘဝ နာခဲ့ပြီ။
- * အိုနာသေဘေး
- လွတ်မည့်ရေး
- မနွေး ခုချိန် ရှာသင့်ပြီ။

* * * *

တိုးရွှေလင်း

ပညာခေတ်၏ မိန့်ခေါ်သံ

တရိုးစောက်

ပညာခေတ်၏ စိန်ခေါ်မှု

ယနေ့ကမ္ဘာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသော နိုင်ငံ၊ ကျောင်းဆရာမရှိသောနိုင်ငံဟူ၍ မရှိပါ။ ပညာခေတ် (Age of Education) ကို တည်ဆောက်နေသော ၂၁ တစ်ရာစု ကမ္ဘာကြီးတွင် နိုင်ငံအသီးသီးသည် မိမိနိုင်ငံသားလူငယ်များထူးချွန်ထက်မြက်သော ပညာတတ်များဖြစ်လာ ရေး၊ မိမိနိုင်ငံ၏ ပညာရည်မြင့်မားရေးများအတွက် အစွမ်းကုန်အားထုတ်ကြိုးပမ်းနေကြပါသည်။

ပညာတတ်မှ မိမိနိုင်ငံရပ်တည်နိုင်မည်။ ပညာတတ်မှ နိုင်ငံတကာတွင် လူရာဝင်မည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ပညာရပ်များကို အချိန်တိုတိုအတွင်း မြန်မြန်ရယူနိုင်ရန် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ကြိုးစားကြသည်။ e-education (အီလက်ထရွန်းနစ်ပညာရေး) နည်းပညာအရ တီဗီ၊ ကွန်ပျူတာ၊ စီဒီ၊ ဗီစီဒီ၊ ကက်ဆက်ခွေစသည်များမှ ပညာရပ်များကို ယူနေကြပြီဖြစ်သည်။

ပညာတတ်ရန်၊ စာတတ်ရန်အတွက် အဓိကအခြေခံသည် သင်ကြားပို့ချပေးသောဆရာဖြစ်သည်။ အဆင့်မြင့်ပညာတတ်များပေါ်ထွန်းလာရန်အတွက်လည်း အဓိကအခြေခံသည် အဆင့်မြင့်ပညာကို ကျွမ်းကျင်တတ်

မြောက်သော ပညာရှင်ဆရာများပင်ဖြစ်သည်။ အိလစ်ထရွန်းနစ်ပညာရေး ခေတ်တွင်ပင် ဆရာများရှိမှသာ ဗီစီဒီ၊ စီဒီစသည်များထဲသို့ ပညာရပ်များ ထည့်သွင်းသိမှီးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ဆရာများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် အနာဂတ်နိုင်ငံတော်အတွက်၊ ပညာရှင်များပေါ်ထွန်းရေးအတွက် အခြေခံ အကျဆုံးအရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်။

အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာကြီးကို အမိလိုက်နေရ သော ယနေ့ခေတ်တွင် ဆရာများသည် နှေးနှေး၊ ငေးနေ၍ မရပါ။ သိပြီး၊ တတ်ပြီးသမျှနှင့်ကျေနပ်ငြိမ်သက်နေ၍ မရပါ။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှတိုးတက်ပေါ် ထွက်လာသော အသိစိတ်၊ ပညာသစ်များကို သိနေ၊ တတ်နေရန်လိုသည်။ ဆရာသည် Teacher သင်ကြားပို့ချပေးသူသာမဟုတ်၊ Life-long-Learner ဘဝတစ်သက်တာသင်ယူသူများလည်း ဖြစ်ကြရပါမည်။ အမြဲတမ်းကြိုးစား နေကြသူများ၊ အမြဲတမ်းဆည်းပူးနေကြသူများ ဖြစ်ကြရပါမည်။

အချို့သောတောရွာဒေသများတွင်သာမက မြို့များရှိအချို့သော ကျောင်းများကို လက်လမ်းမှီသလောက် လေ့လာကြည့်ပါက ဆရာက ဦးဆောင်၍ သင်ကြားပေးမှုစနစ်ကိုသာ ဦးစားပေးနေကြသည်။ ဆရာရေး ပေးသည့်အတိုင်း အလွတ်ကျက်မှတ်သည့်ပညာရေးဖြစ်နေပြီး စာကိုသာစစ် သည့် စာမေးပွဲစနစ်ဖြစ်နေသည်။ လေ့လာသင်ယူစဉ်းစားတွေးခေါ်သည့် စနစ်ကို ဦးစားပေးသင့်ပြီး ကျောင်းသားကိုယ်တိုင်တတ်ကျွမ်းနားလည်၍ ပင်ကိုအရည်အချင်းကိုပါ စစ်သောစာမေးပွဲဖြစ်သင့်ပါသည်။ ကျောင်းသား များသည် ဆရာအပေါ်မှီခိုအားထားမှု ကြီးမားလွန်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကလေးဗဟိုပြုသင်ကြားနည်းစနစ် (Child Center Approach) သည် လွန်ခဲ့သောနှစ် (၂၀) ကျော်တပင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော်လည်း ဆရာများ ကိုယ် တိုင်က ထိုနည်းစနစ်ကို များသောအားဖြင့် အသုံးပြုခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ကျောင်း သားများသည် သင်ယူသူသက်သက်သာဖြစ်နေကြသည်။ ထိုသင်ယူရသော ဘာသာရပ်များမှတစ်ဆင့် အတုယူဖွယ်ရာများ၊ သင်ခန်းစာယူဖွယ်ရာများကို လက်တွေ့ အတွေ့အကြုံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ (သို့မဟုတ်) ပေါင်းစပ်ကာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်းစားပြီး အဆင့်မြင့်တွေးခေါ်မှုများဖြင့် ပညာခေတ်ကို စိမ်ခေါ်ရန်လိုအပ်နေသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ပညာရေးမျှော်မှန်းချက် (Our Vision) တွင်ပါသည့် မျက် မှောက်ကာလဖြစ်သော ပညာခေတ်၏ စိမ်ခေါ်မှုကိုရင်ဆိုင်နိုင်ရန် အစဉ် မလွလာသင်ယူနေသည့် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းပေါ်ထွန်းလာရေးသည် အခြေခံပညာကျောင်းတိုင်း၌ ကမ္ဘာ့ပညာကျောက်စာတိုင်များဖြင့် အတိအလင်း စိုက်ထူရေးသားပြီးဖြစ်သည်။

သာဓကအားဖြင့် တင်ပြလိုသည်မှာ တောရွာတစ်ခုမှ စတုတ္ထတန်း ကလေးတစ်ဦးသည် ကျောင်းကဆရာမှ အဓိပ္ပာယ်ပြန်ပေးလိုက်သော "စံပယ်ရုံ" ကဗျာ၏စကားပြေဆိုလိုရင်းကို ဖတ်နေရင်း မရှင်းလင်းသဖြင့် ပညာဒါနသင်ဆရာဖြစ်သူ ကျွန်ုပ်အားစာလာမေးခဲ့သည်။

စံပယ်ရုံကဗျာမှာ . . .

"စံပယ်တဲ့လေးရုံ

ပျိုတို့မောင် မပန်ထိုက်

ပန်းပြတ်ခိုက်ကြုံ။

အပွင့်ရယ်ကုန်

တစ်ငုံဖြင့် ကျန်ပါသေး။

ပန်ချင်ရင် ပျိုမောင်ကြီးရယ်

ခေါင်းဖြီးခဲ့လေး။

သည်ကဗျာကို ကျောင်းကဆရာက အောက်ပါအတိုင်းစကားပြေ ပြန်ပေးခဲ့ပါသည်။

ဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရား (၄) ဆူရှိသည်။ ကောဏ သံဂုံ၊ တောဏာဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမတို့ဖြစ်သည်။ မဖူးထိုက်၍ မဖူးခဲ့ကြပါ။ နောက်ထပ်ပွင့်ရန် ဘုရားတစ်ဆူကျန်ပါသေးသည်။ ထိုဘုရားမှာ အရိမေတ္တယျ ဘုရားဖြစ်သည်။ ထိုဘုရားကို ဖူးချင်သူသည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာစသည့် ကောင်းမှုတူသိုလ်များများပြုကြပါဟူ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကိုဖတ်ကြည့်သောအခါ စံပယ်လေးရုံနေရာ၌ ပွင့်ပြီးသား ဘုရား (၄) ဆူရှိကြောင်း၊ နောက်ထပ်ပွင့်ရန် (၁) ဆူကျန်နေသေးသည်ကို "တစ်ငုံဖြင့်ကျန်ပါသေး" ဟု ဖွင့်ဆိုထားရာ ထိုကလေးက သည်ကဗျာကို စကား ပြေပြန်သည်မှာ မှားနေကြောင်း၊ "ဒါဆိုရင် စံပယ်ရုံ ငါးရုံဖြစ်ရမယ်၊ ငါးရုံ

ထဲကမှ (၄) ရုံပွင့်ပြီးသွားရင် တစ်ရုံကျန်ရမယ်၊ အခု တစ်ဝိုက်တည်းကျန်တယ် ဆိုတော့ မှားနေတယ်။ ရုံ နဲ့ ငုံ့ မတူဘူး။ အများကြီးကွာတယ်။ တစ်ရုံဆို တာအကြီးကြီး၊ တစ်ဝိုက်က သေးသေးလေး၊ စုံပယ်ရုံကို ဘုရားနဲ့တင်စားပြောရင် ကျန်တာ တစ်ဝိုက် မဖြစ်သင့်ဘူး။ တစ်ရုံပဲ ဖြစ်ရမယ်။ ကဗျာခေါင်းစဉ်မှာလည်း "စုံပယ်ငါးရုံ" ဖြစ်ရမယ်။ ဒါမှ လေးရုံပွင့်ပြီး တစ်ရုံကျန်ရမှာပေါ့" ဟု ပြောလိုက်ရာ သူ့တွေးခေါ်မှုကို အတော်အံ့အားသင့်သွားရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်ပင် ငယ်စဉ်က သင်ခဲ့ရသော်လည်း ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပင် အဓိပ္ပာယ် ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ယခုလို ဆရာက သေချာမတွေးဘဲ သူထင်သလို အဓိပ္ပာယ် ပြန်ဆိုရာ၌ ကလေးက ဤကဲ့သို့ပြန်တွေးသည်ကို ဆရာဘယ်လိုရှင်းမည် နည်း။ ဘယ်လိုပြန်ပြုပြင်မည်နည်း။ အမျိုးမျိုးပြုပြင်လို့ကောင်းမည်လား။ ကဗျာက မမှားပါ။ တကယ်တမ်းအဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုသောဆရာက မှားနေခြင်း သာဖြစ်သည်။

ကလေးတိုင်း၌ ကိုယ်ပိုင်တွေးခေါ်စဉ်းစားဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိပြီးသား ဖြစ်သည်။ ဆရာက ဖော်ထုတ်ပေးရန်လိုသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီး (၃၂) နိုင်ငံ၌ လက်ရှိအောင်မြင်နေသော ပညာရေးစနစ်မှာ Reading and Writing for Critical Thinking (R.W.C.T) ဆိုသည့်နည်းစနစ်ဖြစ်သည်။ ဝေဖန်ပိုင်းခြားပြီး အဆင့်မြင့်တွေးခေါ်မှုများဖြင့် ပညာရေးစနစ်ကိုမြှင့်တင်ပေးကာ ပညာ ခေတ်၏ စိမ်ခေါ်မှုကို ရင်ဆိုင်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ C.C.A ကို သိပြီးသား ဆရာတစ်ဦးသည် R.W.C.T နည်းဖြင့် သင်ရန်မခက်ပါ။ R.W.C.T နည်းသည် ဆရာကိုယ်တိုင်က သင်ယူသူပြန်ဖြစ်သွားသည်။ သင်ယူမှုကို ဦးတည်သော စနစ်ဖြစ်သည့် I.T ခေတ်တွင် ကလေးက ကိုယ့်ထက်သိသောအသိများလည်း ရှိမည်။ ဆရာကိုယ်တိုင်က သင်ယူသူပြန်ဖြစ်သွားပြီး ဆရာနှင့်တပည့် ဟန်ချက်ညီညီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနည်းဖြစ်သည်။ C.C.A ကဲ့သို့ ကလေး ငယ်ပြုရင်း ဆရာကတခါတရံဘေးရောက်သွားတတ်သည်။ ထိုပညာရေး စနစ်သည် ကလေးများ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခံစားမှုတက်ကြွမှု၊ လူမှုဆက်နွယ် မှုများဖြင့် တက်ကြွစွာပါဝင်မှု၊ ဦးနှောက်ပိုင်းဆိုင်ရာ တက်ကြွမှုများအပြင် ဘဝတစ်သက်တာသင်ယူမှု Life long learning ကိုပါ ပေးနိုင်ပြီး အလွတ် ကျက်မှတ်ခြင်းမှ ကင်းဝေးစေသော နည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် jig-saw နည်းကဲ့သို့

တုပ်စုဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဆွေးနွေးခြင်းနည်းများသည် အချင်းချင်းပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်တတ်မှု၊ ခေါင်းဆောင် ဦးဆောင်တတ်မှု၊ အချင်းချင်းချစ်ကြည် ရင်းနှီးမှု မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုစသော နိုင်ငံတည်ဆောက်ရာ၌ မရှိမဖြစ် လိုအပ်သောအရည်အသွေးကောင်းများသည် ကလေးများဘဝကပင် စတင် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပြီးသားရရှိမည်ဖြစ်သည်။

လူမှုအဆောက်အအုံပြုကျနေသောခေတ်ကြီးတွင် နည်းစနစ် ကောင်းများကို အစဉ်လေ့လာသုံးသပ်သင်ယူကာ ပြုပြင်ရန်လိုအပ်လှပါ သည်။ ယနေ့ လူငယ်နောင်ငယ်လူကြီးဖြစ်လာပါမည်။ ကလေးတော်မှ ကလေးကောင်းမှ လူကြီးတော်မည် လူကြီးကောင်းမည်ဖြစ်သည်။ ထိုမှ တစ်ရပ်ကွက်လုံးကောင်းမည်။ တစ်ရပ်ကွက်လုံးကောင်းမှ တစ်မြို့လုံးကောင်း မည်။ တစ်မြို့လုံးကောင်းမှ တော်မှ တစ်နိုင်ငံလုံးကောင်းမည် တော်မည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အခြေခံမှစ၍ သင်ကြားရမည့် မူလတန်း၊ အလယ်တန်း ဆင့်တို့မှစ၍ နည်းစနစ်ကောင်းများ ပျံ့နှံ့စိမ့်ဝင်အသုံးပြုရန်လိုအပ်ကြောင်း သိရှိနားလည်သင့်ကြပေသည်။ ထိုနည်းစနစ်ကောင်းမျိုးဖြင့် သင်ကြားပြီး တတ်မြောက်လာသောကလေးများသည် ဉာဏ်ပညာထူးချွန်ထက်မြက်သော အရည်အချင်းပြည့်မီသော၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းရှိသော၊ အတွေး အခေါ်မြင့်မားသောသူများဖြစ်လာပြီး မျက်မှောက်ကာလဖြစ်သော ပညာ ခေတ်၏ စိမ်ခေါ်မှုကို ရင်ဆိုင်နိုင်မည့် နိုင်ငံသားကောင်းများဖြစ်လာနိုင် မည်မှာ ဧကန်ပင်ဖြစ်သည်။

နည်းစနစ်ကောင်းမှသာ နည်းပညာကောင်းမည်။ နည်းပညာ ကောင်းမှ တိုးတက်မည်မဟုတ်ပါလော။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ထိုနည်းစနစ်ကောင်း များပေါ်တွင်ဖြစ်တည်လာမည့် ပညာရေးသည်လည်း "ရေမြင့်လျှင်ကြွာတင့်" သကဲ့သို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အနေနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်နိုင်ငံလုံး အနေနှင့်သော်လည်းကောင်း လှပတင့်တယ်စွာ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

Education is Investment for Future ပညာရေးသည် အနာဂတ် အတွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြစ်သည်ဟူသော ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီပင် ဆရာများ သည်လည်း အနာဂတ်နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်ကို ပညာရေးကဏ္ဍမှ ယူရသူ

များပီပီ ကျော်င်းသားများအားဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်စားတွေးခေါ်ရင့်သန်စေ
ရေး၊ လက်တွေ့အသုံးချဆင်ခြင်တတ်စေရေးနှင့် သင်ကြားခြင်းကို ခံလူသူ
သက်သက်မဟုတ်ပဲ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်တတ်စေရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်
ပေးသင့်သည်။ ထို့ပြင် အနာဂတ်နိုင်ငံတော်အတွက် အတတ်ပညာ အသိ
အလိမ္မာနှင့် စိတ်ဓာတ်ကောင်းမွန်ပြီး ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းများနှင့်
ပြည့်ဝသောသူများဖြစ်လာအောင် ပုံသွန်းထုဆစ်ရင်း မျက်မှောက်ကာလဖြစ်
သော ပညာခေတ်၏ စိမ်ခေါ်မှုကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန် လေ့ကျင့်ပေးကြစေလို
ကြောင်း တိုက်တွန်းရေးသားလိုက်ရပေသည်။

* * * *

တမိုးအောက်

လူငယ်စွမ်းအား

ပြည့်စုံရေးအတွက်

ထိန်းသိမ်း (အင်္ဂါနီ)

လူငယ်စွမ်းအား ပြည့်စုံရေးအတွက်

“စာအုပ်စာပေလူမိတ်ဆွေ” ဟု ဆိုရာ လူတိုင်းသည် စာပေနှင့်
မကင်းကွာသင့်ပေ။ လူတိုင်းသည် စာပေကို လေ့လာလိုက်စားရပါမည်။
စာပေနှင့်ကင်းကွာသူသည် မျက်စိရှိလျက် အမြင်ခက်သော အကန်းကဲ့သို့ပင်
ဖြစ်နေသည်။ “အလိမ္မာ စာမှာရှိ” ဟူသကဲ့သို့ မသိသေးသော၊ မတတ်
သေးသော ပညာရပ်တို့ကို စာအုပ်စာပေ၌ လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ပါသည်။
ဘဝခရီးလမ်းကို ကိုယ်တိုင်လျှောက်လှမ်းချိန်တွင် မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း
များက အမြဲကူညီပေးမခြင်းမပြုနိုင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့နှင့် မခွဲမခွာ အမြဲထာဝရ
ကတူရှိနေမည့် မိတ်ဆွေကောင်းများမှာ စာအုပ်စာပေများသာ ဖြစ်ပါသည်။

စာအုပ်စာပေလေ့လာဖတ်ရှုခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာတော်
ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက... .

“မှတ်ဖွယ်မှတ်ရာ၊ ထိုထိုစာကို

ရှာ၍မပြတ်၊ အိမ်တွင်ဖတ်

ဖတ်ပြန်သော်ကား၊ ဖတ်ဖန်များက

သားမယားပင်

သိမြင်ကင်းကွာ၊ မလိမ္မာလည်း

စာပေစကား။ နေ့တိုင်းကြားက

ထူးခြားလိမ္မာ၊ ရှိသည်သာတည့်” ဟူ၍ လမ်းညွှန်နည်းပြဆုံးမခဲ့ပါသည်။

လောကတွင် မှန်ကန်သော ရွေးချယ်မှုကို ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် သိလဟူသည့်ကောင်းသောအကျင့်၊ သမာဓိဟူသည့် အာရုံတစ်ခုတည်း၌သာ စိတ်ကိုထားရှိခြင်းနှင့် ပညာဟူသည့်အကောင်းအဆိုးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မှန်ကန်စွာ သိရှိနိုင်ခြင်းတို့ ပြည့်စုံရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

စာပေတတ်မြောက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂမှ ရည်မှန်းချက်ထားရှိသော ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်များတွင် လာမည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီး၌ မူလတန်းပညာသင်အရွယ် ယောက်ျားလေးရော မိန်းကလေးပါမကျန် အားလုံးမူလတန်း ပညာတတ်မြောက်ပြီးရေး (Ensuring Universal Primary Education For Boys and Girls) ဟူသော ရည်မှန်းချက်ကို မဖြစ်မနေအကောင်အထည်ဖော်သွားရန်ဟူသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ် ဖော်ပြပါရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လာမည့်နှစ်မှစ၍ အခမဲ့အလယ်တန်းပညာသင်ကြားရေးစနစ်ကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ပါတော့မည်။

ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျောင်းမနေနိုင်သည့် ကလေးဦးရေ ၁၁၃ သန်းကျော်ရှိနေပြီး ထိုကျောင်းမနေနိုင်ကြသည့် ကလေးဦးရေတွင် ယောက်ျားလေး ၄၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ မိန်းကလေး ၅၉ ရာခိုင်နှုန်း ရှိနေသည်ဟု သိရသည်။ ပညာလည်း မသင်ကြားနိုင်၊ အရွယ်လည်း မရောက်ဘဲ လုပ်ငန်းခွင်အသီးသီးတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေကြရရှာသည့် အရေအတွက်ပမာဏကို ဆက်လက်ဖော်ပြလိုပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် အသက် (၅၁) နှစ်မှ (၁၄) နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်ကိုင်နေကြရရှာသူဦးရေမှာ သန်း ၂၅၀ ကျော်ရှိနေသည်။ ထို သန်း ၂၅၀ ထဲတွင် အာရှတိုက်မှ အရွယ်မရောက်သေးသည့် ကလေးအလုပ်သမားဦးရေ (၇) ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခေတ်ပညာတတ် လူဦးရေပေါများ

မှသာ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ ဒုစရိုက်မှုများ လျော့နည်းနိုင်ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ “စာသင်ကျောင်းများများဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်လေလေ အကျဉ်းထောင်ဝင်ပေါက်တံခါးများကို ပိတ်နိုင်လေလေ” ဟူသော အနောက်တိုင်းဆိုရိုးစကားရှိခဲ့ပါသည်။ လူဟူ၍ ဖြစ်လာပြီး ပညာမသင်ကြားရလျှင် လူဖြစ်ရုံမည်ဖြစ်သည်။ ပညာသင်ကြားလိုသော်လည်း အခက်အခဲရှိနေသူများအတွက် ပညာရေးလမ်းခရီးတွင် ထူးချွန်ထက်မြက်စွာ လျှောက်လှမ်းနိုင်ကြသူများကို ပညာရေးထူးချွန်ရန် ထောက်ပံ့ချီးမြှင့်သွားရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းအဆောက်အအုံ၊ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ၊ ကွန်ပျူတာများနှင့် စာအုပ်စာတမ်း စာရေးကိရိယာများကိုလည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါတရားလည်း ထက်သန်၊ ငွေကြေးအင်အားလည်း တတ်နိုင်ကြသည့် ပညာရေးဒါနပြုကြသူများ၏ ပညာရေးဖောင်ဒေးရှင်းများကို များပြားလာစေချင်ပါသည်။

ကလေးသူငယ်များမှာ ပညာထူးချွန်ပါလျက် မိဘအုပ်ထိန်းသူများက ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့် ပညာရေးကို ကျောခိုင်းခဲ့ရပြီး ပညာတစ်ပိုင်းတစဖြင့် လူ့အောက်ကျ၍အောက်ခြေလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရှာဖွေစားသောက်နေရသူများကို အထူးကိုယ်ချင်းစာစေချင်ပါသည်။ ငွေကြေးကြွယ်ဝချမ်းသာစေကာမူ ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှု၌ သဒ္ဒါတရားနည်းပါးပါက ပညာဒါနပြုဖြစ်မည် မဟုတ်ပေ။ ဥစ္စာနေလည်း ကြွယ်ဝ၊ ပညာတန်ဖိုးလည်းသိ၊ သဒ္ဒါတရားလည်းရှိကြသူများသာ ပညာဒါနပေးလျှင်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

လူသားတိုင်းပညာတတ်မှ ကမ္ဘာလောကကြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည်ဖြစ်သည်။ ယခု မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း လူတိုင်းပညာတတ်မှ ခေတ်မီတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူတိုင်းက ပညာကို အလေးထားတန်ဖိုးထားတတ်စေရန် လူတိုင်းပါဝင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စေရေးအတွက် “ယနေ့လူငယ်၊ နောင်ဝယ်လူကြီး” ဆိုသည့်အတိုင်း လူငယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း အထူးမြှင့်တင်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ နောင်အနာဂတ်အတွက် လူငယ်များအားပြုစုပျိုးထောင်ရန်နှင့် တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် လူမှုရေးစီမံချက်များတွင် လူငယ်များတက်ကြွစွာ ပါဝင်တတ်စေရန်နေရာ (Platform) များ ဖန်တီးပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

လူငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်အတွက် လူသားအရင်းအနှီးကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်း၊ အနာဂတ်အတွက် မဟာဗျူဟာကျစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေးအကောင်အထည်ဖော်ရန် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလည်း ပါဝင်သည်။ နည်းပညာသစ်၊ လူသားအရင်းအမြစ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုတို့မှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ လူငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း (Investing in young people) သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို တိုက်ဖျက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရုံသာမက ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်လည်း မဖြစ်မနေအရေးပါလျက်ရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် လူကြီးများကလည်း လူငယ်များကို လက်ဆင့်ကမ်း တာဝန်ပေးအပ်ရန်အတွက် အလွန်အရေးကြီးသော လူကြီးလူငယ်နှင့် လူငယ်လူငယ်အကြား မရှိမဖြစ်ဆက်ဆံရေးအတွက် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ လူကြီးများကလည်း လူငယ်များကို စိတ်မချ၊ မယုံကြည်သည့် စိတ်၊ သံသယစိတ်ဖြင့်သာ ဆက်ဆံနေပါက လူငယ်များ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ်၊ အတွေးအကြံနှင့် စိတ်ဓာတ်များရင့်ကျက်လာမည် မဟုတ်ပေ။ တစ်နည်းအားဖြင့် တာဝန်ပေးအပ်လာသည့်အခါ တာဝန်ခံမှုနှင့် တာဝန်ယူမှုများကို နားလည်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်များအနေဖြင့်လည်း သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်အစွမ်းအစများကို အသိအမှတ်ပြုခံ၊ အယုံအကြည်ခံ လိုသည်သဘော အများအားဖြင့် ရှိကြပါသည်။ ယုံကြည်စိတ်ချမှုဖြစ်သည့် လူကြီးနှင့်လူငယ် ဆက်ဆံရေးဖြင့်သာ ပုခုံးပြောင်းတာဝန်လွှဲပြောင်းပေးအပ်နိုင်ရေး၊ အာဏာ (လုပ်ပိုင်ခွင့်) ဖြန့်ဝေနိုင်ရေး၊ ဗဟိုထိန်းချုပ်မှု လျော့ချနိုင်ရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်များ၏ ပင်ကိုစွမ်းရည် (capacity) ကို မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ လေ့ကျင့်ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်းမျိုးမရှိပါက နေရာတိုင်းတွင် ကြားသိနေရသော “ခါးပြတ်နေတယ်” ဟူသော စကားကိုသာ အစဉ်ကြားနေရမှာ ဖြစ်ပါသည်။ မိမိကိုယ်မိမိ အရေးပါအရာရောက်မှုအားမြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် “ခါး” အားသေသေချာချာပြတ်စေချင်၍ ဖြတ်ခဲ့သူများ ရှိခဲ့သလို၊ ခါးပြတ်ခြင်းအား မသိချင်ယောင်ဆောင်သောသူများလည်း

ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခါးပြတ်ခြင်းကိစ္စရပ်အား ခါးဆက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်မှာ လူတိုင်းအတွက် မဖြစ်မနေအလွန်အရေးပါသည့် တာဝန်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ခါးပြန်ဆက်ရေးအတွက် မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များအား ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်းသည်သာ အကောင်းဆုံးခါးဆက်နည်းဖြစ်သည်။

တာဝန်များအား ပုခုံးပြောင်းတာဝန်ယူရမည့်လူငယ်များကလည်း လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည် ပြည့်စုံနေရန်အတွက် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ လိုအပ်သော အရည်အချင်းနှင့်တည်ငြိမ်ရင့်ကျက်မှုလည်း ပြည့်စုံရပါမည်။ အတန်းပညာလက်မှတ် (Certificate) များသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင် လက်မှတ်ရပညာရေးအား စိတ်ဓာတ်၊ သဘောထား၊ အမြင်၊ လူမှုဆက်ဆံရေးစသည့် (Soft Skill) များနှင့် ပေါင်းစပ်ပြုပြင်မှုမှာ အလွန်အရေးပါသည်။ မျိုးဆက်သစ်များအား ဉာဏ်ပညာထက်မြက်မှု စွမ်းရည် (Intelligent Quotient-IQ) ကောင်းရုံမျှသာမက လူမှုစွမ်းရည် (Social Quotient-SQ) နှင့် စိတ်ခံစားမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့်စွမ်းရည် (Emotional Quotient-EQ) တို့ ကောင်းမွန်စေရန် လိုအပ်ပါသည်။

တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ရင်းဖြင့် လူငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်လည်း အခြေအနေ၊ အခွင့်ကောင်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ရန်လည်း အထူးလိုအပ်ပါသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခြေအနေကို တုံ့ပြန်ခြင်းမဖြစ်အောင် မူလကတည်းက အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းသည့် (Be-Proactive) ဖြစ်သူများ၊ အကောင်းမြင်တတ်သူများဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းကြရပါမည်။ လူငယ်အများစုအနေဖြင့်လည်း မိမိတို့၏ ဘဝတိုးတက်မှုရှေ့ရေးကို ရှေးရှုလျက် မတုန်မလှုပ်၊ တုံ့ကိုဘာဝေ၊ အနုနည်းဖြင့်တော်လှန်ခြင်း (Passive) ကဲ့သို့သောပုံစံမျိုးကို ရှောင်ရှားနိုင်ရပါမည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူ၊ ဟောင်ကောင်စသည့်နိုင်ငံများအနေဖြင့် သဘာဝသယံဇာတရှားပါးပြီး ဧရိယာကျဉ်းမြောင်းသောနိုင်ငံများဖြစ်သော်လည်း ခေတ်မီသယံဇာတအင်အားစုများဖြစ်သည့် အင်ဂျင်နီယာ အတတ်ပညာ (Engineering)၊ စွန့်စားတီထွင်မှုများ (Entrepreneurship) နှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ (Skill Labour) များ ရရှိအောင်ဖန်တီးခဲ့သဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ယခုအချိန်အခါတွင် သဘာဝသယံဇာတများကို အခြေခံသည့် စီးပွားရေးအဆောက်အအုံမှ လူသားအရင်းအမြစ်ကို အခြေခံသည့်စီးပွားရေး အဆောက်အအုံ (Human Resoure based economy) (သို့မဟုတ်) ဗဟုသုတ ကို အခြေခံသည့်စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ (Knowledge based economy) သို့ ကူးပြောင်းလာပြီဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝသယံဇာတများကို အခြေခံသည့် စီးပွားရေးအဆောက်အအုံသည် ပြုန်းတီးမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော်လည်း လူသားအရင်းအမြစ်ကို အခြေခံသည့်စီးပွားရေးအဆောက်အအုံများမှာ ပြုန်းတီးမှုကို မဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါ။ ဥပမာအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ သဘာဝ သယံဇာတများအားလုံး ပြုန်းတီးခဲ့ပါသည်။ လူသားအရင်းအမြစ်နှင့်စသော နိုင်ငံများမှာ ပြုန်းတီးမှုမရှိဘဲ ပို၍ တိုးတက်မှုရှိလာပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူ၊ ဟောင်ကောင်စသောနိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။

လက်ရှိလူသားရင်းမြစ်ကို မပြုန်းတီးမပျက်စီးစေသည့်အပြင် ပိုမို ထွန်းတောက်လာစေပြီး ပိုမို၍တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေပါသည်။ ထို့အပြင် လူငယ်ထု တီထွင်မှု (Innovation) နှင့် တွေးခေါ်နိုင်သည့် အကြံဉာဏ် (Creative Idea) များသည် ဖန်တီးနိုင်စွမ်းရှိသော လုပ်သားထုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း (Competitiveness) ကို တိုးတက်စေနိုင် မည်ဖြစ်သည်။ တီထွင်ကြံဆမှုနှင့် ဖန်တီးနိုင်စွမ်းရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်စေရန်မှာ ပညာရေး၏အခန်းကဏ္ဍသည် အလွန်အရေးပါသည်။ ပညာရေးစနစ်တွင် လူငယ်များအတွက် ဖန်တီးနိုင်စွမ်း (Analytical Skill) တို့ကို လက်ခံကျင့်သုံးပေးနိုင်သည့် အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် လိုအပ်ပါသည်။

ယနေ့တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေတွင် နိုင်ငံသား အားလုံး၏ အရည်အသွေးနှင့်စွမ်းရည်ကို မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် ပညာရေး အခွင့်အလမ်းဖန်တီးပေးနိုင်မှုအပေါ်တွင် များစွာမှတည်နေသည်။ လုပ်သား ဈေးကွက်မှသည် တောင်းဆိုသည့် အရည်အသွေးများနှင့် လိုက်ဖက်မည့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုရှိသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်း (Innovative Society) ဖြစ်ပေါ် စေရန်မှာ မိမိတို့လူ့အဖွဲ့အစည်းများရှိ လူငယ်များအား ဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြုစု ပျိုးထောင်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ နည်းပညာသစ်၊ လူသားအရင်း

အမြစ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုတို့သည် ကောင်းမွန်စွာ အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် လုပ်သားထုများ အတွေးအခေါ်နည်းပညာရယူ လက်ခံ နိုင်မှုစသည်တို့ အသင့်ဖြစ်ပေါ်စေရန် ပြင်ပပုဂ္ဂလိကသင်တန်းကျောင်းများ အပါအဝင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်များ၊ စက်မှုကောလိပ်၊ စက်မှု သိပ္ပံအထက်တန်းကျောင်းများ၊ သင်ရိုး၊ သင်ပုံနည်းစနစ်များ၊ အလုပ်နှင့် သင်တန်းများသည် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိစေရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပညာရေး စနစ်တွင် ဖန်တီးနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်ဝေဖန်တွေးခေါ်နိုင်စွမ်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေ သည့် သင်ကြားမှုစနစ်များလိုအပ်ပါသည်။ လူသားရင်းမြစ်သည် အလို အလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဖန်တီးသမှုသာရရှိလာမည်ဖြစ် သည်။ လူသားရင်းမြစ်သည် မိဘများ၏ သားသမီးများအပေါ် ရင်းနှီးသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ကုမ္ပဏီအသင်းအဖွဲ့များ၏ ဝန်ထမ်းများအပေါ် ရင်းနှီးသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် အစိုးရ၏ နိုင်ငံသားမျိုးဆက်သစ်လူငယ်များအပေါ် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများပင်ဖြစ်သည်။

လူငယ်များအတွက် ရေရှည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းအားဖြင့် ရလဒ်ကောင်း များဖြစ်ပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်။ လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေခံအဆင့် မြင့်ပညာများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ စွမ်းရည်ဗဟုသုတများ တိုးတက်လာ စေမည့် အခွင့်အလမ်းများနှင့်ဝန်းကျင်တစ်ရပ် ဖန်တီးပေးခြင်း၊ သုတေသန နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများအား ပြုလုပ်ပေးခြင်းအားဖြင့် ရရှိစေနိုင်ပါသည်။ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများတိုးတက်မှုကို ဦးစားပေး ခြင်း၊ သုတေသန၏ ရလဒ်များအား လက်တွေ့အသုံးချခြင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင် ပါသည်။

လူငယ်များပညာရှာရာ၌ သိထားသင့်သောအကြောင်းအရာများ စွာရှိသည့်အနက် တစ်ခုကို ဖော်ပြရလျှင် “အကြောင်းအရာ၌ မြတ်နိုးမှု မရှိ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်မရှိ၊ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟမရှိ၊ ပညာရခြင်း မရှိသော် ထိုအရာကို စွန့်ပစ်အပ်၏။ အလုံးစုံသောဥစ္စာတို့တွင် ပညာတည်း ဟူသောဥစ္စာသည်သာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လူလည်းမခိုးနိုင်၊ အဖိုးလည်း မတော်နိုင်၊ ပေး၍သုံး၍လည်း မကုန်နိုင်သော

ကြောင့်ပင်တည်း” ဟူ၍နိတိပညာတို့က “ပညာ၏အသုံးဝင်တန်ဖိုး” (Value of Education) ကို ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

ပညာရေးဟူသော သင်္ခေပအနက်အကျဉ်းအဓိပ္ပာယ်ကို ပညာရေး သုတေသီများက “လူငယ်လူရွယ်တို့အား လူကြီးများ၏ နေရာတွင် ဆက်ခံနိုင် စေရန်အတွက် လူမှုဘဝဝန်းကျင်နှင့်လိုအပ်သလို ညှိယူပြီး လူ့ဘောင်အဖွဲ့ အစည်းတွင် ထိရောက်စွာပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသူများဖြစ်လာစေရန် လူကြီး၊ မိဘ၊ ဆရာသမားများက လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်း၊ ပြုစုပျိုးထောင် ပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်” ဟု ဖွင့်ဆိုထားကြသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာအားဖြင့် Education ဟူသော ဝေါဟာရ “ပညာရေး” ဟု ဖွင့်ဆိုထားပြီး ဤဝေါဟာရ၏ မူရင်းမှာ လက်တင်ဘာသာမှဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ အနှစ်ချုပ် အဓိပ္ပာယ်မှာ “ဖော်ထုတ်ယူခြင်း” ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ယနေ့သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာအဆင့်မြင့်မားစွာ ထွန်းကားလျက်ရှိပြီး “ပညာခေတ်” (Age of Knowledge) ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ပညာရှင်များ၏ ကြိုးပမ်းမှုတို့ကြောင့် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာရပ်များ အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိရာ စီးပွားရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စသော နယ်ပယ်များတွင် အဆင့်မြင့်နည်းပညာရပ် (High Technology) များဖြင့် အသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပုံစံကို “လူနေမှုဘဝရပ်ဝိုင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးတိုးတက်မှုညွှန်းကိန်း” များဖြင့် ဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်တွင် စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ (Highly Industrialized State) သည် အဆင့်မြင့်သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာရပ်များ၊ သတင်းဆက်သွယ် ဖြန့်ချိမှုနည်းပညာများဖြင့် အသုံးဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်၊ ဩစတြေးလျစသည့် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ နှင့် ပူးပေါင်း၍ လူငယ်များအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

လူငယ်များအတွက် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုများ၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများနှင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများ အစဉ် မပြတ်ဖြစ်ပေါ်စေမည့်အတွက် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများနှင့်ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းကာ “အဆင့်မြင့်ပညာရေး နိုင်ငံတကာဖြန့်ကြက်မှုလုပ်ငန်းရပ်များ”

(Internationalization of Higher Education) ရှင်သန်လျက်ရှိကြသည်။ လူ့ဘဝ သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်လောက် ပညာရပ်၏ အရေးပါမှုမျိုး မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ။ လူသားတို့၏ (Information Age) သို့ ကူးပြောင်းလာချိန်အထိ ပညာ၏တန်ဖိုးသည် အမြင့်ဆုံးဘဝသို့ရောက်ရှိ နေရာယူလျက်ရှိပါသည်။

လောက၌ မသင်အပ်၊ မတတ်အပ်သောပညာဟူ၍မရှိ၊ အသုံးမချ သင့်သောပညာရပ်သာရှိသည်။ မိမိတတ်မြောက်ထားသော အသိပညာ၊ အတတ်ပညာဖြင့် လူတစ်ဦးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် မကောင်းမှု၊ အကုသိုလ်စရိုက်မဖြစ်စေဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ ပညာသည် ပွန်မြတ်သော်လည်း အသုံးပြုသူ၏ နှလုံးသွင်းပုံ စိတ်ဓာတ်မကောင်းပါက ထိုပညာရပ်သည် အဟောသိက်အချည်းအနှီး ဖြစ်ရလိမ့်မည်။

ဥပမာအားဖြင့် ဆေးပညာအတတ်မှာ အလွန်မွန်မြတ်လှပေသည်။ သို့သော် ဆရာဝန် သို့မဟုတ် ဆေးဆရာသည် စိတ်ထားမကောင်းမွန်ပါက သို့မဟုတ် ယောနိသောမနသိကာရဟူသော ကောင်းသောစိတ်ထား မထား နိုင်ပါလျှင် လူအများ၊ ရောဂါဝေဒနာရှင်များ ဒုက္ခရောက်ရှိသာရှိပါသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများက အဏုမြူကို လောကကြီးနှင့်လူသားတို့အတွက် ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကြီးအား “နျူကလီးယားခေတ်” သို့ရောက် ရှိအောင် လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့သည်။

(Atomic Energy) အဏုမြူစွမ်းအင်ကို စတင်ဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် သိပ္ပံ ပညာရှင်များ၏ မူလရည်ရွယ်ချက်မှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေး အတွက်လည်းကောင်း၊ ရေနံမှ ရေချိုချက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ အဏုမြူ စွမ်းအင်ကိုရရှိစေနိုင်သော ရေဒီယိုအိုင်ဆိုတုပ်များကို ဆေးဝါးကုသရေး လုပ်ငန်းရောဂါရှာဖွေရေးလုပ်ငန်း၊ မိုးလေဝသနှင့် အာကာသသုတေသန လုပ်ငန်းများတွင်လည်းကောင်း တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နျူကလီးယားနည်းပညာခေတ်ကို ကမ္ဘာဖျက်သောလက်နက်ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းတွင် အသုံးချလိုက်သောအခါ သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ ရင်ထုမနာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လက ၆ ရက်နှင့် ၉ ရက်တွင်

အမေရိကန်သမ္မတ ထရူးမင်းက ဂျပန်နိုင်ငံ ဟိရိုရှီးမားမြို့နှင့် နာဂါစတီးမြို့ ပေါ်သို့ အကုသုတ္တံတစ်လုံးစီ ကြွချလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် မလိုလားအပ်သော ကမ္ဘာ့အန္တရာယ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်၊ လူရွယ်များကို 'သဒ္ဓါလွန်လျှင် ကွန်သည်၊ ပညာလွန်လျှင် ဆွဲသည်၊ ဝီရိယလွန်လျှင် ဖျံသည်၊ သမာဓိလွန်လျှင် တွန့်သည်၊ သတိသည် သာလွန်သည်မရှိ' ဆိုသကဲ့သို့ "သတိလက်ယာ၊ ပညာလက်ဝဲ ထားရှိကာ မိမိအကျိုးနှင့်နိုင်ငံအကျိုးကို မိမိ၏ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာတို့ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ အလုပ်အကျွေးပြုသွားနိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုတိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။ ။

* * * *

ကိုသိန်းသန်း (အင်းစိန်)

တီထွေးတဲ့ တွန်သံဝေ

ဆရာဝန်ကြီး၏ တားမြစ်ချက်ကို လွန်ဆန်၍ ၂၇-၂-၂၀၁၄ နေ့တွင် ဘုရားရိပ်၌ ဖြစ်လိုရာဖြစ် သေလည်းမြတ်မည်ဟု စိတ်နှလုံးစိုးစိုး ချလိုက်ကာ ဒါနဗုဒ္ဓဂယာအဖွဲ့နှင့် သွားရမည့်ခရီးစဉ် အစည်းအဝေးအပြီး တွင် လိုအပ်သောပစ္စည်းစာရင်း၊ စာရွက်စာတမ်းပေးခြင်းနှင့် ငွေလဲလှယ်ခြင်းများ ပြုလုပ်လိုက်သည်။

၁-၃-၂၀၁၄ နေ့တွင် အိမ်မှ ၈:၃၀ တွင် ဒါနဗုဒ္ဓဂယာဌာနချုပ် ရှိရာသို့ ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။

နံနက် (၁၀) နာရီတွင် ဒါနမှစီစဉ်ပေးသော ဘတ်(စ်)ကားဖြင့် မင်္ဂလာဒုံလေယာဉ်ကွင်းသို့ သွားကြကာ၊ ပစ္စည်းများအစစ်ဆေးခံပြီး အပေါ်ထပ်သို့ အသီးသီးတက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါကျမှပင် မေသူမောင်၊ ခင်နန္ဒာ စသည့် အဖွဲ့များပါ ကျွန်ုပ်တို့ဒါနအဖွဲ့နှင့်အတူ လေယာဉ်တစ်စီးတည်း သွားကြရမည်ဖြစ်၍ ဘုရားဖူးလေယာဉ်ကြီးဖြစ်နေပါတော့သည်။

ရန်ကုန်မှ (၁၁:၄၅) နာရီတွင် ထွက်၍ ဂယာသို့ အိန္ဒိယစံတော်ချိန် ၈ နာရီ ၁၀ မိနစ်တွင် ရောက်သည်။ ဂယာလေဆိပ်တွင် ပစ္စည်းရွေးနေချိန် (၂:၃၀) တွင်မှ ဗုဒ္ဓဂယာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါ

သည်။ မိုးရွာထားသဖြင့် ရာသီဥတုမှာ အတော်အေးသည်။ အခန်းတွင်
ခေတ္တနားအပြီး မဟာဗောဓိ၊ သတ္တဌာနများသို့ ဖူးမျှော်ရန် ကားဖြင့် လိုက်ပို့ပါ
သည်။ ဒါနအဖွဲ့မှ ကပ်လျှမည့် ကြာသင်္ဂါးကြီး ၂ ထည်ကို ဘယ်ညာ (၇)
ဦးစီကိုင်၍ နမောတဿနှင့်ပဌာန်း (၂၄) ပစ္စည်းကို သံပြိုင်ရွတ်ဆိုကြကာ
မဟာဗောဓိကို တစ်ပတ်မတ်၍ ပူဇော်ကြပြီး အရှေ့ပေါက်မှ ဝင်ရောက်ကာ
အတွင်းဝယ်မှ ဓမ္မစကြာတရားဦးဟောတော်မူရာ ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကို
ကြာသင်္ဂါးကပ်လျှကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက်
မဟာဗောဓိပင်ရင်း အပရာဇိတပလ္လင်တော်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေကာ (၇) ရက်ပတ်
လုံး ဖလသမာပတ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူရာနေရာနှင့် ဗောဓိပင်၏ အရှေ့
မြောက်ထောင့်ရှိ အနိမိဿဌာနမှ ပလ္လင်တော်ကို မျက်တောင်မခတ်ပဲ (၇)
ရက်ကြည့်သော နေရာကိုဖူးကြသည်။

တတိယ စက်မသတ္တာဟ ရတနာစကြိုလျှောက်ရာအရပ်ကို ပူဇော်
ကြပါသည်။ နတ်သိကြားများက မြတ်ဘုရားသည် ပလ္လင်တော်ကို စွဲလန်း၊
တွယ်တာသည်ဟု အထင်မှားကြကုန်၍ ထိုအမှားပယ်ရန် ကောင်းကင်၌
ရတနာစကြိုဖန်ဆင်း၍ စကြိုလျှောက်ကြတော်မူသည်။ ထို့နောက် ဗောဓိပင်
၏ အနောက်မြောက်အရပ်၌ နတ်တို့ဖန်ဆင်းသော ရတနာဃရ စံအိမ်၌
(၇) ရက်ပတ်လုံး အဘိဓမ္မာ (၇) ကျမ်းကို ဉာဏ်ဖြင့်သုံးသပ်ရာဌာနကို
ပူဇော်ကြပါသည်။ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် ကွန့်မြူးရာနေရာဖြစ်ပါ
သည်။

ထိုနေရာမှတဖန် အဇပါလနိဂြောဓဌာနဖြစ်သော ဗောဓိပင်၏
အရှေ့တည့်တည့် အနိမိဿဌာန၏ တောင်ဘက်ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်
ရင်း၌ (၇) ရက်တိုင်တိုင် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုခံစားရာသို့ ပူဇော်ကြပါသည်။
အမှတ်အသား ကျောက်တိုင်သာရှိပါသည်။ ထို့နောက် ဗောဓိပင်၏ အရှေ့
တောင်ဖက် မုစလိန္ဒအိုင်အနီးရှိ ကျည်းပင်ရင်း၌ ဖလသမာပတ် (၇) ရက်
ဝင်စားတော်မူစဉ် မိုးများစွေသွန်း၍ မုစလိန္ဒနဂါးမင်းက ကိုယ်လုံးဖြင့်
ရစ်ပတ်ဖွဲ့ခွေကာ ပါးပျဉ်ဖြင့်အုပ်မိုး၍ ကာကွယ်ထားရာအရပ်ကိုလည်း
ကောင်း၊ နောက်ဆုံး မဟာဗောဓိပင်တောင်ဘက် လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ (၇)

ရက် ဖလသမာပတ်ဝင်စားရာနေရာကိုလည်းကောင်း ပူဇော်ကြပါသည်။

ထို့နောက် ကမာကူရ ဂျပန်ဘုရားကြီးကို ဝင်ဖူးပါသည်။ ည ၇းဝဝ
နာရီကျော်မှ တည်းခိုကျောင်းသို့ ပြန်လာကြပါသည်။

၂-၃-၂၀၁၄ နေ့တွင် အိပ်ရာက ထကြပါသည်။ ဒုတ္တရစရိယ
တောင်သို့ သွားကြမည်ဖြစ်ကြောင်း သိထားရသည်။ မြန်မာကျောင်း၏
လက်ဝဲဘက်သို့ နေရလွှာရာမြစ်နှင့်အပြိုင် ဂယာမြို့ဘက်သို့ ကားသေးများဖြင့်
ပို့ပါသည်။ ဂယာနှင့် ဗုဒ္ဓဂယာမှာ (၇) မိုင်ခန့် ဝေးပါသည်။ ကားလမ်း၏
ဝဲဘက်တွင် စိုက်ခင်းပျိုးခင်းများ အပြည့်ရှိ၍ ယာဘက်တွင် နရလွှာရာမြစ်ရှိ
သည်။ နရလွှာရာမှာ ရေခန်းနေပြီး သဲပြင်အတိဖြစ်နေလေပြီ။

(၄) မိုင်ခန့်သွားပြီး နရလွှာရာမြစ်ကို တံတားဖြင့်ဖြတ်လျှင် ရွှေစူးစူး
(၃) မိုင်ခန့်တွင် တောင်တန်းတစ်ခုကို လှမ်းမြင်ရပြီး လယ်ကွင်းများ၊ ဇီးတော
များ၊ သန်း ဒဟပ်၊ မဲလီ၊ တမာများဖြင့် အုပ်ဆိုင်းနေသည်။ စိုက်ပျိုးမြေ
ကွက်လပ်များကို အလပ်အကြားမရှိ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ဂျုံခင်း၊ မုံညင်းခင်း၊
မုံလာထုပ်၊ ခရမ်းချဉ်၊ အာလူးခင်းများစွာ တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာနှစ်ရွာခန့်ဖြတ်ပြီးသော် တောင်ခြေသို့ ရောက်သည်။ ပေ
(၁၀၀၀) ခန့်မြင့်၍ ခြေလျင်တက်ကြသူများသည်။ အချို့အထမ်းဖြင့်
တက်ကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်တရားကျင့်ရာ ဂူငယ်အပေါက်ဝမှာ ကျဉ်း
မြောင်းလှပြီး အထဲတွင်အခြားဘာသာများ၏ ရုပ်တုများလည်းရှိသည်။
အမွှေးတိုင်များထွန်းထားသဖြင့် ဘုရားရုပ်ပွားတော်ကို ကောင်းစွာမပူဇော်
နိုင်ပါ။ အိမ်မှလူခဲ့သော ပန်း၊ ဆီမီး၊ မုန့်၊ ရေများ ကပ်လျှခဲ့သည်။ ရင်ပြင်
ငယ်တွင် ဦးဆောင်ဆရာတော်မှ ရှင်းလင်းပြသသဖြင့် ဂူပေါက်ရှေ့ စောင့်
ရှောက်နေကြသော တိဘက်ကျောင်းရှိ ဘုန်းကြီးများကို ငွေလှူကြပါသည်။

ဒုတ္တရစရိယတောင်မှ ဆင်းအပြီးတွင် (၁၈) ရာစုနှစ်က တည်
ဆောက်ခဲ့သော မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ ဇရပ်နှင့်ကျောက်စာများကို လေ့လာသည်။
မင်းတုန်းမင်းကျောက်စာမှာ ယခုထိရှိသော်လည်း ဘိုးတော်ဘုရားကျောက်စာ
ကိုမူ ကျောက်သံ၊ ပတ္တမြား အလှူစာရင်းဖြစ်၍ ရိုက်ချိုးခဲ့ကြပြီ ဖြစ်၏။

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည် ဒုတ္တရစရိယကျင့်နေစဉ်မှာပင်
အစွန်းနှစ်ပါးကို မြင်လာသည်။ သိဒ္ဓတ္ထဆိုသည်မှာ အလုံးစုံသော သတ္တဝါ

တို့အား လိုအင်ဆန္ဒပြည့်ဝစေသောသူဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ အလောင်းတော်သည် ဒုက္ခရစရိယတောင်၌ကျင့်ကြံအားထုတ်နေစဉ် အိပ်မက်များ မြင်မက်တော်မူပါသည်။

- * မြင့်ရံမိုတောင်ကိုခေါင်းအုံးပြီး အရှေ့အနောက်ကို လက်ဆန့်တန်း၍ တောင်နှင့်မြောက်ကို ခြေဆန့်ရသည်။ (လောကကို အစိုးရခြင်း၊ ဘုရားစစ်စစ်ကေန့်ဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်စေသည်။)
- * ဝမ်းဗိုက်မှအနီရောင်ထွက်၍ စကြာဝဠာအနှံ့ပျံ့လွင့်စေသည်။ (တရားတော်ဓမ္မစက်လောကသုံးပါးကို ပျံ့နှံ့စေခြင်း)
- * ပိုးကောင်ဖြူများတစ်ကိုယ်လုံးကို ပျံ့နှံ့ဖုံးအုပ်နေသည်။ (ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများပြား)
- * အရောင်မတူသော ၄၇၇ များရောက်လာပြီး ရွှေတော်၌ အဖြူရောင်များအားလုံးပြောင်း (အမျိုးလေးပါး မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ လူဆင်းရဲတို့ ရဟန်းတစ်မျိုးတည်းဖြစ်မည်။)
- * မစင်တွေပေါ် စကြိုလျှောက်သော်လည်း မစင်များ ကိုယ်တော်ကို ပေကျံခြင်းမရှိ။ (လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကြောင့် ဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကို မညှိုးနွမ်းစေနိုင်)

ထိုအိပ်မက်တော်ကြောင့် စိတ်ကိုပိုင်ပိုင်ဆုံးဖြတ်၍ ခန္ဓာကိုယ်ကို ညှင်းဆဲသောအကျင့်ကိုစွန့်၍ ထမင်းနှင့်ဂျုံအလှူခံရန် ဥရုဝေလတောကို ဖြတ်ခါ သုဇာတာ သတို့သမီးရှိရာသို့ ကြွသည်။ ဗာရာဏသီ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးထံ ပထမဆုံးပြန်ကြွရာ၌လည်း သည်ဥရုဝေလတောကိုပင်ဖြတ်ခဲ့ သည်။ ဥရုဝေလတောတွင် ညီနောင်သုံးဦးရှိ၍ အကြီးဆုံးဥရုဝေလကဿပ တွင် တပည့် (၅၀၀) ညီဖြစ်သူ နဒိကဿပတွင် (၃၀၀) အငယ်ဆုံး ဂယာ ကဿတွင် (၂၀၀) စုစုပေါင်း တပည့် (၁၀၀၀) ရှိသဖြင့် အင်အားကြီးသော သံဃာထုရမည့်နေရာဖြစ်သည်။ ဥရုဝေလတောသည် ဘုရားရှင်လက်ထက် တော်အခါက တောကြီးဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါ အပင်ငယ်များကျပါးစွာ ပေါက်၍ ပင်ခြေများရှင်းနေသဖြင့် တော၏ ဟိုဘက်သည်ဘက် လှမ်းမြင်နေ ရသည်။

ကောနေပြီဖြစ်သော နေရဉ္စရာမြစ်ကိုဖြတ်၍ သုဇာတာအိမ်နေရာ စေတီကုန်းသို့သွားသည်။ ယင်းမှာ မဟာဗောဓိစေတီတော်၏ အရှေ့ဘက် ကမ်း နှစ်ဖာလုံခန့်အကွာ ဘာဘကရောရှိ ရွာဦး၌ရှိသည်။ သုဇာတာနို့ဆွမ်း ကပ်နေသောနေရာမှာ အိမ်နှင့် (၂) ဖာလုံခန့်ဝေးသောနေရာတွင် ရှိသည်။ ထိုနေရာ၏ အရှေ့ဘက်ကိုက် ၁၀၀ ကိုက်အကွာတွင် နေရဉ္စရာမြစ်ကမ်း ဘေး၌ မြတ်စွာဘုရားရွှေခွက်မျှောရာနေရာ၌ ဇရပ်ငယ်အဆောင်နှင့် မတ်တပ်ရပ်ပုံတော် ဘုရားရုပ်ပွားတော်ကို အဝေးမှ ဖူးမျှော်ခဲ့ရသည်။ ယနာ နို့ဆွမ်းကို သုဇာတာထံမှ အလှူခံတော်မမူမီ ဘုရားအလောင်းတော်သည် နေရဉ္စရာမြစ်တွင်း၌ ရေသုံးသပ်တော်မူခဲ့သည်။

ဘုရားလောင်းသည် ရွှေခွက်မျှောပြီးသော် ဥရုဝေလ ကဿပ၏ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌ နေ့သန့်စင် (နေခို) ခဲ့သည်။ ညနေချမ်းအချိန်တွင် အနောက်ဘက်ဆီရှိ ဗောဓိပင်သို့ ကြွလာခဲ့ရာ မြက်ရိတ်သမားသုဒ္ဓိယနှင့် တွေ့၍ မြက်ရှစ်ဆုပ်လှူသဖြင့် အလှူခံခဲ့ကာ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့ဘက်၌ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ဖြန့်ခင်းလိုက်သောအခါ ရတနာပလ္လင်ပေါ်ထွန်းလာရာ နေရာများသို့ သွားရောက်ဖူးမျှော်ခဲ့သည်။ နေ့လည်ကိုယ်ပိုင်အချိန်တွင် မဟာ ဗောဓိဘုရားကြီးကို တစ်ကြိမ်ပြန်ဖူးကြပြန်ပါသည်။ ညနေ ၅း၃၀ အချိန်တွင် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကို ဖူးမြော်ကန်တော့ကြပါသည်။ ဆရာတော်က မြတ်စွာဘုရား၏ ဖွား၊ ပွင့်၊ ဟော၊ စံ၊ (သံဝေဇနီယလေးဌာန) ဘုရားရှင်တိုင်း မစွန့်ရာဌာနများ အဝိဇယိတလေးဌာန (ပွင့်၊ တရားဦးဟော၊ ညောင်စောင်း အခြေလေးဖက်ချရာ၊ နတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ဆင်းသက်ရာ) တို့ကိုသေသေ ချာချာဖူး၍ ဘုရားရှင်သော်မှ ခန္ဓာရ၍ ဖြစ်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘော- ဝိပါကကမ္မဇရုပ်တို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘောတို့ကို ရှုမြင်ကြပါဟု ပိန့်၏။

၃-၃-၂၀၁၄ နံနက် (၆) နာရီအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓဂယာမှ ဗာရာဏသီ သို့ ခရီးဆက်ကြပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ဝိဟာပြည်နယ် မာဂစတိုင်းမှ မြောက်ပိုင်း ဥတ္တရာပရာဒေရှိပြည်နယ်၊ ကောသလတိုင်းသို့ ခရီးဆက်ပါ သည်။ နံနက်စောစော ဘုရားရှိခိုး၊ ပဌာန်းရွတ်၊ မေတ္တာပို့ အမျှဝေသွားကြပါ သည်။ ဂယာနှင့် ဗာရာဏသီမှာ ၁၅၇ မိုင်ဝေး၍ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ တည်ရှိပါ

သည်။ ဟိန္ဒူများမှာ နွားကိုချစ်၍ နွားမသတ်ကြပေ။ လမ်းတစ်လျှောက် ဝဲ၊
ယာ ဗုဒ္ဓဂယာမှ နယူးဒေလီအထိ မိုင် ပေါင်း ခုနစ်ရာ (၇၀၀) ကျော်ခန့်တွင်
စိမ်းလန်းနေသော သစ်တောများနှင့် ဂျုံခင်း၊ မုန်ညင်းခင်း၊ ကြက်သွန်၊
အာလူး၊ ဂြုပ်၊ ခရမ်းချဉ် စိုက်ခင်းများကို ရှုမျှော်၍မဆုံးအောင် တွေ့ရပါ
သည်။

နေ့လည် ၁၂:၀၀ နာရီတွင် ဗာရာဏသီ မြန်မာကျောင်း (ဆေး
ဝက်ဘာကျောင်း) သို့ရောက်သည်။ နေ့လယ် ၁:၃၀ တွင် ကျို့ခန့်တိစေတီ
(ကျောက်ခန္တိစေတီ) တည်ရှိရာ မိဂဒါဝုန်သို့သွားသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းပါး မြတ်စွာ
ဘုရားအား ခရီးဦးကြိုပြုရာနေရာဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင်သည် ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦးကို
တရားဟောရန်အတွက် ဗုဒ္ဓဂယာမှ ဗာရာဏသီသို့ ခြေကျင်ကြွတော်မူသည်။
မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဗုဒ္ဓရတနိယာအကျင့်ကို စွန့်၍ ဆွမ်းခံကြသဖြင့် ပဉ္စ
ဝဂ္ဂိုင်းဦးတို့က စိတ်ပျက်ကာ ဘုရားကို အလုပ်အကျွေးပြုခြင်းမှ စွန့်ခွာကြ၍
မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွခဲ့ကြပြီး မြတ်စွာဘုရားလာလျှင် မကြိုစတမ်း ကတိ
ကဝတ်များပြုထားကြသော်လည်း ဘုရားရှင်ကြွချီလာသောအခါ တိုင်ပင်
မထားဘဲ သပိတ်ယူသူ၊ နေရာခင်းသူ၊ ရေကြည်တော်ကပ်သူများဖြစ်သွား
ကြသဖြင့် ခရီးဦးကြိုဆိုရာနေရာကို စေတီအဖြစ် ဝါယကာတော် သီရိဓမ္မာ
သောကမင်းကြီးမှ တည်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁ ကျောက်ခန္တိစေတီဘုရားတွင် ဓမ္မစကြာတရားရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြပါ
သည်။ အပေါ်ရှိ အဆောက်အဦမှာ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များ တည်ထားသော
ကြောင့် ရှစ်မြောင့်ပုံ အုတ်ပုံဖြစ်သည်။

ဆက်လက်၍ ဓမ္မစေတီသို့ သွားပါသည်။ ဗာရာဏသီတွင်

- (၁) ဓမ္မစေတီ - တရားဦးဟောရာစေတီ
- (၂) သံဃာဦး - ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦးသံဃာဖြစ်
- (၃) ရဟန္တာဦး - ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦး
- (၄) သရဏဂုဏ် - တဖုဿနှင့် ဘလိက ဥပသကာနှစ်ဦး မှာ
ဗုဒ္ဓ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ နှင့် ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိပဲ
ဆိုခဲ့ရ၏။ သုဇာတာသား သယံ သတို့သား
သည် မြတ်စွာဘုရားထံ တရားနာရ၍

သောတာပန် ဖြစ်သည်။ ဖခင်လိုက်လာရာ
သားကို တန်ခိုးတော်ဖြင့်ကွယ်၍ ဖခင်ကို
တရားဟောရာ အဖေသောတာပန်၊ သား
ရဟန္တာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မစေတီ
မိဂဒါဝုန်ကိုရောက်မှ သံဃာဦးဖြစ်သည်။

(၅) ဝါဆိုဦး

(၆) သာသနာဦး

- မိဂဒါဝုန်မှာပင် ပထမဝါဆိုသည်။
- သံဃာတော်များမှာ ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦး၊ ယသ
သုဌေးသားနှင့် သူငယ်ချင်း ၅၄ ဦး ရဟန္တာ
ဖြစ်တော်မူ၍ စုစုပေါင်း ၆၀ ရှိလာရာ
ဝါကျွတ်သောအခါ နယ်လေးရပ်သို့
သာသနာပြုစေလွှတ်၍ မိဂဒါဝုန်သည်
သာသနာဦးဖြစ်သည်။

မိဂဒါဝုန်တွင် ဓမ္မစကြာသုတ်၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်၊ ပဉ္စသုတ်၊
ပါပသုတ်၊ ဓမ္မဒိန္နသုတ်၊ အာဒိတ္ထပရိယာယသုတ်၊ သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်၊
ရထကာရသုတ်၊ သမယသုတ်၊ ကဋ္ဌဝိယသုတ်၊ မေတ္တေယျပညာသုတ်များကို
ဟောကြားခဲ့သည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် မိဂဒါဝုန်သို့ နောက်ထပ် ၃
ကြိမ် ကြွတော်မူခဲ့သည်။

နန္ဒိယသုဌေးလှသော ပေ ၂၀၀ ခန့်ရှည်သော နန္ဒိယကျောင်းတော်
ရာနှင့် ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦး တရားဦးဟောရာများ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်တရားဟော
ရာ ပလ္လင်တော်ကြီး ဖူးရသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦး တရားဦးဟောရာ
ဓမ္မရာဇိကစေတီ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ဟောရာ ဓမ္မစေတီတော်၊
အသောကကျောက်တိုင်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ညှပ်ရိုးတော်သီတင်းသုံးရာ မူလ
ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်ရာတို့ကို လှည့်လည်ဖူးပါသည်။

၄-၃-၂၀၁၄ နေ့တွင် ဗာရာဏသီမှ သင်္ကဿနဂိုရ်သို့ မိုင်ပေါင်း
၃၅၀ ကျော် ခရီးဆက်ပါသည်။

ယခုဖြစ်သန်းသွားလာနေရသော ဝိဟာပြည်နယ်၊ ဥတ္တရာပဒေသနာပြည်နယ်နှင့် မာဂဓတိုင်း၊ မလ္လတိုင်း၊ ကောသလတိုင်း၊ ဒေဝဒဂတိုင်း
စသည်တို့သည် မြစ်ကြီးငါးသွယ်ဖြစ်သော ဂယာမြစ်၊ နေရဉ္စရမြစ်၊ ဂင်္ဂါ

မြစ်ကြီး၊ ယမုံနာမြစ်ကြီး၊ အစီရဝတီမြစ်ကြီးများ စီးဆင်းရာ ပြည်နယ်များဖြစ်၍ ရေဝေဒေသများဖြစ်သောကြောင့် အေးချမ်းစိမ့်ညိုနေသော မြေမြတ်မဟာဖြစ်သည်။

ဗာရာဏသီမှ နံနက် (၆:၀၀) နာရီတွင် ထွက်ခဲ့ရာ ည (၈:၀၀) နာရီတွင် သင်္ကဏ္ဍနဂိုရ်မြန်မာကျောင်းသို့ ရောက်ပါသည်။ သင်္ကဏ္ဍနဂိုရ်မြန်မာကျောင်းတွင် ကျောင်းဆောက်ရန်နှင့် မြေအတွက် မြန်မာငွေ ၃၀၀၀၀/- လှူခဲ့ပါသည်။

၅-၃-၂၀၀၄ နံနက် ၅:၀၀ နာရီတွင် အိပ်ရာကကာ အသောကမင်းကြီး တည်ခဲ့သည့် အစလစေတီသို့သွားရောက်ဖူးမြော်ပါသည်။ စေတီတော်ကြီးမှာ မြတ်စွာဘုရား တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ မယ်တော်နတ်သားနှင့် တကွနတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့အား ဝါတွင်းသုံးလ၊ အဘိဓမ္မာတရားဟောပြီး နတ်ပြည်သုဿနမြို့တံခါးမှ စောင်းတန်းသုံးသွယ်နှင့် လူ့ပြည်ဖြစ်သော သင်္ကဏ္ဍနဂိုရ်သို့ ကြွသောအခါ ဝေသာလီ၊ သာဝတ္ထိ၊ ရာဇဂြိုဟ်၊ ဗာရာဏသီ၊ သင်္ကဏ္ဍနဂိုရ်မှ တိုင်းသူပြည်သား အမျိုးလေးပါးတို့က ဆီမီးများ ထွန်းညှိပူဇော်ကြိုဆိုခြင်းအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် တည်ထားခြင်းပင်။

ဘုရားရှင် သင်္ကဏ္ဍနဂိုရ်မြို့ရိုးတံခါးသို့ ညာဖဝါးချရာနေရာကို အသောကမင်းကြီးက ဘုရားတည်၍ အစလစေတီဟု အမည်မှည့်ထားသည့် နေရာကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် အမျိုးလေးပါးနှင့်တကွ ငရဲသားတို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မြင်ကြရသည်တွင် ငရဲကိုကြောက်လန့်ကြရာ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့ရရှိ၍ ကျွတ်တမ်းဝင်ကြသည်။ အသောကကျောက်တိုင်ကို လေ့လာရာ အကောင်းအတိုင်း ရှိသေး၍ ဝမ်းသာရသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နတ်ပြည်တွင် တရားဟောသော်လည်း နေ့ဆွမ်းကို လူ့ပြည်၌ဆင်း၍ ဘုဉ်းတော်မူသည်။ ဆွမ်းစားရင်း ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအား အဘိဓမ္မာတရားကို အကျဉ်းဟောပြတော်မူသည်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် တပည့်များကို မကျဉ်းမကျယ်ပြန်ကာ ပြတော်မူသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာနေသော အဘိဓမ္မာတရားတော်ဖြစ်သည်။ ဤသုတ်တော်များကို ရာဇဂြိုဟ်တွင် ပထမသင်္ဂါယနာ၊ နှစ် ၁၀၀ အကြာတွင် ဒုတိယသင်္ဂါယနာ၊ ဘုရင်အသောကက တတိယသင်္ဂါ

ယနာ တင်ကြရာ ရဟန္တာများဖြစ်၍ အာဝုဆောင်ကြသည်။ စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ သီရိလင်္ကာ၌ဖြစ်၍ ပုထုဇဉ်များပါဝင်က ဝိနည်း၊ သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာသုံးပါးခွဲသွားပြီး၊ ဝိဇ္ဇကတသုံးပုံပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု သိရပါသည်။

အာဂရာမြို့မှ စားသောက်ဆိုင်မှာလည်း ကြိုတင်မှာကြားထား၍ စားကောင်းသည်။ အိမ်သာရှိ၍ အဆင်ပြေသည်။ သင်္ကဏ္ဍနဂိုရ် (၀၀) နာရီထွက်ခဲ့ရာ အာဂရာမြို့သို့ (၂:၃၀) နာရီတွင် ရောက်သည်။ အာဂရာသည် ယမုံနာမြစ်၏ဘေးတွင်ရှိသည်။

အာဂရာမြို့ကို ရောက်ရာ ကမ္ဘာကျော်အဖြူရောင် အဆောက်အဦတပ်ချ်မဟာကိုသွားရောက်လေ့လာကြပါသည်။

ညနေ (၄:၃၀) နာရီထိ အာဂရာမြို့ကြီး၏ ဒုတိယအဓိကနေရာဖြစ်သော ရက်ထ်ဖို့ ခံတပ်ကြီးကို လေ့လာသည်။ ရက်ထ်ဖို့ခံတပ်သည် မွတ်စလင်များအင်အားကြီးမားစဉ်ကာလတွင် ၁၆၄၈ ခုနှစ်တွင် ဂူဇ်အင်ပါယာ ကောင်းစားစဉ် ရှာဂျဟန်ဘုရင်ကြီးပင် ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၈၅၇ အထိ နှစ် (၂၀၀) ကျော်လူနေအဖြစ် သုံးခဲ့သည့်ခံတပ်မြို့တော်ဖြစ်သည်။ ရှာဂျဟန်ဘုရင်ကြီးတည်ဆောက်ခဲ့သော တပ်ချ်မဟာအဖြူရောင်အဆောက်အဦကြီးနှင့် အနီရောင်ရက်ထ်ဖို့ခံတပ်ကြီးမှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့မှ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရကာ ကမ္ဘာကျော်အဆောက်အဦများ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဗိဟာပြည်နယ်သည် ဗုဒ္ဓနှင့်ဆိုင်သော ကျောင်းကန်ဘုရားများပေါ်သည်။ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ အရပ်ဖြစ်သည်။ လူဦးရေ ၆၄ သန်းရှိသည်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်တွင် ခန္ဓာနှင့်ဝဋ်ကြွေးပေးဆပ်နေကြရပြီး အရိမေတ္တယျမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်ကျမျှ ကျွတ်တမ်းဝင်မည့်သူများဖြစ်ကြသည်ဟု သိရသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်နှင့် ရတနာဂီရိတောင်ကြား စမ်းချောင်းတွင် ဆွမ်းခံကြစဉ် ပြုံးတော်မူ၍ အရှင်အာနန္ဒာက မေးလျှောက်ရာ ဤစမ်းချောင်းအတွင်း၌ရှိသော တိထွေးများသည် ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပြီး နှစ်ပေါင်း (၂၆၀၀) လွန်သောအခါ ငါဘုရား၏ သာသနာကို လှည့်လည်ဖူးမြော်ကြရင်း ကျွတ်တမ်းဝင်ကြလိမ့်မည်ဟု ဗုဒ္ဓိတပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

၆-၃-၂၀၁၄ တွင် နံနက် (၅:၃၀) နာရီတွင် မဟာသတိပဋ္ဌာန် (ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ ခန္ဓာနုပဿနာ) ဟောတော်မူရာ ဒေလီမြို့ကို သွားပါသည်။ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဟောရာနေရာတွင် တောင်ကုန်းကျောက်ဆောင်ပေါ်တွင် အဆောက်အအုံ အသေးမျှသာရှိသည်။ ထို့နောက် ကြာဖူးပုံကျောင်းတော်ကြီး (လိုတပ်စ်) သို့သွားရောက်ကြပါသည်။ အလာဒ္ဒလောင်ဒဿနများကို မှတ်တမ်းတင်သည်။ ကြာဖူးပုံကျောင်းတော်ထဲတွင် (၁) ဗုဒ္ဓဘာသာ (၂) ဗုဒ္ဓစလင် (၃) ဟိန္ဒူ (၄) ခရစ်ယာန် ကြိုက်ရာဘာသာများ လာ၍ တရားထိုင်နိုင်သည်။ မည်သူမျှစကားမပြောရပါ။ ဘာသာရေး၏ သဘောမှာ ညီညွတ်ခြင်းနှင့်ပေါင်းစည်းခြင်း အဓိကဖြစ်သည်။ ပရဟိတကို အခြေခံသည်။ လိုတပ် ရက်စ်တော့ဇန့် (Lotus Restaurant) တွင် နံနက်စာ ထမင်းစားကြသည်။

ဆက်လက်၍ အင်ဒိုရာဂန္ဓိပြတိုက်ကို လေ့လာကြသည်။ အင်ဒိုရာဂန္ဓိနှင့် ဂန္ဓိပုံ၊ နေရူးနှင့်မိသားစုပုံ၊ ဝန်ကြီးချုပ်နေရူး၏ ခရီးစဉ်ပုံများ ရှိသည်။ အိမ်ကို ပြတိုက်လုပ်ထား၍ အဖြူဆွတ်ဆွတ်သုတ်ထားသည်။

ဆက်လက်၍ သားရာဂျစ်ဂန္ဓိ ပြခန်းကို လေ့လာကြသည်။

ဆက်လက်၍ ဂန္ဓိပြတိုက်သို့သွားသည်။ အမှတ်တရ ပြသထားသော လက်မှုပစ္စည်း ယက္ကန်းစင်၊ လက်ယက်အင်္ကျီများ၊ အိတ်များ တွေ့ရသည်။

၇-၃-၂၀၁၄ နေ့တွင် နံနက် (၆) နာရီတွင် သက်သာနဂိုရ် ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ သက်သာဆရာတော်ကို ဖူးမျှော်ကန်တော့ကြ၍ ဆရာတော်မှ သြဝါဒပေးပါသည်။

၈-၃-၂၀၁၄ နေ့တွင် (၆:၃၀) နာရီတွင် စတင်ထွက်ခွာလာရာ သာဝတ္ထိသို့ ညနေအတော်စောင်းမှရောက်ပါသည်။ သာဝတ္ထိဆရာတော်က ဓမ္မစကြာအကျဉ်းဟောပြပါသည်။ စိတ်ကိုဖြူအောင်ထား။ အစွန်းနှစ်ဖက်ကို ရှောင်၊ ခန္ဓာကို ဒုက္ခကိုဖြစ်စေသော ခဲယဉ်းသောအကျင့်ကိုရှောင်၊ သုခချမ်းသာကိုလည်း ရှောင်၊ သုခဖြစ်သော ဈာန်ချမ်းသာကိုလည်းရှောင်၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါအလယ်လမ်းကိုကျင့်၍ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ရအောင်လုပ်ကြဟု လိုရင်းတိုရှင်းဟောပါသည်။ မဇ္ဈိမဒေသကို အလယ်အရပ်ဟုခေါ်၍ စိတ်ထားဖြူစင်သူများနေခဲ့ရာ ကမ္ဘာဌာန်းတရားများ မြတ်စွာဘုရားဟောခဲ့

ရာ မြေမြတ်ဖြစ်သည်ဟု ဆရာတော်မှ ဟောပါသည်။

၉-၃-၂၀၁၄ နေ့တွင် သာဝတ္ထိမြန်မာကျောင်းမှ နံနက်စာစားပြီး မြတ်စွာဘုရားရှင် (၆) ဝါမြောက်တွင် ဦးဖြူ၏ သရက်ဖြူသီးကို မြတ်စွာဘုရားဘုန်းပေးပြီး သရက်စေ့ကို စိုက်ပျိုးစေ၍ မြတ်စွာဘုရားလက်ဆေးချရုံဖြင့် ထွန်တုံးပမာဏကြီးလာကာ အပွင့် အသီးဖြစ်ထွန်းခဲ့သည်။ အသီးများ ကြွေကျပြီး ဤအပင်ပေါက်ရာ တောင်ကုန်း၌ တိတ္ထိများကနည်းမျိုးစုံဖြင့် တန်ခိုးပြိုင် ကြသော်လည်း နောက်ဆုံးသရက်ဖြူပင်ရင်းတွင် ချေ မီး အစုံ ပြာငိုယာပြပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည် မယ်တော်မိနတ်သားထံ ကြွမြန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ စိဉ္စမာနကို အောင်၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အောင်မြေဖြစ်သဖြင့် ကိုးကွယ်ရန် မြေကို တူးယူခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက် သာဝတ္ထိမြို့ဟောင်းရှိ သုဒတ္တစေတီသို့ သွားပါသည်။ သုဒတ္တမှာ အနာထပိဏ်သူဌေး၏ ငယ်နာမည်ဖြစ်၍ ကျောင်းတော်ကို အာသောက မင်းကြီးက တည်ပေးထားပါသည်။ ၎င်းစေတီ၏ အရှေ့ဘက်တွင် အင်္ဂလိမာလစေတီတော်ရှိ၍ ဒါယိကာမှာ အာသောကမင်းကြီးဖြစ်၏။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီး ဒါယိကာမှာ အနာထပိဏ်သူဌေးနှင့် ပုညလက္ခာဓဝီတို့ ဖြစ်၏။ ဇေတမင်းသားများထံမှ ရွှေဒင်္ဂါးအပြည့်ခင်း၍ ဝယ်ယူ ဆောက်လုပ်သော ကျောင်းတော်ဖြစ်ပါ၍ ဇေတဝန်ဟု ခေါ်သည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ၄၃ နှစ် သီးတင်းသုံး၍ ၄၅ ဝါအတွင်း ဇေတဝန်မှာ ၂၅ ဝါ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း (ဝိသာခါ ကျောင်းဒါယိကာမကြီး၏ အလှူဒါန) မှာ ၉ ဝါ ဝါတပ်ခဲ့ပါသည်။ ဇေတဝန်မှာ ဂန္ဓပတုဋီကျောင်း (ပန်းနံ့သာများဖြင့် ထူမွမ်းထားသော ကျောင်း) ဟု ခေါ်သည်။ ဂန္ဓတုဋီရှေ့တွင် ဓမ္မသဘင်ရှိသည်။ ၆ နာရီ မှ ၁၀ နာရီ ရဟန်းများ၊ ၁၀ နာရီ မှ ၁၂ နာရီ နတ်များကို နေ့စဉ်တရားဟော၏။ အညတရနတ်သားကို မဂ်လသုတ်တော်ဟော၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာပင် ဆွမ်းခံကြွ၍ ပြန်လာတိုင်း ခြေဆေးရင်း ရွတ်ဆိုသော အကြောင်းတရားကို ဒုလ္လဘ တရား (၅) ပါးဟု ခေါ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁) ဘုရားဖြစ်ရခဲခြင်း၊ (၂) လူဖြစ်ရခဲခြင်း၊ (၃) ရဟန်းအဖြစ်ရခဲခြင်း၊ (၄) သရဏဂုံဆောက်တည်ရန် ရခဲခြင်း၊ (၅) သူတော်ကောင်းတရားနာယူရန် ရခဲခြင်းဟု ဖြစ်ပါသည်။

ဝါတွင်းကာလတောနေ ရဟန်းများကို တောတောင်စောင့်နတ်များ နှောင့်ယှက်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်လာကြရာ မြတ်စွာဘုရားက မေတ္တာသုတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။ ဂန္ဓကုဋိ ဓမ္မာရုံတွင်းမှာပင် ဘုရား ဂုဏ်တော် (၉) ပါး၊ တရားဂုဏ်တော် (၆) ပါး၊ သံဃာ့ဂုဏ်တော် (၉) ပါး ဖြစ်သော ဓဇ္ဇဂ္ဂသုတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။ ထို့ပြင် ဇေတဝန်ကျောင်း တော်ဝန်း၌ မဟာဗောဓိပင်မှ မျိုးစေ့ကို ဘုရားကိုယ်စား ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန် က တန်ခိုးဖြင့်ယူပေး၍ ရှင်အာနန္ဒာကို စိုက်စေသည်။ အနာထပိဏ်သူဌေးမှ စိုက်ပေးပြီး ရှင်အာနန္ဒာက ပြုစုသဖြင့် အာနန္ဒာဗောဓိပင်ဟု ခေါ်ပါသည်။ မဟာဗောဓိပင်နှင့်အတူတူဖြစ်၍ ဗောဓိပင်များကို ကိုးကွယ်ပါက ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာရောက်ကြောင်း အာနန္ဒာအား ဘုရားကမိန့်၍ ဗောဓိပင်ကို ပရိဘောဂစေတီအဖြစ် ကိုးကွယ်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာဝင်းထဲတွင် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလွန်စေတီ ဟောင်းနေရာ၊ အရှင်မဟာကဿပစေတီဟောင်း နေရာ၊ အရှင်သာရိ ပုတ္တရာစေတီတော်ဟောင်း၊ အင်္ဂုလိမာလစေတီ ဟောင်းနေရာ၊ အရှင် ရာဟုလာစေတီဟောင်း နေရာ၊ တရားဟောရာပလ္လင်ဟောင်းနေရာများကို ဖူးမျှော်ရပါသည်။ ဒေဝဒတ်နှင့် စိဉ္ဇမာနမြေမျိုရာများကိုလည်း တွေ့ရပါ သည်။

သာဝတ္ထိမြန်မာကျောင်းသို့ ပြန်၍ နေ့လည်စာ ထမင်းစားအပြီး နံနက် (၁၁:၃၀) နာရီတွင် သာဝတ္ထိမှ လုမ္ဗိနီသို့ ထွက်ကြရာ လမ်းတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် နီပေါနိုင်ငံ နယ်စပ်ကို ဖြတ်ရပါသည်။ ဘုရားလောင်း ဖွားမြင်ရာနေရာ၊ ဘုရားလောင်းရေသန့်ရာကန်တော်၊ အသောကကျောက် တိုင်၊ မယ်တော်မာယာဖွားတော်မူရာကျောက်ရုပ်၊ ဘုရားအလောင်းခြေ ခုနစ်လှမ်း လှမ်းရာအထိမ်းအမှတ်စေတီ၊ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်ဟောင်း၊ နိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်ရာများကို လှည့်လည်ဖူးပါသည်။ လုမ္ဗိနီရွှေကျောင်း ကို မှောင်မှရောက်သည်။

၁၀-၃-၂၀၁၄ ရက်နေ့ နံနက် (၆:၃၀) နာရီတွင် ကပိလဝတ်မြို့ ဟောင်းသို့သွားရာ သုဒ္ဓေါဒန နန်းတော်ရာ အနောက်တံခါးမှ ဝင်ကြရ သည်။ နေရာသုံးခုရှိ၍ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း နန်းတော်ရာများဖြစ်သည်။ အရှေ့

ဘက်တံခါးမှာ တောထွက်တော်မူရာ တံခါးဖြစ်၍ ဘုရားအလောင်းမင်းသား သည် မြို့တံခါးမှထွက်ပြီး ဝိုက် ၃၀၀ မျှ အလွန်တွင် ကဏ္ဍကမြင်းကို အသိ အမှတ်ပြု ဘုရားတည်ခဲ့သည့်ကုန်းမို့မို့ကို တွေ့ရသည်။ မြို့ဟောင်းမှအပြန် နိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်ရာသို့ ၇ နာရီမှ ရောက်ပါသည်။ နိဂြောဓာရုံ ကျောင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူရာဖြစ်သည်။ ၎င်းနိဂြော ဓာရုံ၏ ဘေးတွင် မိတ္ထေးတော်ဂေါတမီ၏ ကျောင်းနေရာရှိသည်။ နိဂြောဓာရုံ ကျောင်း၏ရှေ့၌ ပေါက္ခရာဝဿဗိဇ္ဇာ၍ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ရတနာကန်တော်ရှိသည်။

နိဂြောဓာရုံကျောင်း၏ အဓိကထင်ရှားသည့်အချက်မှာ ရတနာစင်္ကြံ များကို စကြာဝဠာအဆုံးထိ ဖန်ဆင်း၍ တန်ခိုးပြခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ သာကီဝင်မင်းမျိုးများ၏မာနကို ချေချွတ်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ မာန်ကျ၍ ဆွေတော်မျိုးတော်များ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကြ၏။ သာကီဝင် မင်းမျိုးများ ယုံကြည်သက်ဝင်လာကြကာ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာကြသည်။ ဂေါတမီကျောင်းတော်ရာတွင် ဂေါတမီစေတီတည်ခဲ့သည်။ နိဂြောဓာရုံမှ အပြန်တွင် လုမ္ဗိနီသို့ ဝင်သည်။ လုမ္ဗိနီသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဖွားရာ ဌာနဖြစ်သည်။ ဖွားမြင်ကာစ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်မှာ ဖွားတော်မူပြီး (၇) လှမ်း လှမ်းတော်မူပြီး လောက၌ အမြတ်ဆုံး အကြီးဆုံး၊ ပူဇော်ချီးမွမ်းခံထိုက်ဆုံး ဟူ၍ ဟစ်ကြွေးတော်မူသော ပုံဖြစ်သည်။

မယ်တော်မာယာဖွားတော်မူရာ အင်ကြင်းပင်ပေါက်ရာနေရာကို တိုက်ခန်းတွင် ရုပ်ထုရှိသည်။ ရုပ်ထုမှာ ဖျက်စီးပြီး မထင်ရှားတော့ပါ။ မယ်တော်ပုံ မြတ်စွာဘုရားပုံနှင့် မယ်တော်ခါးကို ကိုင်ထားသော ဂေါတမီပုံ၊ ဗြဟ္မာမင်းပုံ၊ သိကြားမင်းပုံတို့မှာမူ ထင်ရှားဆဲဖြစ်သည်။

အသောကကျောက်တိုင်မှာမူ ထိပ်ဖူးခြင်သော် ၄ ကောင်ရုပ်များ မရှိ တော့ပါ။ မြတ်စွာဘုရားဖွားတော်မူရာ နေရာဌာနကို သိရန် အသောက မင်းကြီးက နန်းစံနှစ် ၂၀ တွင် စိုက်ထူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မူလ ပေ (၇၀) ဖြင့်၍ ရန်သူများဖျက်စီးခဲ့သည်။ မယ်တော်မာယာ ဖွားတော်မူရာ၏ အနောက်ဘက်တွင် မြောက်အရပ်သို့ ခြေ (၇) လှမ်းကြွရာကို စေတီငယ်များ တည်ထား၍ ယခုအခါ အုတ်ပုံငယ်လေးခုသာ ရှိတော့သည်။ လုမ္ဗိနီမှ တည်းခိုရာ ရွှေကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကာ နေ့လည်စာ စားပြီးသောအခါ

(၁၂:၃၀) ခွဲတွင် ကုသိနာရုံသို့ ခရီးဆက်ကြပါသည်။

(၁၂:၃၀) နာရီတွင် လူမွန်နီမှ ခရီးဆက်ကြရာ မလ္လာတိုင်း၊ ကုသိနာရုံသို့ ညနေ (၅:၃၀) နာရီတွင် ရောက်သည်။ ယမုံနာမြစ်ကို ဖြတ်သန်းရသည့် ယခုအခါ ကုရိနာဂါရ်အမည်ရှိ ရွာငယ်သာဖြစ်သည်။ ဥတ္တရပရာဇေ့ပြည်နယ်အတွင်းရှိသည်။

၁၁-၂-၂၀၁၄ နံနက် (၆:၃၀) နာရီတွင် ပရိနိဗ္ဗာန်ရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူကြရန် ယောဂီဝတ်စုံ ဝတ်ဆင်၍ သွားရပါသည်။ ဘုရားကျောင်းတော်တွင်းရှိ မြတ်စွာဘုရားရုပ်ပွားတော်ကို နမောတသ၊ ရွတ်ပွား၍ တစ်ပတ်ပတ်ကြသည်။ ကုသိနာရုံကျောင်းထိုင်ဆရာတော် တိုင်းပေးသော မဟာပရိနိဗ္ဗာန်နသုတ်တော်ကို ပူဇော်ပြီး သင်္ကန်းတော် ၂ ထည်ကို ခြေတော်မှ ဦးခေါင်းတော်သို့ ရွှေလျှားကပ်လှူကြပါသည်။ ဘုရားထံကျောင်းပေါက်မှာ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်န စေတီကြီး၏ဘေး၌ ရှိသည်။ ဦးချောင်းတော်မှ ခြေဖဝါးတော်အထိ ပေ ၂၀ ခန့်ရှိသည်။ မြောက်သို့ ဦးခေါင်းတော်ပြုထားသည်။ ရုပ်ပွားတော်၏ ဦးခေါင်းဘက်တွင် ဆရာဝံက ငိုကြွေးနေပုံအလယ်တွင် သုဘဒ္ဒါရဟန်းပုံ၊ ခြေရင်းတွင် ရှင်အာနန္ဒာ ပူဆွေးသောကရောက်နေသည့်ပုံတော်များ တွေ့ရသည်။

လျောင်းတော်မူရုပ်ပွားတော်ကို ဖူးမြော်ရာတွင် ထူးခြားချက် သုံးမျိုးတွေ့ရပါသည်။ မျက်နှာတော်ကို ရှေ့တည့်တည့်မှ ဖူးပါက ပြုံးတော်မူဟန်ရှိ၍ အလယ်တည့်တည့်မှဖူးလျှင် အေးချမ်းစွာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်နေပုံ ဖူးရကား ခြေရင်းတော်မှဖူးလျှင် ဝေဒနာခံစားနေရပုံကို ဖူးရပါသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ရာ လျောင်းတော်မူပုံရှေ့တွင် ဆရာတော်မှ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်နသုတ်တော်ကို တိုင်းပေးပြီး မေတ္တာပို့အမျှဝေကြကာ တရားထိုင်ကြပါသည်။ လျောင်းတော်မူရာဘုရားတိုက်မှ ထွက်ပြီးသော ဘေးကပ်ရက်ရှိ ကောင်းမှုတော်ပုံစံ ပရိနိဗ္ဗာန်နစေတီတော်ကြီးကို တစ်ပတ်ပတ်၍ ပူဇော်ကြ၊ ရွတ်ဖတ်ကြ၊ တရားထိုင်ကြ၊ မေတ္တာပို့ကြ၊ အမျှဝေကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒါယိကာကြီး ဒေါ်မြက လှူသော စေတီတော်ကြီးဟု သိရပါသည်။ ကောင်းမှုတော်မှ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်နစေတီ အောက် ၁၆ ပေတွင် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာ ရှိသည်။ ဘေးတွင် မရှိခြင်းကိုမသိသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါစေတီတော်ရှိပါသည်။

ဆုတောင်းတိုင်းပြည်သည်ဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။ ဤစေတီတော်မှဆင်းကာ အင်္ဂါရစေတီသို့ သွားကြပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင် တေဇောဓာတ်လောင်ကျွမ်းရာဌာနဖြစ်၍ အသောကမင်းကြီးမှ စေတီတည်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် မင်းဆရာဒေါနပုဏ္ဏားမှ ဓာတ်တော်များကို တပည့်မင်းအသီးသီးအား ဝေပေးခဲ့သော နေရာကိုသွားရောက်ခဲ့သည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ရေကြည်တော်သုံးရာဌာနကို တံခါးပိတ်ထား၍ ပြင်ပမှ ဖူးရသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင် ပါဝါပြည်မှ ကုသိနာရုံ၊ မလ္လာမင်းတို့ အင်ကြင်းရပ်သို့ ကြွစဉ်၊ ရေချိုးခဲ့၊ ရေသပ္ပာယ်ခဲ့သောနေရာ၌ ဖုန်မုန့်ရုပ်ပွားတော်ရှိသည်။ ကကုမမြစ်ဘေး၌ ရှိသည်။

ထိုကျောင်းတွင် ညအိပ်၍ ၁၂-၃-၂၀၁၄ နံနက် (၅:၃၀) တွင် ကုသိနာရုံစုန္ဒသူကြွယ်သူဌေးအိမ် (ဝက်ပျိုသားဆွမ်းကပ်သူ) ကို ဓာတ်ပုံလှမ်းရိုက်ယူခဲ့ပါသည်။ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခုနှစ်ကဆုန်လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ကုသိနာရုံကြွရာ မရောက်မီ (၆) မိုင်အကွာ ပါဝါမြို့ရှိ စုန္ဒ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ တစ်ညတာ ကွန်းခိုရာ ဘုရားရှင်အားဖူးမျှော်ပြီး ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့ကို စုန္ဒသူကြွယ်က နေ့ဆွမ်းဘုဦးပေးရန်ပင့်သည်။ နေ့ဆွမ်းတွင် အလွန်နူးညံ့သော ဝက်ပျိုသားကို စီမံ၍ ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ဆွမ်းကပ်သည်။ စုန္ဒအား ဆွမ်းတရားဟောပြီး ကုသိနာရုံပြည်သို့ ကြွသည်။ မကြာမီတင် သွေးဝမ်းသွားတော်မူရာ လမ်းခရီးချောင်းငယ်၌ ၂ ထပ်သင်္ကန်းကို ၄ ခေါက်ခေါက်၍ သစ်တစ်ပင်ရင်း၌မှီကာ အာနန္ဒာကို ရေခပ်စေရာ လှည်းစီးငါးရာဖြတ်ထား၍ ရေနောက်သဖြင့် ရေကြည်မရ။ ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင်ခပ်မှ ရေကြည်ရသည်။ ရေသည် ခပ်စဉ်၌ပင် အလိုလို ကြည်၏။ ဆက်လက်ကြွရာ ကကုမမြစ်တွင်းသို့ ရဟန်းတော်များနှင့်တကွ ရေသပ္ပာယ်တော်မူသည်။ အနီးရှိ ဥယျာဉ်၌ ခေတ္တလဲလျောင်း၍ စုန္ဒသူကြွယ်၏ ဆွမ်းအကျိုးကို ဟောတော်မူ၏။ သုဇာတကပ်သော နို့ဆွမ်းနှင့် ယခုဆွမ်းအတူတူဖြစ်၍ သုဇာတဆွမ်းကို ဘုဉ်းရ၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရသကဲ့သို့ စုန္ဒ၏ ဆွမ်းကြောင့်သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်နိုင်အောင် ကုသိနာရုံ ၃ ဂါဝုတ်ခရီးကို ကြွနိုင်၏ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဝမ်းတော်လားခြင်းမှာ နှစ်သမားဘဝ ဆေးဘိုးမရ၍ လူနာကို ဝမ်းသွားဆေးတိုက်ခဲ့သော

အကုသိုလ်ကံ ဝဋ်တော်ဆိုက်ခြင်းဖြစ်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

နေ့လည်စာ မစားမီ ကာလာမတိုင်းသားကို သပိတ်တော်စွန့်ရာ အကြီးဆုံးစေတီကြီးကို ဆင်း၍ဖူးသည်။ ဤနေရာမှာ ကာလာမသုတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။ နေ့လည်စာစားကြပြီး ခရီးဆက်ကြရာ ဝေသာလီသို့ ရောက်သည်။ ကုသိနာရုံမှ ဝေသာလီသို့သွားသော ခရီးလမ်းများသည် မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်များကဲ့သို့ စိမ်းလန်းခြင်းနည်းသည်။ ရေမြေတောတောင် များသည် ခြောက်သွေ့၍ ရာသီဥတုပူလာသည်။

ဝေသာလီတွင် အာနန္ဒာကျောင်းတော်ရာ အထိမ်းအမှတ်စေတီနှင့် အသောကကျောက်စာတိုင် အကောင်းပကတိရှိသည်။ ဝေသာလီတွင် ကပ်ကြီးသုံးပါးဆိုက်ရာနေရာ မြတ်စွာဘုရားကြွ၍ အာနန္ဒာမထေရ်ကို ဟောတော်မူစေရာ အာနန္ဒာမထေရ်တိုင်း ၃ ထပ်အကြား ရတနသုတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်ချီးမြှင့်ပေးသဖြင့် ကပ်ကြီးသုံးပါးဘေးမှ ကျော်လွှားနိုင်သဖြင့် ဝေသာလီသားတို့ အာနန္ဒာကို ဂုဏ်ပြုတည်ထားခဲ့သည့် အာနန္ဒာစေတီနှင့် အသောကကျောက်တိုင်ကို ဖူးရသည်။ ရေကန်တော်ကြီးကို တွေ့ရ၍ ဤနေရာ၌ မျောက်မင်းက ပျားသလက်ဆွမ်းလှူတော်မူရာ အရပ်ဖြစ်သည်။ ဆက်လက်၍ ဝေသာလီ လစ္ဆဝီ မင်းတို့၏ ဓာတ်တော်တိုက်ရှိရာ ပန်းဥယျာဉ် သို့ ရောက်သည်။ လစ္ဆဝီတို့သည် လူမက နတ်တမျှ လှပကြ၏။ အမ္ပပါလီ သည် လစ္ဆဝီတိုင်းသူဖြစ်သည်။ ဝေသာလီတွင် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး ၂ နှစ်အကြာ ဘုရင်အဇာတသတ်မှ သာသနာနှစ် (၁၀၀) တွင် ဝါလိကာရုံ ကျောင်းတော်၌ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်သည်။ ခရီးတွင် အမ္ပပါလီသရက် တောဥယျာဉ်ကို မြင်ခဲ့ရသည်။

ဝေသာလီမှ နေ့လည် ၂၃၀ တွင်တွက်၍ ပါဠိပုတ် (ပါတနား) သို့ ခရီးဆက်သည်။ နေ့လည်းပူ ဖုန်လည်းထူ၍ ပတ်ဝန်းကျင်ခြောက်သွေ့ သည်။ ဝေသာလီ-ပတ္တနားလမ်းမှ မဟတ္တမဂန္ဓိတံတားကြီးတွင် ခရီးလမ်း ကြပ်တည်းသည်။ မဟတ္တမဂန္ဓိတံတားမှ ဂင်္ဂါမြစ်ကို ဖြတ်ဖောက်ထား၍ ဒီမှာ ဘက်၌ ဝေသာလီ၊ ဟိုမှာဘက်၌ ပါဠိပုတ် (ပတ္တနား) ဖြစ်သည်။ ပါဠိ ပုတ်အဝင်မှာ ကားလမ်းခက်ခဲသကဲ့သို့ မြို့အထွက်မှာလည်း လမ်းခက်ခဲ သဖြင့် ခရီးမတွင်ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ပါဠိပုတ်မြန်မာကျောင်းကို ည (၈:၃၀)

တွင် ရောက်၍ ပတ္တနားမှာအိပ်သည်။

၁၃-၃-၂၀၁၄ တွင် နံနက်စာမစားမီ ပတ္တနားဆရာတော်ကို ကန်တော့ကြပါသည်။ ဆရာတော်မှ တရားဟော၍ ရေစက်ချပါသည်။ ထို နေရာတွင်လည်း မြေနှင့်ကျောင်းဆောက်ရန်နှင့် သံဃာတော်များ ပညာသင် ရန် လှူဒါန်းကြသည်။ ပါဠိပုတ် (ပတ္တနား) မှ နံနက် ၆ နာရီခွဲတွင် ထွက်ခဲ့သော်လည်း ကားလမ်းများပိတ်နေ၍ နေ့လည်စာထင်းစား နောက်ကျ ကြပါသည်။ ရာဇဂြိုဟ်သို့ ခရီးဆက်ရာ နေရလွှာရာဖြစ်ကို ဖြတ်ရပါသည်။ နာလန္ဒာသို့ ၆၂ မိုင် အသွားဝေး၍ မြတ်စွာဘုရားတစ်ရက် သီတင်းသုံးရာ စိလောင်ရွာ နေရာဖြစ်ပါသည်။ နေရလွှာရာမှာလည်း ရေခန်းနေ၍ ပတ်ဝန်း ကျင်တစ်ဝိုက် စိမ်းလန်းစိုပြေခြင်းမရှိပါ။ နေ့လယ် (၂:၁၀) နာရီတွင် ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်တက်ပါသည်။ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ ဘေးတွင်ရှိ၍ မြတ်စွာဘုရားရှင် သီတင်းရာ မူလဂန္ဓကုဋ်ကျောင်းတော်ရာရှိပါသည်။ ဝေသာရ၊ ဝေပုလ္လ၊ ပဏ္ဍဝ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်၊ ဣသိဂီလီတောင်ဟု တောင်ငါးလုံး ပိုင်းရံထားသည်။ ဘုရားမဖြစ်မီက ကတိကြောင့် ဗိမ္ဗိသာရမင်းထံ မြတ်စွာ ဘုရားဖြစ်သော် ကြွချီလာပြီး ဒုတိယဝါမှ စတုတ္ထဝါအထိ သီတင်းသုံးတော်မူ သည်။ ကျောင်းတော်အစ ဝေဠုဝန်ကဖြစ်သည်။ ဝါးတောထဲတွင် ဆောက် ထားသော ကျောင်းဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရိတောင်နှင့် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်များကို ပါဝါကေဘယ်ကုလား ထိုင်နှင့် တက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ဂျပန်စေတီတော်သို့ရောက် သည်။ ထိုရပ်ပြင်တွင် ပရိမိတ္တဇာလသုတ် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြပါသည်။ ထိုမှ တဖန် မြတ်စွာဘုရားရှင် တစ်ဝါသီတင်းသုံးရာ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထိပ်သို့ သွားရန် ရတနာဂီရိတောင်အောက်သို့ ဆင်းရသည်။ ရတနာဂီရိတောင်နှင့် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်နှစ်ခုဆုံရာတွင် စမ်းချောင်းငယ်တစ်ခုရှိ၍ တံတားနှင့်ဖြတ် ကူးထားသည်။ ဤနေရာတွင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ဆွမ်းခံကြရာ စမ်းချောင်းကို ဖြတ်အကူး ပြုတော်မူ၍ အရှင်အာနန္ဒာမှ လျှောက်ထားရာ စမ်းချောင်းမှ ဟီထွေးများအား ညွှန်ပြ၍ ဤဟီထွေးများသည် နောင်အခါ ငါဘုရား အာသနာအတွင်း သဒ္ဓါတရားရှိကုန်သော ရဟန်း၊ ရဟန်းမ၊ ဒါယီ၊ သာဝါ ဝါယိကာမတို့သည် ဘုရားရှင်မွေးဖွားရာ လုမ္ဗိနီဌာန၊ ဘုရားပွင့်လောင်မှုရာ

ဗုဒ္ဓဂယာ၊ မဟာဗောဓိဌာန၊ ဓမ္မစကြာဟောတော်မူရာ မိဂဒါဝုန်ဌာန၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ ကုသိနာရုံဌာနများသို့ လှည့်လည်လာရောက်ဖူးမြော်ကြကုန်သော ဘုရားဖူး ဒါယိကာ၊ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့ဖြစ်လာပြီး ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် ကွယ်လွန်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သုဂတိသို့ ရောက်ကုန်ကြလတ္တံ့ဟု ဗျာဒိတ်စကားမြွက်ကြားခဲ့ကြောင်း မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်တွင် တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လှည့်လည်ဖူးမြော်နေမိသော အကျွန်ုပ်တို့ ဘုရားဖူးများအားလုံး ကို ကိုယ်စားပြု၍ “တီထွေးတို့တွန်သံဝေ” ဟု တင်စားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စမ်းချောင်းငယ်မှလွန်သော် ကုန်မော့ပထမကျောက်တောင်ကမ်း ပါးယံတွင် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန်ဂူတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒုတိယကုန်းအမော့တွင် ရှင်သာရိပုတ္တရာဂူကိုလည်းကောင်း ဖူးမြော်ရပါသည်။ ဘုရားကျောင်းတော်နှင့်အနီးဆုံးတွင် အာနန္ဒာဂူရှိသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးထဲမှ ရှင်အဿဇိ၏ တရားကြောင့် ရှင်သာရိပုတ္တရာက အရင်သောတာပန်ဖြစ်သည်။ (၇) ရက်ကြာမှ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန်က ရဟန္တာဖြစ်သည်။ (၁၅) ရက်ကြာမှ ရှင်သာရိပုတ္တရာက ရဟန္တာဖြစ်သည်။ သောတာပန်ဖြစ်သည့်အပြင် တရားဦးနာခဲ့ရသည်။ မြတ်စွာဘုရား (၄) ဝါအရတွင် ဝိဇ္ဇိကုဋ်တောင်တွင် တစ်ဝါဆိုခဲ့သည်။ တောင်အောက်မှ ထိပ်ကို ဆက်တက်သောလမ်းတွင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ဘုရားဖူးလာစဉ် ပရိသတ်ဆင်ခြင်းများကို ထားခဲ့သောနေရာနှင့် မင်းဝတ်တန်ဆာများကို ချွတ်ထားခဲ့သော နေရာအမှတ်အသားများ ရှိသည်။ မင်းကြီး သည်သာမန် ပြည်သူတစ်ဦး ဖူးမြော်လိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တောင် အောက်တွင် ဆရာဒီဝက၏ သရက်တောဥယျာဉ်ကို အဝေးမှသာ မြင်ရသည်။ တောင်ထိပ်တွင် (၄) ထောင့်ပုံ အုတ်ကျောင်းနေရာရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂန္ဓကုဋ်ကျောင်းနေရာတွင် ဘုရားရှိခိုးအမျှဝေကြပါသည်။

ဝိဇ္ဇိကုဋ်တောင်မှဆင်း၍ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး အကျဉ်းချုပ်သော အကျဉ်းထောင်ကို သွားသည်။ အကျဉ်းထောင်မှ မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံးရာ တောင်ထိပ်သို့ လှမ်းမြော်ဖူးနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသို့ရောက်သော် နာလန္ဒာ ဆရာတော်ထံမှ ဩဝါဒခံကြပါသည်။ ဆရာတော်မှ ပရိယတ္တိသာသနာတော်အတွက် စာသင်သားများကို ထောက်ပံ့ရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

၁၄-၃-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် နံနက်စာစား၊ ရေချိုးကြပြီး၊ ဝေပုလ္လတောင်ကို တက်ရန် ထွက်ခွာကြပါသည်။ ဝေပုလ္လတောင်မှာ ရှင်မဟာကဿပကိုယ်တော်ကြီး တရားကျင့်ရာဝှံ၊ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ရာဌာနနှင့် ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်လတ်၊ ဇာတ်မြင့်တို့၏ ရေချိုးရာများရှိသည်။ တောင်မှာမြင့်၍ ၄၅ မီနစ်တက်ရမည်ဖြစ်၍ ကျန်းမာရေးအရ လမ်းတစ်ဝက်နီးပါးအထိသာ တက်၍ ဖူးမြော်ပြီး မေတ္တာပို့အမျှဝေပါသည်။ တောင်တစ်လျှောက် ဂျိန်းဘာသာ၊ ဟိန္ဒူဘာသာများ၏ အဆောက်အဦများသာ တွေ့ရသည်။

ဝေပုလ္လမှဆင်းသော် ဝေဘာရတောင်ခြေရှိ ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏ ဆွန်းဘဏ္ဍာတိုက်သို့ရောက်ပါသည်။ ကျောက်ကိုထွင်း၍ ပြုလုပ်ထားသည်။ ထိုမှ လွန်သော် အဇာတသတ်မင်းက ဓာတ်တော်ဝေပွဲမှရသော ဓာတ်တော်များကို စုဝေး၍ ဓာတ်တော်တိုက်တည်ထားရာစေတီဖြစ်သည်။ ဖိနပ်တော်သာ ရှိတော့သည်။ ဆက်လက်၍သွားသော် ရာဂြိုဟ်မြို့သစ်နှင့် ရေပူစမ်းကြားတွင် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ရှိသည်။ အလယ်၌ ရေကန်ကြီးတစ်ခုရှိသည်။ ဝါးရုံများ စိုက်ထားသည်။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏အလှူဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင် ဒုတိယဝါအရတွင် သီတင်းသုံးသော ပထမဆုံးကျောင်းတော်ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရားက မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကို ထားဟု ဩဝါဒပေးသည်။ ပထမဆုံး ဩဝါဒပါတိမောက်ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ဟောင်းကို သွားရောက်ကြပါသည်။ ကြာပန်းနှင့်တူသော ပညာကိုပေးသောကျောင်းဟုခေါ်၍ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀၀ ရှိပါပြီ။ အရှေ့အနောက်တောင်မြောက် ၁၅၀၀ ကီလိုမီတာရှိ၍ စတုရန်းပုံ ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတော်ဟောင်းမှာ ယခင်က ငါးထပ်ဆောင်ကြီးဖြစ်သည်။ ပေ ၈၀ မြင့်သော ရုပ်ပွားတော်မြတ်ရှိခဲ့သည်။ ကျောင်းတော်မှာ ပိဋကတ်တော်၊ ဗေဒင်၊ ဆေးပညာ၊ ကျမ်းစာများ သင်ပေး၍ ရွာပေါင်း (၂၀၀) မှ အခွန်ကို ကျောင်းအတွက်သုံးစေ၏။ တစ်ပါးခန်းများရှိ၍ အလယ်မှာ ရေတွင်းများရှိ၏။ ကမ္ဘာအနှံ့စာသင်သားများ လာရောက်သင်ကြားသည်။ အေဒီ (၁၈) ရာစုတွင် ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရသည်။

ကျောင်းတော်၏ ရှေ့ဘက်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာတော်ကို အသောကမင်းကြီးက အရံစေတီ ၄ ဆူနှင့် တည်ခဲ့သည်။ ဥပါလိဒါယကာ

ကို ချေချွတ်ခဲ့သည်။ သည်တက္ကသိုလ်သည် ဘုရားသာသနာပြုရာ ကျောင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာ၊ တရုတ် တည်းခိုရာကျောင်းတွင် နေလည်စာ စားပြီးကြ သော် ဖျားအုံများ များစွာရှိသော နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်အသစ်သို့ ထွက်ခွာခဲ့ကြ ပါသည်။ စာသင်သား ၅၀၀ ခန့်ရှိပြီး မြန်မာစာသင်သား ၁၅၇ ဦးရှိရာ သံဃာတော်များကို နဝကမ္မငွေများ စုလှူကြပါသည်။ မိမိ မိသားစုမှ သံဃာ တော်များအတွက် မုန့်၊ ငါးခြောက် အစရှိသော စားစရာမျိုးစုံနှင့် ဆေးဝါးများ အပြင် ဒေါ်လာ ၁၇၅ ဒေါ်လာ လှူဒါန်းကာ ရေစက်ချအမျှဝေခဲ့ကြပါသည်။ နေ့လည် ၁ နာရီခွဲတွင် ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ထွက်ခဲ့ပါသည်။ လမ်းတွင် ကားလမ်း အတိုင်း တောက်ဘက်သို့သွားလျှင် တောင်တံခါးအနီး၌ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သား လှည်းသား ၅၀၀ တို့ ကုန်သည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရာ လှည်းလမ်းကြောင်းကို ကျောက်ဖျာပေါ်တွင် တွေ့ရသည်။ လှည်းဘီးရာကြီးများ ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ရ၍ ရွေးခေတ်လှည်းလမ်းရာဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် Shell (MSCRIPTION) ခေါ် ရွေးဟောင်းကမ္ပည်းစာ တစ်မျိုးတွေ့ရသည်။ ထို ကျောက်ခဲကို ကောက်ယူခဲ့ပါက လာဘ်ပွင့်၍စီးပွားဖြစ်သည်ဟု အယူရှိကြ သည်။ ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ညနေ ၄:၀၀ နာရီတွင် ရောက်ပါသည်။ မဟာဗောဓိကို ဖူးမဝနိုင်သဖြင့် သုံးကြိမ်ဆက်တိုက်ဖူးပြီး သုံးကြိမ်ဆက်တိုက် အမျှဝေကာ အကြိမ်ကြိမ် ထပ်မံဖူးမျှော်ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမိပါသည်။

၁၅-၃-၂၀၁၄ နံနက်တွင်လည်း မဟာဗောဓိဘုရားကြီးတွင် လပြည့်နေ့ဖြစ်နေ၍ သီလ ၃ ကြိမ်ယူ၊ ၃ ကြိမ်ဘုရားကိုပတ်၊ ၃ ကြိမ်တရား ထိုင်၊ ၃ ကြိမ်အမျှဝေကြကာ ကိုးကွယ်ရန်အတွက် ဗောဓိညောင်ရွက်ရရှိပါ စေသားဟု ဆုတောင်းခိုက် ဇရက်ငှက်များထပျံ၍ ညောင်ရွက်များတွေ့ကျ လာသဖြင့် ကိုးကွယ်ခွင့်ရရှိပါသောကြောင့် အကြိမ်ကြိမ်မိမိပြုသမျှ မိမိ မိသားစုပြုသမျှ ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်များကို မဟာပထဝီမြေကို သက်သေပြုကာ ပြုကာ အကြိမ်ကြိမ် အမျှဝေပါသဖြင့် ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သ၍ တီထွေးတို့တွန်သံများ ဝေနေတော့မည်ဟု ပီတိ ဖြာလျက်ရှိနေရပါတော့သည်။ ။

* * * *

ယဉ်ကျေးမေ

ပျောက်ဆုံးသွားမလား နိဗ္ဗာန်ဘုံ

“မြစ်ငယ်နှစ်စင်း ဆုံစည်းရာ မြစ်ကြီးစတင်လာ။ မြစ်ကြီးရဲ့အစ ဒီနားမှာ××တန်ဖဲရွာကလေး အေးချမ်းစွာ×× အင်ခိုင်ဘွမ် တောင် တန်းကြီးရဲ့ အခြေမှာ××ခရိုင်နော် ခရိုင်မမ်း သူရဲကောင်းတို့ခြေရာ ×××ငါတို့တွေ့နိုင် တာ××ခါလော့ပန်းကလေး ခူးလှည့်ပါ××× ငါတို့လက်များကမ်းလင့်ကာ××× ဧရာဝတီရဲ့အစ××× မြန်မာပြည် ရဲ့အလှ ရွာကလေးပါ။ ဧရာဝတီရဲ့အစ မြန်မာပြည်ရဲ့အစ××× ကမ္ဘာတည်သရွေ့ အခွန်ရှည်စေချင်တာ×××သမိုင်းသက်ရှည်ကြာ ×××အနှိုင်းမဲ့နေရာ×××ဂျိန်းဖောမြေက တန်ဖဲရွာ×××”

တေးရေး မောင်တင်သစ်၏ “ကမ္ဘာတည်သရွေ့တန်ဖဲရွာ” သီချင်း လေးက လွမ်းဆွတ်ဖွယ် လွင့်ပျံ့လာသည်။ နေရာက မလိခနှင့်မေမေ မြစ်အ္ဋာ ဆုံရာ ဧရာဝတီအစ မြစ်ဆုံက တန်ဖဲရွာကလေးဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၄) ရက် “နိုင်ငံတကာမြစ်များနေ့” အခမ်းအနား လျှင်းပသည့်

www.burmeseclassic.com

နေ့တွင် သည်နေရာကလေးသို့ ကျွန်မတို့ရောက်ရှိနေကြခြင်းဖြစ်သည်။
မေးချွန်းချွန်းအသွင်ရှိ မြစ်ဆုံနှင့်ခက်ရင်းခွသဖွယ်ရှိသော မြစ်အမွှာကို
လှမ်းမြင်နေရသော နေရာဖြစ်သည်။ ကုန်းကမူမြင့်ကလေး... လမ်းမကို
မျက်နှာမူ၍ ဧရာဝတီကို ကျောခိုင်းနေသည့် ဘယ်ဘက်ခြမ်းတွင် ကျောက်
တုံးလုံးလုံးပေါ်က 'ရွှေရောင်ဝင်းဝင်းနှင့် တန်ဖဲစေတီ၊ ညာဘက်တွင် မုန့်ဆိုင်
တန်းကလေးများ မြင်နေရသည့် လေသာဆောင်အဖွင့် ရွှေခင်းကလေး...။

* * * *

ညဘက် (၈) နာရီထွက်သော ရန်ကုန်-မန္တလေးကားကြီး မန္တလေး
သို့ ဆိုက်ချိန်မှာ အရုဏ်ဦး နံနက် (၄) နာရီခန့်ဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ အုပ်စုကို
လာကြိုသော ကျောခံရွာမှ ဆရာဦးလှကြည်၏ သားဖြစ်သူ၏ကားဖြင့် မဟာ
မြတ်မုနိဘုရားကြီးမျက်နှာသစ်အဖွင့်ကို ဖူးတွေ့ရသည်မှာ ကျက်သရေရှိလှ
သည်။ ဟိုတယ်မှ အခမ်းအနားကျင်းပရာ ဓမ္မသာလာခန်းမသို့သွားသည်။
သည်ကနေ့ (မတ်လ (၁) ရက်နေ့) သည် "နိုင်ငံတကာ မြစ်များနေ့အခမ်း
အနားအကြို" (AYARWADY AND ITS PEOPLE; Community-centered
Strategic Environmental Assessment (CSEA)) ဧရာဝတီမြစ်ဝှမ်းဒေသ
လူထုဗဟိုပြု ဗျူဟာမြောက် ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာဆန်းစစ်မှု အလုပ်ရုံ
ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဓမ္မသာလာခန်းမတွင်းသို့ မဝင်မီ ထိုင်တော်မူ မြတ်စွာဘုရားကြီး
မဟာမြတ်မုနိဘုရားမှ ရွှေ့ပြောင်းကိန်းဝပ်မည်နေရာသို့ ပင့်ဆောင်သည့်
မြင်ကွင်းထူးကို ကြည်ကြည်နူးနူးဖူးရသည်။ မင်္ဂလာနေ့ဦးပင် ဖြစ်ပါသည်။
ယနေ့ကျင်းပသည့် "ပြည်သူ့ဧရာဝတီဖွံ့ဖြိုးမှု" ၌ ဧရာဝတီမြစ်ညာ မြစ်ဆုံ
"တန်ဖဲ" မှသည် "မြန်မာ့မြန်ပြည့်စွမ်းအင်အသင်း (Renewable Energy
Association Myanmar) ၏ နာဂစ်အပြီး စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ
ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ "ကျော်ခံရွာ" အထိ (၁၁) နေရာကို ရွေးချယ်
၍ ဒေသခံရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲပြုလုပ်သော ကျေးရွာဒေသခံ
ဗဟိုပြုသုတေသန ပထမဆင့် (ဇွန်မှ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၃) ကို MEENET
ထိုင်းနိုင်ငံ NGO၊ POINT မြန်မာ NGO၊ SVS စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မန္တလေး
NGO ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် တွေ့ရှိချက်များ၊ ဖြစ်စဉ်များကို ပါဝါပွင့်ဖြင့်

လက်တွေ့သရုပ်ပြကာ ဒေသခံရွာသားများကိုယ်တိုင် ရှင်းလင်းတင်ပြဆွေး
နွေးကြသည်မှာ ယခုအကြိမ်သည် တတိယမြောက်ဖြစ်ပါသည်။

* * * *

ခန်းမထဲတွင် ဒေသခံဆွေးနွေးသူ အမျိုးသမီး၏ အသံက လျှံထွက်
လာသည်။

"ကျွန်မနာမည် ကော့မိုင်ပါ။ နေရပ်ဇာတိမြေ ဧရာဝတီမြစ်ဆုံ
တန်ဖဲရွာဖြစ်ပါတယ်။ မန္တလေးမြို့မှ မီးရထားမီးလာရင် မြစ်ကြီးနားကို နာရီ
၂၀ နီးပါးစီးမှ ရောက်ပါတယ်။ မြစ်ကြီးနားကနေ တန်ဖဲ (သို့) တန်ဖဲရွာ
အရောက် နောက်ထပ် ၁ နာရီကျော်မော်တော်ကားစီးရပါတယ်။ အရှေ့ဘက်
ဝိုင်းမော်၊ မြောက်ဘက် ဆွမ်ပရာဘွမ်၊ အနောက်ဘက် မိုးကောင်း၊ တနိုင်း၊
တောက်ဘက် ရွှေကူး၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်တို့တည်ရှိပါတယ်။ တောင်ကုန်း
တောင်တန်းထူထပ်ပြီး မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်ပေါများပါတယ်ရှင်။ လွန်ခဲ့သော
နှစ်ပေါင်းတစ်ရာခန့်ကတည်းက တည်ရှိခဲ့တဲ့ကျွန်မတို့ တန်ဖဲကျေးရွာဟာ
မြစ်ဆုံအောက် ၈ မိုင်အကွာ၊ မြစ်ကြီးနားက မိုင် ၂၀ အကွာမှာ တည်ရှိတာ
ပါ။ လူဦးရေ ၂၃၀၀၊ အိမ်ခြေ ၃၂၇၊ အိမ်ထောင်စု ၃၁၇ ခန့်နေထိုင်တဲ့
ရွာကလေးမှာ "အောင်မြေသာ" စံပြကျေးရွာအဆင့် မြစ်ဆုံရေအားလျှပ်စစ်
စီမံကိန်းကြောင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မေလဆန်းမှာ အာရှဝါးလံကုမ္ပဏီက အသံထွက်
နေရာကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရပါတယ်"

အမျိုးသမီးကလေးက ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှင်းပြပါသည်။

"ဘာသာရေးအဆောက်အဦများက နှစ်ခြင်း ခရစ်ယာန်ဘုရား
ကျောင်းတစ်ခု၊ နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်စာသင်ကျောင်းတစ်ခု၊ အေဂျီနုနှစ်ခြင်း
ခရစ်ယာန်စာသင်ကျောင်းတစ်ခု၊ ရိုမန်ကက်သလစ်ဘုရားကျောင်းတစ်ခု၊
ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုနဲ့ စေတီတစ်ဆူရှိပါတယ်။ အထက်တန်း
ကျောင်းခွဲ ၁ ကျောင်းနဲ့ မူလတန်းကျောင်းနှစ်ကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်။
၀၆ ကုတင်ဆန့်ဆေးရုံတစ်ခုလည်း ရှိပါတယ်။ အ. ထ. က ကျောင်းမှာ
ကျောင်းအုပ် ဦးမြင့်ကျော်၊ တပည့် (၁၀၀၀) ကျော်၊ ဆရာမ (၃၀၀) ခန့်နဲ့
စာဖတ်သံမြိုင်ခွဲသောကျောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ တန်ဖဲရွာ၊ မြစ်ဆုံ (အလယ်
ကျွန်း) ရွာနဲ့ လဖျယ်ရွာသုံးရွာပေါင်း တည်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဟိုးအရင်အချိန်

များကို သတိရမိနေပါတယ်။ မေခန့်မလီခ ဆုံရာအစမှတ် မေးချွန်းချွန်းအောက် ရေစီးသန်သော မြစ်ညာဘေး ရေကြည်နားက ကျောက်စရစ်ခဲ မွေ့ယာမှာ သူနဲ့ကျွန်မဇာတိချက်မြို့တစ်ရွာတည်းသား လည်းဖြစ်၊ မိဘများလည်း သဘောတူသူဖြစ်လို့ အေးအေးဆေးဆေး တွေ့ဆုံနေကျ နေရာလေးပါ။

ပြောနေရင်း မိန်းကလေးအသံက ပို၍ လှိုက်လှဲလာသည်။

“ကျွန်မချစ်သူ ဇော်နန်က ကော့မိုင်ရယ်၊ ငါ ဒီအွန်ခိုင်ဘွမ်တောင် တန်းကြီးကို သက်သေတည်ပြီးသစ္စာဆိုပါတယ်၊ ငါတို့ (အဖိုး) ဂျီဒို၊ (အဖွား) အဒွီတို့ ဇာတိ၊ သူတို့အရိုးချတဲ့မြေ၊ ဒီဧရာဝတီမြစ်ဆုံရေနဲ့ တို့များအတူ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြမယ်၊ တို့လူမျိုး၊ တို့ပြည်၊ တို့မြေ၊ ဓားမဦးချလယ်ယာ တွေနဲ့ ရွာနဲ့နီးတဲ့သစ်တောတွေစောင့်ရှောက်လို့ အနာဂတ်မျိုးဆက်တွေ ပျော် ပျော်ရွှင်ရွှင်နေမယ်၊ ဘယ်မှ မသွားကြကြေး၊ မခွဲကြေးနော်” တဲ့။

အမျိုးသမီးကလေးက တမ်းတမ်းတတ လွမ်းလွမ်းဆွတ်ဆွတ် ပြောနေသည်။

“ကျွန်မက မချမ်းသာလည်း အေးချမ်းတယ်၊ စားဖို့ရာ ငါမပူဘူး၊ တို့တောင်သူတွေတူနေကြရမှာပေါ့၊ မိုးပြာပြာရေကြည်ကြည်၊ တောစိမ်း စိမ်း၊ နွေးထွေးတဲ့ချစ်သူရင်ခွင်မှာ ကျွန်မပျော်မွေ့နိုင်ပါတယ်လို့ တုံ့ပြန်ခဲ့မိပါ တယ်”

အမျိုးသမီးကလေး၏ စကားက ရင်ကို ထိစေသည်။

ယခင် တောင်ယာလုပ်ငန်း၊ ခြံလုပ်ငန်း၊ ငါးဖမ်း၊ သစ်ခုတ်၊ ကြိမ်ခုတ်၊ ဝါးဖောင်လုပ်ငန်း၊ ရွှေကျင်လုပ်ငန်းနှင့် ထမင်းအိုးတည်ခဲ့ ရှင်သန် ခဲ့ကြသည်။ ယခု “မြစ်ဆုံ စီမံကိန်းကို CPI တရုတ်တို့ဖွံ့ဖြိုးလာစေမည်ဆို သောကြောင့် ရွာလည်းပြောင်း၊ ယာလည်းကျောင်း၊ ကျပန်းနဲ့စား၊ နယ်ဝေး ထွက်အလုပ်များ၊ တောင်ယာအနည်းငယ်မျှကျန်ရှိတော့သည်။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာစီးပွားရေး ဝမ်းစာရွာရေး ပြောင်းလဲပုံများဖြစ်သည်။

ဓမ္မသာလာခန်းမ “လူထုဗဟိုပြုဗျူဟာမြောက် ပတ်ဝန်းကျင်လေ့ လာဆန်းစစ်မှု” “ပြည်သူ့ဧရာဝတီ” ဖိုရမ်တွင် ကျေးရွာဒေသခံသုတေသီ တစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုကျော်ကျော်ဦးတင်ပြသဖြင့် မြစ်ဆုံစီမံကိန်းကြောင့် သက်ရောက်မှုနောက်ဆက်တွဲအပြစ်များကိုပါ သိကြရသည်။ ယနေ့အခြေ

အနေကို ပြသည့် ပြဿနာ ၅ ခု (၁) ဒီမိုမိုးကွဲများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးလျော့ နည်းလာခြင်း (၂) တရားမဝင်ရွှေမိုင်း (၃) မာကျူရီဒုက္ခ (၄) တရားမဝင် သစ်ခိုးထုတ်မှုများ (၅) တောပြုန်းခြင်း စသည့်အဓိက တွေ့ကြုံနေရသော ဒုက္ခကြီးများကို မီးမောင်းထိုးပြခဲ့သည်။

ဆည်စီမံကိန်း ယခု သမ္မတလက်ထက်တွင် ခေတ္တနားသည်ဖြစ် သော်လည်း သက်တမ်းပြီးဆုံးချိန်တွင် မည်သို့ဖြစ်မည်နည်းဟု စိုးရိမ်ပူပန်မှု များဖြင့် ပြည်သူ့အသံ “ဧရာဝတီ ဖိုရမ်” တံခါးချပ်များ ဖွင့်ဟပြခဲ့သည်။ မြစ်ဆုံစီမံကိန်းလုံးဝပျက်သိမ်းရေးကို အကြောင်းအကျိုးနှင့် ဖြစ်ရပ်မှန်များ ယှဉ်၍ ဓာတ်ပုံများခင်းကျင်း၍လည်းကောင်း၊ ပါဝါပွိုင့်တင်ဆက်မှုဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်း နေရာတွင် ဒေသခံတို့မြင်ခဲ့ရသည့် မှတ်တမ်း စာစုများဖြင့် “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မြစ်များနေ့” ကို ကြိုဆိုလျက်၊ ဗဟုသုတ၊ ဒေသန္တရ၊ သုခ၊ ဒုက္ခမျှဝေကြသည်။

ဤဖိုရမ်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ဒေသခံတို့ ဗျူဟာမြောက် ကိုယ်တိုင်ပြုစုသည့် သုတေသန (၁၁) ရွာအကြောင်းသာမက၊ ဧရာဝတီ မိခင်မြစ်ကြီးကို မှီတင်းရှင်သန်ကြရသော ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းရင်းသားပြည်သူ လူထုနှင့်တကွ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက၊ ဌာနဆိုင်ရာများကို ယနေ့ ရင်ဆိုင်နေရသော စိန်ခေါ်မှုများအား မျက်မြင်တွေ့ရသကဲ့သို့ ကြားသိစေ သည်။

တန်ဖဲရွာတွင် ယခင်အခါက တောင်ယာစပါး၊ လိမ္မော်၊ ဂရိတ်ဖရူ၊ တယ်သီး၊ တညင်း၊ လိုက်ချီးသီး၊ ဝါးခြံ၊ လဖက်ခြံ၊ ကော်ဖီ၊ ရာသီပေါ်သီးနှံများ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ယခုတွင်မူ ရွာဝန်းကျင်မြေက ကုမ္ပဏီပိုင်မြေဖြစ်သွားသည်။ သွားလာစားသောက်၍ မရ၊ အိမ်ခြံဝင်းတွင်း ကျောက်စရစ်ခဲများရှိ၍ လုံးဝ စိုက်ပျိုးမရ၊ မအောင်မြင်ပေ။

မွေးမြူရာ၌လည်း ယခင်စားကျက်ကောင်းများတွင် ကြက်၊ ဝက်၊ ကွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်မွေးမြူနိုင်ပြီး ယခုအခါ စားကျက်နေရာကောင်းမရှိခြင်းနှင့် ရောဂါအမျိုးမျိုးကျရောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဝက်မွေးမြူခြင်းတစ်မျိုးသာ တစ်ပိုင် တစ်နိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ အဓိကပြဿနာငါးရပ်ထဲတွင် ပါဝင်သော တရား မဝင် ရွှေလုပ်ငန်းကြောင့် ဧရာဝတီမြစ်ရေညစ်ညမ်းခြင်း၊ သောင်လွန်းခြင်း၊

တရားမဝင်သစ်ခုတ်မှုကြောင့် ရေဝေရေလဲယှက်စီးထိခိုက်ခြင်း၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု၊ ကုန်းနေ၊ ရေနေသတ္တဝါများလျော့ပါးလားခြင်း၊ ဆေးဘက်ဝင် သဘာဝသစ်ဥ၊ သစ်ဖု၊ ဆေးမြစ်ရွားပါးလာခြင်းအပြင် ကန့်သတ်နယ်မြေများနေရာယူထားခြင်းကြောင့် သွားလာမရ၊ ဆေးမြစ်ရွာ မရနှင့် ဇာတိရပ်မြေဆုံးရှုံးနေခဲ့ပေပြီ။

ကျေးရွာမျှော်မှန်းချက်များမှာ သိမ်းဆည်းခံ မြေခြံ၊ လယ်ယာပြန် လည်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရလိုသည်။ ကန့်သတ်နယ်မြေ ဖျက်သိမ်းစေလိုသည်။ ရွှေ့ပြောင်းပြည်သူများ မိမိမွေးရပ်တန်ဖရဲရွာတွင် လွတ်လပ်စွာနေထိုင်နိုင် ရန် ပိုင်ဆိုင်လိုသည်။ မြစ်ဆုံတွင် တရားမဝင်ရွှေတူးခြင်းများ ရပ်ဆိုင်းစေ လိုသည်။ သစ်ခိုးထုတ်သောလုပ်ငန်းများ ရပ်ဆိုင်းစေလိုသည်ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုကြ သည်ကို မြင်ရကြားသိရသည်။

ဧရာဝတီမြစ်တွင်း စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ စွန့်ထွက်ပစ္စည်းရေဆိုး များ၊ မြေပြိုခြင်းနှင့်အကြောင်းရင်းများ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၌ ဧရာဝတီမြစ်မ အကျယ် ပေ ၄၀၀ ခန့်မှသည် ယခုယနေ့ ပေ ၁၀၀-၁၅၀ ခန့်သာရှိသော ဝါးရခိုင်မြစ်လေး၊ ဧရာဝတီ ၂ ထပ်သင်္ဘောကြီးဆိုက်ခဲ့ရာ သင်္ဘောဆိပ် ဟောင်းနေရာမှ လှေဆိပ်ငယ်အဖြစ် ရောက်သွားခဲ့သည်။ ဧရာဝတီမြစ် ကြောင်းများ ပျောက်ဆုံးခြင်း၊ မြစ်ကောခြင်းအကြောင်းများနှင့် မန္တလေး၊ တံတားဦး၊ ကသာ၊ ထီးချိုင့်တို့ရှိ မြေ၊ ရေ၊ ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ဇီဝမျိုးကွဲများ လင်းပိုင်များက ဘဝဆုံးရှုံးနေမှုများကို ပညာရှင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာများပါ ပါဝင်ဆွေးနွေးကြသည်။

ရန်ကုန်မှပါလာသူ သတင်းထောက်တစ်ဦးက မှတ်တမ်းယူနေသူ ကျွန်မကို မေးသည်။ “လူတွေမရှိတဲ့အိမ်တွေ တန်ဖဲမှာ မြင်ရတော့ ဘယ်လို ခံစားရပါသလဲ” တဲ့။ “ဘုံပျောက်တာပေါ့” ဟု ကျွန်မဖြေမိသည်။ “ဘုံဆိုတာ က မိသားစုတို့နေစရာ အိမ်ကလေး၊ နားခိုရာ တစ်နေရာ၊ လုံခြုံအေးချမ်း ပြီး ဘေးကင်းတဲ့နေရာ၊ ကိုယ့်အတွက်လည်း မပူရ၊ လာမယ့်မျိုးဆက်သစ် အတွက် မပူရတဲ့ သဘာဝစိမ်းလန်းတဲ့ နားခိုရာ (Green Haven) ကို ဆိုလို တာပဲ” ဟု ကျွန်မဖြေလိုက်ပုံကို အမျိုးသမီးလေးက ထောက်ခံသည့်မျက်နှာ ပေးဖြင့်ကြည့်နေရာမှ သူ့ခံစားချက်ကို ဝင်ပြောလိုက်သည်။

“ကျွန်မ သူငယ်ချင်းတွေကိုလည်း သတိရတယ်။ စိတ်ပူပန်နေမယ့် အဖေ့အမေ့ရုပ်ပုံတွေကိုလည်း မြင်ယောင်နေမိတယ်။ ချစ်သူ ကိုဇော်နန် ကိုတော့ တစ်ရက်မှ မေ့မရပါဘူး။ သူ့ခမျာ ဝမ်းစာအတွက် တစ်ခြားနေရာ မှာ အလုပ်လုပ်ပြီး ရှာဖွေနေရတယ်။ ရွာကိုလည်း ပြန်မလာနိုင်တော့ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ တန်ဖရဲရွာက ချစ်သူနှစ်ဦးရဲ့ နိဗ္ဗာန်ဘုံကလေး ပျောက်ဆုံးသွားရ ပြီလား။ ကျွန်မတို့ ဆုံဆည်းဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးလား ဆရာမရယ်”

ကျွန်မအလွန် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိသည်။

မလိခ-မေခ မြစ်နှစ်ဖွားဆုံရာ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်တော့ မကိုင် တွယ် မထိတွေ့ရသေးသော မလိခ မြစ်ပျိုက စိမ်းကြည်လဲ့မြဲနေသည်။ တည်ဆောက်မှုများရှိရာ မေခဘက်ကတော့ ဝါညိုညစ်ထေးနောက်ကျီနေ သည်။ မြစ်နှစ်သွယ်ကို ဆေးရောင်တစ်ရောင်စီဆိုးထားသည့်နှယ် ကွဲပြား ခြားနားနေပုံကိုကြည့်ကာ စိတ်မကောင်းကြီးစွာဖြစ်ရပြန်သည်။ “အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ မြစ်များနေ့” တွင် သိဆိုကပြရာ၊ ဆုံဆည်းကြရာ ပွဲတော်ကုန်း ကမူပေါ်ရှိ လုံးလုံးဝန်းဝန်းရှိသော တန်ဖရဲစေတီတော်၏ ရင်ပြင်ပေါ်မှ မြစ်ခြေသို့ မျှော်ကြည့်ရင်း သက်ပြင်းအကြိမ်ကြိမ်ချမိသည်။ “မြစ်ဆုံ”၊ “တန်ဖရဲ” စသည့် နိဗ္ဗာန်ဘုံလေးများတကယ်ပင် ပျောက်ဆုံးသွားတော့မှာ လေလားဟု စိုးထိတ်စွာ တွေးပူမိသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် လွန်ခဲ့သော နေ့က “စိတာပူ” ဘုရားကျောင်းတွင် ကြားခဲ့ရသည့် “မိခင်မြစ်များ” (Mother River) ကို သတိရသည်။ “ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားပေးသောမြစ်များကို မိခင် သဖွယ်အားထားရသကဲ့သို့ အမိမြစ်များကလည်း ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်တွင်ပင် တည်မှီရှင်သန်နေသည်” ဟူ၏။

သည်ခဏမှာပင် တေးရေး ကိုဆဲလ်၏ ညာသံပေးသီချင်းလေးက ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံသွားရုံသာမက တန်ဖရဲနယ်ဆီသို့ လေဟုန် စီးကာ ပျံ့ဝဲသွားလေပြီထင်။

“ယီးလေးxxxxx ယီးလေး xxxxx ယီးလေး xxxxx ယီးလေး xxxxx ယိုး . . . ကြားရဲ့လားမြစ်တို့ရဲ့ဂီတxxxxxရှေ့ဆီက လှေထိုး သားတို့ညာသံxxxxxဘဝတွေရဲ့ကူးခတ်ကြစုန်အဆန် xxxxx မြစ်ဆိုတဲ့ လွတ်လပ်ခြင်း ပုံရိပ်များxxxxxနံဘေးဆီက သူ့အတ္တ

ခြေလှမ်း xxxxxနားစွင့်ထားတိုးဘွားတို့အမွေများ xxxxxလူယူ
မခံတားဆီးကြ သတိထားxxxxxမြစ်ဆိုတာ စီးဆင်းမှ ကဗျာ
တစ်ပုဒ်ပါxxxxxယိုးလေးxxxxxယိုးလေးxxxxxယိုးလေး xxxxx
ယိုးလေးxxxxx ယိုxxxxxတို့ပိုင်တဲ့ တို့ဘဝရဲ့ ဧရာဝတီ xxxxx
စီးပါစေ ကလေးများအတွက် ဧရာဝတီxxxxxဟောထာဝရ စီးဆင်းခဲ့
ဧရာဝတီxxxxxတို့ပိုင်တယ် မထိကြနဲ့ ဧရာဝတီxxxxx ယိုးလေး
xxxxxယိုးလေးxxxxxယိုးလေးxxxxx ယိုးလေးxxxxxယိုxxxxx
သီချင်းကလေးသည် ကျွန်မ၏ရင်ထဲအထိ စီးဆင်းသွားခဲ့ပါလေ
သည်။ တန်ဖဲရွာမှ ကော့မိုင်ကလေးလည်း သူ့ခံစားချက်နှင့်ထပ်တူကျနေ
သည့် သည်သီချင်းကလေးကို နှစ်သက်လိမ့်မည်ဟု ထင်မိပါသည်။

* * * *

မစိမ်းဝိမ်း

စိတ်နေဘုံများ

ကျွန်တော် သင်္ဘောသားဖြစ်လာချိန်တွင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်း၊
သင်္ဘောတစ်စီးတည်းတွင် အတူတူလုပ်ခဲ့သော အရင်းနှီးဆုံး သူငယ်ချင်းမှာ
ဝင်းကျော်ထွန်းဖြစ်သည်။ သူသည် အလုပ်လုပ်ရာတွင် တိကျ၍ သဘော
ကောင်းသူဖြစ်သည့်အပြင် အင်္ဂလိပ်စကားပြောအလွန် ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်
သည်။ ဝင်းကျော်ထွန်း၏ဖခင် ဦးမြင့်ဆွေသည် ကပ္ပတိန်ရာထူးဖြင့် အသက်
ခြောက်ဆယ်တွင် အနားယူခဲ့သောကြောင့် သင်္ဘောနှင့်ပတ်သက်သမျှ
အတွေ့အကြုံနှင့်လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ မသိနားမလည်သည်များကို ရှင်းပြပေး
နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ကျွန်တော့်အတွက် ဗဟုသုတဟင်းလေးအိုးကြီး
ဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်သင်္ဘောမှဆင်း၍ အိမ်ပြန်နားချိန်တိုင်း သွားရောက်
ကန်တော့လျှင်လိုအပ်သောပညာများကို ဖြည့်ဆည်းသင်ကြားပေးနေကျဖြစ်
သည်။

ထိုအိမ်တွင် အန်ကယ်ဦးမြင့်ဆွေနှင့်အတူ ဝင်းကျော်ထွန်း၏ဇနီး
စိုးစိုးလွင်၊ သမီးငုဝါနှင့် သားငယ်ထွန်းအောင်မင်းတို့အပြင် အိမ်အကူအဖြစ်
ခေါ်ထားသော အသက်ဆယ့်ငါးနှစ်ခန့်ရှိ ကလေးမလေးတို့နေကြသည်။

ကွန်ဒိုကိုးထပ်တွင်ဖြစ်၍ လေကောင်းလေသန့် အလွန်ရပြီး ထမင်းစားခန်းမှ ကြည့်ပါလျှင် ရွှေတိဂုံဘုရားကို ရှင်းရှင်းကြီးဖူးမြင်ရသောကြောင့် အသက် ကြီးသူများအဖို့ ရေကန်အသင့်ကြာအသင့်ဟု ဆိုရမည်ပင်။

ကျွန်တော်ပြောချင်သည့်အဓိက ဇာတ်လိုက်မှာ အိမ်အကူကောင် မလေးဖြစ်ပြီး ဝင်းကျော်ထွန်းအိမ်သို့ ဒုတိယအကြိမ်သွားစဉ်က စတင်သတိ ပြုခဲ့မိခြင်းဖြစ်သည်။

* * * *

“အေးမိရေ၊ မောင်လေးကို သွားကြိုလိုက်ဦးနော်”

“ဟုတ်ကဲ့ အန်တီ၊ အန်တီကို ပြောရဦးမယ်၊ ဒီနေ့ အန်တီချက်ခိုင်းတဲ့ ဟင်းတွေက အောပစ်တွေပဲ၊ သမီးက ချက်ထားပြီးသားမို့လို့ နှမြောလို့ မပြောတာ”

“ဘာပါလိမ့်၊ အောပစ်ဆိုပါလား”

ကောင်မလေးထွက်သွားပြီးသော် ကျွန်တော် မေးကြည့်မိသည်။

“စိုးစိုးရေ၊ သူ့ဘာပြောသွားတာလဲ”

“Opposite ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုပြောတာကိုရဲမြင့်ရေ၊ သူ့ရှေ့မှာ စကား ထူးထူးဆန်းဆန်းတွေ ပြောမိရင် မှတ်ထားပြီး ဆိုင်ဆိုင်မဆိုင်ဆိုင် ပြောတော့ တာပဲ”

၁ အန်ကယ်ဦးမြင့်ဆွေက...

“ကောင်မလေးက အကျင့်လည်းကောင်း၊ ဉာဏ်လည်းကောင်းတယ် မောင်ရဲရေ၊ အိမ်ကကလေးတွေကို သူက စာကျက်ခိုင်းပြီး ပြန်မေးတာ၊ Guide ခေါ်စရာမလိုဘူး။ စာမေးရင်လည်း အရမ်းတိကျတယ်၊ သူ့မိဘတွေ သာ တတ်နိုင်လို့ ကျောင်းဆက်ထားမယ်ဆိုရင် တော်တော်ထွန်းပေါက်မယ့် ကလေးပဲ”

“ဟုတ်မှာပါ၊ အန်ကယ်၊ သူပုံစံက တည်တည်ကြည်ကြည်နဲ့ လူကြီး လိုပဲနော်”

“အရင်သူနေတဲ့အိမ်က မိသားစုလိုက် စင်ကာပူကို ပြောင်းသွားကြ လို့ ကျွန်မတို့ခေါ်ထားလိုက်တာ၊ သူနာမည် အေးမိကိုလည်း အေးမိလို့ ပြောပါ ခေါ်လိုက်တယ်။ ကလေးတွေ စာကျက်ရင် သူ့ကိုပါ လိုက်ကျက်ခိုင်းပြီး မြန်မာ

စာနဲ့သင်္ချာတွေကို ကလေးတွေစာပြန်နွေးဖို့ သူနဲ့ပဲလွှဲပေးထားတာ၊ အင်္ဂလိပ် စာကို ကျွန်မက ပြပေးတယ်လေ”

“ကလေးတွေကကော သူနဲ့လွှဲလို့စိတ်ချရရဲ့လား၊ စိုးစိုးရယ်”

ကျွန်တော်က စိုးရိမ်စွာမေးသည်ကို စိုးစိုးသည် အိမ်တွင် မိတ္တူကူး၍ ယူထားသောကျောင်း၏ လစဉ်ပညာရေးမှတ်တမ်း (Report Card) များကို ပြပါသည်။ ဟုတ်ပေသည်။ အမှတ်ပြည့်ပင်။

“အန်ကယ်တို့ စိုးစိုးတို့ ပြောနေတာတွေကိုကြားရတာ မြန်မာလူ မျိုးတွေအတွက် သာဓုခေါ်စရာပါ။ ငွေသိန်းပေါင်းဆယ်ချီရာချီပြီး လှူဒါန်း မှ ကူညီကယ်တင်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အခုလို ကိုယ်နဲ့နီးစပ်ပတ်သက်ရာလူ တွေကို တတ်နိုင်သလောက် ကူညီတာလည်း ကုသိုလ်ပါပဲ”

“အန်ကယ်လည်း အခုတလော နိုင်ငံတကာသတင်းတွေဖတ်ရတဲ့ ထဲမှာ ဆင်းရဲတဲ့နိုင်ငံတွေကနေ အိမ်ဖော်သွားလုပ်ကြတဲ့ အလုပ်သမားတွေ ရဲ့ ဒုက္ခတွေကိုဖတ်ရတာ စိတ်မကောင်းစရာဘဲ၊ အိမ်ရှင်တွေရဲ့ နည်းမျိုးစုံ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုတွေအောက်မှာ မသေရုံတမယ် အသက်ဆက်ပြီး ခိုင်းသမျှ လုပ်နေကြရတာတယ်”

ထိုစဉ် စိုးစိုးသည် ကျွန်တော်တို့စားရန် အိမ်တွင်ပင် လုပ်ထားသော ကြည်ဥပွတ်ကို ခုံပေါ်တွင်ချပေးရင်း...

“ကျွန်မတို့ကလည်း ဒီလိုသွက်လက်ပြီး သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနေတတ်တဲ့ ကလေးမျိုးနဲ့တွေ့ရတာ ကံကောင်းတာပေါ့။ အရင်က ကလေးမလေးက ကျွန်မတို့မသိအောင် ဈေးဖိုးတွေနှုတ်ထားတာ ခဏခဏပဲ၊ ကျွန်မတို့က အတတ်နိုင်ဆုံး စာရိတ္တကို ပြုပြင်ပေးပေမယ့် ကျွန်မလက်စွပ်ကိုယူနေတုန်း လက်ပူးလက်ကြပ်မိတော့ ဘယ်လိုမှဆက်ထားဖို့ မတတ်နိုင်တော့ဘဲ ပြန်ပို့ လိုက်ရတယ်”

“ဟုတ်တယ် မောင်ရဲရေ၊ အခုတော့ အေးမိကို စိုးစိုးက ကလေးတွေ ကိစ္စလောက်ပဲ လုပ်ခိုင်းတာ၊ ချက်တာပြုတ်တာလည်း စိုးစိုးကို ကူရုံပဲ။ သူလည်း ကလေးအရွယ်ပဲ ရှိသေးတာကိုး၊ ဥပမာနဲ့သားနေရရင် ကိုယ့်ငြိုး မွေလို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ နေရမှာပဲ၊ အခုတော့ ဘဝပေးအကြောင်း မကောင်းရှာလို့ သူတစ်ပါးအိမ်မှာနေရတာဆိုပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်”

ရောက်တတ်ရာရာစကားများ ပြောဆိုနေကြစဉ်...

“ဟော၊ ဓာတ်လှေကားတံခါးဖွင့်သံကြားတယ်၊ ပြန်လာကြပြီနဲ့ တူတယ်၊ တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ပါဦး”

“ဟုတ်ကဲ့ ဖေဖေ”

အိမ်ထဲရောက်ရောက်ချင်း အေမိက ...

“အန်တီရယ်၊ မပြောချင်တော့ပါဘူး၊ ဒီနေ့ အော့ပစ်တွေပဲတွေ့နေရတယ်။ သမီးက ကျူရှင်ရှေ့မှာစောင့်နေတာ၊ မောင်လေးက တော်တော်နဲ့ ထွက်မလာဘူး၊ ကြာလို့ သမီးသွားကြည့်တော့ သူက သူ့သူငယ်ချင်းဝယ်လာတဲ့ ကိုးရီးယားကင်တွေစားနေတယ်”

စိတ်ပျက်လက်ပျက်ပုံစံဖြင့် စိုးစိုးကို ပြောပြနေပုံမှာ လူကြီးတစ်ယောက်ကဲ့သို့ပင်။

“သားကို အိမ်မှာပဲ မုန့်စားရမယ်လို့ မာမိပြောထားတယ်လေ၊ မစားသင့်တဲ့ အစားအစာတွေကိုလည်း မာမိပြောထားရက်နဲ့ ဘာလို့စကားနားမထောင်တာလဲ”

“ပြီးတော့ အန်တီ၊ သူက ဓာတ်လှေကားနဲ့မတက်ဘဲ ခိုးရိုးလှေကားကနေတက်မယ်လို့ လုပ်နေတုန်း အတင်းခေါ်လာရတယ်၊ တတယ့်အော့ပစ်ပဲ”

အန်ကယ်က မနေနိုင်တော့ဘဲ Opposite ၏ အသံထွက်နှင့် အသုံးပြုရမည့်နေရာများကို ရှင်းလင်းပြောပြလိုက်သည်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ မှတ်ထားပါမယ် ဖိုးဖိုး၊ ဟင်း... ဟင်း... ဟင်း”

အေမိသည် ရယ်လျက် အသံထွက်အမှန်ကို သုံးလေးကြိမ် ရွတ်နေပါတော့သည်။

* * * *

ယခုတစ်ခေါက် သင်္ဘောဆင်းပြီး ဝင်းကျော်ထွန်းအိမ်ရောက်သွားချိန်မှာတော့ အေမိ၏ နောက်ထပ်စကားလုံးတစ်ခုကို ကြားရပြန်ပါသည်။

“ဖိုးဖိုးရေ၊ ဦးရဲလာပါတယ်၊ ဦးရဲရေ ဖိုးဖိုးကြီးပဲ ရှိပါတယ်၊ အန်တီ စိုးစိုးက မြို့ထဲသွားပါတယ်ရှင်”

“အေးအေး”

ကျွန်တော့်ကို တံခါးဖွင့်ပေးပြီးသည်နှင့် အိမ်တွင်းသို့အပြေးအလွှားဝင်သွားပါသည်။

“ငုဝါရေ၊ ဒီအင်္ကျီကို အိမ်နေရင်း မဝတ်ရဘူး ညီမလေးရဲ့၊ ဒီအင်္ကျီက ယူဒုတ်က နာမည်ကြီးတဲ့ ဘန်း၊ နှမြောစရာကောင်းတယ်”

“မမအေမိထုတ်ပေးတဲ့အင်္ကျီက လှမှ မလှတာ”

“မလှပေမယ့် အိမ်မှာနေရင် ဒီလိုဘန်းမရှိတာတွေကိုပဲ ဝတ်ပါငါ့ညီမရယ်”

ဒီတစ်ခါတော့ သူ့စကားကို ကျွန်တော်ကိုယ်တာသာနားလည်မှုယူလိုက်ပါသည်။ Europe က Brand ကိုပြောခြင်းဟု။

အန်ကယ် ထမင်းစားနေစဉ် အိမ်ရှေ့တွင်ထိုင်ရင်း အေမိနှင့် ကျွန်တော်စကားပြောဖြစ်ပါသည်။ သူက မီးပူတိုက်ရင်း...

“ဦးရဲရေ၊ မီးပူကလေ ဂျပန်ဘန်းပဲကောင်းတယ်၊ အခု အမေရိကန်ဘန်းက လေးလဲလေးတယ်၊ ဘန်းမဟုတ်တဲ့ မြန်မာမိတ်အင်္ကျီတွေဆိုရင် ကပ်သွားမှာစိုးလို့ ဂရုစိုက်ပြီး မီးပူတိုက်ရတယ်”

“အေမိက ထင်လို့ပါ။ အခုတိုက်နေတဲ့ မီးပူတံဆိပ်လည်း နာမည်ကြီးတာပဲ။ မီးပြင်းပြင်းနဲ့ မတိုက်နဲ့လေ”

“ဟော၊ ပြောရင်းဆိုရင်း ကပ်သွားပြီ တွေ့လား”

ကျွန်တော့်ကို ပြောနေစဉ် အင်္ကျီကို မီးပူကပ်သွားသဖြင့် မီးပူတွင် ကပ်နေသောချိုးများကို ခြစ်ချနေသည်။ ကျွန်တော်က စချင်၍...

“ဒီလို ခြစ်မချနဲ့လေ၊ ရေထဲမှာ စိမ်ထားလိုက်ပါလား”

“အဲဒီလိုလုပ်လို့ မရဘူး ဦးရဲရဲ့၊ ဘန်းဘယ်လောက်ကောင်းကောင်းလျှပ်စစ်ပစ္စည်းဆိုရင် အန္တရာယ်ရှိတယ်လို့ ဖိုးဖိုးက ပြောထားတယ်”

“ခဲလိုက်တဲ့”

ဟု စိတ်တွင်းမှပြော၍ Brand ဟူသော စကား၏ အသံထွက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောပြလိုက်သည်။ အေမိသည် မီးပူဆက်တိုက်ရင်း...

“ဒီနေ့ သမီးအမေက ရန်ကုန်ကို အလုပ်ကိစ္စနဲ့လာရင်း သမီးကို လာတွေ့မယ်လို့ ပြောတယ်”

“ဟုတ်လား၊ အေမိပျော်နေမှာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့၊ သမီးမှာ ငုဝါနဲ့ထွန်းအောင်မင်းတို့အရွယ်မောင်လေးနဲ့ ညီမလေးရွာမှာ ကျန်ခဲ့တယ်။ မောင်လေးတို့သတိရတိုင်း ငုဝါတို့တိုလည်း လိမ္မာအောင် ဆုံးမနေတာပါ”

“အေးပါ၊ ညည်းပဲ ပြောတော့”

ဟု စိတ်တွင်းမှ ပြောလိုက်မိသည်။

“အေမိ ရန်ကုန်ရောက်တာ ကြာပြီလား”

“သမီးတို့ ငပုတောမှာ နာဂစ်တိုက်ပြီး နောက်တစ်နှစ်မှာ ရန်ကုန် ကို စရောက်တာပါ။ အဖေနဲ့အမေမှာ အရင်က လယ်တွေ၊ နွားတွေ အများ ကြီးရှိပါတယ်။ နာဂစ်တိုက်ပြီးတော့ နွားတွေလည်း ရေထဲပါပြီး စုထားတဲ့ ပိုက်ဆံတွေလည်း အကုန်ရေနေပါသွားလို့ ဘာမှမရှိတော့ဘူး ဦးရဲရဲ”

“အဲဒီတုန်းက အေမိက ဘယ်နှတန်း တက်နေတာလဲ”

“သမီးလေးတန်းအောင်ပြီး ငါးတန်းတက်ရမယ့်နှစ်မှာ နာဂစ်ဝင် တိုက်သွားတာလေ။ သမီးက အတန်းထဲမှာ ပထမချည်းပဲရတာ၊ သမီးကို ဘယ်သူမှ ကျော်တက်လို့ မရဘူး”

“ဪ”

ဆိုးဝါးလွန်းသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် အနာဂတ်၏ ပန်းကလေးများညှိုးနွမ်းကြရသည်မှာ ဝမ်းနည်းစရာပင်။ မနေ့က အခြွေ အရံများနှင့်နေသူသည် နောက်တစ်နေ့တွင် နာဂစ်ကြောင့် အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနှင့် စားစရာမရှိသောအဖြစ်မျိုးကြုံခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်တော်သည် သက်ပြင်းမောကိုချရင်း နာဂစ်၏ အရိပ်မည်းများကို မြင်ယောင်နေမိစဉ် အေမိက...

“နာဂစ်တိုက်ပြီးတော့ တစ်ခြားဒေသတွေက အလှူရှင်တွေ ကားကြီး တွေနဲ့သမီးတို့ကို လာလှူကြတယ်လေ။ တချို့အလှူရှင်တွေက ကားကြီးတွေ ပေါ်တနေ မုန့်တွေ၊ ပိုက်ဆံတွေ ကြချကြတာကို အလှူအယက် လိုက်ကောက် ကြတဲ့သူတွေလည်း အများကြီးပဲ။ သမီးတော့ မပါဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့ အေမိက လိုက်မကောက်တာလဲ”

“အဖေက ပြောတယ်၊ ပိုက်ဆံပေါလို့လှူရင်တောင် စည်းတမ်းနဲ့ လှူရမယ်တဲ့၊ အခုလိုကားနောက်တိုလိုက်ပြေးကြတာ အန္တရာယ်များတယ်လို့

ပြောတယ်။ သမီးသူငယ်ချင်းတစ်ယောက်လည်း ရှေ့ကားက ပိုက်ဆံကြချတာ ကို လူကောက်နေတုန်း နောက်ကကားက တိုက်လိုက်တာ ပေါင်ကျိုးသွား တယ်။ နာဂစ်တိုက်လို့ဒုက္ခရောက်နေတဲ့အထဲ ဒုက္ခသည်တွေကို မညှာမတာ ဆက်ဆံကြတဲ့စည်းကမ်းမရှိတဲ့လူတွေကို မုန်းတယ်လို့အဖေက ပြောတာ မှတ်မိနေပါတယ်ဦးရဲ”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ လူလူချင်းဒီလိုမျိုး မဆက်ဆံသင့်ဘူးလေ”

ကျွန်တော့်စကားကို သူက ခေါင်းညိတ်ထောက်ခံလိုက်ပြီး...

“နောက်တော့ နေစရာတွေပြန်လုပ်ပေးပေမယ့် အဓိကလုပ်ကိုင် စားဖို့ အရင်းအနှီးမရှိတော့ အမေရဲ့အစ်ကိုဘကြီး ဘုန်းကြီးအကူအညီနဲ့ ရန်ကုန်ကို ရောက်လာတာပါ”

“.....”

ကျွန်တော့်နှုတ်မှ စကားလုံးများထွက်မလာခဲ့ပါ။ သူကဆက်၍...

“အမေက အိမ်ကူလုပ်မယ်ဆိုတော့ မျက်ရည်ကျပေမယ့် သမီးကို မှာလိုက်တယ်။ သမီးရဲ့အလုပ်တိုင်းမှာ စေတနာထားပြီးလုပ်ဖို့နဲ့ သမီးရဲ့ လုပ်ခတွေကို အိမ်အတွက် အကျိုးရှိတဲ့နေရာမှာပဲ သုံးမှာလို့ပြောလိုက်တယ်။ သမီးမောင်လေးနဲ့ညီမလေးကျောင်းဆက်တက်ရဖို့နဲ့ အိမ်ရဲ့စီးပွားရေးပြန်ထူ ထောင်ဖို့ သမီးရန်ကုန်ကို တက်လာတာပါ ဦးရဲ”

ကျွန်တော်သည် အေမိ၏ အရွယ်နှင့်မမျှသော ဘဝအတွေ့အကြုံ တို့ကို နားထောင်ရင်း စိတ်ထဲတွင် ချီးကျူးမိသည်။ သည်လို မိဘမျိုး၏ စကားကို နားထောင်ခဲ့သော သည်ကလေးသည် ယခုကဲ့သို့ စိတ်ဓာတ်ရင့်သန် ပြုစင်သည်မှာ မထူးဆန်းပေ။ အန်ကယ်တို့လို အိမ်ရှင်မျိုးနှင့်တွေ့ရခြင်းမှာ လည်း အေမိ၏ စေတနာတို့ရောင်ပြန်ဟပ်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ စကား ပြောရင်း မီးပူတိုက်သည်မှာ မြန်ဆန်ကျွမ်းကျင်ပါသည်။ အန်ကယ်သည် ထမင်းစားပြီး၍ ရှေ့သို့ထွက်လာရင်း...

“အေမိရေ မီးပူတိုက်တာတွေ သိမ်းပြီးရင် ထမင်းစားလိုက်ဦး”

“ဟုတ်ကဲ့ ဖိုးဖိုး”

ဖိုးဖိုးပြန်ရောက်လာ၍ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူထိုင်၍ နားရင်း စကား ပိုင်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။

“အေမိရဲ့ အမေလာမယ်ဆိုလို့ ရွာမှာကျန်ခဲ့တဲ့ သူမောင်လေးနဲ့ ညီမလေးအတွက် ကျောင်းပစ္စည်းလေးတွေဝယ်ပေးရင်းနဲ့ ဖြိုထဲထွက်လိုက်တာလေ ကိုရဲမြင့်ရဲ့”

အန်ကယ်က ဝင်၍...

“စိုးစိုးရေ အပ်ချည်တို့ ဘာတို့ စက်ချုပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေရော ပါခဲ့ရဲ့လား”

“ဟုတ်ကဲ့ ပါခဲ့ပါတယ် ဖေဖေ။ ဪ... ကိုရဲမြင့်ရေ အေမိကို စက်ချုပ်သင်ပေးမလို့လေ။ ကိုဝင်းကျော်ထွန်း ဟိုတစ်ခေါက်သင်္ဘောဆင်းတုန်းက ဝယ်လာတဲ့ အပ်ချုပ်စက်ကို ဆင်ပေးပါလို့ ပြောမလို့ အတော်ပဲ ကူညီပါနော်”

“ရပါတယ်၊ ကူညီမှာပေါ့၊ ဘယ်နေရာမှာထားမှာလဲဆိုတာ ပြောလေ”

“မောင်ရဲရေ သူ့ဘဝကိုလည်း မောင်ရဲကြားတဲ့အတိုင်းပဲ၊ အန်ကယ်တို့က သူ့ကိုတစ်နေ့မှာ ဒီထက်မြင့်တဲ့ဘဝရောက်ရမယ်လို့ စိတ်ကိုနှိုးဆော်ပေးပြီး စိတ်ကောင်းထားဖို့နဲ့ ကြိုးစားဖို့ပြောထားတယ်ကွယ်”

“ကောင်းတာပေါ့ အန်ကယ်၊ သူကလည်း သင်လွယ်တတ်လွယ်ဖြစ်တော့ သူ့ဘဝဗဟုသုတများပြီး ပိုပြည့်စုံတာပေါ့၊ သူ့ပုံစံကလည်း ပါးနပ်ချက်ချာလို့ Astute ဖြစ်တယ်လေ၊ ဟင်း... ဟင်း... တိုးတိုးပြောမှ၊ တော်ကြာ သူ့ကြားသွားလို့ လိုက်ပြောနေဦးမယ်”

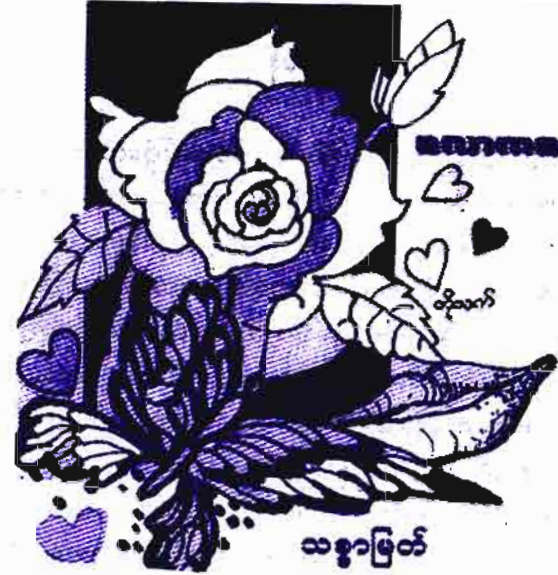
ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သားသဘောကျစွာရယ်မိကြလေသည်။ အန်ကယ်သည် ခပ်တိုးတိုးလိုက်ရယ်နေရာက ထမင်းစားနေသောအေမိကို လှမ်း၍...

“အေမိရေ၊ စာဖတ်သူတို့ ရုပ်သံလိုင်းဖွင့်ထားပြီဟေ့၊ ထမင်းစားပြီး ရင် လာကြည့်တော့၊ ပြီးရင် မောင်လေးနဲ့ ညီမလေးကို စာမေးရဦးမယ်နော်”

“ဟုတ်တဲ့ပါဖိုးဖိုး၊ မောင်လေးတို့ကိုလည်း ဖိုးဖိုးတို့ အခုပြောနေတဲ့ အကြံအကြောင်း ပြောပြလိုက်မယ်နော်”

* * * *

မကြည်ပြာ (သင်္ချာ)

လောကစည်းစိမ်

‘မနက်မှ ရှစ်နာရီကျော်ရုံပဲရှိသေး။ နေက ကျဲကျဲတောက်ပူနေပြီ။ ရန်ကုန်ဆောင်းများ မအေးတာ ဘယ်နှနှစ်လောက်ရှိပြီလဲတောင်မသိတော့ဘူး။ ဘတ်စ်ကားကလည်း လာ၊ မလာနိုင်ဘူး။ လူလည်း ချွေး၊ မီးကို ကျလို့၊ ညတုန်းကသောက်ထားတာများသွားလို့ ခေါင်းထဲကလည်း တဒုတ်ဒုတ်သွေးတိုးပြီး မူးနေသေးတယ်။ မသောက်တာလည်း ကြာနေပြီဆိုတော့ ပိုထိတယ်ထင်ပါရဲ့။ မသောက်တာကြာဆို သိပ်လိမ္မာလွန်းလို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ဝန်ထမ်းလစာလေးနဲ့ မိသားစုစားဝတ်နေရေး အပတ်ကလေးမှလည်ရုံရှိတာကို အပိုကိစ္စတစ်ခုခုလုပ်မိရင် လည်နေတာလေးရပ်သွားမှာ ကြောက်လို့သာပေါ့။ သူငယ်ချင်းသင်္ဘောသား သက်လွင်ပြန်လာလို့ လူစုပြီးပွဲလေးလုပ်ပေးမှပဲ အတိုးနဲ့အရင်းပေါင်းပြီး အမှန်းသောက်မိတော့တာ။ ဒီကောင်က ကမ္ဘာပတ်ပြီး ပုလင်းစုနေသလားတောင်ထင်ရတယ်။ နိုင်ငံတကာ တံဆိပ်ပေါင်းကိုစုံလို့၊ ကျောင်းပြီးသွားကတည်းက သူငယ်ချင်းတွေအားလုံး မဆုံဖြစ်လိုက်တော့တာ ဆယ်နှစ်လောက်ကိုရှိနေပြီ။ တစ်ညလုံးသောက်လိုက်၊

စားလိုက်၊ လေပစ်လိုက်နဲ့ မိုးလင်းခါနီးမှပဲ အိပ်ဖြစ်ကြတော့တယ်။ ဒါနဲ့ပဲ အိပ်ရာထနောက်ကျရောပေါ့လေ။ သူတို့တတွေက အေးရာအေးကြောင်း သမားတွေဆိုတော့ တစ်နေ့လုံးအိပ်နေလို့ရပေမဲ့ ကိုယ့်မှာတော့ အိမ်ကို အချိန်မီရောက်အောင် ပြန်ပြေးရဦးတော့မယ်။ တော်သေးတာက ဒီနေ့ စနေနေ့မို့ ကိုယ့်ဘဏ်ကပိတ်လို့ မိန်းမက ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းဆိုတော့ မပိတ်ဘူး။ ကိုးတန်းကျောင်းသူသမီးလေးကို ကျူရှင်လိုက်ပို့ပေးရမဲ့တာဝန်ကြီးက ပျက်ကွက်လို့မှမရတာ။ ကလေးက အိမ်မှာ တစ်ယောက်တည်း ကျန်နေခဲ့မှာ။

ဘတ်စ်ကားဂိတ်မှာ တဖြည်းဖြည်းလူအင်အားက ပိုပိုတောင့်လာတယ်။ ကားကလည်းစောင့်နေတာ နာရီဝက်လောက်ရှိတော့မယ်။ တစ်စီးမှ ရောက်မလာ။ အခုနေ့များ ဘတ်စ်ကားတစ်စီးလောက် ဆိုက်လာရင် ဒီလူအုပ်နဲ့ တိုးလို့နိုင်ပါ့မလားမသိ။ တောင်စဉ်ကနေ မြို့ထဲကို အလုပ်သွား၊ ကျောင်းသွားကြမဲ့သူတွေအားလုံး ဒီလမ်းတစ်ကြောကပဲ သွားကြရတာကိုး။ မနေ့ညနေက အိမ်မှာ ဒီကောင်တွေအုပ်စုလာခေါ်ကြတော့ မိန်းမက သိပ်ထည့်ချင်တာမဟုတ်ဘူး။ မနက်စောစော အိမ်အရောက် ကားနဲ့ပြန်ပို့ပေးပါမယ်။ နောက်မကျစေရပါဘူး ဘာညာနဲ့ အတင်းခေါ်လာကြတာ။ အခု မနက်ကျတော့ အိပ်နေလိုက်ကြတာ သူတို့မဟုတ်သလိုဘဲ။ အိမ်ရှင်သက်လွင်မိန်းမကို အားနာလို့သာ၊ မဟုတ်ရင် အကုန်လုံး ရေလောင်း။ ဖနောင့်နဲ့ပေါက်ပြီး နှိုးပစ်မှ။ အခုတော့ တောင်စဉ်ကနေ ကိုယ်နေတဲ့ဗဟန်းကိုရောက်ဖို့က ကားနဲ့တောင် နာရီဝက်လောက်ကြာတာ၊ ဘတ်စ်ကားနဲ့ဆို အနည်းလေးတစ်နာရီပဲ။ ဒါတောင် လမ်းမှာယာဉ်ကြော မပိတ်ပါမှ။ တွေးတွေးပြီး ဘယ်သူစိတ်တိုရမှန်းကိုမသိ။ မလာနိုင်တဲ့ဘတ်စ်ကားလား၊ မူးပြီးအိပ်နေတဲ့ ဟို ၅ ကောင်လား၊ ဒီခေတ်ကြီးထဲမှာ ၁၃၀၀ စီစီလေးတစ်စီးတောင် မစီးနိုင်တဲ့ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပဲလား မသိတော့။ ကဲ အားလုံးပဲကွာ။

* * * *

ဟော၊ လမ်းအကွေ့ကနေ ၃၉ ရိန်းဂျားကြီးတော့ လာနေပါပြီဗျာ။ ဘာကားဖြစ်ဖြစ် တာမွေဈေးတော့ ရောက်မှာချည်းပဲ။ ဗုဆိုးကို သေသေချာချာတင်းတင်းပြင်ဝတ်လိုက်တယ်။ မှတ်တိုင်မှာ ဘတ်စ်ကားအရပ် ရှိသမျှ အင်အားနဲ့ ဝုန်းကနဲ ကျိုးတက်ပစ်လိုက်တယ်။ မိန်းမ၊ ယောက်ျားတောင်

ကြည့်မနေအားဘူး။ ဒါလည်း ထိုင်စရာတော့ မရပါဘူး။ ကိုယ့်ထက်လျင်တဲ့ သူတွေရှိတာကိုး။ ဘေးတိုက်ထိုင်ခုံတန်းရှည်ရှေ့က တိုင်လုံးနားမှာ ရပ်စရာ ရလိုက်တယ်။ ရပ်စီးရတဲ့အထဲမှာတော့ ဒီနေရာက အကောင်းဆုံးပဲလေ။ ကိုယ့်ရှေ့မှာထိုင်နေတာက ရုံးသမားပုံစံနဲ့ကောင်မလေး။ ဘယ်မှာဆင်းမလဲ မသိ။ “ညီမလေးဆင်းရင် ပေးထိုင်နော်” ဆိုတဲ့အကြည့်နဲ့ ကြိုကြည့်ပေးထားလိုက်တယ်။ ခရီးတစ်ဝက်လောက် ထိုင်ရလည်းနည်းလား၊ လူကမူးရိပ်ရိပ်နဲ့ ကိုး၊ ကားကကြပ်ရတဲ့အထဲ လမ်းကလည်း မုန့်လင်မယားဝယ်ကမှ ချောဦးမယ်။ လူတွေကို ကိုင်ကိုင်ဆောင်ချနေသလား မှတ်ရတယ်။

BURMESE CLASSIC

မနေ့က အိမ်ကိုလာကြိုတဲ့ ဟိုကောင်မျိုးမြင့်ရဲ့ မတ်တူးရွှေဝါးကား ကြီးပဲပြန်လွမ်းနေမိတယ်။ တယ်စီးလို့ကောင်းတာကိုး။ မျိုးမြင့်နဲ့လည်း ရန်ကုန်တစ်မြို့တည်းသာနေကြတာ သဘောသားနဲ့သိပ်မကွာပါဘူး။ မတွေ့တာကို ကြာလှပြီ။ ညက စကားစပ်မိမှပဲ ကားဝယ်ရောင်းလုပ်တဲ့သူဌေးပေါက်စ ဖြစ်နေမှန်းသိရတော့တယ်။ ကျန်တဲ့ ရဲဝင်း၊ သန့်စင်အောင်၊ တင်ငြိမ်းတို့ တွေလည်း သူဟာနဲ့သူ ဟန်ကိုကျလို့ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းသမားကလည်း ခရီးပေါက်နေပြီ။ ဝန်ထမ်းသမားကလည်း မန်နေဂျာတန်းနဲ့ ဌာနဆိုင်ရာ အရာရှိတွေဖြစ်နေကြပြီ။ အသက်တွေလည်း လေးဆယ်ပြည့်ကြတော့မှာကိုး။ ကိုယ်တစ်ယောက်ပဲ “စူပါဗိုက်ဆာ” အဆင့် ဘဏ်ဝန်ထမ်းဘဝနဲ့ တောင်မရောက်မြောက်မရောက်။ ကိုယ့်မှာ သူတို့ထက်သာတာဆိုလို့ အိမ်ထောင်စောစော ကျလို့ သူတို့ကလေးတွေထက် ကိုယ့်ကလေး အသက်ပိုကြီးနေတာရယ်။ သူတို့ချမ်းသာတာထက် အဆရာချိပိုတဲ့ ပိုက်ဆံပမာဏတွေ ဘဏ်မှာနေတိုင်း မြင်ဖူးတာရယ်ပဲ ရှိတယ်။

တောင်၊ မြောက်လမ်းဆုံရောက်တော့ ကားက ကျောက်ချပြန်တယ်။ ဩော်... ကိုယ်ပိုင်ကားမှမဟုတ်တော့လည်း သည်းခံပေါ့လေ။ ဒီဘက်တွေ မရောက်ဖြစ်တာ ကြာလှပြီ။ တော်တော်ကို ပြောင်းလဲနေပြီပဲ။ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းဆိုင်ကြီးတွေ၊ စတိုးဆိုင်ကြီးတွေ၊ ခြံနဲ့ဝင်းနဲ့တိုက်ကြီးတွေမှ ဟိန်းလို့။ အင်း... သက်လွင်ရဲ့ခြံကလည်း မနည်းလေးကျယ်သား။ နှစ်ထပ်တိုက်ကြီးကလည်း အပျံစားပါပဲ။

“ဟေ့ရောင် မြတ်မင်း၊ မင်းကလည်း မြို့ထဲမှာပဲ တပ်နေနဲ့ကွ၊

ငါတို့ ဒဂုံဖက်လာနေစမ်းပါ။ မြေကြီးနဲ့ ဘာနဲ့၊ လေလည်း ဝဝရွှေရတယ်။ ကားသံလည်း မဆူဘူး။ ညဖက်ဆို တိတ်ဆိတ်လို့၊ အိပ်ကောင်းခြင်းပဲ။ ပြောင်းခဲ့ပါလားကွ။ ငါတို့ရပ်ကွက်ထဲမှာ ရောင်းမဲ့အကွက်တွေရှိတယ်”

“အလုပ်နဲ့သွားရလာရတာ ဝေးပါတယ်ကွာ၊ တလေးကျောင်းကလည်း ရှိသေးတယ်။ အတန်းကြီးလာရင် မလွယ်ဘူးကွ။ အဆင်မပြေပါဘူးကွာ”

သက်လွင်ကို ခပ်တိုးတိုးပဲ ပြန်ဖြေရတယ်။ ဒဂုံမြေကွက် ပေါ်သေးသေးမှတ်လို့။ သူတို့နားက အကွက်တွေ သိန်းသုံးရာအထက်တွေချည်းပဲဆိုတာ ကိုယ်သိတာပေါ့။ ကိုယ်အခုနေတဲ့ ခြောက်လွှာတိုက်ခန်းလေးတောင် နှစ်ဖက်မိဘရော ကိုယ့်ဘာသာရော စုပေါင်းစပ်ပေါင်းနဲ့ အပိုင်ဖြစ်အောင် မနည်းကြိုးစားထားရတာ။ ဒါကို ဟိုအလိုက်ကန်းဆိုးမသိတဲ့ ကားဝယ်ရောင်းကောင်မျိုးမြင့်က...

“ကားဝယ်ပေါ့ကွ။ ကားဈေးတွေ ဒီလောက်ကျနေတာကို။ အသစ်ဝယ်စီး၊ တစ်ရာဝန်းကျင်ကြီးပဲ။ အိမ်စီး ပွိုင့်သရီးလေးတွေလေ၊ မင်းတို့မိသားစု သုံးယောက်အတော်ပဲ။ ကပ်စေးနဲ့မနေနဲ့၊ ပိုက်ဆံတွေရှာထားတာ လူသက်သာအောင်သုံးရတယ် မြတ်မင်းရဲ့”

ဆိုပြီး ဝင်ထောက်နေသေးတယ်။

ကိုယ့်မှာဘာမှတောင် ပြန်မဖြေနိုင်ပါဘူး။ ဒီကောင်ကိုပဲ ပေကြည့်နေလိုက်တယ်။ အဖြစ်ကတော့ ဖတ်ဖူးတဲ့ ဆရာမင်းလူရဲ့ဝတ္ထုထဲကလို ဖြစ်နေပြီလေ။ ဆင်းရဲသားများက မြို့လယ်ခေါင်တိုက်အမြင့်ကြီးတွေမှာနေပြီး သူဌေးများက ဆင်ခြေဖုံးအရပ်တွေမှာ ခြံနဲ့ဝန်းနဲ့ အိမ်ကလေးတွေနဲ့ နေကြသည်ဆိုလားပဲ။ နှုတ်ခမ်းတစ်ခြမ်းတွန့်ရုံပဲ ပြုံးမိပါတယ်။

* * * *

ဘတ်စ်ကားကလည်း စုတ်စုတ်၊ လမ်းကလည်း ဆိုးဆိုးနဲ့ ခရီးက ရှေ့ကိုမရောက်နိုင်တော့ဘူး။ အခုမှ တံတားဖြူမှတ်တိုင်လားပဲရှိသေး။ ဗိုက်ထဲက စစ်ကနဲ နာသွားတယ်။ အဲ၊ ဒီမနက် စိတ်လောပြီးထွက်လာလိုက်တာ အိမ်သာမှ မတက်ခဲ့ရတာပဲ။ မနက်ခင်းဆို အိပ်လာကထချင်း ရေတစသောက်ပြီး ကိစ္စရှင်းနေကျ။ ဒီနေ့တာဝန်မကျေသေး။ ခက်တာက ကိုယ်ကလည်း

လူကသာဘာမှမဟုတ်တာ၊ အိမ်သာကျတော့ အလွန်ရွေးတဲ့သူလေ။ အများသုံးအိမ်သာမပြောနဲ့၊ သူများအိမ်ဆိုရင်တောင် သိပ်အဆင်မပြေချင်ဘူး။ သန့်တာ၊ မသန့်တာထက် စိတ်အေးလက်အေး မရှိသလိုလို၊ စိတ်ပဲ မလုံသလိုလိုနဲ့ သူ့ဘာသာကို သွားမရတော့တာ။ ရုံးမှာတောင် အပေါ့အပါး လောက်ပဲသွားတတ်တာ။ ကိုယ့်အိမ်မှာ ကိုယ်မှပဲ အားရပါးရရှိတာကလား။ ဗိုက်နာတာလည်းသိပ်တော့ မလွန်ပါဘူး။ သောက်စရာအမျိုးမျိုးအပြင် သက်လွင်မိန်းမလုပ်ပေးတဲ့ အမြည်းပေါင်းစုံ၊ အကင်ပေါင်းစုံကလည်း တပုံတပင်ကိုး။ ဟိုဦးစီးမှူးဗိုက်ရွဲ့ ရဲဝင်းဝယ်လာတဲ့ ဘဲကင်တွေ၊ ဝက်ခေါက်ကင်တွေကလည်း ပါလိုက်သေး။ ဒီကောင်ကကျတော့ တစ်မျိုး၊ ဝယ်ငယ်လေးထဲက အစားဆိုအလွန်မက်၊ ဘယ်နေရာမှာ ဘာကောင်းလဲ လိုက်ရှာစားနေတဲ့ကောင်။

BURMESE CLASSIC

“ငါတို့ကတော့ တိုက်တွေ ကားတွေအသာထားကိုယ့်လူ၊ အရေးအကြီးဆုံးကစားဖို့ပဲ။ စားမှအသက်ရှင်မှာ၊ စားဖို့အသက်ရှင်နေတာ မဟုတ်ဘူးဆိုပေမဲ့ အသက်ရှင်ဖို့စားတဲ့အခါ ကောင်းကောင်းလေးစားရမှ တန်တာကွ။ လူတွေက စီးပွားသာကုန်းရုန်းရှာကြတာ၊ စားတော့ပြီးစလွယ်၊ အနပ်စေ့ရုံလောက်လေး။ အေး...။ အဲဒါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တန်ဖိုးမထားတာ၊ ငါတို့ကတော့ ရှာစရာရှိတာလည်းရှာတယ်၊ စားစရာရှိတာလည်း အကောင်းဆုံးပဲ စားတယ်၊ အဲဒါမှ စည်းစိမ်အစစ်”

ရဲဝင်းကစားရင်းသောက်ရင်း ပါးစပ်ပလုတ်ပလောင်းကြီးနဲ့ ပြောတယ်။ သူ့စကားနဲ့သူဗိုက်အိုးကြီးနဲ့ကလည်း လိုက်ပါရဲ့၊ ၆ လဗိုက်လောက်နဲ့ဆိုတော့ ပြောရတာခန့်တာပေါ့လေ။ ကိုယ့်မှာသာ ချပ်ရုံမက ခွက်ပါနေတဲ့ ကိုယ့်ဗိုက်ကို ကိုယ်ပုံကြည့်ပြီး သိမ်ငယ်ရတော့မလို့ပဲ။

“အဲဒါကြောင့်လည်း မင်းပုံတလူပုံမပေါက်ဘဲ ဝက်ပုံပေါက်နေတာပေါ့ကွ။ စားတာလည်း စားတာပေါ့ သင့်ရဲ့ပဲကောင်းတယ်၊ လူထဲမှာနေတယ်ဆိုတာ ရုပ်ထွက်ကအရေးကြီးတယ် ကိုယ့်ဆရာ၊ First impression မှာတင် လူပုံပန်းသဏ္ဌာန်နဲ့ ဝတ်ပုံစားပုံက အများကြီးစကားပြောတယ်၊ body structure နဲ့ အဝတ်အစား brand ကောင်းကောင်းလေးနဲ့ဆို အလိုလိုလူရှိန်တယ်၊ မင်းနဲ့ငါလှည့်သွားရင် မင်းသားနဲ့လူကြမ်းပဲ၊ ဟား... ဟား”

သန့်စင်အောင်က ခဲဝင်းဗိုက်ကြီးကို လှမ်းလှမ်းပုတ်ရင်း တဟားဟား နဲ့ ရယ်တာမျက်ရည်တွေတောင်ထွက်လို့။ ခဲဝင်းက ဘာမှလည်း ပြန်မပြင်း သာတော့ ငါနဲ့ကိုင်တုတ်ပြီး လိုက်ရယ်နေတယ်။ သန့်စင်အောင်က အရင်ထဲ က အလှူကြိုက်၊ အကောင်းကြိုက်တဲ့သူ၊ အခုထိလည်း သူ့ကိုယ်သူ တောင့် တောင့်တင်းတင်း ချပ်ချပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်အောင် ထိန်းထားနိုင်တုန်း။ သူဝတ် ထားစားထားတာတွေလည်း သူ့ပြောသလို ဘရန်းဒက် စတန်းဒက်ဆိုတာမျိုး တွေပေါ့။ အော့ဖ်ရှိုးရေနံကုမ္ပဏီကြီးမှာ မန်နေဂျာအဆင့်ဆိုတော့လည်း အင်း... သက်ပြင်းပဲတိုးတိုးချ၊ ရုံးအဆင်း ဒီအတိုင်း လိုက်လာခဲ့ရလို့ မလဲဖြစ်ခဲ့တဲ့ ယူနီဖောင်းခပ်ဖျော့ဖျော့ကိုရော၊ ပိန်ကပ်ကပ်ခန္ဓာကိုယ်ကိုရော မသိချင်ယောင်ဆောင်နေလိုက်ရတယ်။ မဟုတ်ရင် ခဲဝင်းကလူကြမ်းဆို ကိုယ်က ဒရိုင်ဘာလောက်ဖြစ်နေဦးမယ်။

အဲ... အစားအသောက်အကြောင်းပြန်စဉ်းစားမှပဲ ဗိုက်ကပိုနာ လာသလိုပဲ။ ဒီထက်များပိုနာလာရင် ပြဿနာ။ ကားကလည်း လူအလျော့ မရှိတဲ့အပြင် ထပ်ထပ်တိုးလာလိုက်တာ လူလည်းတိုင်လုံးဖက်ရင်း ပြားကပ် နေပြီ။ ဗိုက်ကလည်းနာ၊ ချွေးတွေကလည်း စီးကျလို့။ ညကအနံ့နဲ့ ချွေးနံ့နဲ့ ပေါင်းပြီး အားနာနေရတာကလည်းတမောင့်။ မှတ်တိုင်တစ်ခုရောက်ရင် နောက်ကား မလာမချင်း လူစောင့်တင်တဲ့ ဘတ်စ်ကားနဲ့တော့ နောက် တစ်နာရီကြာလို့မှ အိမ်ပြန်ရောက်ပါ့မလားမသိ။ ဒီကြားထဲများ မအောင့်နိုင် ရင်တော့သွားပြီ။ လမ်းမှာ အသိအိမ်လိုမျိုး ဆင်းစရာရှိတာလည်းမဟုတ်။ အနီးစပ်ဆုံးကတော့ စံပြဈေးပဲ။ ဈေးအိမ်သာတော့ရှိမှာပါလေ။ မတတ်နိုင် တဲ့အဆုံးတော့ အိမ်သာ စံနှုန်းတွေဘာတွေ ရွေးမနေတော့ပါဘူး။ ဆင်းပြီး ဖြေရှင်းရတော့မှာပဲ။ တတ်နိုင်သရွေ့တော့ အောင့်ထားကြည့်ရမှာပဲ။

* * * *

ရွှေမှတ်တိုင်ဆို စံပြဈေးရောက်ပြီ။ ဆင်းလိုက်ရင်ကောင်းမလား။ ဈေးအိမ်သာမှာ သွားနိုင်ပါ့မလား စဉ်းစားစမ်း။ ဟော၊ ကိုယ့်ရွေ့က ကောင်မလေးဆင်းတော့မယ်နဲ့တူတယ်။

အိတ်တွေဘာတွေပြင်လွယ်နေပြီ။ “ဆင်းတော့မှာ၊ ဝင်ထိုင်လိုက်” ဆိုတဲ့မျက်ရိပ်မျက်ခြည်ပြပြီး ကောင်မလေးက မတ်တပ်ထရပ်တယ်။ ဘာမှ

တောင်စဉ်းစားမနေအားဘူး။ ခုံနေရာလွတ်မြင်ရင် လူထိုင်နေကျအကျင့်က ပါနေတော့ ဇတ်ဆိုဝင်ထိုင်မိသွားရော။ စံပြဈေးရောက်တော့ ခုမှခုံနေရာ ရတာဆိုတော့ ဆင်းချင်စိတ်က သိပ်မရှိတော့ဘူး။ ထိုင်လိုက်တော့ ဖိပိတ် ထားသလိုဖြစ်ပြီး အသာလေးမှေးအောင့်ထားပြီး အိမ်အထိ ထိန်းထားလိုက်ပါ တော့မယ်။ ထိုင်ခုံလေးရပြီး နေသာထိုင်သာဖြစ်သွားမှပဲ ဘေးဘီဝဲယာကို သေချာလိုက်ကြည့်မိတော့တယ်။ ကားပေါ်မှာ အလုပ်သွားမဲ့ သင်တန်းသွားမဲ့ ပုံစံနဲ့ လူငယ်တွေအများဆုံးပါပဲလား။ ကောင်မလေးတွေဆို ငယ်ငယ်ရွယ် ရွယ် ပြင်ပြင်ဆင်ဆင်နဲ့ဖို့ အားလုံးလှနေကြတာချည်းပဲ။ ချောချောလှလှလေး တွေ မြင်ရတော့ တင်ငြိမ်း ပြောတာတွေသွားသတိရတယ်။ ညကသောက်ရင်း တဖြည်းဖြည်းအရှိန်လေးရလာတော့ စကားတွေက မဟုတ်တာတွေ ပိုများ လာတယ်။ ရွပ်ခဲ ပွေ့ခဲတာတွေ၊ ရည်းစားတွေ၊ မိန်းမတွေအကြောင်းပေါ့။ တင်ငြိမ်းက နာမည်ရ ဓာတ်ပုံဆရာတစ်ယောက်လေ။ ကိုယ်ပိုင်စတူဒီယိုနဲ့ ဘာနဲ့။ သူငယ်ချင်းတွေအားလုံးထဲမှာ မိန်းမမရသေးတာ သူပဲကျန်တော့ တယ်။ မိန်းမသာမယူတာ ကောင်မလေးတွေကတော့ သူ့အနားမှာ ထည်လဲနဲ့ ပြတ်တယ်ကို မရှိဘူး။ ဟောတစ်ယောက် ဟောတစ်ယောက်ပဲ။

“တင်ငြိမ်း မင်းလည်း အတည်တကျတော့ ယူသင့်ပြီနော်၊ ငါတို့ အားလုံး ကလေးတွေတောင် ကြီးကုန်ပြီ၊ မင်းပဲဂေါ်လို့ ပွေးလို့ကောင်းတုန်း၊ ဂေါ်ပွေးတာ သိပ်ကြာရင် မကောင်းဘူးကိုယ့်လူ၊ ရောဂါရတတ်တယ်၊ အအေးပတ် မယ် ဟား ဟား ဟား”

“ဟေ့ရောင် မြတ်မင်း၊ မင်းစောစောစီးစီး ထောင်ကျတိုင်း သူများကို ချောက်မတွန်းနဲ့ကွ သိလား။ ငါကမရလို့ မယူတာမဟုတ်ဘူးဟေ့၊ မယူချင်လို့ မယူတာ၊ လူရင်တစ်ယောက်ပဲရမယ်၊ မယူရင်လှသမျှ ကိုယ့်အတွက်ချည်းပဲ။ ဒီခေတ်က အချောအလှပေါတယ် မောင်ရင်၊ အားလုံးကိုသာ တူညီမျှအခွင့် အရေးပေးရမယ်လေကွာ၊ မင်းတို့တွေလို စည်ပိုင်းရှိတ်၊ ငါးဖောင်ရိုးရှိတ် မိန်းမတွေနားမှာ မတတ်သာလို့ မအိမ်လည်ကြီးနဲ့တော့ မနေနိုင်ဘူး၊ တိုက်နဲ့ ကားနဲ့ သောက်ကောင်းတွေ စားသောက်ကောင်းတွေဝတ်ပြီး ဘေးနားက လေဒီမလန်းရင် ရေလည်ဝှမ်းသွားမှာပေါ့၊ လူဖြစ်တုန်း ယောက်ျားဖြစ် ဘုန်း စည်းစိမ်အပြည့်အဝခံစားပါရစေကွာ” ဆိုပဲ။

ကျန်တဲ့ကောင်တွေကတော့ တင်ငြိမ်းကို မိုးမွန်အောင် ဝိုင်းဆဲကြတယ်။ ကိုယ်ကတော့ ဆဲချင်စိတ်ကို မရှိတော့ပါဘူး။ သူတို့လေးယောက်ဆဲတာနဲ့တင် ကိုယ်ထပ်ဆဲစရာအမျိုးအစားမှ မကျန်တော့တာ။ သူပြောတာကလည်း မှန်နေတာကိုး။ မှန်တယ်ဆိုတာ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ အားလုံးရဲ့ မိန်းမတွေက အဆီတစ်ထပ် အသားတစ်ထပ်တွေချည်းပဲကိုး။ ကိုယ့်မိန်းမကတော့ ကျောင်းတုန်းကတည်းက ဖြူဖြူသွယ်သွယ်လေးဆိုပြီး ကြိုက်ခဲ့ရတာ။ အိမ်ထောက်သက်က ၁၆ နှစ်၊ သမီးလည်း ၁၄ နှစ်ပြည့်ပြီ။ သူမ့မိန်းမတွေကလေးတွေမွေးပြီး ၀၊ ၀လာလွန်းလို့ စိတ်ပျက်နေကြရတဲ့အချိန် သူမ့ပိန်ကောင်းတုန်း။ ကြာလေ ပိန်လေ ကျောသားရင်သားမခွဲခြား ဖြစ်နေပြီ။ မဖြစ်လည်း ခံနိုင်ပါ့မလား။ အိမ်အလုပ်၊ ရုံးအလုပ်၊ သမီးကိစ္စ၊ သာရေးနာရေးအင်း... မိန်းမတာဝန်တွေက အများသားပဲလေ။ နေရတဲ့တိုက်ခန်းကလည်း ခြောက်လွှာဆိုတော့ တစ်နေ့လေးခေါက်လောက်ပဲ အဆင်းအတက်လုပ်၊ အားကစားခန်းမတောင်သွားစရာမလိုတော့ဘူးပေါ့။ အို၊ ပိန်တော့ ဘာဖြစ်သေးတုန်း။ အခုက မော်ဒယ်ခေတ် မဟုတ်လား။ အဝတ်ဖိုးရော အစားဖိုးရော သက်သာသေး။

* * * *

“အောင်မလေး”

အသံမထွက်အောင် မနည်းဘဲရိတ်အုပ်လိုက်ရတယ်။ ဗိုက်ထဲက ရုတ်တရက်ကြီး ထနာလာတယ်။ မျက်နှာကြီးလည်း ရှူတွသွားမယ်ထင်တယ်။ ဝမ်းခေါင်းထဲတင်းတောင့် ကျပ်ခဲနေတာပဲ။ ကိစ္စကတော်တော်ကို ထိပ်ရောက်လာပြီ။ ဘယ်လိုလုပ်ရပါ့မလဲ။ အခုဘယ်ရောက်နေပါလိမ့်။ စပယ်ယာအော်သံ နားထောင်ကြည့်တော့ “ဘုရားလမ်း၊ ဘုရားလမ်း” တဲ့။ တာမွေရောက်ဖို့ ၁၅ မိနစ်၊ မိနစ် ၂၀ လောက်တော့လိုဦးမယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် တာမွေဈေးရောက်ရင်တော့ ငလိထိပ်က အခပေးအိမ်သာမှာ ဝင်တက်လိုက်ပါတော့မယ်။ ဒါတောင် အောင့်နိုင်ပါ့မလားမသိ။ မတော်လို့ ပုဆိုးထဲများထွက်ကျရင် ဘယ်လိုလုပ်ရပါ့။ ရာသီဥတုပူတာနဲ့ ချုပ်တီးတာနဲ့ရောပြီး နားထင်က ခွေးစီးတွေ ပြန်လာတယ်။ ရှိသမျှအင်အားအကုန်လုံး တင်ပါ။ ကြွက်သားဆီပို့ပြီး လိန်ပိန်ကျစ်ရှုံ့ထားရတယ်။ ကြက်သီးတွေလည်း ဖြန်း

ကနဲ့၊ ဖြန်းကနဲ့။ ဆံပင်တွေလည်း ထောင်ထဲလို့ တစ်ချက်တစ်ချက် လူပါတုန်တုန်သွားတယ်။ အံ့ကြိတ်လိုက် နှုတ်ခမ်းကိုက်လိုက်နဲ့ တစ်ယောက်ထဲကို ရှုပ်နေတာပဲ။ ကားပေါ်မှာ အိမ်သာလေးများပါရင် ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်မလဲနော်။

“တောင့်ထား မြတ်မင်း၊ ရောက်တော့မယ်ကွ”

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထပ်ထပ်အားပေးနေရတယ်။ နာလိုက်တာ လိန်ပိန်ရှူတွနေပြီ။ ဈေးဟောင်းမှတ်တိုင်နားရောက်တော့ ကားတွေက ထုံစံအတိုင်း အရမ်းကို ပိတ်နေပြန်တယ်။ တာမွေပလာဇာကို လမ်းဆင်းလျှောက်ပြီး တက္ကဆိဌားပြန်ရင်ကောင်းမလား၊ စဉ်းစားပေမဲ့ လူက မတ်တပ်ကို ထမရပ်ရဲတာ။ မတော်ထွက်ကျကုန်မှဖြင့်။ အသက်တောင်ဖွဖွလေးရှုရတယ်။ ဖိအားပေးသလို ဖြစ်မှာစိုးလို့လေ။ လူလုပ်လာတာ ဒီလောက်ကြာပြီ။ ဒီလိုအကြပ်အတည်းမျိုး ဒီတစ်ခါကြုံဖူးတော့တယ်။ မိန်းမ သမီးကိုမွေးတုန်းက “ယောက်ျားရေ သေသွားတာမှ သက်သာဦးမယ်၊ နာရတာက နှစ်ခါပြန်သေလောက်တယ်” ဆိုပြီး ပြောတာသွားအမှတ်ရမိတယ်။ မိန်းမ ဗိုက်နာတယ်ဆိုတာ ဒါမျိုးလား။ ဒါရဲ့ ဘယ်နှဆလောက်လဲလို့တွေးရင်း နဖူးကြောကြီးတွေ ပိုတွန့်လာတယ်။ အေးပေါ့လေ၊ လက်မလောက်ဟာတောင် ဒီလောက် နာနေရင် ကလေးကြီးတစ်ကောင် ထွက်ရမဲ့ဟာ ဘာပြောကောင်းမလဲ။ ကိုယ်ချင်းစာပါပြီ မိန်းမရေ။ လက်သီးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ထားရတာ အကြောတွေကို ထောင်ထဲလို့။

ဟော ရောက်ပြီ၊ ရောက်ပြီ၊ တာမွေဈေးရောက်ပြီဟေ့။ မာရသွန်ပြေးသမားပန်းတိုင်မြင်ရတာတောင် ကိုယ့်လောက် ဝမ်းသာမယ်မထင်။ ဘတ်စ်ကားရပ်တာနဲ့ အသားကုန်တိုးဝှေ့ဆင်းပြီး အိမ်သာဆီပြေးပစ်လိုက်တယ်။ အိမ်သာရှေ့လည်းရောက်ရော အထဲက လှိုက်တက်လာတဲ့ အနံ့ဟောင်းကြီးက နာနေတဲ့ဗိုက်တောင် အနာရပ်သွားသလိုပဲ။ အတွင်းအားတွေ အရမ်းထုတ်ပြီး ပိတ်ထားရှုံ့ထားရလို့လားမသိ၊ ဗိုက်ကအတော်လေး အိမ်ရှေ့သွားတယ်။ နောက်ထပ် ၅ မိနစ်၊ ၁၀ မိနစ်တော့ ထိန်းနိုင်လောက်သေးတယ်။ အိတ်ထဲမှာ ဗိုက်ဆံ ၂၀၀၀ လောက်တော့ရှိသေးတယ်။ အုတ်သီးတို့ ကားငှားရင် ၁၅၀၀ ပေးရမယ်။ ယာဉ်ကြောဘယ်လောက်ကြပ်ကြပ် ဘတ်စ်

ကားထက်တော့ မြန်မှာပဲလေ။ တက္ကစီတားမယ်ဆိုပြီး လက်အလှမ်း တိုဘက် ကားလမ်းမှာ ပါရမီ ၁၇၄ ကြီး လာပါလေရော။

“ငါးထပ်၊ ခြောက်ထပ်၊ ဝံဒါပင်၊ ရွှေဂုံတိုင်၊ အုတ်လမ်း၊ လင့်လမ်း၊ မြေနီတုန်း...”

စပယ်ယာအော်သံအကြား စိတ်ထက်မြန်တဲ့ ခြေထောက်က ကားလမ်းကူးပြီး ကားပေါ်ပြေးတက်မိရက်သားပဲ။ ဒီလမ်းတစ်ကြောထဲပဲဟာ ဘာကွာတာမှတ်လို့နော်။ သမီးကျူရှင်ပို့တော့မှ တက္ကစီလေးနဲ့ ပို့ပေးလိုက် တော့မယ်။ ၁၇၄ ကြီးကတော့ ချောင်ချောင်ချိချိနဲ့ ခုံတွေဘာတွေရလို့၊ ဝိုက်ထဲက မျှင်းမျှင်းတော့နာနေတုန်း။ ဒီလောက်ကတော့ တောင့်ခံနိုင်ပါ တယ်။ အဝိုင်းထိပ်၊ ခြောက်ထပ်၊ ဝံဒါပင် အင်း... အခုမှပဲ မှတ်တိုင်နာမည် တွေ တစ်ခုချင်းသေချာ အာရုံပြုမိတော့တယ်။ တဖြည်းဖြည်းနီးလာပြီ၊ နီးလာပြီ ဆိုပြီးတော့ပေါ့။ ရွှေဂုံတိုင်မီးပွိုင့်ရောက်တော့ ယာဉ်ကြောက ထုံးစံ မပျက်စိတ်ပါလေရော။ ခုခံတာကွယ်နိုင်စွမ်းကလည်း ကုန်ပြီနဲ့တူပါရဲ့။ ဒီတစ်ခါပြန်နာလာတာက ပိုပြီးပြင်းထန်လာတယ်။ ‘တစ်ပွိုင့်ကျော်ရင် ရောက်ပြီ၊ မမိုက်ချင်စမ်းပါနဲ့ကွာ’ အားတင်းရင်း ခြေထောက်နှစ်ချောင်းကို လိမ်ပြီးကျစ်ထားရတယ်။ လက်ဖျား၊ ခြေဖျားတွေကို အေးစက်လို့။ ဟော၊ ဟော မီးပွိုင့်ကလွတ်ပြီ။ ရွှေဂုံတိုင်မှာ လူအတင်အချလုပ်တယ်၊ ကားပြန် ထွက်ပြီ၊ ဟုတ်ပြီ၊ ရောက်ပြီ အုတ်လမ်းကွ အုတ်လမ်း။ စပယ်ယာရဲ့ “အုတ် လမ်း၊ အုတ်လမ်း၊ ဆင်းနေတုန်း၊ ဆင်းနေတုန်း” ဆိုတဲ့အသံက FM တစ်နှစ် တာအကောင်းဆုံးသီချင်းသံထက်တောင် ကိုယ့်နားထဲ သာယာနေသေး။

ကားပေါ်ကဆင်း၊ လမ်းပြေးကူး၊ ကိုယ်နေတဲ့လမ်းသွယ်လေးထဲ ချိုးဝင်ပြေး၊ လမ်းမှာ ဘယ်သူတွေမြင်သွားမလဲ ဘာလဲ ဘာမှတွေ့မနေအား ဘူး။ ဖနောင့်နဲ့ တစ်ပါးတစ်သားတည်းဆိုတာ အပိုစကားမဟုတ်မှန်းလည်း နားလည်ပြီ။ ဖနောင့်တင်မကဘူး၊ ခြေဖဝါးပါ တပ်နေပြီ။ တိုက်လှေကား ခြေရင်းကို ရောက်ပြီ။ အပေါ်ကို တစ်ချက်မော့ကြည့်၊ လေအဝတစ်ချက်ရှူ၊ ရှိသမျှအင်အားအကုန်ထည့်ပြီး ပြေးတက်လိုက်ပါတော့တယ်။ လှေကားတွေ နှစ်ထပ်ကျော်၊ သုံးထပ်ကျော် သားပိုက်ကောင်အလားပဲ။ ရှစ်ထပ်ရှိတဲ့ တိုက်မှာ ခြောက်လွှာလောက်နေနိုင်တာ တော်ပါသေးရဲ့လို့ ကြံဖန်ကျေးဇူး

တင်မိသွားတယ်။ ဟုတ်တယ်လေ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အခုဆို နှစ်ထပ်စာတော့ သက်သာပြီး စောရောက်တော့မယ်လေ။ အိမ်ပေါက်ဝရှေ့အရောက် တံခါးကို လက်ဝါးတွေရော၊ လက်သီးတွေရော မျိုးစုံအောင် တဝန်းဝန်းထုရတယ်။

“သမီးရေ၊ ဖေကြီးပါကွ၊ တံခါးအမြန်လာဖွင့်ပါ၊ အမြန်ဆုံးလာ ပါဟေ့”

ရင်ခေါင်းသံကြီးနဲ့လည်း တံခါးပေါက်ကြားကနေ ကပ်အော်ရတယ်။ သမီးလေးက သူတစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့တာဆိုတော့ အဲဒီလိုမှမအော်ရင် ချောင်းကြည့်ပေါက်ကနေ ၅ မိနစ်လောက် စုံစမ်းစိစစ်ရေးလုပ်နေဦးမှာလေ။ သမီးရဲ့ခြေသံရှုပ်ရှုပ်ကြားရပြီး တံခါးလာဖွင့်ပေးတယ်။ သော့ဖွင့်ပေးနေတဲ့ သမီးမျက်နှာကို ဒီတစ်ခါမြင်ရတာ သူ့ရစ်တန်းဆူယူတုန်းက ဝမ်းသာ သလောက်နီးပါးကို ဝမ်းသာရတာပါ။ သမီးက မျက်နှာကြီး စူပုပ်လို့။

“ဖေကြီးက နောက်ကျလိုက်တာ၊ မေမေတောင် ရုံးသွား...”

“အမလေး နောက်မှပြောပါ သမီးလေးရယ်၊ တံခါးအရင်ဖွင့်ပါဟ၊ ကျူရှင်ကို ကကနဲ့ပို့ပါမယ်ဟ”

သမီးသော့ဖွင့်ပေးပြီးတော့ ကိုယ့်ရဲ့အန္တိမ မျှော်လင့်ချက်ကလေး ရှိရာဆီးပြေးရပါတော့တယ်။ သမီးကတော့ ဘာမှန်းမသိဘဲ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်ချ၊ အားရပါးရ အောင်မလေး သောက်ကျိုးနဲ့ အားရပါးရကြီးပါလားဟ။ ရေထိန်းတံခါးဖွင့်ချလိုက်တဲ့ အင်အားမျိုး၊ ဘီလပ်မြေဖျော်စက် သွန်ချလိုက်တဲ့ အသံမျိုး။ ‘ဗျစ်၊ ဗရစ်၊ ဗရစ်၊ ဗွမ်း’ ဗထက်ခြိုက်သံစဉ် ဘင်ခရာသံစုံတီးဝိုင်း။ အို၊ ဘယ်လို စိတ်ကျေနပ်စရာကောင်းမှန်း အရသာရှိမှန်းကို မသိတော့။ သေလုမျောပါး ချုပ်တီးလာခဲ့ရတာတွေ။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ယာ ကိုယ့်အိမ် သာလေးမှာ လုံလုံခြုံခြုံ၊ စိတ်အေးလက်အေး၊ အားရပါးရကြီး။ ဝမ်းမြောက် စရာကောင်းလိုက်ပါဘိတော့။

“ကျူရှင်ချိန်နီးနေပြီ ဖေကြီး၊ မြန်မြန်လုပ်၊ ဘာတွေဒီလောက် စားလာလဲ မသိဘူး၊ လမ်းမှာများ ထွက်ကျခဲ့သေးလားဟင်”

အိမ်ရှေ့ကနေ လှမ်းအော်နေတဲ့ သမီးရဲ့အသံသဲ့သဲ့ကိုလည်း မကြား တစ်ချက်၊ ကြားတစ်ချက်။ သက်လွင်ရဲ့ ခြံကျယ်ကျယ်နဲ့နှစ်ထပ်တိုင်းကြီး၊ မျိုးမြင့်ရဲ့ မတ်တူးငါးရွှေငါးကားကြီးလည်း မတွေ့မိတော့။

အစားကောင်းမက်တဲ့ ခဲဝင်း။ သန့်စင်အောင်ရဲ့ ဘရန်းဒက် စတန်း
ဒက်အဝတ်အစားအသုံးအဆောင်တွေ၊ တင်ငြိမ်းရဲ့ အလန်းဇယားလေးတွေ
ဒီအချိန်မှာ ဘာမှအရေးမကြီးတော့။ လောကစည်းစိမ်၊ ဟုတ်တယ်။ ကိုယ်
လောကစည်းစိမ်ခံစားနေတယ်။ ထုနဲ့ထည်နဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတွေ တဖြည်း
ဖြည်းလျော့လျော့လာရင်း စိတ်တွေချမ်းသာလိုက်တာ။ ချိတ်ထားတဲ့ အနံ့စုပ်
အမွှေးခဲလေးဆီက စံပယ်နဲ့လေးကလည်း သင်းလို့၊ ခြောက်လွှာအိမ်သား
ပြတင်းပေါက်သံတိုင်ကြားကနေ တဟူးဟူးတိုးနေတဲ့ လေကလည်း အေးလို့
အလိုက်သင့်လေး လွှတ်ထားရင်း မျက်လုံးကလေးများတောင်မှေးစင်းထား
လိုက်သေး။ ကိုယ့်မျက်နှာ ပြုံးယောင်သန်းနေမှာ သေချာပါတယ်။ ။

* * * *

သစ္စာမြေ

ကွန်ဂရက်ကျွန်းလေးရှင်း

ကရီဝီလေး (မောင်ယကန်)

ကွန်ဂရက်ကျွန်းလေးရှင်း

“ဖြောင်း... ဖြောင်း... ဖြောင်း”

ခန်းမအတွင်းလျှံထွက်လာတဲ့ လက်ခုပ်သံများက ဖွင့်ထားတဲ့
ပြတင်းပေါက်တံခါးကို ကျော်လွန်ကာ ဘဝင်သို့တိုင်အောင် ပျံ့လွင့်သွား
သလား ထင်မိတယ်။ အဲဒီ လက်ခုပ်သံတွေဟာ စာရေးနည်းအခြေခံ
လမ်းညွှန်သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) ကဗျာအထူးဆု ရရှိသူအမည်ကို ကြေငြာ
လို့ပြီးချိန်မှာ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အသံပေါ့။

ကဗျာအထူးဆု လက်ခံပြီး ဆင်းအလာ ကျွန်မဘေးက သူငယ်ချင်း
ကို “ငါ့ကို ဆိတ်ကြည့်စမ်းပါ။ အိမ်မက်လား တကယ်လားလို့” ကျွန်မ အသံ
တုန်တုန်နဲ့ ပြောလိုက်မိတယ်။

“ဟယ်တော့ နှင်းရယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ တကယ် ပါဟာ၊ နင်ဟာတယ်
ဆုရတာပါ။ ရဲရဲပျော်စမ်းပါနော်”

လက်ကိုဆုပ်ကိုင်ရင်း သူငယ်ချင်းပြန်ပြောလာတော့မှ ကျွန်မ ပီတိ
မျက်ရည်ကျရင်း ဆရာများကို လက်အုပ်ချီ ဂါရဝပြုလိုက်တယ်။ ခန်းမကြီးထဲ
မှာ ကျွန်မခန္ဓာကိုယ်ရှိနေပေမဲ့ စိတ်အစဉ်က ရင်နင့်စွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးတဲ့
ဇာတိတံဆိကို လွင့်မျောသွားပါတော့တယ်။

* * * *

ထိုင်းနိုင်ငံဘန်ကောက်မြို့ရဲ့ သူဌေးအိမ်တစ်အိမ်မှာ အလုပ်လုပ်ရင်း ဘဝရည်မှန်းချက်အတွက် အချစ်ဆိုတာကို မျက်ကွယ်ပြုထားခဲ့တယ်။ အခန်းကျဉ်းလေးထဲမှာ လရောင်ရဲ့အလှအပကို ခံစားခွင့်ပေးခဲ့ရတဲ့ကျွန်မကွန်ယူတာကိုပဲ အဖော်လုပ်ခဲ့ရတယ်။ အင်တာနက်သုံးရင်း ဖေ့(စ်)ဘုတ်ပေါ်မှာ ကဗျာတွေ စရေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဖေ့(စ်)ဘုတ်ချက်ဘောက်ကနေပဲ ကျွန်မမောင့်ကို စတွေ့ခဲ့တာပေါ့။ ကဗျာလေးတွေရေးတတ်တဲ့ကျွန်မကို မောင်က သဘော ကျတယ်။ ကျွန်မ ကဗျာလေးတွေကိုဖတ်ပြီး အမြဲ like လုပ်တတ်တဲ့ မောင်၊ အားတက်စေတဲ့ (comment) တွေ ပေးတတ်တဲ့မောင်၊ ကဗျာရေးစာရေးတာကို လေးစားတယ်ဆိုတဲ့မောင်ကို ကဗျာရူးမလေးကျွန်မ အရူးအမူးချစ်မိသွား ခဲ့မိပါရဲ့။

အလုပ်ပြီးလို့ ညဘက်ရောက်ပြီဆိုတာနဲ့ မောင်နဲ့ကျွန်မ ကဗျာအကြောင်းတွေပြောရင်း ချစ်ရက်တွေ ရှည်စေခဲ့တယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ရောက်တိုင်း မောင်နဲ့ကျွန်မ ကွန်ယူတာ သင်တန်းတက်ရင်း တွေ့ကြတယ်။ မောင်က ကဗျာလေးတွေဖတ်ပြီး ဝေဖန်ပေးနေကျပေါ့။ သင်တန်းရောက်လို့ ကျွန်မ ကဗျာလေးတွေ သူငယ်ချင်းတွေကို ပေးဖတ်တော့ သူငယ်ချင်းများအားပေးပုံက။

“နင်ကလဲ ရူးပါ။ ကဗျာရေးတယ်လို့ အားအားယားယား။ စိတ်ကို မဝင်စားဘူး။ အေးဆေးနေစမ်းပါဟာ။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာနေပြီး တုံးလိုက်တာ။ မြန်မာကဗျာတွေ ရေးရတယ်လို့” တဲ့။

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်သား။ ကျွန်မရေးတာက မြန်မာကဗျာစစ်စစ်လေးတွေ။ သူများရေးတာ လိုက်ဖတ်ပြီး စုတုပြုလုပ်ပြီးရေးတတ်တဲ့ ကျွန်မကို သူငယ်ချင်းတွေ မဲ့ရွဲ့ပြီး ပြောကြတယ်။ အဲလိုအချိန်ဆို မောင်က ကျွန်မအနားရောက်လာပြီး “နှင်းရယ် ကိုယ်ဝါသနာပါတာပဲ လုပ်စမ်းပါ။ ဘေးလူတွေပြောတာ စိတ်ထဲမထားနဲ့နော်။ နှင်းအတွက် အမာခံ ပရိသတ် မောင်တစ်ယောက်လုံး ရှိနေသေးတယ်” တဲ့လေ။ မောင်စကားတွေက ကျွန်မနှလုံးသားတစ်ခုလုံးကို ဆုပ်ကိုင်ထားသလိုပါပဲ။ “ကျေးဇူးပါ မောင်ရယ်” လို့ တိုးတိုးလေး ရင်ထဲကပြောလိုက်မိတယ်။ အရာရာအတွက် ကျေးဇူးပါမောင်၊ ကျွန်မ ရင်နဲ့ရင်းလို့ ပြောခဲ့ဖူးတာပေါ့။

ဘန်ကောက်မြို့ကြီး ဘယ်လောက်လှနေနေ အိမ်ကိုလွမ်းနေတတ်တဲ့ ကျွန်မ ညချမ်းအလှနဲ့ ကင်းကွာရင်းညဘက်ရောက်ရင် အိမ်တံခါးတွေ အလုံပိတ်လိုက်တိုင်း စိတ်တွေ မွန်းကြပ်ခဲ့တယ်။ အမေ့ကိုလွမ်းရင်း ငိုမိတာလည်း အကြိမ်ကြိမ်ပေါ့။ ကွန်ယူတာရေ့မှာထိုင်ရင်း မောင်ရဲ့အားပေးစကားတွေကို အဖော်လုပ်ရင်း ကဗျာတွေ ရေးခဲ့တယ်။ ဘာသာရေးဆောင်းပါးတွေ ရေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ စာပေဟောပြောပွဲတွေကို အင်တာနက်ပေါ်ကနေ နားထောင်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မစိတ်တွေ ရင့်ကျက်လာခဲ့တယ်။ ဆရာကြီး လယ်တွင်းသား စောချစ်ရဲ့ ပန်းမြိုင်လယ်ကဥယျာဉ်မှူးဝတ္ထုရှည်ရယ်၊ ဆရာမောင်စိန်ဝင်း ကဗျာတွေ၊ ဆရာကြီးများရဲ့ စာပေဟောပြောပွဲအခွေတွေဆို ကျွန်မ အကြိုက်ဆုံးပေါ့။ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ နားထောင်ခဲ့တယ်။ ဆရာမ ကြူကြူသင်းရဲ့ မုဒိတာစိမ်းနဲ့ ဆရာမ မစန္ဒာရဲ့ အပေါင်းအနှုတ်အမြောက်အစား အသံထွက် ဝတ္ထုတိုလေးကိုလည်း ကျွန်မ အင်တာနက်ကနေပဲ နားထောင်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မ စိတ်တွေပိုပြီး တက်ကြွလာတယ်။ စာကို စနစ်တကျ ရေးတတ်ချင်လာတယ်။ ဆရာကြီးတွေနဲ့ တွေ့ခွင့်ရချင်စိတ်က တဖွားဖွားပေါ့။

မောင်ကလွဲလို့ပေါ့လေ။ အားပေးသူမဲ့တဲ့ကြားက ကျွန်မကဗျာတွေ ကြိုးစားရေးတယ်။ ဆောင်းပါးတွေကြိုးစားရေးတယ်။ ကျွန်မကံက အကျိုးပေးတာလား ဘဝကို ပြောင်းလဲဖို့ ဖြစ်လာတာလား မသိလိုက်တဲ့အချိန်မှာပဲ ကျွန်မရေးတဲ့ဆောင်းပါးတွေ ဘန်ကောက်က ရဟန်းပျိုဓမ္မစာစောင်မှာ ဖော်ပြခံရတယ်။ ကျွန်မပိုပြီး ရူးသွပ်လာတယ်။ ရူးသွပ်နေတဲ့ကြား အင်တာနက်စာမျက်နှာပေါ်မှာ စာရေးနည်း အခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း ဖွင့်မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတစ်ခုဖတ်လိုက်ရတယ်။ ကျွန်မ အပျော်လွန်ပြီး မောင့်ဆီကို ဖုန်းခေါ်လိုက်တယ်။ မနက်ဖြန်တွေ့ဖို့ မောင့်ကို ချိန်းလိုက်တယ်။ ကျွန်မ မောင်နဲ့တွေ့ရင် ပြောမဲ့စကားတွေတွေ့ရင်း အဲဒီညက အိပ်မပျော်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့တယ်။

နောက်တစ်နေ့ မောင်နဲ့တွေ့တော့ အငမ်းမရပြောမိတယ်။

“မောင် နှင်းသတင်းတစ်ခု ဖတ်ရတယ် သိလား”

“ဘာသတင်းလဲ နှင်းရဲ့”

မောင်ကပြုံးရင်း ပြန်မေးတယ်။ မောင့်အပြုံးကိုမြင်တော့ ကျွန်မက တက်ကြွသွားတယ်လေ။

“ရန်ကုန်မှာ စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်းဖွင့်မယ်တဲ့ မောင်။ နှင်းသွားတက်ချင်တယ်”

မောင်မျက်နှာ တစ်မျိုးပြောင်းသွားတယ်။

“နှင်းရယ် အခုလည်း ရေးနေတာပဲလေ ဘာတက်စရာလိုလို့လဲ”
မောင်က စိတ်မသက်သာဟန်နဲ့ လေးလေးပင်ပင်ပြောလာတယ်။

ကျွန်မက အားမလျှော့ပဲ “အခုရေးတာက ဘာမှမသိဘဲ ရေးနေတာလေ။ နှင်းက သင်တန်းတက်ပြီး စနစ်တကျ ရေးတတ်ချင်တာလေ”

“ဟာကွာ နှင်းကလဲ မလိုအပ်တာ။ ဝါသနာအရ ရေးရင်တော်ရောပေါ့။ စာရေးတာ ထမင်းစားလို့ရတဲ့ အလုပ်မှ မဟုတ်တာ။ လမ်းဘေးမှာ လွယ်အိတ်တစ်လုံးနဲ့ လျှောက်သွားနေရတဲ့ စာရေးဆရာဘဝကို တော်တော် နှစ်သက်နေတာလား နှင်း။ ဘဝကို လှလှပပဖြတ်သန်းဖို့ မောင်တို့ ကြိုးစားရမှာလေ နှင်း”

ကျွန်မ ကဗျာလေးတွေကို တစ်နှိပ်မက်မက်ဖတ်ပေးခဲ့သော မောင်မှ ဟုတ်ပါလေစလို့ ကျွန်မ သံသယဝင်ရပြီ။

“နှင်းတက်ချင်တယ်မောင်။ စာရေးပြီး အသက်မွေးဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်သိတာလေးတွေကို အကောင်းဆုံး ပြန်လည်မျှဝေချင်တာပါ မောင်”
ကျွန်မ တောင်းတောင်းပန်ပန်ပြောပေမယ့် မောင်က ခပ်တစ်တင်းပဲ။

“မောင်လက်မခံနိုင်ဘူး နှင်း”

“ဟင်... မောင် အစပြောတော့ နှင်းကို ကဗျာလေးတွေနဲ့ ထပ်တူ ချစ်တယ်ဆို။ အမာခံ ပရိသတ်ဆို”

“အဲဒါက နှင်းစိတ်ချမ်းသာအောင် မောင် ပြောခဲ့တာ နှင်း။ မြန်မာပြည် ပြန်ပြီး ပြန်လုပ်ရအောင်တော့ မောင်ခွင့်မပြုနိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ နှင်းရေးတဲ့ကဗျာတွေလည်း ကြည့်ဦးလေ၊ ဂန္ထဝင်ကဗျာ၊ မြန်မာကဗျာတွေ အခုခေတ် လူတွေ အသုံးနည်းသွားပြီ။ အဖွားကြီးတွေဖတ်တဲ့ ဘာသာရေးဆောင်းပါး လောက် ရေးတတ်တာနဲ့ တော်တော်စာရေးချင်နေပြီလား။ အေးအေးဆေး ဆေးစဉ်းစားစမ်းပါ နှင်းရယ်”

ကျွန်မခေါင်းတွေ ချာချာလည်သွားတယ်။ မောင်မှဟုတ်ရဲ့လား

ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော အားပေးနေမယ်ဆိုတဲ့ မောင်၊ အမာခံ ပရိသတ်ဆိုတဲ့မောင်၊ ဘာကြောင့် ချက်ချင်းပြောင်းလဲသွားလဲ၊ နားကြားများ လွဲတာလား၊ ဒီဟအတွေးတွေနဲ့ ဝိုင်နေမိတယ်။ ဒါပေမဲ့ နှင်းဆိုတဲ့ ကျွန်မက ဖြစ်ချင်တဲ့အရာဆိုရင် နောက်မဆုတ်တတ်တဲ့ အကျင့်ကရှိနေတော့...

“မောင် နှင်း သင်တန်းတက်ဖြစ်အောင်တက်မယ်။ ဒါ နှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ပဲ မောင်”

မောင်မျက်နှာညှိုးသွားတယ်။ မောင်နဲ့ကျွန်မ ချစ်သက်တမ်းမှာ အရာရာကို အလိုလိုက် စိတ်ရှည်ခဲ့တယ် မောင်၊ ကျွန်မကြောင့် စိတ်ညစ်တာကို မြင်ရတော့ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပြန်တယ်။

အဲဒီနေ့က မောင်နဲ့ကျွန်မတို့ရဲ့ ဆုံစည်းမှုလေးကို မျက်ရည်တွေ ရစ်ဝဲရင်း လမ်းခွဲလိုက်တယ်။ ညတိုင်း ချက်ဘောက်ကနေ စကားပြောနေကျ အချိန်တွေမှာ မောင်စကားပြောနည်းလာတယ်။ ကျွန်မ ဖုန်းခေါ်လိုက်တိုင်း မအားဘူးလို့ ငြင်းလာတယ်။ ကျွန်မရင်တွေ ကွဲလွဲမတတ်အောင်ခံစားခဲ့ရတယ်။ မောင်နဲ့ကျွန်မ ဆုံလိုက်တိုင်း မြန်မာပြည် မပြန်ဖို့၊ သင်တန်းမတက်ဖို့ ပြောရင်းပဲ အချိန်ကုန်ခဲ့ရတယ်။ နားလည်မှုတွေလွဲရင်း စိတ်တွေအရမ်း ဖွန်းကြပ်ခဲ့တယ်။ ဘယ်လိုမှ ညီညွတ်မှုမရတဲ့ အနေအထားရောက်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်မလည်း မြန်မာပြည်ပြန်ဖို့အတွက် အဆင်သင့်စီစဉ်ပြီး နောက်ဆုံး အနေနဲ့ လာတွေ့ဖို့ မောင်ကိုချိန်းလိုက်တယ်။

ဒီနေ့ဟာ မောင်နဲ့ကျွန်မရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့တစ်နေ့ ဖြစ်လာမယ်ဆိုတာ ကြိုသိနေခဲ့တယ်။

“နှင်း မောင်ခွင့်မပြုတာကို တကယ်လုပ်မှာလား”

တွေ့တွေ့ချင်း မောင်ကမေးတယ်။

“နှင်းဆုံးဖြတ်ပြီးသွားလို့ပါ မောင်”

“ဒါဆို မောင်နဲ့နှင်း ဝေးရတော့မှာပေါ့။ မောင်လည်း မလိုက်နိုင်ဘူး နှင်းလည်း ပြန်မလာနိုင်ဘူးလေ၊ စာရေးတာက မောင်ထက် အရေးပါတာပဲလေ။ မောင်ကို ထားခဲ့လေ နှင်း။ လေဆိပ်ကို လိုက်မပို့တော့ဘူးနော်။ မနုဇာကပဲ နှင်းကို မောင်နှုတ်ဆက်ခဲ့တယ် နှင်း”

မောင်ပြောပြီးတာနဲ့ ထပြန်သွားတယ်။

ကျွန်မရဲ့စာပေဝါသနာကို လိုက်လျောမပေး နားလည်မှုမပေးနိုင်တဲ့ မောင်ကို ဘယ်လိုစကားမျိုးနဲ့ ပြန်ပြောရမှန်းမသိတော့လို့ ကျွန်မ မောင်ကျောပြင်ကို ငေးကြည့်ပြီး ငိုချလိုက်မိပါတော့တယ်။ မောင်နဲ့ကျွန်မရဲ့ လမ်းခွဲခြင်းက မလှခဲ့ပေမဲ့ အဓွန့်အဖျားဖြစ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒတစ်ခု ရည်ရွယ်ချက် တစ်ခုအတွက် နှလုံးသားကို စတေးလိုက်တယ်ဆိုတာ မောင်မသိပေမဲ့ ကျွန်မ မျက်ရည်တွေက သိနေခဲ့တာပေါ့။

* * *

ကျွန်မ စာရေးနည်းသင်တန်းတက်ဖို့ ဘန်ကောက်ကနေ မြန်မာ ပြည်ကို အပြီး ပြန်လာခဲ့တယ်။ အမေ့ဆီကို အရင်ပြန်လိုက်တယ်။ အကြောင်း မကြားပဲ ထိုင်းနိုင်ငံက ပြုန်းစားကြီးပြန်ရောက်လာတဲ့ကျွန်မကို အမေက အံ့သြစွာနဲ့ ခရီးရောက်မဆိုက် မေးလိုက်တယ်။

“သမီးအလည်လာတာ ဖုန်းလည်းမဆက်၊ အကြောင်းလည်း မကြားနဲ့၊ သမီး မပြန်တော့ဘူးမဟုတ်လား”

“မပြန်တော့ဘူး အမေ၊ သမီး ရန်ကုန်မှာ စာရေးနည်းသင်တန်း တက်မလို့ပါ”

“ဟေ့... ဘာပြောတယ်၊ ပြန်ပြောပါဦး၊ ဘာလုပ်မလို့လဲ၊ သမီးက စာရေးမလို့၊ ဖြစ်ပါ့မလား သမီးရယ်”

“ဆယ်တန်းရောက်တဲ့အထိ စာစီစာကုံး တစ်ခါမှမပြောခဲ့ဖူးတဲ့ ကျွန်မ ကို အမေတအံ့တသြမေးတယ်။

“ဟုတ်တယ် အမေ၊ သမီး ဘန်ကောက်မှာကတည်းက စာရေးဖြစ် တာ၊ ရေးတတ်နေပြီ။ စနစ်တကျဖြစ်ချင်လို့ သင်တန်းတက်ချင်တာ အမေ”

“သမီးရယ် ကြည့်လည်းလုပ်ပါဦး၊ အဆင်ပြေပါ့မလား၊ တက်ရမှာ ရန်ကုန်မှာနော်”

“ရပါတယ် အမေရယ်၊ သမီးကြိုးစားကြည့်မယ်”

“အေးအေး၊ သမီးသဘော”

အမေက ကျွန်မကို မယုံတစ်ဝက် ယုံတစ်ဝက်နဲ့ ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ ပြောနေတုန်းမှာပဲ ကျွန်မအဒေါ် ရောက်ချလာပါတော့တယ်။ အမေက...

“ညီမရေ ဒီမှာ နင့်တူမလေ၊ ဘန်ကောက်ကပြန်လာပြီး ထူးထူး

ဆန်းဆန်းတော်၊ စာရေးနည်း သင်တန်းတက်မလို့တဲ့”

အမေက ပြောလိုက်တာနဲ့ စီးပွားရေးကိုသာ အဓိကထားတတ်တဲ့ အဒေါ် ကျွန်မဘက်လှည့်ပြီး သဘောမတူတဲ့အသံနဲ့ပြောတယ်။

“နင်ကလည်းအေ ဘန်ကောက်ကပြန်လာပြီး စီးပွားရေးလုပ်ဖို့ မတွေးဘူး၊ ဘာတွေလျှောက်လုပ်နေတာလဲ၊ အဓိပ္ပာယ်မရှိတာ၊ စာရေးဆရာ တွေ ထမင်းဝတာ တွေဖူးလို့လားအေ”

“ရှိတာပေါ့ အဒေါ်ရယ်၊ အခု ဆရာကြီးတွေဆို လူအများရှေ့မှာ ဦးဆောင်လို့၊ နိုင်ငံတကာမှာ စာပေဟောပြောပွဲတွေ ကျင်းပလို့၊ ပညာပေး နေတာ အားကျစရာ၊ အဲဒါကတကယ့် ပညာတတ်တွေလေ”

“နင်က ဘာတတ်လို့လည်းအေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်လည်း သိဦးလေ”

“ကျွန်မ ဖြစ်အောင်ကြိုးစားကြည့်မှာပါ”

ကျွန်မပြောတော့ အဒေါ်က ဘာမျှဆက်မပြောတော့ဘဲ မျက်နှာ မသာမယာနဲ့ ပြန်သွားတယ်။ အားပေးသူတော်တော်များပါလားလို့တွေးရင်း စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသေးရဲ့။ ဒါပေမဲ့ သင်တန်းတက်ဖို့ ရန်ကုန်ကို ထွက်လာ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

* * *

သင်တန်းကို (၁၆. ၉. ၂၀၁၃) တနင်္လာနေ့မှာ စတက်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သင်တန်းလာတက်တဲ့သူတစ်ရာကျော်ရှိတယ်။ သင်တန်းသားအများစုက အငြိမ်းစားကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတွေ၊ သတင်းထောက်တွေ၊ ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲတွေက များတယ်။ ကျွန်မ အရမ်းသိမ်ငယ်မိတယ်။ ကျွန်မ စိတ် တင်းပြီး သင်တန်းအခန်းထဲ ထိုင်နေလိုက်တယ်။ သင်တန်းစတက်တဲ့နေ့မှာပဲ ကျွန်မအရမ်းတွေ့ချင်ခဲ့တဲ့ ဆရာကြီးလယ်တွင်းသားစောချစ်၊ ကဗျာဆရာ မြင်းမူမောင်နိုင်ဗိုး၊ ဆရာမ ကြူကြူသင်းနဲ့ စတွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မ မျက်ရည် ကျတဲ့အထိ ပျော်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မ ဆရာတွေသင်ပြတာကို လေ့လာမှတ်သား ရင်း အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ဆရာကြီးများရဲ့ ဆုံးမစကား၊ သွန်သင် ညွှန်ပြမှုတွေက အံ့မခန်းပါပဲ။ စာရေးသူက အဓိက စိတ်ကောင်းရှိဖို့၊ ကိုယ် ရေးတဲ့စာ အဆိပ်မဖြစ်ဖို့၊ အမှန်တရားဖြစ်နေပါစေ မသင့်တော်တာတွေ မရေးမိစေဖို့၊ အကောင်းဆုံး မက်ဆေ့ (အသိ) တစ်ခုပေးနိုင်အောင် ကြိုးစားဖို့

လမ်းညွှန်သင်ပြကြတယ်။ ဆရာတွေရဲ့ အတွေ့အကြုံ၊ တွေးဟန်၊ ရေးဟန်၊ ရှုထောင့်၊ စာရေးဖြစ်ပုံတွေ ကြိုးစားခဲ့ရတာတွေ၊ မြန်မာကဗျာတွေရဲ့တန်ဖိုး၊ စာတစ်ကြောင်းရဲ့တန်ဖိုးကို သင်ပြသွားလိုက်တာ ကျွန်မအရာအားလုံးကို ဥပေက္ခာပြု ချန်ထားခဲ့တာတွေအတွက် လက်မထောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ စာရေးနည်းသင်တန်းတက်ရတာ ကျွန်မဘဝအတွက် ဘယ်တော့မှ အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ရလဒ်ဆိုတာ လက်ခံလိုက်မိတယ်။

သင်တန်းက တနင်္ဂနွေဆို ပိတ်တယ်။ ကျွန်မ အားရက်မှာ ကဗျာစာအုပ် မိတ်ဆက်ပွဲတစ်ခု သွားဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ဖြစ်တယ်။

“သမီးက ဘာအလုပ်လုပ်နေတာလဲ”

“အခုလောလောဆယ် အလုပ်မရှိသေးပါဘူး။ စာရေးနည်း အခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း တက်နေပါတယ် ဆရာ”

“စာရေးနည်းများကွာ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာတက်လည်း ရတာပဲ”

ကျွန်မစိတ်ထဲ ဘဝင်မကျသလို ဖြစ်သွားတယ်။

“ဪ... ဘန်ကောက်မှာက တိုင်းတစ်ပါးရောက်နေလို့ မြန်မာကဗျာကို မြန်မာစာကို အလေးမထားဘူးလို့ ထင်ထားတာ၊ မြန်မာပြည်မှာလည်း ဆရာကြီးတွေကိုယ်တိုင် အဲလိုပြောတတ်တာ ရှိသေးပါလား” လို့ တွေးရင်း၊ ကျွန်မတိတ်ဆိတ်စွာ လှည့်ထွက်လာလိုက်တယ်။ အဲဒီနေ့ကစပြီး ကျွန်မဘယ်သူ့ကိုမှ စာရေးနည်းသင်တန်းတက်နေတယ်လို့ မပြောဖြစ်တော့ပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယားစတဲ့ စကားပြောသင်တန်းတို့လို အထင်ကြီးစရာမကောင်းတဲ့စာရေးနည်းသင်တန်းကို နှိမ့်ချနေသလို ခံစားရလို့ပါ။ ရှေ့ဆက် သင်တန်းကို ရက်မပျက် တက်ခဲ့တယ်။ လေ့ကျင့်ခန်းပေးတာတွေ မှန်မှန်လုပ်တယ်။ ဆရာတွေ သင်ပြတာတွေကို မှတ်သားရင်း အရာအားလုံးကို မေ့ထားခဲ့တယ်။

ဆရာကြီးတွေရဲ့ သင်ပြမှုကြောင့် ကျွန်မဝတ္ထုတို ရေးချင်စိတ်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဆရာကြီးတွေရဲ့စိတ်ထားကို လေးစားမိလို့ဆိုတာက ပိုမှန်ပါလိမ့်မယ်။ သင်တန်းပြီးဆုံးခါနီးရောက်တော့ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲတွေ ကျင်းပပေးကြတယ်။ ကျွန်မ ကဗျာနဲ့ဆောင်းပါးက ရေးနေကျဆိုတော့

ရဲရဲပြိုင်လိုက်တယ်။ ဝတ္ထုတိုကျတော့ တစ်ခါမှ မရေးဖူးတော့ အရမ်းကြောက်နေခဲ့တယ်။ ဆရာတွေရဲ့ကျေးဇူးကိုလည်း ပြန်ဆပ်ချင်စိတ်ရှိနေတော့ ကျွန်မ ကြိုးစားရေးပြီး ပြိုင်တယ်။ ကျွန်မရေးနေကျ ကလောင်နာမည်လေးကတော့ လရိပ်လေး (မောင်းမကန်) ပေါ့။

(၁၇. ၁၀. ၂၀၁၃) ကြာသပတေးနေ့၊ ကျွန်မတို့ သင်တန်းပြီးလို့ သင်တန်းဆင်းလက်မှတ်ပေးပြီး ပြိုင်ပွဲမှာ ဆုရတဲ့သူတွေကို ဆုပေးမဲ့နေ့လေးပေါ့။ ကျွန်မ ရင်တွေခုန်နေခဲ့တယ်။ သင်တန်းဆင်းပွဲအခန်းအနားစပြီး ဆရာကြီးလယ်တွင်းသားစောချစ်ရဲ့ အဖွင့်အမှာစကားပြောလို့အပြီးမှာ အခမ်းအနားအစီအစဉ်အတိုင်း ဆုရသူတွေကို စပြီးကြေငြာပါတော့တယ်။ ကဗျာဆုကို ကြေငြာလိုက်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မရလိုက်တာ အမျိုးသားစာပေဆုရ ဆရာမြင်းမူမောင်နိုင်မိုးကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်ခဲ့တဲ့ ကဗျာအထူးဆုတဲ့လေ။

ကျွန်မ ရင်တစ်ခုလုံး ပြောင်းဆန်အောင် ခံစားလိုက်ရတယ်။ ဝတ္ထဝင်ကဗျာရေးလို့ ချစ်သူကိုယ်တိုင်က အခုခေတ်လူတွေ မသုံးတော့ဘူးလို့ အပြောခံရတဲ့ ကျွန်မ၊ ကဗျာလေးတွေရေးတိုင်း မျက်နှာငယ်ခဲ့ရတဲ့ကျွန်မ၊ အခုတော့ ဆရာကြီးတွေ ကိုယ်တိုင်က လက်ခံပြီး အထူးဆုပေးလိုက်ပြီ။ ကျွန်မဘဝအတွက် ဘာလိုသေးလဲ၊ ဘာကိုမပြောရဲစရာ ရှိသေးလဲ။ ကျွန်မ ရင်နဲ့မဆုံတော့တဲ့အတွေးတွေနဲ့ ခန်းမကြီးထဲက အရာအားလုံးကို မေ့နေခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ကျွန်မရဲ့ အတွေးတွေကို အောင်မြင်တဲ့ အသံတစ်သံက လှုပ်နှိုးလိုက်တယ်။

“မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာများက ကြီးမားကျင်းပတဲ့ စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲတွင် တတိယဆုကို လရိပ်လေး (မောင်းမကန်) မှ ရရှိသွားပါသဖြင့် ဆုယူရန် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွပါ”

ကျွန်မ အရမ်းလေးစားတဲ့ အမျိုးသားစာပေဆုရ ဆရာကြီးလယ်တွင်းသားစောချစ်အပါအဝင် သင်တန်းဆရာများကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ခဲ့တဲ့ဆု၊ တစ်ခါမှမရေးဖူးဘဲ ကြိုးစားမှုကြောင့် ရလိုက်တဲ့ဆုကို ပိုင်ဆိုင်လိုက်ရတယ်ဆိုတဲ့အသိကြောင့် ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံး လေထဲမြောက်တက်သွားသလို ခံစားလိုက်ရပြီး မျက်ရည်တွေ ထိန်းမရအောင် ကျလာတယ်။ ပီတိအပြုံးတွေနဲ့ ကျွန်မဆုတက်ယူလိုက်တယ်။

ဒီတစ်ခါဆုယူပြီး ဆင်းလာတော့ “သမီးရယ် တော်လိုက်တာ၊ ကြိုးစားနော်၊ ဂုဏ်ယူပါတယ်ကွယ်” ဟုပြောရင်း ဆရာမမစန္ဒာက ကျွန်မကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တယ်။ သူငယ်ချင်းတွေက ကျွန်မကိုပွေ့ဖက်ပြီး အားပေးကြတယ်။ သင်တန်းမှူးဆရာမကြီး ကြုံကြုံသင်းကလည်း “သမီးရယ်၊ အရမ်းတော်တာပဲ” တဲ့။ ကျွန်မဘဝမှာ ဘယ်တုန်းကမှ မရဖူးတဲ့ အနှိုင်းမဲ့အပျော်တွေ တစ်ကိုယ်လုံးစီးဝင်သွားခဲ့တယ်။

အစီအစဉ်တွေပြီးသွားတော့ ဆရာမောင်စိမ်းနောင် (လယ်ဝေး) က စင်ပေါ်တက်လာတယ်။ ခဏကြာတော့ ဆရာက အစီအစဉ်ထဲမှာမပါပေမဲ့ အတန်းထဲမှာ ကဗျာကောင်းလေးတွေ ရေးတတ်သူတွေကို သီးသန့်ဆုပေးချင်လို့ဆိုပြီး ကြေငြာပါတယ်။ ဆုရသူတွေထဲမှာ ကျွန်မ နာမည်ထပ်ပါလာတယ်။ လူတွေအားလုံးရဲ့ မျက်လုံးတွေ ကျွန်မဆီစုပုံရောက်ရှိလာတယ်။ ဂုဏ်ယူတဲ့အပြုံးတွေ ယှက်သန်းလို့ပေါ့။ ကျွန်မ မှင်သက်မိနေတုန်း သူငယ်ချင်းလက်တို့မှ ဆုတက်ယူဖို့ သတိရတယ်။ ဆုတက်ယူချိန် စင်မြင့်ပေါ်ကနေ ဆရာကြီးတွေဆီ ဂါရဝပြုလိုက်တော့ ဆရာကြီး လယ်တွင်းသားစောချစ်ရဲ့ ပီတိရွှန်းဝေနေတဲ့ မျက်ဝန်းတစ်စုံကို ဆုံလိုက်ရတယ်။ အဲဒီချိန်က ခံစားမှုမျိုးကို ဖော်ပြဖို့ ကျွန်မ စကားလုံးရှာမတွေ့နိုင်သေးဘူး။ ဘယ်တော့မှလည်း ရှာတွေ့နိုင်မယ်မထင်ဘူး။

ဆုပေးပွဲအပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်နေကြတုန်း ကျွန်မဘေးနားကို ဆရာကြီး လယ်တွင်းသားစောချစ် ရောက်လာတယ်။ တစ်သက်လုံးဘယ်တော့မှ မေ့လို့ရတော့မှာ မဟုတ်တဲ့စကားတစ်ခွန်းကို ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီစကားတစ်ခွန်းက ချစ်သူကိုလမ်းခွဲခဲ့ရလို့ နာကျင်နေတဲ့ရင်ကို ဖြေသာစေခဲ့တယ်။ ကျွန်မအတွက် အလိုအပ်ဆုံးသော အဖော်မွန်ဟာ ဘာလဲဆိုတာသိလိုက်ရတယ်။ ကျွန်မဘဝတစ်ခုလုံးအတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ အားသစ်တစ်ခုကို ဖြစ်ထွန်းစေခဲ့တယ်။ ဆရာကြီးက ကျွန်မကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရင်း “ကွန်ဂရက်ကျလေးရှင်းပါ သမီးရယ်” တဲ့။

* * * *

လရိပ်လေး (မောင်းမကန်)

သင်ဦးစီး

ပဲခူးရိုးမအခြေတွင် တည်ထားသော ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးရေးခြံ၏ ဆောင်းလယ်နံနက်အရက်သည် ကွေး၍ မနိုင်အောင် ချမ်းလှပါသည်။ အင်ပင်၊ ပျဉ်းကတိုးပင်ကြီးများပေါ်မှ ကျလာသောနှင်းစက်သံများက တဖြောက်ဖြောက်နှင့် နားထောင်၍ ကောင်းသလောက်၊ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ပေပတ်လည်ခန့် ကြီးမားသော အင်ဖက်ကြီးများ ကြွေကျသံက ခေါက်ကနဲ၊ ဂျွတ်ကနဲဖြင့် အကြောင်းမသိပါက ထိတ်လန့်စရာပါပေ။ ထိုအပင်ကြီးများသည် ဤခြံကို တည်စဉ်က ထွာဆိုင်ခန့်သာရှိသေးသော်လည်း အပြောင်မရှင်းရက်ဘဲရွေးချယ်ထိန်းသိမ်းခဲ့သဖြင့် ယခု (၂) နှစ် (၃) နှစ်အတွင်း သစ်ခွံနိုင်သည့် အရွယ်အထိကြီးထွားလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်လည်း ချမ်းလွန်း၍ အိပ်မပျော်သည်ကြောင့် အိမ်ပြင်ထွက်ခဲ့ပြီး ညစောင့်လုံခြုံရေးတံရံမီးဖိုသို့ သွားရောက်မီးလှုံနေမိသည်။

မီးလှုံနေသောနေရာသည်လည်း စိုက်ကွက်များနှင့် လွတ်ကင်းသဖြင့် အပင်ကြီးများ၊ ဝါးရုံကြီးများဖြင့် အံ့ဆိုင်လျက်ရှိသည်။ စိုက်ကွင်းပတ်လည်သည်ကား ပီတိရိုးမတောဖြစ်သည်။ အင်၊ ကညာနှင့် အခြားသစ်မျိုးစုံပေါက်ရောက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ လျှိုမြောင်များ၊ ကွင်းပြန့်ရေဝပ်အင်းများ

နှင့်အတူ ချေ၊ တောဝက်၊ တောကြောင်၊ ယုန်၊ ရေပျော်ငှက်စသဖြင့် စုံလင်စွာ ကျက်စားကြကုန်၏။ ကျွန်တော်၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်လည်းဖြစ်၊ ဆရာ တပည့်လည်းဖြစ်ကြကုန်သော တပည့်သုံးလေးယောက်နှင့်အတူ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းခံ၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေရသော်လည်း ဝါသနာနှင့် ကိုက်ညီသဖြင့် ပျော်ရွှင်ကျေနပ်နေပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မိမိကိုယ်မိမိ ဆရာထင်လင်းဘာသာပြန်သော မောဂ္ဂလိ၏ မြိုင်ဟေဝန်ကြီးထဲရောက် နေသည်ဟုပင် ခံစားမိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားများကိုမူ အဆိုပါ ရိုးမအစပ်မှာရှိသော တဲစု ကလေးများ၊ ရွာကလေးများမှ ခေါ်ယူရရှိသည်။ မကြာမီမိုးလင်းလျှင် အဆိုပါ လုပ်သားများရောက်လာတော့မည်။ ကျွန်တော်လည်း တစ်နေ့တာ စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ကူးနှင့်ဆွဲ၍ ရေသွင်း၊ ပေါင်းရှင်း၊ မီးတားဖောက်၊ ဆေးပြန်းလုပ်ငန်းများတာဝန် ခွဲဝေရန် စီစဉ်နေမိသည်။

ထိုသို့ အသံတိတ်အလုပ်စီစဉ်နေစဉ် မိုးလင်းလုလုနင်းမှုများကြား တွင် လူနှစ်ဦးသုံးဦး၏ အချီအချစ်ကားပြောသံကို ကြားရသဖြင့် နားစွင့် လိုက်သည်။ စကားပြောသံနှင့် ခြေသံတို့ကတော့ မိမိတို့မီးလှုံနေရာ လုံခြုံ ရေးတဲရှိရာ ခြံတံခါးဝသို့ ဦးတည်နေသည်။ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်း ဦးတင်ထွန်းက လှမ်းမေးလိုက်၏။

“ဘယ်သူတွေလဲဟေ့”

“ကျွန်တော်တို့ပါ သဲဖြူက ကိုကိုကြီးပါ”

ပြန်ဖြေသံကြားရသည်။ သူတို့ ခြံဝသို့အရောက် ဦးတင်ထွန်းက တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ပါသည်။ အထဲရောက်သော် သူနှင့် အတူလူစိမ်းနှစ်ဦးကို လည်း သတိပြုမိသည်။

“ဪ ဆရာလည်း ရှိနေတာကိုး”

ဦးကိုကိုက နှုတ်ဆက်သည်။

“အေးဗျာ၊ ချမ်းလွန်းလို့ အိပ်မရတာနဲ့ မီးလှုံနေတာ၊ ဒါနဲ့ စောစော စီးစီးဘယ်ကိုလဲဗျ”

“ဆရာရေ... အကြောင်းက ဒီလိုဗျ၊ ဒီလူနှစ်ယောက်က ကုလား ရွာ (ကလယ်ရွာ) က သားအေးနဲ့ ဂွတို့ပါ၊ ညက သူတို့ရွာအနောက်ရိုးပေါ်က

ရွှေတွင်းမှာ ဆင်တစ်ကောင်ဝင်မွေသွားတယ်။ အဲဒါမနေ့ကမှ ကိုရင် လူထွက် ပြီး ရောက်လာတဲ့ ဆယ်နှစ်သားလေး သေသွားတယ်ဆရာ။ ပြေးရင်းလွှားရင်း ငုတ်စူးလို့၊ လိမ့်ကျလို့နဲ့ ဒဏ်ရာရတဲ့သူတွေလည်း လေးငါးယောက်လောက် ရှိတယ်၊ လူတွေလည်း ပစ္စည်းတွေပစ် ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြီး ရွာကိုပြေးကြလေရဲ့။ အဲဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ရွာအပိုင် မြောက်ရေကြည်ဥက္ကဋ္ဌဆီ သွားသတင်း ပို့မလို့ပါ”

“ဆင်က ဘယ်က ဆင်လဲဗျ၊ တောဆင်လား သစ်ဆွဲဆင်လား”

“မပြောတတ်ပါဘူးဗျာ၊ ညကြီးမိုးချုပ်ဘာမှ မမြင်ရဘဲကိုး၊ အခု လည်း ကလေးအလောင်းကောက်ဖို့ကိစ္စ၊ ဒဏ်ရာရသူတွေ ဆေးခန်းပို့ဖို့၊ နောက်ပြီး လုံခြုံရေးလေး ဘာလေးရမလားလို့ အကူအညီသွားတောင်း မလို့ပါ”

“ဒါဆို ကျွန်းကုန်ရဲစခန်းလည်း တိုင်ချက်သွားဖွင့်ဦးလေ၊ အဲဒါ မမေ့နဲ့နော်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒီကိစ္စကတော့ ရေကြည်ဥက္ကဋ္ဌနဲ့တွေ့ပြီးမှ စီစဉ်ပါမယ်၊ သွားလိုက်ဦးမယ်”

ဦးကိုကိုသည် ပြောပြောဆိုဆိုမီးဖိုမှ ထင်းသေးလေးတစ်စကိုဆွဲ၍ ဆေးလိပ်မီးညှိပြီး သူ့လူနှစ်ယောက်နှင့်အတူ ထွက်သွားလေ၏။ မလှမ်းမကမ်း ရောက်မှ နောက်ပြန်လှည့်၍...

“ဆရာတို့လည်း သတိဝီရိယနဲ့ နေကြနော်၊ နောက်ပြီး ရွာက လူနာတွေ ရောက်လာရင်လည်း တူလိုက်ပါဦး”

“စိတ်ချသွား၊ စိတ်ချ၊ လိုအပ်တာလုပ်ပေးလိုက်မယ်၊ ဒီက ကားနဲ့ပဲ ဆေးရုံပို့ခိုင်းလိုက်မယ်”

သဲဖြူရွာသည် ကျွန်တော်ခြံ၏ အနောက်ဘက်မိုင်ဝက်ခန့်အကွာ တွင်ရှိ၏။ သဲဖြူမှဆက်၍ တောင်ရိုးအတိုင်း တစ်နာရီခန့်သွားလျှင် ကုလားရွာတို့ ရောက်၏။ ကုလားရွာဆိုသော်လည်း အိမ်ခြေ (၂၀) ခန့်ရှိ လောက်သာရှိသော ကြားစခန်းဖြစ်၏။ သဲဖြူနှင့်ကုလားရွာသားများ တောင်ငူ၊ ရတနာရှည်မြို့များသို့ ကိစ္စရှိ၍ သွားလျှင် ကျွန်တော်တို့ခြံရှေ့ရှိတစ်ခုတည်း သာ လမ်းကိုသာ သုံးရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်ခြံသည် သူတို့လူထွက်

တစ်ထောက်နားရာခန်းတစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် ရွာသားအတော်များများ နှင့်လည်း ခင်မင်နေပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်အတွက်လည်း လိုအပ်သော လုပ်သားနှင့် လူမှုရေးအကူအညီရသကဲ့သို့ ရွာအတွက်လည်း အလုပ်အကိုင် နှင့် ကား၊ ထွန်စက်တို့ကို ရှိစေရသည်။

ဦးကိုကိုတို့ထွက်သွားပြီး သူတို့ပြောခဲ့သော ဆင်ကိစ္စကို စဉ်းစားနေမိ သည်။ ရွာသားများ ရွှေတူးကြသည့်နေရာသည် ကျွန်တော်ခြံမှ (၄) မိုင်ခန့် သာဝေးသည်။ ဆိုင်ဆိုသည့်သတ္တဝါသည် ထိုခရီးလောက်ကို ခဏလေးနှင့် ရောက်လာနိုင်သည်။ အန္တရာယ်က ကျွန်တော်ထံသို့လည်း အချိန်မရွေး ပေါက်ချလာနိုင်သည်။ ခြံမှာက နှစ်ရှည်ပင်များအပြင် ကြံ၊ ငှက်ပျောစသည့် ဆင်ကြိုက်သော စိုက်ခင်းများလည်းရှိသဖြင့် လုံခြုံရေးတော့ သတိထားမှဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်နေကုန်ရှိသည့်ဝန်ထမ်းများကို ညမီးဖို ပြုလုပ်ရန် ထင်း ဝါးလုံးခြောက်များစုဆောင်းခြင်း၊ အသံမြည်စေသော ဝါဆစ် များ၊ သံချောင်းခေါက်ရန် ကားသံဂွေများချိတ်ခြင်း၊ ခြံစည်းရိုးများပြင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ခိုင်းရသည်။

လက်နက်ကတော့ လုံ၊ ဓားရှည်၊ လောက်လေးခွ သည်မျှသာရှိသည်။ ကားနှင့်ထွန်စက်ကိုလည်း အရေးပေါ်သုံးနိုင်ရန် ဆီဖြည့်၊ ဘက်ထရီလဲ လုပ် ထားလိုက်သည်။ လူတိုင်းဓာတ်မီး၊ မီးတုတ်စသည်တို့ အသင့်ဆောင်ခိုင်းထား သည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ရွာသားတို့မှာလည်း ရွာထိပ်မှလင့်ထိုး၍ ကင်းစောင့် ခြင်း၊ အချက်ပေးစနစ်များဖြစ်သည့် သံချောင်း၊ ဝါးလုံး၊ အုံးမောင်းတို့ ပြင်ဆင်နေကြကြောင်း သိရသည်။ ရွာနှင့်ကျွန်တော်တို့ခြံရှိ အဆောက်အအုံ များသည် ဆင်အန္တရာယ်ကို ခံနိုင်စွမ်းမရှိသဖြင့် ဆင်ကိုခုခံရန်ထက် ခြောက် လှန့်ရုံသာလျှင် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြပေမည်။ အခြေအနေမပေးပါက လွတ်ရာ လွတ်ကြောင်းပြေးရန် စီစဉ်ခြင်းက ပိုမိုမှန်ကန်ပေမည်။ ရွာသားများမှာ ဘာသာဘာဝ အတွေ့အကြုံရှိကြသော်လည်း အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးငယ် များရှိသဖြင့် ပို၍ကြောက်ကြရွာပေလိမ့်မည်။

နေ့လယ်ခင်းလောက်တွင် ခြံရှေ့မှဖြတ်သွားသော ကုလားရွာသား နှစ်ဦးကို ဆင်သတင်းမေးကြည့်ရာ ညက သောင်းကျန်းခဲ့သောဆင်သည်

ကောင်ငူ ခပေါင်းချောင်းဘက်မှ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မုန်ယိုကာ စိတ်ရိုင်းဝင်သောကြောင့် ထိန်းမရသိမ်းမရဖြစ်ပြီး မနက်ကလည်း ကြံခင်း အချို့နှင့် လယ်စောင့်တဲများကို ဝင်ဖျက်သွားပြန်ကြောင်း၊ ယခုလည်း သည် ပတ်ဝန်းကျင်မှာပင် နောက်ယှက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့် ညနေတွင် အလုပ်သမားများကို စောစောပြန်လွှတ်၍ ခြံရှိလူစုကိုလည်း ထမင်းစောစောစားထားစေရသည်။

လုံခြုံရေးအတွက် စိုက်တမောရွာသား လူပျိုလူလွတ်သုံးယောက်ကို ခေါ်၍ အင်အားဖြည့်ထားရသည်။ မှောင်ရီပျိုးသည်နှင့် ထင်းတုံးကြီးများကို မီးစပျိုး၍ အသင့်ရှိနေစေသည်။ ထိုသို့ မီးဖိုသုံးဖိုခန့် မီးမွှေးနေဆဲ ခြံ၏ အနောက်ဘက်ခပ်လှမ်းလှမ်းတောအုပ်ဆီမှ လူသံဆူသံများကြားရချေပြီ။ ကလေးငိုသံ၊ အမျိုးသမီးများ၊ အသံများအပြင် ဆဲသံဆိုသံများကိုလည်း ကြားရသဖြင့် သေသေချာချာနားစွင့်လိုက်ရာ...

“ဟဲ့ နင့်ခန့်အိုးစုတ်ကျတာ ပြန်ရှာမနေနဲ့ သွားမှာသာသွားစမ်း။ ကလေးတွေလက်မလွှတ်နဲ့နော်၊ ဒါလောက်လေးထိတာ နာမနေနဲ့ဟဲ့ နောက်မှာသေမင်းလိုက်လာပြီ” စသဖြင့်စုံနေအောင် ကြားရသည်။ ကျွန်တော်လည်း ဆင်များသူတို့နောက်က လိုက်ပြီလားဟုထင်ကာ ခေါင်းနပန်း ကြီးသွားတော့သည်။ စိုက်ပျိုးရေးသမား မြင့်ဦးကို လက်တို့အချက်ပေး၍ ခြံသို့ပြေးထွက်ခဲ့ကြရာ လူကြီး၊ ကလေး၊ မိန်းမ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများကို အဝတ်ထုပ်၊ တောင်းစုတ်၊ ထမင်းအိုးစသဖြင့် ရရာဆွဲ၍ပြေးလာသည်ကို ကျွန်တော်ဓာတ်မီးရောင်အောက်၌ တွေ့ရတော့သည်။ ထိုအထဲမှ ရွာသား တစ်ယောက်က...

“ဆရာ၊ ဆရာ ကယ်ပါဦး၊ ရွာထဲဆင်ဝင်လာလို့ အားလုံးတော့ စုကွပ်ပဲ”

“ဟေ... ဆင်က နောက်ကနေပါလာသလား”

“ဆင်က အခုတော့ မပါသေးပါဘူး၊ ရွာထဲတော့ မွေနေလောက်ပြီ၊ ကံကောင်းတောကရွာထိပ်လင့်စင်ပေါ်က အစောင့်က ဆင်ကိုကြိုမြင်ပြီး ယံချောင်းခေါက်အချက်ပေးလို့ နိုင်သမျှလေးဆွဲပြေးလာကြရတာပဲ၊ ဗုလောက်ဆိုရွာတော့ ဘယ်လိုနေမလဲမသိဘူး”

အသက်ငါးဆယ်ခန့်ရှိ ခေါ်ယူတင်ခေါ်သည့် မိန်းမကြီးက ထမီ
မနိုင်း ပဝါမနိုင်း ဖိနပ်ဗလာဖြင့် အမောတကောပြောလေသည်။

ကျွန်တော် တွေးကြည့်မိသည်။ “ဒီလူအုပ် ဒီလိုဆက်ပြေးနေလို့
ကတော့ ရန်ကုန်-မန္တလေးကားလမ်းပေါ်သာရောက်သွားမည်။ ဘာမှထူး
မည်မဟုတ်။ ဒီတော့ ဒီလူအုပ်နဲ့နဲ့သားပေါင်းလိုက်ရင် အင်အားလည်း ပိုလာ
မည်။ သူတို့လည်း အနားရမည်” ဟု စဉ်းစားမိကာ...

“ကဲကဲ၊ ခင်ဗျားတို့နောက် ဆင်လိုက်လာသေးတာမဟုတ်တော့ ကျုပ်
ခြံထဲသာဝင်ခဲ့ပေတော့၊ ခဏတဖြုတ်နားပြီး အခြေအနေစောင့်ကြည့်ကြတာ
ပေါ့၊ သိပ်လဲကြောက်မနေကြပါနဲ့၊ ဒီည ဒီမှာ အိပ်ချင်ရင်လည်း ဖြစ်တယ်။
စိစဉ်ပေးပါမယ်”

ပြောပြောဆိုဆို ထွန်စက်နှင့်ကားဂိုဒေါင်နေရာများကို ရှင်းလင်းပေး
လိုက်ရသည်။ ရေ၊ မီးရသမျှ စိစဉ်ပေးရသည်။ နို့စို့ကလေးများကတော့
တစ်အိအိခိုင်းရင်း မိခင်များကို ကပ်နေသည်။ ကလေးကြီးများမှာမူ မျက်လုံး
အပြူးသားနှင့် အသံမထွက်ဝံ့ဘဲ လန့်ဖျပ်နေတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း
သူတို့အဖွဲ့ထဲမှ ယောက်ျားသားအချို့နှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စတိုင်ပင်နေဆဲ၊ ရွာသား
များကို နေရာစိစဉ်ပေးနေဆဲ၊ သူတို့ပြေးလာသောလမ်းဆီမှ လက်နှိပ်ဓာတ်မီး
ရောင်များ တွေ့ရသည်။ လူအုပ်စုတစ်စု၏ အော်သံခေါ်သံကိုလည်း ကြားရသည်။

“ဟေ့ တင်မောင်တို့ ယူတင်တို့အုပ်စု ပြန်လာကြတော့ဟေ့၊ အားလုံး
အေးဆေးသွားပြီ”

အော်သံ ခေါ်သံများ ကြားရသည်။

ကျွန်တော်တို့က ဓာတ်မီးဖြင့် အချက်ပြလှမ်းခေါ်ရာ အနားရောက်
တော့ ဦးကိုကိုနှင့် သဲဖြူရွာသားအုပ်စု ဖြစ်နေသည်။

“ဆရာရယ် မပြောချင်တော့ပါဘူး၊ ရွာထိပ်မန်ကျည်းပင်လင့်ခစန့်၊
ပေါ် ဆင်ကင်းစောင့်နေတဲ့ကောင်တွေလေ၊ အနောက်ဘက်လှည်းလမ်း၊
အတိုင်း ဆင်နှစ်ကောင်ရွာဆီကိုလာနေပြီလို့ အော်လည်းအော်၊ သံချောင်း၊
လည်းခေါက်လုပ်တော့တာပဲ။ ဒီတော့ တစ်ရွာလုံးဆူညံပွတ်ပြီး မသေချင်ရင်
ပြေးကြလို့အော်ပြီး ရရာပစ္စည်းလေးတွေဆွဲပြီး ပြေးလာကြတော့တာပါပဲ
ဆရာ”

သူက မောပန်းစွာ ပြောရှာသည်။

“အခု အခြေအနေက ဘယ်လိုဖြစ်သွားလို့လဲ ဦးကိုကို”

“ဘယ်က ဆင်ဟုတ်ရမှာလည်း ဆရာရယ်၊ စိုင်းတမော့ကြီး ရွာက
ကောက်ရိုးလှည်းနှစ်စီး သူတို့ရွာဘက်အပြန် ကျုပ်တို့ ရွာနားမလှမ်းမကမ်းက
ဖြတ်မောင်းသွားတာပါဗျာ။ နေဝင်ကာနီးဆိုတော့ လှည်းလမ်းဘေးက
ခြုံတန်းတွေ သစ်ပင်တွေနဲ့ကွယ်နေလို့ လှည်းအောက်ခြေကို မမြင်ရဘဲ
ကောက်ရိုးပုံလုံးလုံးကြီး နှစ်ခုရွေ့လာတာ မြင်ရတာကို ဆင်နှစ်ကောင်လာပြီ
ဆိုပြီး နင်းကန်သံချောင်းခေါက်၊ အော်လည်းအော်တာဗျ၊ တစ်ရွာလုံး ပြောင်း
ဆန်သွားတာ ကျုပ်တော့ သေတောင်သေချင်တာပဲ”

ပြောပြောဆိုဆို ပုဆိုးအောက်နားကို ဒူးအထက်အထိမလိုက်ပြီး
မြေကြီးပေါ် ဖင်ထိုင်ချလိုက်၏။ သူ့ခမျာမောနေရှာသည်။ အဖြစ်ကတော့
ရယ်ရခက် ငိုရခက်ပင်။

“ကဲကဲ မိုးလည်းချုပ်လှပြီ၊ မှောင်နဲ့မည်းမည်းကလေးတွေ လူအိုတွေနဲ့
ရွာပြန်မနေကြနဲ့တော့၊ အန္တရာယ်ပိုများတယ်၊ ဒီမှာပဲ နားကြပေတော့၊
မနက်မှ အေးအေးဆေးဆေးပြန်ကြပါ”

ကျွန်တော်က ပြောသဖြင့် ဦးကိုကိုတို့သုံးဦးသာ ပြန်ကြလေ၏။
ထိုညအဖို့ အိပ်တစ်ဝက် နိုးတစ်ဝက်ဖြင့် မိုးလင်းလေ၏။ မနက်ရောက်သော်
ဆင် သတင်းကို ထပ်ကြားရပြန်၏။ ဆင်ပိုင်ရှင်နှင့် ဆင်ဦးစီးတို့ ဆင်နောက်
လိုက်နေကြပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့များကလည်း လာရောက်စောင့်ရှောက်
ပေးနေကြောင်း ကြားရသည်။ ညကပြေးလာသည့် အုပ်စုလည်း သူတို့ရွာသို့
ပြန်ကြလေသည်။

ထိုသတင်းနှင့်တစ်ဆက်တည်း နံနက်ကိုးနာရီလောက်တွင် ကုလား
ရွာမှ လူပုံသေးသေးဖြူဖြူနှင့် ရှမ်းပိန်ဆိုသူ လူငယ်တစ်ယောက် ပြုတူးပြတ်
နှင့် ရောက်လာပြီး သတင်းဆိုးတစ်ခုကို ယူလာပြန်သည်။

“ဆရာတို့ရေ မနေ့ကရောက်လာတဲ့ ဆင်ဦးစီးက သေပြီဗျ၊ သူ့ကို
ဆင်တ နှာမောင်းနဲ့ ကိုင်ပေါက်၊ ခြေနဲ့တက်နင်းပြီး ပါးစပ်ထဲထည့် ပါးစပ်
တယ်ဆိုပဲ၊ ခေါသတော်တော်ကြီးတဲ့ ဆင်ပဲဗျာ”

သတင်းကတော့ အလွန် အလွန်ဆိုးသည့် သတင်းပင်၊ အသား

မစားသော ဆင်က ပါးစပ်ထဲထည့်ဝါးလောက်အောင်ဖြစ်ရသည်ကို ထိတ်လန့်မိသလို ဆင်ဦးစီးခမျာ ရောက်ရောက်ချင်းအသတ်ခံရသည်ကို သနားမိသကဲ့သို့ မစဉ်းစားတတ်အောင်လည်း ဖြစ်မိသည်။ ရှမ်းပိန်က ဆက်ပြောသည်သည်မှာ...

“ဒီလိုဗျာ၊ အခုသေတဲ့ ဆင်ဦးစီးက အရင်ပထမဆင်ဦးစီး မဟုတ်ဘူး။ တစ်နေ့ကမှ စစ်တောင်းမြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်းရွာက ခေါ်လာတဲ့ ဆင်ဦးစီးအသစ်တဲ့။ သူက ဒီဆင်အကြောင်းဘာမှ ရင်းရင်းနှီးနှီးမသိဘူးဆိုပဲ”

“ဒါဆို အရင် ဆင်ဦးစီးကရောကွ”

“ဟာ... ဆရာကလဲ။ အရင်ဆင်ဦးစီးက အလုပ်ထွက်သွားပြီ။ သူကလစာပိုလိုချင်လို့ ဆင်ကို ဖျက်ခဲ့တာတဲ့ဗျ။ ဆင်ကို မရိုင်းရိုင်းအောင် မကြမ်းကြမ်းအောင်၊ သူကလွဲရင် ဘယ်သူမှကိုင်လို့မရအောင် စရိုက်ဖျက်ခဲ့တာကလား။ နောက်ဆုံးဘယ်သူမှ ဒီဆင်ကို မနိုင်တော့မှ သူ့ကို ပြန်ခေါ်စေရမယ်။ အဲဒီတော့မှ လစာကြိုက်သလောက် တောင်းမယ်လေဗျာ။ အခု သူချိုးတဲ့ပုံ တန်းဖြစ်လာတာပဲ မဟုတ်လား”

ရှမ်းပိန်က ဆေးလိပ်ဖွာလိုက် ရေခွေးကြမ်းသောက်လိုက်နှင့် အားရပါးရ ပြောပြနေ၏။

မှန်ပါပေသည်။ နောက်သုံးရက်ခန့်အကြာတွင် ဆင်ဦးစီးဟောင်းကို တောင်းတောင်းပန်ပန်နှင့် ပြန်ခေါ်လာပြီး ဆင်ဖမ်းပွဲကြီးကို စတင်စီမံနေပြီ ဟု ကြားရလေ၏။ ကျွန်တော်တို့လည်း ထိုသတင်းကို စိတ်ဝင်စားစွာ နားစွင့်နေစဉ် နောက်တစ်ရက်စောစော၌ သဲဖြူမှ ဦးငယ်ဆိုသူရောက်လာပြီး...

“ဆရာ... ဆင်ဆိုးကိုတော့ လူအုပ်နဲ့ တောခြောက်ပြီး ဝိုင်းထားတယ်ကြားတယ်။ ကနေ့ နေ့လယ် ကုလားရွာအောက် ထင်းကွင်းနားမှာ ဖမ်းကြမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဆင်ဦးစီးဟောင်းပဲ လက်စွမ်းပြမလား။ ဆင်ကပဲ ပွဲကြမ်းလေမလားတော့ မသိဘူး။ ပွဲကတော့ ပွဲကောင်းပဲဆရာ”

ကျွန်တော်လည်း စွန့်စွန့်စားစားကြည့်ရမည့် အခွင့်အရေးထူး ဖြစ်သောကြောင့်...

“ဟာ... ဒါဆို ကျွန်တော်တို့လည်း ကြည့်ချင်တယ် အဆင်ပြေနိုင်မလား”

“ဟဲဟဲ၊ ဆရာ ကြည့်ရဲရင်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အန္တရာယ်တော့များတယ်နော်၊ အေးလေ၊ သိပ်သွားချင်ရင်လည်း ကျုပ်သားနှစ်ယောက်နဲ့ ထည့်ပေးလိုက်မယ်၊ ကဲ... သွားမယ်ဆိုခဲ့ပြင်ကြပေတော့”

ကြည့်ချင်ဇောဖြင့် မနက်စာထမင်းအမြန်စား၊ တောစီးဖိနပ်၊ ဦးထုပ်တို့ကိုလဲလှယ်ဝတ်ဆင်ပြီး တပည့်မြင့်ဦးနှင့်အတူ ဦးငယ်ခေါ်ရာသို့ လိုက်ခဲ့ကြ၏။ သဲဖြူရွာသို့ရောက်သော် ဦးငယ်၏သားချက်ကြီးနှင့် စိုးဝင်းတို့က ဦးဆောင်ကာ ကုလားရွာသို့ အမြန်ချီတက်ခဲ့ကြ၏။ ကုလားရွာသို့ ရောက်သော်နေ့လယ် နှစ်နာရီကျော်လေပြီ။

ရွာအလွန် တောစပ်ထင်းကွင်းဆိုသောနေရာတစ်ဝိုက်တွင် သစ်တောဝန်ထမ်းအချို့နှင့် မြို့မှလာသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦးကိုလည်း တွေ့ရ၏။ အနောက်ဘက်တောအုပ်ထဲမှ ဝါးလုံးခေါက်သံ၊ သံပုံးတီးသံ၊ လူအများအော်သံ၊ ခွေးဟောင်သံများကို ကြားနေရပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့ စိတ်လှုပ်ရှားနေမိသည်။ ရွာသားအချို့မှာ အနီးအနားသစ်ပင်ကြီးများအပေါ်၌ ငြိမ်သက်စွာ နေရာယူစောင့်ဆိုင်းနေသည်မှာ အိပ်တန်းတက်နေသော ငှက်များနှင့်ပင် တူတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ကြိုပင်ကြီးတစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်ကာ နေရာယူကြသည်။ စိတ်လှုပ်ရှားမှုနှင့်အတူ ဒီသစ်ပင်အမြင့်က ဆင်နှင့်လွတ်ပါမလားဟုလည်း တွေးပူမိသည်။ ခွဲကောင်းကောင်းနှင့်စောင့်နေရာ တစ်နာရီကျော်ကြာသည်ထိ ဆင်၏ အရိပ်အခြေကို မတွေ့ရသေးချေ။

ညနေ လေးနာရီထိုး ကျော်ကျော်လောက်တွင်မှ “အဲဒီဘက်ကိုလာပြီဟေ့ ထင်းကွင်းဘက်ကို၊ ထင်းကွင်းဘက်ကို” ဟု အော်သံများကြားရသည်။ တောခြောက်သံ၊ လက်ခေါက်မှုတ်သံ၊ သံပုံး သံခွက်တီးသံများကို ဆူညံစွာ ကြားနေရသည်။ ဆယ်မိနစ်ခန့်အကြာတွင် ဖုံလုံးကြီးများနှင့်အတူ အတော်ဝေးဝေးနေရာ၌ မည်းမည်းညိုညို၊ စွယ်စုံဆင်ကောင်ကြီးကို နှာမောင်းတစ်ရမ်းရမ်းလုပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဆင်ကြီးသည် ကျွန်တော်တို့စောင့်နေသည့်ဘက် ထင်းကွင်းဆိုသော ကွင်းပြင်ဘက်သို့ ဆင်းလာချေပြီ။ ပေကပ်ကပ်နှင့် ရပ်လိုက်၊ သွားလိုက်လုပ်နေရင်းက ကျွန်တော်တို့နှင့် ကိုက်သုံးရာခန့်ဝေးသော ညောင်ပင်ကြီးအနားရောက်ဝယ် တုံ့ကနဲရပ်သွားလေသည်။ ညောင်ပင်ကို ရစ်သီရစ်သီလုပ်နေသည်။ တောခြောက်သည့်အဖွဲ့ထဲမှ

အသံလည်း တိတ်သွားသည်။

သေသေချာချာကြည့်လိုက်တော့မှ ညောင်ပင်အောက်မှ ဘောင်းဘီတိုအကွက်နှင့် လူတစ်ယောက် လှံတစ်ချောင်းကိုင်လျက်တွေ့ရသည်။ ဒီလူတယ်လည်းသတ္တိကောင်းပါလားဟု ထင်မိသည်။ ဆင်က ညောင်ပင်အောက်ကလှံသမားကို ရန်စောင်နေခြင်းဖြစ်သည်။ လှံသမားကလည်း လှံကို စုံကိုပ်လျက် လှံစွပ်ထိုးမည့်ဟန်ဖြင့်ရှိနေသည်။ ဆင်ကလည်း တွေ့တွေ့ကြီးကြည့်နေသည်။ တစ်ခဏအတွင်း ထိုလူက ပါးစပ်က ရေရွတ်၍ ညောင်ပင်အောက်မှ ပြေးထွက်၍ လှံဖြင့် ထိုးမည်ပြုရာ ဆင်ကလည်းလူဆီသို့ပြေး၍ အစွယ်နှင့် ထိုးလေ၏။ သို့သော် ဆင်ကလူဆီမရောက်မီ လူက နောက်သို့ လေးငါးလှမ်း ခုန်ဆုတ်ပြီး ညောင်ပင်ခြေရင်းသို့ရောက်သွားသည်။ ဆင်ကလည်းဆက်မလိုက်တော့ဘဲ တုံ့ကနဲရပ်၍ ဝမ်းခေါင်းသံကြီးပေးနေ၏။ ညောင်ပင်အောက်သို့ကား မဝင်၊ ဘာကြောင့်ညောင်ပင်အောက်သို့ ဆက်မလိုက်သနည်းဆိုသည်ကို စဉ်းစား၍မရ။ ဤသို့ သုံးလေးကြိမ်မျှ ဆင်နှင့်လူရှေ့တိုးနောက်ဆုတ်လုပ်ရင်းက နောက်တစ်ကြိမ်တွင်မူ ဆင်သည်ဒေါသမထိန်းနိုင်တော့ဘဲ ညောင်ပင်အောက်အထိ ဇွတ်အတင်းလိုက်လေတော့၏။ လှံသမားလည်း ညောင်ပင်၏ နောက်သို့ လျှင်မြန်စွာ ပတ်ပြေးလေ၏။ ကျွန်တော်တို့မှာ အသက်ပင်မရှုနိုင်အားပေ။

ဆင်ကြီးသည် သူ၏လေးလံသော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဝေဝေခိုက်၍ ညောင်ပင်ကို ပတ်မည်အပြုတွင် မထင်မှတ်ဘဲ လူတစ်ဦးသည် ညောင်ပင်ထက်မှ လွှားကနဲကျင်လည်စွာ ခုန်ဆင်း၍ ဆင်၏လည်ကုပ်နားလောက်ကို ခွစီးပြီးဖြစ်သွားလေ၏။ ထိုသူ၏ လက်မှစားမြှောင်ကဲ့သို့သော ချွန်ထက်သည် လက်နက်ဖြင့် ဆင်၏နားရင်းသို့ ထိုးစိုက်ကာ ပါးစပ်မှလည်း ကြမ်းတမ်းစွာ အော်ဟစ်နေပါတော့သည်။ ထိုသူကား မူလဆရာ ပထမဆင်ဦးစီးဟောင်း၊ “ဆရာကြီး” ဆိုသူပေတည်း။ ပင်စည်ကွယ်မှ လှံသမားကလည်း ပြေးထွက်လာကာ ဆင်၏ခြေထောက်ပန်းကုန်းခေါ်အသားနုကို လှံဖြင့်ထိုးစိုက်ထားလေ၏။ ဆင်ကြီးမှာ ၎င်း၏ခေါင်းပေါ်ဝယ် ဆရာဟောင်းလည်းရောက်အသည်းခိုက်အောင်လည်းနာကျင်သဖြင့် စူးရှဆောအသံဖြင့် အော်ဟစ်နေရှာတော့သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကျန်သော ဆင်ဖမ်းသမားအဖွဲ့သား

များ ထွက်လာကြပြီး လှံဖြင့်ထောက်သူကထောက်၊ ထူးခတ်သူကခတ်၊ ကြိုးဖြင့်တုပ်သူက တုပ်ကြ၊ အော်ကြ ဟစ်ကြနှင့် ဆူညံလျက်ရှိတော့သည်။

ဆင်ဖမ်းပွဲကား အောင်မြင်စွာပြီးဆုံးသွားလေပြီ။ ကျွန်တော်တို့လည်း ယခုမှ ပင့်သက်ချကာ သစ်ပင်ပေါ်မှ ဆင်း၍ ပြန်ရန်ပြင်ရသည်။ ရွာသူရွာသားတို့ကား ပျော်ရွှင်စွာအော်ဟစ်ပြေးထွက်လာကာ ကောင်းချီးပေးကြ၍ ဆင်နှင့် မလှမ်းမကမ်းမှ ဝိုင်းအုံကြည့်ရှုနေကြတော့၏။ ကျွန်တော်တို့လည်း အသိမိတ်ဆွေအချို့ကို နှုတ်ဆက်ကာ ပြန်ခဲ့ကြသည်။

အိမ်ရောက်တော့ အတော်မှောင်နေပေပြီ။ ရေချိုးညစာစားပြီး အိပ်ရာကိုယ်စီဝင်ကြသော်လည်း အိပ်မပျော်ကြချေ။ ဆင်ဖမ်းပွဲကိုသာ ပြန်လည်မြင်ယောင်စဉ်းစားနေကြသည်။ စကားလည်း မပြောဖြစ်။ အတော်ကြာမှ တပည့်မြင့်ဦးက သူ့အိပ်ရာထဲမှ လှမ်းပြောသည်။

“ဆရာ...။ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်တော့မှ ဆင်ဦးစီးက တော်တော်မိုက်ကန်းတဲ့လူမှန်းသိလာရတယ်။ သူလုပ်ပုံက သိပ်ကို တရားမဲ့တာပဲနော်ဆရာ။ သူ လခတိုးတောင်းတာရဖို့ ဒီဆင်ကို သူကလွဲရင် ဘယ်သူမှ မထိန်းနိုင်ဘူးဆိုတာပြဖို့ ရက်ရက်စက်စက် ကြံစည်သွားတာပဲ။ ဆင်ကို စိတ်ရိုင်းဝင်အောင် တမင်ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့တာပဲ ဆရာရဲ့။ သူဖျက်ဆီးခဲ့တဲ့ ဆင်ကြီးကို နောက်ဆင်ဦးစီးကလည်း မထိန်းနိုင်တော့ လူတွေလည်းသေ၊ ရွာတွေလည်း ပျက်၊ စိုက်ခင်းတွေလည်း ပျက်...။ အတော်ကို ဆိုးတဲ့ ဆင်ဦးစီးပဲ ဆရာရယ်။ သူ့ရဲ့ မိုက်မဲမှုကြောင့် အားလုံးဒုက္ခရောက်ရတာပဲ”

မြင့်ဦး၏ စကားက အကြောင်းရင်းကို လှစ်ဟပြလိုက်သလိုပင်။

“အေးကွ...။ တကယ်တော့ မောဟနဲ့အတ္တကြီးမားမှုကြောင့်ပဲ ပေါ့ကွာ။ ဒါကို ဒွိတတွေ သင်ခန်းစာယူကြရမှာပဲ မြင့်ဦးရေ”

မြင့်ဦးတစ်ယောက် ဘာတွေစဉ်းစားနေသည် မသိ။ တုံ့ပြန်စကား မကြားရ။ ကျွန်တော်လည်း စိတ်ပန်းလူနွမ်းဖြစ်နေသော်လည်း ဆောင်းညအေးအေးတွင် အတွေးတွေတသိတတန်းကြီးဖြင့် အိပ်မပျော်နိုင်ဘဲ တလူးလူးတလိမ့်လိမ့် ဖြစ်နေရပါတော့သည်။

* * * *

ကိုချို

ရန်ကုန်မြို့မှာ သုံးရက်တာ

အသက်ရှင်တုန်း ရှင်ခိုက်မှာ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေနဲ့ ဘာဝနာပွားများခြင်းကိုပြုပါဟု ကျွန်မတို့ရွာက ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးက အမြဲ ဩဝါဒပေးပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဩဝါဒကို ကျေးလက်တောရွာရှိ ဗုဒ္ဓ ရွာသားတွေက အတတ်နိုင်ဆုံး လိုက်နာကြပါတယ်။

အဲဒီအထဲမှာ ကျွန်မ “မိပန်းခင်း” တို့ မိသားစုတွေလည်း ပါဝင်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဘိုးဘွားတွေကအစ အိပ်ယာဝင် ပုံပြင်တွေ၊ ဇာတ်နိပါတ်တွေကိုသားစဉ်မြေးဆက် ခုတိုင် လက်ဆင့်ကမ်း ပြောပြပေးတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်မတို့ ဆွေတစ်စု မျိုးတစ်စုမှာ တောမှာမွေးပြီး တောမှာကြီးခဲ့ပေမဲ့ အရိုင်းအစိုင်းတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။

ကျွန်မရဲ့ ဖေဖေက ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသားလူထွက်ပါ။ အဲဒါကြောင့် ဖေဖေက ကျွန်မကို ငယ်စဉ်ကတည်းက လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင်၊ နိုးရာပုံစံဝတ်စားပြင်ဆင်တတ်အောင်၊ အကုသိုလ်နည်းပါးပြီးတော့ သမာဏဇီဝမျှတတအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖို့ ဆုံးမထားပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ မိခင်က ခေတ်ပညာတတ်ဖို့ စည်းကမ်းရှိရှိနေတတ်၊ စားတတ်အောင် သွန်သင်ပေးပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်မဟာ ကြီးသူတို့

ရိုသေ၊ ရွယ်တူကို လေးစား၊ ငယ်သူကို သနားတတ်ရုံမက အပင်တွေနှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးစုံကို ချစ်ခင်တတ်သူ တစ်ယောက်ပါ။

လောကဓံကပေးတဲ့ သင်ခန်းစာအခါးတွေကို သင်ခန်းစာယူပြီး “အပါယ်ငရဲ” ကို ကျစေမယ့် ဘယ်လိုအမှားမျိုးကိုမှ မကျူးလွန်ဝံ့သူ ဖြစ်သွားပါတယ်။ သီလကို ဆောက်တည်နိုင်သလောက်ကို စောင့်ထိန်းခဲ့သူပေါ့။

ကျွန်မက ယူတတ်ရင် ကုသိုလ်လို့သိထားတာမို့ အပန်းမကြီးလှတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို နေ့စဉ်ယူပါတယ်။ အဲဒါကတော့ အိမ်ရှင်မပီပီ ထမင်း ပိုပြီးချက်ကာ ငှက်ပေါင်းစုံကို ကျွေးပါတယ်။ ငှက်ကလေးတွေကို ကင်ပွန်းချဉ် ပင်နှင့်ဇီဝါပင်ကြားမှာ ဗန်းအဟောင်းနှင့်နေစဉ် ထမင်းထည့်ကျွေးပါတယ်။ ရေခွက်နဲ့ရေထည့်တိုက်ပါတယ်။

ဆန်ပြာပြီးလို့ရှိရင် ဆန်ကွဲတွေကို မြေပြင်မှာပြာချကာ ပုရွက်ဆိတ်လေးတွေနဲ့ တွားသွားသတ္တဝါလေးတွေကို ဒါနပြုပါတယ်။ ကြုံလျှင်ဖေဖေနဲ့ မေမေကလည်း လုပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျေးငှက်တွေက ကျွန်မကို မြင်ရင် အစာကျွေးသူလို့ သိနေကြပါပြီ။ အဲဒီပုံစံနဲ့ ကျွန်မတို့ မိသားစု၊ ဆွေမျိုးတွေဟာ အေးငြိမ်းချမ်းမြေ့နေကြပါတယ်။

* * * *

အခန်း (၂)

“ဘွားဘွားအသက်တွေလည်း ကြီးလှပြီ မိပန်းခင်း။ မသေခင် ရွှေတိဂုံဘုရားကို ဖူးသွားချင်တယ်။ ညည်းအဖေကို ပြောစမ်းအေ”

အဲဒီလိုနဲ့ ဘွားဘွားနဲ့ကျွန်မတို့ မိသားစုသုံးယောက် ရန်ကုန်မြို့ကို ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဖေဖေရဲ့တူဖြစ်သူ မိသားစုအိမ်မှာ တည်းခိုရင်းပေါ့။ တကယ်တော့ ကျွန်မ မိပန်းခင်းဟာ လူတကာပျော်ရွှင်ကြည်မွေ့ပါတယ် ဆိုတဲ့ ဒီမဟာရန်ကုန်မြို့တော်ကြီးမှာ အများကြီး စိတ်ညစ်ညူးသူ ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။

ဘာပြုလို့လည်းဆိုတော့ လေထုမသန့်ရှင်းတာကြောင့်မို့ ရန်ကုန် လေကိုရှူ၍ရတာ အသက်ရှူမဝဖြစ်လာတဲ့ပြဿနာကြောင့်ပါ။ ရှင်လူတွေ၊ ကားတွေကများ၊ သစ်ပင်ပန်းမာလ်နဲ့ သစ်ပင်ကြီးတွေလည်းတာ

ကြောင့်ပါ။ ရေကိုတောင် ပိုက်ဆံပေးပြီး ဝယ်သောက်ရတဲ့ ဒီရန်ကုန်မြို့တော်ကို “တောကျတယ်” ပဲပြောပြော မပျော်ပိုက်တာတော့ အမှန်ပါပဲရှင်။

ဒါပေမယ့်ပေါ့ ရောမကိုရောက်ရင် ရောမလိုကျင့်တတ်တဲ့ ကျွန်မရဲ့ ဝိဇ္ဇာကြောင့် သိပ်ပြဿနာမရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော်အတွားကတော့ အောင့်အီးသည်းခံနိုင်ပုံမရတော့ဘူးထင်ပါရဲ့။ ပေါ်တင်ကြီးပြောတယ်လေ။

“အမယ်လေးအေး။ အသက်ရှုရတာ မဝလိုက်တာ မိပန်းခင်းရယ်။ အတွားတော့ ရောဂါဟောင်း ပြန်ထလာပြီနဲ့တူပါတယ်။ မိခင်ဆင့်တို့ ချက်ကျွေးတဲ့ဟင်းတွေက ဆီတွေအိုင်နေလို့ လည်ချောင်း “ရှ” တယ်ကွယ်။ အချို့အရသာလဲ မရှိဘူး။ ပေါ့ရွတ်ရွတ်နဲ့အေး၊ မြေး ဝင်ပြီး ချက်ကျွေးစမ်းပါ။ နန္ဒင်းမှုန့်များများလေးနဲ့...”

ဝိုး။ ခက်တဲ့အတွား။ သူများအိမ်မှာ ဧည့်သည်လုပ်ပါတယ်ဆိုမှ။ သူများ မီးဖိုချောင်ထဲ ဝင်ချက်ရင် ဟိုကပြိုင်တော့မပေါ့။ သုံးလေးရက်တော့ မိပန်းခင်းတို့လည်း သည်းခံနေရတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့လည်း သူငယ်ပြန်စပြုနေပြီ ဖြစ်တဲ့အတွားလည်း စိတ်ချမ်းသာသွားအောင် အိမ်ရှင်လည်း စေတနာမပျက်ရအောင် ကျွန်မဖြေရှင်းလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ပေါ့နေတဲ့ အသားဟင်းကို ဆားခိုးထည့်၊ မချိုတဲ့ဟင်းကို “ခနော” ကြက်သားမှုန့်လေး ခတ်ပေးလိုက်တာပါ။ ကဲ... ကိစ္စက ပြီးရောဆိုပါစို့။

“အမယ်လေးအေး။ မိမြညွန့်တို့ သန်ပါသေးတယ်အေး။ ဘာပြုလို့ ဓာတ်လှေကားနဲ့တက်ကြတာတုန်း။ ဘွားကြောက်တယ် မြေးရယ်နော်။ မိခင်ဆင့်တို့မသိအောင်... လှေကားနဲ့တက်ကြမယ်။ ရှစ်ထပ်လောက်တော့ အပျော့ပေါ့အေး”

အတွားတို့ ပျိုရွယ်စဉ်က ဓာတ်လှေကား မရှိဘူးတဲ့။ အခု အရွယ်ကျမှ ဓာတ်လှေကားစီးရတော့ အတွားရင်တုန်ရှာတော့မပေါ့။ တောင့်ထားဘွားရေ။ သန်ဘက်ခါဆိုရင် ရွာကို ပြန်ရတော့မှာပဲ။ ဒါပေမဲ့လည်း ဇွတ်တရွတ်နိုင်တဲ့ တယူသန်စိတ်ကြီးတဲ့ ဘွားညွန့်ဟာ အိမ်ရှင်တွေအလစ်မှာပဲ လှေကားနဲ့ရှစ်လွှာကို တားမနိုင်ဆီးမရ တက်ကြည့်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ...။

“ဟောဟဲ။ ဟောဟဲ။ ဇရာထောင်းပြီ မိခင်းရေ။ မောလိုက်တာအေး။

ဓာတ်လှေကားပဲ စီးကြပါစို့”

“ဟာ... ခုမှ ဘယ်ရတော့မှာလဲ ဘွားရဲ့။ ဒီမှာ ခင်းနဲ့ဘွားပဲရှိတာ။ ပြီးတော့ ခင်းဓာတ်လှေကား မမောင်းတတ်ဘူး။ ခလုပ်တွေကို နှိပ်မှ ဓာတ်လှေကားက အပေါ်တက်တာ”

“ညည်း... ခေတ်လူငယ်ပဲ။ ဖြစ်အောင်နှိပ်ပေါ့အေး...”

“ကဲပါဘွားရယ်။ ငါးထပ်ပဲရှိတော့တာပါ။ မပူနဲ့နော်။ ခင်... သန်ပါတယ်။ ဘွားကို ကုန်းပိုးပြီး တက်မယ်နော်”

အဲဒီလိုနဲ့ ဓာတ်လှေကားခလုတ် မနှိပ်တတ်တဲ့ကျွန်မဟာ မပိန်လှတဲ့ ဘွားကို ကုန်းပိုးပြီးတက်ရပါတော့တယ်။ ရှစ်လွှာလည်း ရောက်ရော၊ လျှာလည်း အလျားသားထွက်လှပြီပေါ့ရှင်။ အမယ်လေး... ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သန်လှ၊ နုပျိုလှပြီထင်ထားတာ။ ဝိုး... ကျွန်မ မသန်ပါလား။ ဟရဲ့။

* * * *

အခန်း (၃)

“ခင်းလဲ... သဘောတူတယ်... ဖေကြီး...”

ဖေဖေရဲ့တူတော်မောင်ဟာ တောသူတောင်သားတွေမို့ စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်မှာစိုးပြီး ကားငှားလည်းသူပဲငှားတယ်။ ဓာတ်လှေကားမောင်းလည်း သူပဲမောင်းတယ်လေ။ ဒါကြောင့်မို့ ဖေဖေက ဒီပညာကို လိုရမယ်ရတတ်ထားချင်တယ် ထင်ပါရဲ့။

ခက်တာက ဦးငယ်က လုပ်ကြည့်ခွင့်မပေးပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်မတို့မိသားစုသုံးယောက် ကြိတ်တိုင်ပင်နေကြတာပေါ့။ ဓာတ်လှေကား ခိုးမောင်းကြည့်ဖို့ကိစ္စပေါ့။ မနက်ကိုးနာရီထိ ဦးငယ်တို့မိသားစုက အိပ်ရာမထဘဲ အိပ်လေ့ရှိပါတယ်။ ကျွန်မတို့ တောသားတွေက စောစောအိပ်၊ နံနက် ငါးနာရီလောက်ထ၊တတ်တဲ့သူတွေပေါ့။ ဒီတော့ “ကီး” မကိုက်ပါဘူး။

မိုးမလင်းခင်နီး၊ နီးရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ ထမင်းကြမ်းကဆာ။ သူတို့ကနေတိုင်းမနီးသေးတော့ဒုက္ခ။ ပေတေကြိတ်မှိတ် လဲလျောင်းနေရကော့ အခန်းကျဉ်းကလေးထဲမှာ ညောင်းပေါ့နော်။

“ခြောက်နာရီ မထိုးသေးဘူး။ ဖေကြီး...”

အိပ်နေတဲ့ဘွားကို မနိုးသေးဘူး။ သုံးယောက်သား ချိတ်ထားတဲ့ အခန်းသော့နဲ့ဖွင့်ပြီး အပြင်ထွက်လာကြပါတယ်။ တစ်ခုခုလည်း ဝယ်စားချင်တယ်ပေါ့။ သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး။ ဓာတ်လှေကားကို တွေ့ပါပြီ။

အဲဒါနဲ့ လူတစ်ဦးထွက်လာတာကြည့်လို့ မြန်မြန်ဝင်လိုက်ပါတယ်။ ဖေကြီးက... ခလုန်နီလေးကို နှိပ်လိုက်ပါတယ်။ ဓာတ်လှေခါးက အောက်ကို 'ငြိမ့်' ခနဲ ဆင်းပါတယ်။ ဖေကြီးရဲ့ လုပ်ရပ်ကို စိတ်ချယုံကြည်ရင်းပေါ့။

“ဟော... ရပ်ပြီ။ တံခါးပွင့်ပြီ... ထွက်...”

ကျွန်မတို့ ဓာတ်လှေခါးထဲက ထွက်လိုက်ကြပါတယ်။ အောင်မြင်တဲ့ ပီတိတွေနဲ့ တပြုံးပြုံးပေါ့။ အားလုံးသဘောကျနေကြတယ်။ ကျွန်မက နီးစပ်ရာ ဝရန်တာကနေ အမှတ်မထင် ကြည့်လိုက်မိပါတယ်။ ဘုရားရေ...။

မနေ့တုန်းဆီက မြင်ကွင်းအစား တဖက်ရှုခင်းက တိုက်နံရံကြီးသာ တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ ငဲ့ကြည့်မိတော့ ဗုဒ္ဓေါ့။ မြေညီထပ်မှမဟုတ်ဘဲနဲ့ အောက်မှာ လူတွေ၊ ကားတွေက သေးသေးလေးလေးတွေ...။

“သွားပြီ... ဖေကြီးရေ။ မြေညီထပ်ကို မရောက်သေးဘူး ဖေကြီး။ လာကြည့်ပါဦး။ ဒါ... အလယ်... ထပ် ထင်တယ်။ ဒုက္ခပါပဲ”

“ဟိုက်။ ဟုတ်သဟ... ”

ကျွန်မတို့ ကြံရာမရဘဲ ပြူးတူးပြဲတဲ ဖြစ်ကုန်ကြပါတယ်။ ဟိုလျှောက် ဒီလျှောက်နဲ့ မိုးမလင်းခင် ချွေးတွေပျံ့နေကြပါပြီကော။ တော်တော်ကြီးကြမှ မျက်နှာချင်းဆိုင်အခန်းထဲက လူငယ်ချောချောလေးတစ်ယောက် အလုပ်သွားဝတ်စုံနဲ့ ထွက်လာပါတယ်။

သူက ဓာတ်လှေကားအပြင်ခလုန်ကိုနှိပ်။ တံခါးပွင့်။ အထဲဝင်။ ဘာပြောကောင်းမလဲ။ ကျွန်မတို့ အားရဝမ်းသာ ပြေးဝင်စီးလိုက်ခဲ့ပါတော့တယ်။

မေမေက မရှက်နိုင်တော့ဘဲ လူငယ်ကလေးကို ဓာတ်လှေခါးပဟု သုတတွေကို မေးလိုက်ပါတယ်။ စိတ်ရှည်၊ သဘောကောင်းပုံရတဲ့ လူချောလေးကလည်း ရှင်းပြပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ မိသားစုကို အသေးစိတ် ရှင်းပြ၊ သင်ပြပေးပါတယ်။ ဓာတ်လှေကားနဲ့အဆင်းအတက် (၆) ကြိမ် လောက်သင်ပေးတော့ အိုး... ကျွန်မတို့ တက်သွားပါပြီ။ ကျေးဇူးတင်

လိုက်တာ။ မောင်မင်းကြီးသား ဘုန်းကြီးလို့ အသက်ရှည်ပါစေ။

ကျွန်မတို့ တစ်ခုသတိထားမိသွားတာက... ဓာတ်လှေခါးဟာ ခါးလယ်အထပ်မှာလည်း ရပ်တန့်သွားတတ်တယ်ဆိုတာနဲ့ ပိတ်နေတဲ့တံခါးကို အပြင်ဖက်က ခလုန်ကိုနှိပ်ပြီး အပြင်ကနေ ဝင်နိုင်တဲ့ပညာတွေပေါ့။ ဩ... ရန်ကုန်။ ရန်ကုန်။ ယုန်တစ်ကောင်ကို ကန်ထုတ်ပစ်လိုက်နိုင်တာထက် ခက်တဲ့ပညာတွေ ရှိနေလို့ ရန်ကုန်လို့ခေါ်ခဲ့လေရောသလား။

ကျွန်မတို့ထွက်တော့ ရန်ကုန်မြို့မှာ ဘာမဆို အခက်အခဲနဲ့ အထူးအဆန်း၊ အံ့ဩစရာတွေချည်း ဖြစ်နေပါတော့တယ်။ ဖူးနေတဲ့ဘုရားတွေ မစုံသေးလို့သာ မပြန်ဖြစ်ကြသေးတာပါ။ ဩ... ရန်ကုန်။ ရန်ကုန်။

* * * *

အခန်း (၄)

“ဘွားဘွားမနိုးခင်၊ ဓာတ်လှေကား အစီးကျင့်ရအောင်”

ကျွန်မကြောင့်ပဲ မိဘနှစ်ပါးဟာ ဓာတ်လှေကားစီးကျင့်ဖို့ လျှို့ဝှက်ပြီး ထွက်လာနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ ကျွန်မတို့ မညံ့တော့ပါဘူး။ အောက်ဆုံးရောက်နေတဲ့ ဓာတ်လှေကားကို ရှစ်လွှာဆီတက်ခိုင်းတတ်နေပါပြီ။ ပြီးတာနဲ့ တစ်မိသားစုလုံးဝင်ပြီး မြေညီထပ်ကို ဆင်းလာပါတယ်။

အဲဒီမှာပဲ ဓာတ်လှေကား မီးအလင်းရောင်အောက်မှာ မထင်မှတ်တဲ့ အရာတစ်ခုကို မေမေက စပြီး တွေ့လိုက်တာပါ။ ကျွန်မတို့ချည်းပဲရှိနေချိန်လေ။ အဲဒါကတော့ “လက်မဖျား” အရွယ်လောက်သေးငယ်တဲ့ ဖားပေါက်စလေးတစ်ကောင်ပဲ ဖြစ်နေပါတယ်။

“တောမှာပဲ ဖားရှိတယ် ထင်ထားတာ။ မြို့မှာလဲ ဖားပေါက်စတွေ ရှိနေတာပဲနော်... မေကြီး”

“သူ ဘယ်လိုလုပ် ပါလားလဲ... မသိဘူး”

ကျွန်မတို့မိသားစုသို့ သနားဂရုဏာသက်ပြီး ငဲ့ကြည့်နေမိကြပါတယ်။

ကျွန်မတို့ မနက်စောစောဒီနေ့ထွက်လာမိလို့ပေါ့။ နို့မို့... တစ်ခြားလူတွေအများကြီးနဲ့သာ ဝင်လာရင် ဒီဖားပေါက်စလေးကို တက်နင်းမိတာနဲ့ “ပီချပ်ပြား” သွားနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါကို ကြိုမြင်ယောင်မိတဲ့ ကျွန်မတို့ မိသားစု

က သူ့ကို “စုတ်” သတ်မိသွားပါတယ်။

“မင်းကို... မေမေကယ်မယ် အမောင်... ဖားသူငယ်ရေ၊ နေမြင့် တာနဲ့မင်းကို လူတွေက တက်နင်းမိကြတော့မှာ၊ ကဲ... လာခဲ့... သားလေး ရေ။”

မေမေက ကျွန်မတို့ကို မြင်ပြီးတော့ ပြောင်ချောနေတဲ့ ဓာတ်လှေကား နံရံကိုခုန်ခုန်ပြီးတက်နေရှာတဲ့ ဖားလေးကို ဖွဖွသာသာ လက်နဲ့အုပ်ပြီးဖမ်းယူ လိုက်ပါတယ်။ တအားဖိဆုပ်လိုက်ရင် သေသွားမှာစိုးလို့ပါ။ ဒီပညာကို အတွေ့အကြုံအရ ဖေဖေနဲ့မေမေက ကျွမ်းပါတယ်။

ဖားလေးကိုမိတာနဲ့... ကျွန်မတို့ ဓာတ်လှေကားထဲကထွက်။ ပြီးတော့ လမ်းဘေးဝဲယာကိုလိုက်ကြည့်ကြပါတယ်။ မိုးရာသီမို့လို့ ရေမြောင်း တွေရှိတယ်လေ။ ဒါကို ဖေကြီးက သတိထားမိခဲ့ပုံပါပဲ။ အဲဒီနေရာကို ရောက် တာနဲ့...

“ကဲ... သားရေ၊ ဘေးကင်း။ ရန်ရှင်းပါစေ။ မင်းလိုရာ အရပ်ကို သွားပေတော့ကွယ်။ နောက်တစ်ခါ ဓာတ်လှေကားထဲ မဝင်မိစေနဲ့တော့နော်”

ဖားလေးက ရေမြောင်းထဲမှာ ဝမ်းသာအားရ ကူးခတ်ဆင်းပြေ သွားပါတယ်။ စောစောတုန်းကတော့ မေမေလက်ထဲမှာ သူလေး ပင်ပန်း စိုးရိမ်နေခဲ့ပုံပါပဲ။ ခုတော့ ရေနဲ့အတွေ့မှာ သူလေးစိတ်ချလက်ချ ပျော်ရွှင် သွားပြီထင်။

ကျွန်မတို့မိသားစုလည်း အဆာပြေတစ်ခုခု ဝယ်စားပြီးတော့ ဘွား အတွက်ပါဆယ်နဲ့ထုတ်ယူခဲ့တယ်။ ပြီး မင်သေသေနဲ့တိုက်ခန်းထဲ ဝင်လာခဲ့နိုင် ကြပါတယ်။ အထဲရောက်တော့ နီးနေတဲ့ဘွားကို အဆာပြေခိုးကျွေးကြရတာ ပေါ့။ ဘွားကလည်း တိတ်တိတ်လေး စားရှာပါတယ်။

မနက်ဖြန် မနက်စောစော ရွာကိုပြန်ကြရတော့မှာမို့ ကျွန်မတို့ ပေါ့ပါးလန်းဆန်းနေကြပါတယ်။ ပြီးတော့ ဖားကလေးရဲ့အသက်ကို ကယ်တင် ခွင့်ရလိုက်တာကို... ပြန်တွေးနေမိကြပါတယ်။ အဲဒီ ပီတိက သကာခဲလေး ထက် အဆပေါင်းများစွာ ချိုနေပါတယ်ရှင်။ ။

* * * *

စိမ်းရွက်လွှာ

ရွှေစူးအာဏ်

ကောင်းထွဋ်ပဲဦး (ခ)အဖြူ

ရွှေပွားတက်

အခန်း (၁)

ပထမအချစ်

ဦးမြင့်မောင်သည် အထက်တန်းပြဆရာအဖြစ် ရာထူးတိုးကာ ဒေးဒရဲ အ. ထ. က သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ရသည်။ သူ၏ မိဘနှစ်ပါးစလုံး မရှိခင်ကတည်း ထိန်းကျောင်းစောင့်ရှောက်လာသည့် မိခင်၏ အစ်မကြီးက စိတ်မချနိုင်ဘဲ သူခင်ပွန်း၏ မိတ်ဆွေ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထောက်ထံ စာရေး မိတ်ဆက်ပေးလိုက်သည်။ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီး လစာအနည်းငယ်အကြာတွင် ထိုဝန်ထောက်ကြီး၏ အသိဖြစ်သူ ဆေးရုံဝန်ထမ်းမိသားစုနှင့် ရင်းနှီးခဲ့သည်။ ဆေးရုံဝန်ထမ်းဇနီးမောင်နှံတွင် ယဉ်ယဉ်နှင့်ကြွယ်ကြွယ်ဟုခေါ်သည့် သမီး နှစ်ယောက်ရှိသည်။

အသက် (၂၈) နှစ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်သော ဦးမောင်မြင့်ထက် ယဉ်ယဉ်က (၅) နှစ်ငယ်သည်။ သူသည် နာမည်နှင့်လိုက်အောင် ယဉ်ကျေးလှပ သော်လည်း စိတ်ဓာတ်မာကျောပုံရသည်။ အပေါင်းအသင်းလည်း များများ

မထားဘဲ အနေတည်သည်။ ဝိဇ္ဇာနောက်ဆုံးနှစ်ကျောင်းသူမို့လားမသိ၊ ကုန်ကြွေးလှသည်။

အငယ်မ ကြွယ်ကြွယ်က ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ဆယ်တန်းကျောင်းသူကလေးဖြစ်သည်။ သွက်လက်ချက်ချာသဖြင့် ခင်မင်သူပေါသည်။ ကလေးဟန် မပျောက်တပျောက်ပုံစံလေးကြောင့် ပို၍ ချစ်စရာကောင်းသည်။ သူက အရပ်လည်းမြင့်သည်။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ကလည်း အစ်မ ယဉ်ယဉ်ထက်ထွားသည်။ ပို၍လည်းလှသည်။ စကားပြောလျှင် အစဉ်ပြုံးနေတတ်သဖြင့် ကျောင်းမှာ ကျောင်းသားတွေ မျက်စိတွေ့သည်ကို ခံရသူဖြစ်သည်။

ဦးမြင့်မောင်သည် အဘကံဆိုသူ ရပ်မိရပ်ဖ စပါးပွဲစားတစ်ဦး၏ အိမ်တွင်နေသည်။ အဘကံက မိသားစုမရှိသောကြောင့် သူနေရတာ လွတ်လပ်သည်။ ဦးမြင့်မောင်က ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ယဉ်ယဉ်တို့ အိမ်သို့ အလည်သွားလေ့ရှိသည်။ ထိုအခါ ယဉ်ယဉ်နှင့်ကြွယ်ကြွယ်တို့က ဧည့်ဝတ်ဖြုတ်တတ်ကြသည်။

“ကို ဖျင်းလို့လာလည်တာပါ။ ဒီပြင်လည်း မလည်တတ်လို့ပါယဉ်”

“ဪ... ဪ... ရပါတယ်ရှင်၊ လာလည်တဲ့ ဧည့်သည်ကို အိမ်ရှင်က ဧည့်ခံရမယ့်ဝတ္ထရားရှိပါတယ်”

“ဝတ္ထရားအရတော့ ဧည့်မခံပါနဲ့ ယဉ်ယဉ်ရယ်၊ ကိုကို ဧည့်သည်လို့ သဘောမထားပါနဲ့လား။ ကိုတို့က မိတ်ရင်းဆွေရင်းဖြစ်နေကြပြီပဲဟာ”

ယဉ်ယဉ်က တွေ့သွားသည်။ မျက်နှာလည်း တည်သွားသည်။

“စိတ်တော့ မရှိပါနဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ယဉ်ယဉ်မှာက အချိန်ပိုမရှိလို့ ပြီးတော့ တစ်ခါယောကျ်ားတစ်ယောက်ကိုလည်း သိပ်ဧည့်မခံတတ်ဘူး”

“ရပါတယ် ယဉ်ယဉ်။ ဧည့်မခံချင်လည်း ရပါတယ်။ ယဉ်ယဉ် မဖြစ်မနေ ဧည့်ခံရမယ့်သူရှိရင်သာ အချိန်ပေးဧည့်ခံလိုက်ပါ”

“အကျမကောက်ပါနဲ့၊ ယဉ်ယဉ်မှာ ရှင်ထက်ထူးပြီး ဧည့်ခံရမယ့်သူလည်း မရှိပါဘူး”

ယဉ်ယဉ်က တိုတိုပြတ်ပြတ်ပင် ဖြေသည်။

“ဒါနဲ့ ယဉ်ယဉ်ဘွဲ့ရပြီးရင် အလုပ်ဝင်မှာလား၊ မဟာဆက်တက်မှာလား”

“အရည်အချင်းမီရင်တော့ ဆက်တက်မယ် စိတ်ကူးထားတယ်”

“ကို ရန်ကုန်ရောက်လို့ကြုံရင် ယဉ်ယဉ်ဆီ လာတွေ့နိုင်မလားဟင်” သူ့အမေးကို ယဉ်ယဉ်က ချက်ချင်းပင် တုံ့ပြန်၏။

“ရိုးရိုးသားသားဆိုရင် အချိန်မရွေးလာ၊ မရိုးမသားနဲ့ဆိုရင် မလာပါနဲ့လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ စိတ်မရှိပါနဲ့နော်”

ယဉ်ယဉ်စကားက ပြတ်သားလှ၏။

ဦးမြင့်မောင်သည် ရွှေစကားကို မည်သို့ဆက်ရမည်မှန်းမသိတော့ဘဲ ငြိမ်နေမိတော့သည်။

ယဉ်ယဉ်တက္ကသိုလ်ပြန်သွားပြီး မကြာမီကျောင်းကိစ္စဖြင့် သူရန်ကုန်သို့ သွားရသည်။ ရောက်ပြီး နောက်တစ်ရက်မှာပင် ယဉ်ယဉ်နေသည့် အဆောင်သို့ သွားဖြစ်ခဲ့သည်။

“ယဉ်ယဉ် နေကောင်းတယ်နော်၊ တွေ့ချင်လွန်းလို့လာခဲ့တာပါ။ ယဉ်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တိုင်ပင်စရာလည်း ရှိလို့ပါ။ ပြောရမလား”

“ပြောလေ... ကောင်းတာဆို တိုင်ပင်နိုင်ပါတယ်။ မကောင်းတာဆိုရင်တော့... သဘောပေါက်”

“ယဉ် ခုလို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောတာကို သဘောကျပါတယ်။ တကယ်တော့ တိုင်ပင်တဲ့စကားတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ မေးချင်တာလေးရှိလို့ပါ ယဉ်ယဉ်”

“ရပါတယ်၊ မေးပါရှင်”

“ဒီလိုပါ၊ ယဉ်ယဉ်ကျောင်းပြီးသွားရင် လက်ထပ်ရမယ့်သူများ ရှိနေပြီလားလို့ သိချင်တာပါ။ ခုလို တိုက်ရိုက်ကြီး မေးရတာကို စိတ်မရှိပါနဲ့နော်”

ရင်တထိတ်ထိတ်ဖြင့် ယဉ်ယဉ်အဖြေကို သူငဲ့လင့်သည်။

“ဦးမြင့်မောင်က တယ်လာပါလား။ ယဉ်မှာ ချစ်သူရှိလား၊ မရှိလား သိချင်တာနဲ့ သွယ်ဝိုက်မေးလိုက်တာပေါ့လေ၊ ဒါပေမဲ့ ယဉ်က တည့်တည့်ပဲ ဖြေပါမယ်။ ယောကျ်ားတွေကို ယဉ်မယ့်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကြောက်လည်း ကြောက်တယ်။ စိတ်လည်း မဝင်စားဘူး”

ယဉ်ယဉ်က မသွယ်မဝိုက် တည့်တည့်ကြီးပင် ဖြေ၏။

“ဟုတ်ပါပြီလေ၊ ယဉ်ရဲ့ ပွင့်လင်းမှုကို သဘောကျပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကို တစ်ခု ပြောချင်ပါတယ်။ လက်ထပ်ဖို့ စဉ်းစားချင်စိတ်ကလေးများ ဝင်လာရင် ကိုကို ထည့်စဉ်းစားပေးနိုင်မလားလို့”

“ယဉ်က လက်ထပ်ဖို့ကို မစဉ်းစားသေးတာနဲ့”

ပြတ်သားလှသည့်စကားကို ဦးမြင့်မောင်ကြားလိုက်ရ၏။

* * *

အခန်း (၂)

ဖူးပွင့်စပန်း

“ဆရာ လာသေးတယ်နော်”

အိမ်အတွင်းခန်းမှ ပြေးထွက်လာရင်း ကြွယ်ကြွယ်က ကြိုသည်။

“အတန်းတင် စာမေးပွဲတွေအတွက် မေးခွန်းတွေထုတ်နေရလို့ပါ ကြွယ်ကြွယ်ရဲ့”

“သိပါဘူး၊ မမယဉ် ကျောင်းပြန်သွားလို့ ဆရာမလာတော့တာ လားလို့”

ကလေးလေးလို စူစူမှုမှုပြောရင်း မျက်စောင်းလေးဝင့်၏။ ကြွယ်ကြွယ် သည် ရေနွေးကြမ်းအိုးနှင့် လက်ဖက်သုတ်ကိုပြေးယူပြီး ဧည့်ဝတ်ပြု၏။

“မဟုတ်ပါဘူး ကြွယ်ကြွယ်ရယ်။ ဆရာလည်း ဖျားချင်ချင်ဖြစ်နေ တာကြောင့်မို့ မလာဖြစ်တာပါ။ ကြွယ်ကြွယ်ရော စာကျက်ရဲ့လား၊ ကြိုးစားနော်”

“ဟင်... ဆရာကလည်း မမယဉ်လိုပါပဲလား။ အလကားနေ စာပဲ ကျက်ခိုင်းနေတာပဲ။ ကြွယ်က ကလေးမှ မဟုတ်ဘဲ၊ နားလည်ပါတယ် ဆရာရဲ့”

ကလေးဆိုးကြီးလိုပြောရင်း ဦးမြင့်မောင်ဘေးတွင် ပူးပူးကပ်ကပ် လာထိုင်ပြန်၏။ ထို့နောက် မပြောမဆိုနှင့် ဦးမြင့်မောင်၏နဖူးကို သူ့လက် ကလေးဖြင့် စမ်းကြည့်လိုက်သေး၏။

“အဲတော်... ဟုတ်သားပဲ။ အတော်ပူနေတာပဲ။ ဆရာကို ဆေးတိုက်မှ ဖြစ်မှာ။ မေမေတို့ကလည်း အိမ်မှာ မရှိတော့ ခက်တာပဲ။ ဘာဆေးများ တိုက်ရပါမလဲ”

ဖျာယာခတ်နေသကဲ့သို့ ကြည့်ရင်း ဦးမြင့်မောင်က အသံထွက် အောင်ပင် ရယ်ပစ်လိုက်မိ၏။

“ဟင်... ဆရာကလည်း...။ ကြွယ်ကဖြင့် စိတ်ပူလိုက်ရတာ၊ ဆရာကတော့ ရယ်လို့ ဘာမှန်းလည်း မသိဘူး”

ခပ်နွဲ့နွဲ့ဖြင့် ပြောနေရာက ဦးမြင့်မောင်လက်မောင်းကို ထုတော့၏။

“ကြွယ်ကြွယ် ဆရာအတွက် စိတ်ပူတတ်တာကို သဘောကျလို့ပါ ကြွယ်ကြွယ်ရဲ့”

“ဟုတ်တယ်၊ ကြွယ်က ဆရာအတွက် စိတ်ပူတယ်။ ဆရာက တစ်ယောက်တည်းနေရတာလေ။ အစားဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲ၊ ဟို အဘက် ဆိုတဲ့ အဘိုးကြီးကလည်း ဘာမှ အားကိုးရတာ မဟုတ်ဘူး၊ လေပေါ်ဖို့ပဲ တတ်တာ။ အင်းလေ... ကြွယ်ကသာ စိတ်ပူနေရတာ၊ ဆရာကတော့ ကြွယ်ကို အရေးတောင်မလုပ်ဘူး မဟုတ်လား၊ ဆရာမျက်စိထဲမှာ မမယဉ် ကိုပဲ မြင်နေတာ မဟုတ်လား”

ပြောသင့် မပြောသင့် မစဉ်းစား။ စွတ်ရွတ်ပြောထည့်လိုက်လေရာ ဦးမြင့်မောင်မှာ ဘာပြန်ပြောရမှန်း မသိ။ အံ့အားသင့်ကြီးသင့်ကာ နှုတ်ဆိတ် နေမိ၏။ လူကောင်ကြီးထွားသလောက် ကလေးစိတ်မပျောက်သေးသည့် ကြွယ်ကြွယ်စကားကို သူ့အတွေးနက်နေမိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

“ကြွယ် ဆရာကို တစ်ခုမေးမယ်၊ မှန်မှန်ဖြေမလား”

“ဖြေမှာပေါ့ ကြွယ်ကြွယ်ရယ်၊ ကဲ... ဟိုဘက် ကုလားထိုင်သွား ထိုင်၊ တော်နေ ကြွယ်ကို အဖျားကူးနေဦးမယ်”

“ဟင့်အင်း၊ ဆရာ မှန်မှန်ဖြေမှ”

“ဖြေမှာပေါ့ ကြွယ်ရယ်၊ ဟိုဘက်မှာသာ သွားထိုင်လိုက်နော်။ လိမ္မာတယ်”

ကလေးလို ချော့မှ သူ့ဘေးမှ ခွာသွားသည်။

“မညာရဘူးနော်”

“မညာပါဘူး ကြွယ်ရယ်၊ မေးပါ”

ကြွယ်ကြွယ်က မျက်လုံးလေးပုတ်ခတ်ပုတ်ခတ်လုပ်လိုက်ပြီးမှ...

“ဆရာ မမယဉ်ကို လူပျိုစကားပြောတယ်ဆို”

ဦးမြင့်မောင် ရှက်သွား၏။ မေးမယ့် မေးဟောလည်း တိုက်ရိုက်ကြီးမို့ ရှက်တရက် မပြေဖြစ်။

“ပြောပါ ဆရာရဲ့။ ဆရာ့လို လူအေးက မမယဉ်လို မာနကြီးတဲ့ လူကို ဘာကြောင့် ကြိုက်ရတာလဲ။ ကြွယ် သိချင်လိုက်တာ။ ဆရာပြောမယ်ဆို ဖြေရမယ်နော်၊ မညာဘဲ ဖြေပါ။ သိချင်တယ်”

“အေးပါကွာ၊ ကြွယ်သိချင်ရင် သိရပါစေမယ်။ ယဉ်လို သိပ်တည်တဲ့ မိန်းကလေးမျိုးဟာ သိုသိုသိပ်သိပ် ရည်းစားထားတတ်လွန်းလို့ ဆရာက ဆန်းစစ်ချင်လို့ပါ။ ပြီးတော့ ဆရာက ကြွယ်မမကို တကယ်လည်း မေတ္တာစိတ် ဝင်မိတာပါ”

“သူက လှလို့ ဆရာချစ်တာလား။ ကြွယ်ရော... လှတယ်လို့ မထင်ဘူးလား ဆရာ”

ကြားရသည့်စကားကြောင့် ဦးမြင့်မောင် ပူထူသွား၏။ မြီးကောင် ပေါက်မကလေး၏ စိတ်ကစားမှုကို သူ သိလိုက်ရ၍ တုန်လှုပ်သွား၏။ ကလေးလေးရယ်၊ ခက်ရချည်ရဲ့ဟု သူရင်မော၏။

“မဖြေလည်း ရပါတယ်ဆရာ။ ဒါနဲ့ မမယဉ်ကတော့ ဆရာ့ကို မေတ္တာတုံ့ပြန်မယ် မထင်ဘူးနော်။ မမယဉ်က ပြတ်သားတယ်၊ သူ့စိတ်က တစ်မျိုး၊ ကြွယ်နဲ့ မတူဘူး”

ဦးမြင့်မောင် ဆက်မထိုင်ရဲတော့။ ရုတ်ခနဲ နေရာမှ ထလိုက်တော့ ကြွယ်ကြွယ်က သူ့ဘေးနားသို့ ချက်ချင်းရောက်လာပြီး သူ့လက်မောင်းကို ဖက်တွယ်လာ၏။ သူဆင်ခြင်ရမည်၊ ရှောင်ရမည်ဟု ဦးမြင့်မောင် အသိစိတ် ဝင်လာသည်။

“ဆရာ ပြန်တော့မယ် ကြွယ်ကြွယ်။ ခေါင်းနည်းနည်းနောက်လာလို့ အိမ်ပြန်ပြီး လွဲနေလိုက်ဦးမယ်”

နှစ်ယောက်တည်း ဆက်နေ၍ မသင့်တော်ဟု ဆင်ခြင်မိ၍ သူ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“ဆရာကလည်း... ဖေဖေတို့ ပြန်အလာ စောင့်ပါဦးလား။ ဒီမှာ လွဲနေရင်လည်း ရသားနဲ့ ဆရာအိမ်က အဘကက ဘာလုပ်ပေးတတ်မှာ မို့လဲ”

“ရတယ်၊ ရပါတယ်။ အိမ်ကိုပဲ ပြန်လိုက်တော့မယ်။ အဘကကလည်း ဆန်ပြုတ်ကျိုပြီး စောင့်နေမှာ။ ရတယ်၊ ကြွယ်ကြွယ်”

သူ ထရပ်တော့ ကြွယ်ကြွယ်ကပါ လိုက်ရပ်သည်။

“ဆရာ့ကို ကြွယ်သနားလိုက်တာ ဆရာရယ်”

ထို စကားသံအဆုံးတွင် သူ့ပါးတစ်ဖက် နွေးကနဲဖြစ်သွား၏။

“ဆရာ့ကို ကြွယ်ချစ်တယ်”

ထိုအသံကလေး နောက်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့၏။

* * * *

အခန်း (၃)

ဒုတိယအချစ်

“ကိုမြင့်မောင်... ရှင် အတော် အကြံပက်စက်တာပဲ။ ရှင်အချစ် ကို ကျွန်မ လက်မခံတော့ ကျွန်မ ညီမ မလိမ့်မိုး မလိမ့်မားကလေးကို သွေးဆောင်တယ်ပေါ့လေ။ ရှင် ဒီလောက် အောက်တန်းကျလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မ မထင်ခဲ့မိဘူး။ နောက်ဘယ်တော့မှ ကျွန်မတို့အိမ်ဘက် ခြေဦးမလှည့်ခဲ့ ပါနဲ့။ ဒါပါပဲ”

ယဉ်ယဉ်စာသည် ဦးမြင့်မောင်၏ မာနကို ပြင်းစွာ ချိုက်ချိုးပစ် လိုက်ပေပြီ။ ယဉ်ယဉ်၏ အထင်လွဲနေမှုကို သူ့မြေရှင်းလိုက်လျှင် ကြွယ်ကြွယ် အတွက် အရှက်ရစရာဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သူ့တွေးမိသည်။ ထို့ကြောင့် မြေရှင်းရန် မကြိုးစားတော့ဘဲ စိတ်ဖြတ်ထားလိုက်၏။ ထိုအိမ်ဘက်သို့လည်း လုံးဝမသွား တော့ဘဲ ချုပ်တီးနေလိုက်၏။ သူ မသွားဘဲနေတော့ ကြွယ်ကြွယ်က စာမေးရန် အကြောင်းပြကာ သူ့အိမ်သို့ နှစ်ခေါက် သုံးခေါက်လာသေးသည်။ သူပြောပြ ၍ အကြောင်းစုံသိထားသည့် အဘက၏ ကျေးဇူးကြောင့် ကြွယ်ကြွယ်နှင့် သူမဆုံဖြစ်ခဲ့။ အရာရာကို သင့်မသင့် မချင့်ချိန်တတ်သေးသော စိတ်ကစားစ ကလေးလေးကို မထိခိုက်စေချင်သည်က ဦးမြင့်မောင်၏ စေတနာဆန္ဒပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆယ်တန်းပြေသည့် နောက်ဆုံးနေ့တွင်မူ သူ့ကြွယ်ကြွယ်ကို ရှောင်၍

မလွတ်တော့ပေ။ ကြွယ်ကြွယ်က သူ့ကို ကျောင်းပေါက်ဝတွင် ရပ်စောင့်နေသည်။
ပြီးတော့ အများရေမှပင် ဦးမြင့်မောင်ကို ထိုင်တန်တော့ရင်း မျက်ရည်ကျသည်။

“အေးပါကွယ် သမီးရယ်။ စာမေးပွဲ အောင်ပါစေ၊ လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝ
ပါစေကွယ်”

“ဆရာပေးတဲ့ ဆုတွေက ကြွယ်အတွက် ပြည့်မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊
ဆရာရယ်” တဲ့။

မျက်ရည်စကို သိမ်းရင်း ပြောလိုက်သည့် ကြွယ်ကြွယ်စကားကို
သူ အဓိပ္ပာယ် တိတိကျကျ မသိခဲ့။ ဆယ်တန်းအောင်စာရင်းထွက်သည့်
နေ့ကျမှပင် ကြွယ်ကြွယ်က အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပေးခဲ့လေသည်။

ထိုနှစ်က ကြွယ်ကြွယ်စာမေးပွဲကျသည်။ နောက် မကြာမီ သူနှင့်
ဘဝတူ ဆယ်တန်းကျကျောင်းသားကလေးတစ်ယောက်နှင့်လိုက်ပြေးသည်ဟု
ဦးမြင့်မောင် သတင်းရသည်။ ဦးမြင့်မောင်မှာ ရင်နှင့်ရပြန်သည်။ သူ့ကို
အရွဲ့တိုက်၍ ယူပစ်လိုက်ခြင်းလား။ စိတ်အလိုလိုက်၍ မိုက်မဲသူလေးလား။
သူ တွေးမရခဲ့။ ယဉ်ယဉ်တို့မိသားစု စိတ်သောကရောက်နေကြမှာပဲဟု
တွေးမိတော့ သူပို၍ စိတ်မကောင်း။ သွား၍ မေးမြန်းနှစ်သိမ့်မည်ဟု စိတ်တူး
ပေါက်မိသေးသော်လည်း ယဉ်ယဉ်ရေးခဲ့သည့်စာက သူ့စိတ်တူးကို ဖျက်ခဲ့
သည်။ ထို့ကြောင့် ပြတ်လက်စနှင့် ကင်းကင်းပင်နေလိုက်တော့သည်။
လေးငါးခြောက်လကြာသည်အထိ ကြွယ်ကြွယ်ကို သတိရနေမိသည်ကတော့
အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

“ယဉ်ယဉ်လုပ်ပုံကြောင့် ဒီကလေးမလေး ခုလို လျှောက်လုပ်သွား
တာလို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ် အဘက။ ယဉ်ယဉ်က ပညာတွေ တတ်ရဲ့သားနဲ့
ဆင်ခြင်တဲ့တရား မရှိဘူးနော်”

“ဆရာလေးရာ... ဒီ ညီအစ်မနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာမျှ ခံစားမနေ
ပါနဲ့တော့။ ကျုပ်တို့ မြို့မှာ အချောအလှတွေ တစ်ပုံကြီးပါ” တဲ့။

ထိုစကားပြောပြီး မကြာမီ နောက်ထပ်စကားတစ်ခွန်းကို အဘက
ထံမှ ကြားရပြန်၏။

“ဆရာလေး... ဟို အလယ်တန်းပြဆရာမလေးကို မြင်ဖူးတယ်
မဟုတ်လား”

“ဘယ်သူ ပြောတာတုန်း အဘကနဲ့”

“ဟို အရပ်မြင့်မြင့် အသားဝင်းဝင်း ဆရာမလေးလေ၊ ဆရာမလေး
တိုးတိုးကို ပြောတာ”

“ဪ... သူနာမည်က တိုးတိုးတဲ့လား”

“ဟောကြည့်... ပုံစံ ပြောလိုက်တာနဲ့ ဆရာလေးက တန်းသိ
တာပဲ။ ဆရာလေး မျက်စိကလည်း မြင်တတ်သားပဲဗျ”

အဘက၏ တဟဲဟဲရယ်သံကြောင့် ဦးမြင့်မောင် စိတ်မလုံဘဲ
ဖြစ်သွား၏။

“မဟုတ်ပါဘူး အဘကနဲ့၊ တိုင်းပညာရေးမှူးလာတုန်းက အစည်း
အဝေးမှာ တွေ့ဖူးတာပါ”

“အဲဒီ ဆရာမလေး မဆိုးဘူးဗျ။ စိတ်ရင်းလည်း တောင်းတယ်၊
အနေအထိုင်လည်း ကျွန်တော်ရတယ်။ ဖခင် မရှိရတော့ဘူး၊ မအေးကြီးနဲ့ သူ
အောက် မောင်ညီမလေးတွေကို သူပဲ တာဝန်ယူနေရတာ။ အထက်တန်းပြ
အဖြစ် ရာထူးတိုးပေးတာတောင် မယူဘူး။ ဒီမြို့တနေ ပြောင်းရမှာ စိုးလို့တဲ့”

အစီရင်ခံစာတင်သလို ပြောပြနေသည့် အဘကတစ်ယောက်
ဘာကို ရည်ရွယ်နေမှန်း သူသိသလိုလို၊ မသိသလိုလို။

“ဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက်အသေးစိတ် ပြောပြနေရတာတုန်း
အဘကနဲ့”

“ဆရာလေးများ သိချင်မလားလို့ပါ။ ကျုပ်ကတော့ သဘောတူ
တယ်ဗျ”

“နေပါဦး အဘကနဲ့၊ အဘကကျတော့ ခုထိ လူပျိုကြီးဘဝက
မကျွတ်သေးဘဲနဲ့ ကျွန်တော်ကို ဘာကြောင့် ဆွယ်နေရတာလဲ။ တကယ်တော့
အဘကလည်း ခြောက်ဆယ်ကျော်မှ တပေါ်နိုင်သေးတာပဲဟာ”

“ဒါကတော့ ဖူးစာရေးနတ်က ကျုပ်ကို မျက်စိလှုံနေတာကိုး ဆရာ
လေးရဲ့။ ဆရာလေးကို တိုက်တွန်းရတာက အိုးနဲ့အိမ်နဲ့ သားနဲ့မယားနဲ့
တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ရှိသွားတာ မြင်ချင်လွန်းလို့ပါ။ ဆရာလေး စဉ်းစားသင့်
တယ် ထင်လို့ပါ။ ဆရာလေးရဲ့ ကြီးတော်ကြီးတွေသိရင်လည်း ကျေနပ်ကြ
မှာပါ”

“ဟာဗျာ. . . အဘကံရယ်၊ မုန့်ဆီကြော်က ဘယ်နားနေမှန်း မသိ၊ နှုတ်ခမ်းနာနဲ့ တည့်ပါမလား ဆိုသလို ဖြစ်နေပြီ”

ပြောသာပြောရသည်။ မြင့်မြင့်မားမား ဖြူဖြူဝင်းဝင်းကလေးက သူရင်ထဲတွင် နေရာယူခဲ့လေပြီ။ နောက် သုံးလေးရက်ခန့်ကြာတော့ အဘကံက တစ်ခခန်းထလာပြန်၏။

“ဦးရွှေဆန်းတို့အိမ်က အလှူကို ဆရာလေးလိုက်ခဲ့ပါ။ ဆက်ဆက် လာခဲ့ပါလို့ ကျုပ်ကို အထပ်ထပ်မှာလိုက်ကြတာ”

စပါးပေါ်ချိန်မို့ အလှူပွဲတွေ ဆက်နေသည့် ကာလဖြစ်သည်။

“သူတို့လို သူဌေးတွေနဲ့ မပတ်သက်ချင်ပါဘူး အဘကံရာ။ သူတို့ရဲ့ သားအကြီးဆုံး ကိုဝေလင်းနဲ့လည်း ကျွန်တော် သိပ်မျက်နှာကြောမတည့် ပါဘူး။ ကျွန်တော် သူနဲ့ နှစ်ခါ သုံးခါ ဆုံဖူးတယ်။ ယဉ်ယဉ်တို့အိမ်မှာ. . .”

“အဲဒါတွေ ထားလိုက်စမ်းပါ ဆရာလေးရာ၊ အလှူတိုတော့ ဆရာလေး လိုက်ကို လိုက်မှ ဖြစ်မှာ”

“ဗျာ. . . ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“အဲဒီအလှူကို ဆရာမလေးတိုးတိုးလာမယ် ဆရာလေးရဲ့၊ ဆရာ လေးတို့ နှစ်ယောက် ခင်မင်ရင်းနှီးမှုရတာပေါ့၊ ကျုပ်ပြောတာ နားထောင် စမ်းပါ”

“အဘကံ၏ တိုက်တွန်းချက်တစ်ခုတည်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ထိုအလှူ သို့ သူ လိုက်သွားဖြစ်ခဲ့သည်။ အဘကံ၏စကားအတိုင်း သူတို့နှစ်ယောက် ခင်မင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ တိုးတိုး၏ ခိုးသားသောမျက်နှာလေးနှင့် ကျက်သရေရှိစွာ ဝတ်ဆင်ပုံက ဦးမြင့်မောင်ကို ပို၍ စိတ်ညှစ်နှိုးစေခဲ့သည်။ တိုးတိုးနှင့် စကား ပြောနေစဉ်မှာ သူရင်တွေ တဒိတ်ဒိတ်ခုန်နေခဲ့သည်။ ထိုအလှူပွဲမှ အပြန်တွင် တိုးတိုး၏ ပြုံးယောင်သန်းနေသည့် မျက်နှာကလေးက ဦးမြင့်မောင်၏ နှလုံးသားထဲဝယ် နေရာယူခဲ့ပါလေပြီ။

“ဆရာလေးတို့နှစ်ယောက် သိပ်လိုက်တာပဲ။ ဆရာလေးနှစ်သက်ရင် ဖွင့်ပြောလိုက်ပါလား သူများမဦးခင်”

အဘကံက သားသမီး၏ အရိပ်အတဲတို့ သိတတ်လွန်းသော ဖခင်ကြီးသဖွယ်ပင်။ ဦးမြင့်မောင်မှာ ရယ်ချင်လာသည်။ ရှက်လည်း ရှက်

သလိုလို၊

“ကျွန်တော် ချစ်ရမှာ သိပ်ကြောက်သွားပြီ အဘကံရဲ့”

“အောင်မယ်လေး. . . လေသံကလည်း တူလိုက်ကြတာ၊ ဆရာမ လေးကလည်း ပြောတယ်။ သူ ဦးမြင့်မောင်ကို မယုံခဲ့ဘူးတဲ့။ ဦးမြင့်မောင်က မျက်နှာများတတ်တဲ့လူလို့ သတင်းကြားထားပြီးသားတဲ့။ အဲဒါကြောင့်တဲ့ဗျာ”

“အဘကံက ဘာတွေသွားပြောထားပြန်တာလဲဗျာ”

“ဆရာလေး ပြောချင်နေတဲ့ ဆရာလေးရင်ထဲက ခံစားချက်တွေကို ပြောပြလိုက်တာပါ”

“အဲဒီတော့ သူက ဘာပြန်ပြောသလဲ အဘကံ”

“ဆရာလေးတို့ မချစ်ခဲ့ဘူးတဲ့၊ ဆရာလေးက မျက်နှာများတယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ ကျုပ်က လူကြီးတန်ခိုး ရှင်းပြခဲ့ရသေးတယ်။ ဆရာလေးက ဒီလို လူစားမျိုး မဟုတ်ပါဘူးလို့လည်း အာမခံခဲ့ရသေးတယ်ဗျာ”

“အဲဒီတော့. . .”

“သိချင်ရင် ကိုယ်တိုင်သာ သွားမေးပေတော့ ဆရာလေးရေ။ အဘကံကတော့ ဒီအထိပဲ ပြောပြနိုင်မယ်ဗျာ”

အဘကံက သည့်ထက်ပိုပြီး တစ်ခွန်းမျှ မဟတော့၊ ဦးမြင့်မောင် မှာ နဂိုက စိတ်ဝင်စားမှုရှိရင်းစွဲတွင် မေတ္တာစိတ်တွေပါ ဝင်ရောက်နေသဖြင့် တိုးတိုးနှင့်တွေ့ဆုံနိုင်ရန် အားထုတ်မိတော့သည်။

အတန်းတင်စာမေးပွဲတွေအပြီး ရန်ကုန်သို့ စာစစ်သွားခါနီးတွင် တိုးတိုးကို သူသွားတွေ့သည်။ တိုးတိုးက သူ့ကို ရည်ရည်မွန်မွန်ပင် ဧည့်ခံ သည်။ တိုးတိုးအပြုံးကိုကြည့်၍ ဦးမြင့်မောင်အားတတ်ရသည်။ တိုးတိုးသည် ခိုးသားသူကလေးမို့ ဟန်မဆောင်တတ်ပေ။

“ကျွန်တော် နောက်သုံးလေးရက်မှာ ရန်ကုန်စာစစ်သွားရမယ်။ ဘာများမှာချင်သေးသလဲ”

“မှာစရာ မရှိပါဘူးရှင်”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ တိုးတိုးလိုချင်တာရှိရင် လက်ဆောင်ပေးချင်လို့ပါ။ ကျွန်တော်က မိန်းကလေးတွေ ဘာကြိုက်တတ်မှန်း မသိလို့ပါ”

“ဟုတ်ရဲ့လား ဆရာရယ်၊ ဟို ညီအစ်မနှစ်ယောက်နဲ့အကြာကြီး

ခင်မင်ခဲ့တာ မဟုတ်လား”

တိုးတိုးက အားတုံအားနာဟန်ဖြင့်ပြောသည်။ သူ့စကားက သူ့ရင်ထဲက စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် သံသယကို ဖော်ပြနေလေပြီ။ ဦးမြင့်မောင် အမ်းတမ်းတမ်း ဖြစ်သွားမိသည်။

“အဘကတ တိုးတိုးကို အကြောင်းစုံပြောပြပြီးသား ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် မညာတတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် လူရှုပ်လူပွေ မဟုတ်ပါဘူး။ တိုးတိုးကို တကယ်စွဲမိပြီး တန်ဖိုးထားချစ်တာပါ။ အချစ်ကိုယုံပါ တိုးတိုး။ ကျွန်တော့်မေတ္တာကိုလည်း ယုံပါတိုးတိုး။ ဒါသစ္စာစကားပါ။ ကျွန်တော့်ကို လက်ခံပါနော်”

မဝံ့မရဲပုံကလေးဖြင့် သူ့ကို ငဲ့ကြည့်လိုက်သည့် တိုးတိုး၏ မျက်ဝန်းထဲတွင် သူလိုချင်သော အဖြေကို တွေ့လိုက်ရသည်။

“ကျွန်တော့်ကို မငြင်းဘူး မဟုတ်လားဟင်။ ကျွန်တော် ရန်ကုန်မှာ တစ်လလောက်ပဲကြာမှာ၊ ကြီးတော်တို့ကို အကျိုးအကြောင်းပြောပြပြီး တိုးတိုးကို လာမြန်းမယ်နော်”

“ဟင်... ဘယ်သူက သူ့ကို လက်ခံသေးလို့လဲ”

တိုးတိုး ရှက်နိုးဟန်ဖြင့် နဲ့သည်။

“တိုးတိုးရဲ့ မျက်လုံးလေးတွေက အဖြေပေးနေတယ်လေ။ တိုးတိုးကိုယ့်ကို^၁စောင့်နော်။ တိုးတိုး အမေကိုလည်း ဖွင့်ပြောထားနော်”

တိုးတိုးက အသာအယာ ခေါင်းညိတ်၏။ ဦးမြင့်မောင်သည် ဟန်မလုပ်တတ်သူကလေးကို ချစ်စိတ်ကဲကာ တိုးတိုးလက်ကလေးကို ဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်မိ၏။

* * * *

အခန်း (၄)

ရွှေဖူးစာက

ဦးမြင့်မောင် ဆယ်တန်းစာမေးပွဲ အဖြေလွှာစစ်ပြီး၍ ဒေးဒရဲသို့ ပြန်ရောက်သည့်နေ့အထိ တိုးတိုးက သူမိခင်ကို ဖွင့်မပြောရသေးဟု သိရသည်။

“တိုးတိုးလေ... အမေ အားငယ်သွားမှာကိုလည်း စိုးရိမ်တယ်။ ပြီးတော့ ဆရာကို အမေ သဘောမကျမှာလည်း တွေးပူမိတယ်”

တိုးတိုးစကားကို သူ သေသေချာချာ နားမလည်။ တိုးတိုးက အသက် (၃၀) နားကပ်နေသူမို့ အိမ်ထောင်ပြုရန် ဝန်လေးနေသလားဟုလည်း တွေးနေမိသည်။ သူ တိုးတိုးကို နားလည်နိုင်ရန် ကြိုးစားကြည့်နေမိသည်။ တိုးတိုးမျက်နှာကလေးညှိုးနေပြီး အားငယ်နေပုံလည်းရသည်။

“တိုးတိုးရဲ့ အစ်မဝမ်းကွဲတွေကလည်း တိုးတိုးကို စဉ်းစားဖို့ပြောကြတယ်။ ပဝါပါးကို ကြက်သားထုပ်ရင် စွန်းကတ်တယ်ဆိုပြီး တစ်ရပ်တစ်ရွာက လူကို သူတို့သဘောမတူနိုင်ဘူးလို့ ပြောကြတယ် ဆရာရယ်။ သူ့တို့က ဟိုလူနဲ့ လက်ထပ်စေချင်ကြတာ၊ တစ်မြို့တည်းသားချင်းဆိုတော့ အကြောင်းသိတွေမို့ စိတ်ချရတယ်တဲ့”

ဦးမြင့်မောင် ရင်မောသွားရသည်။ တိုးတိုးပြောသည့် ဟိုလူကို သူသိသည်။ ဦးရွှေဆန်း၏ သားကြီးဩရသ ကိုဝေလင်းက အွဲ့ရပ်ညာတတ် အသိုင်းအဝိုင်းကြီးသည့်သူဌေးသားမို့ တိုးတိုး၏ဆွေမျိုးသားချင်းများက ပို၍ သဘောကျကြမည်မှာ အမှန်ပင်။

ရိုးသားလှသူကလေးကို အကြင်နာပိုမိသဖြင့် ဦးမြင့်မောင်က အတင်းအကျပ် မတိုက်တွန်းရက်ပေ။ လိပ်ခဲတင်းလင်းဖြစ်နေဆဲကာလမှာပင် ကျောင်းကုန်းမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့မိန့်ကျလာ၏။ အဘကံကိုယ်တိုင် ကျောင်းကုန်းသို့ လိုက်ပို့၍ နေရာချထားပေး၏။ မျက်စိမျက်နှာတော့ မကောင်းလှ။ ဦးမြင့်မောင်လည်း သုံးနှစ်ကျော်မျှ အတူနေထိုင်ခဲ့ရသည့် အဘကံကို ဖခင်သဖွယ် သံယောဇဉ်တွယ်နေပြီဖြစ်၍ စိတ်မကောင်း။ အထူးသဖြင့် မျက်နှာငယ်ကလေးဖြင့် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ချစ်သူကို သတိရတိုင်း ခေတ္တခွဲခွာရခြင်းပေပဲဟု သူ့ကိုယ်သူ အားပေးရသည်။ သို့သော်လည်း မင်းရာမလက်တွင်းမှ မယ်သီတာကိုရသည့်နည်းဖြင့် အပိုင်သိမ်းလိုသည့် ဒဿဂီရိကဲ့သို့သောလူက ချစ်သူနှင့်တစ်မြို့တည်းမှာ ရှိနေ၍ သူပို၍ စိတ်မဖြောင့်။

ကျောင်းကုန်း အ. ထ. က သို့ပြောင်းပြီး နှစ်လအတွင်း အလုပ်တာဝန်တွေပိနေ၍ ဒေးဒရဲသို့ သူ့ခြေဦးမလှည့်နိုင်။ တိုးတိုးဆီသို့ အဘကံနှင့်

စာတစ်စောင်လွဲကြပါးလိုက်သော်လည်း တိုးတိုးဆီမှ ပြန်စာရောက်မလာ၍ သူ့စိတ်ထဲတွင် စနိုးစနောင့်၊ ဥပုသ်နှင့် တနင်္ဂနွေ နှစ်ရက်ဆက်တိုက် ကျောင်း ပိတ်သည့်ရက်တွင် ဒေးဒဲသို့ သွားမည်ဟု စိတ်ကူးနေစဉ် အဘကံထံမှ စာရောက်လာ၏။

“ဒီစာကို မရေးချင်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဖူးထားလို့ရတဲ့ကိစ္စလည်း မဟုတ်လို့ ကျုပ်ရေးလိုက်ရတာ။ ဆရာလေးရဲ့ချစ်သူ တိုးတိုးက သူ့အစ်မ ဝမ်းကွဲတွေ ပြောတဲ့စကားကို နားဝင်သွားပြီး ဟိုကောင် ဝေလင်းနဲ့ လက်ထပ်ဖို့ သဘောတူလိုက်ပြီ။ သူတို့ကြောင်းလမ်းတဲ့နေ့က ကျုပ်ကိုဖိတ်လို့ ရပ်မိရပ်ဖ တစ်ယောက်အနေနဲ့ သွားလိုက်ရသေး တယ်။ သူတို့က ဟိုပြောင်းသည်ရွှေ့ လုပ်နေရတဲ့ လူမျိုးနောက်တို မထည့်လိုက်နိုင်ဘူးတဲ့၊ စိတ်မတူဘူးတဲ့၊ တကယ်တော့ တိုးတိုးက အခရာပါ။ သူငြင်းရင်ရတာပဲ။ ခုတော့ ကျုပ်စိတ်မကောင်းဘူး။ မိန်းမတွေ ကောက်ကွေ့တတ်တာ၊ သစ္စာမတည်တတ်တာတွေကို ကျုပ်ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးရဲ့သားနဲ့ ဆရာလေးကို တိုးတိုးနဲ့ ဆက်သွယ်ပေးမိတာ ကျုပ်ရဲ့အမှားပါပဲ။ မိန်းမတွေရဲ့ အပြင်ရုပ် လက္ခဏာကိုကြည့်ပြီး သူတို့ရဲ့ အတွင်းသဘောကို ခန့်မှန်းနိုင်ဖို့ ခက်လှပါလား ဆရာလေးရယ်။ ဖူးစာကလို့သာ မှတ်လိုက်ပါတော့”

အဘကံ၏စာကိုရပြီး နောက်တစ်နေ့မှာပင် သူမည်သို့မျှ မျှော်လင့် မထားသူထံမှ စာတစ်စောင်ကို ထပ်မံရရှိခဲ့ပြန်သည်။ စာက “ကြွယ် လေးစားချစ်ခင်ရပါတဲ့ ဆရာ” ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသည်။

“ကြွယ်စာကို ဖတ်လိုက်ရလို့ ဆရာသိပ်ကို အံ့သြသွားမှာပဲနော်။ ဒီစာကို အမိုက်မကလေးရဲ့ ဝန်ခံချက်လို့ မှတ်ယူပေးပါ ဆရာ။ ကြွယ်ကြောင့် ဆရာရဲ့အချစ်ရေးနှစ်ခါတောင် မဖြောင့်ဖြူခဲ့ရတာ ကို တောင်းပန်ပါတယ် ဆရာ။ ကြွယ်လေ... သိပ်ကို မှားခဲ့ပါ တယ်။ မမယဉ်နဲ့အဆင်မပြေရင် ကြွယ်ဆီကို ဆရာရောက်လာမှာပဲ ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးနဲ့ လုပ်ဇာတ်တွေဆင်ပြီး မမယဉ်ကို ပြောခဲ့မိတယ်။

အခုတော့ ဆရာနဲ့ ဆရာမဒေါ်တိုးတိုးတို့သတင်းကို အဘကံ ဆီကကြားရလို့ သိပ်ကို စိတ်မကောင်းဖြစ်ပြီး မမယဉ်ကို အားလုံး ဖွင့်ပြောလိုက်ပါပြီ။ မမယဉ်က ကြွယ်ကို အပြစ်တင်မဆုံးဘူး။ ဆရာ ကိုလည်း အားနာလွန်းလို့တဲ့လေ။ ဆရာရေး... တကယ်တော့ မမယဉ်က ဆရာစိတ်ကို စမ်းလိုက်မိတာပါတဲ့။ ရိုးသားလွန်းလှတဲ့ ဒို့ဆရာကလည်း မိန်းကလေးတွေရဲ့ အရိပ်အကဲကို မဖမ်းတတ် သေးပါလားနော်။ အခု ကြွယ်အရေးအကြီးဆုံး သတင်းကို ပြောပြ မယ်။ မမယဉ်က အလယ်တန်းပြဆရာမရာထူးနဲ့ ဆရာတို့မြို့ကို အလုပ်ဝင်ရတော့မယ်ဆရာ။ ပြီးတော့ ဒီထက်ပိုပြီး အဓိကကျတဲ့ အချက်က မမယဉ်မှာ ခုထိ ချစ်သူမရှိသေးဘူး ဆိုတာပါပဲ။ ကျန်တာတော့ ဆရာအပိုင်းပါပဲ”

ကြွယ်ကြွယ်၏စာက သည်မှာဆုံးသွားပါပြီ။ “ရိုးသေလေးစားစွာ ကန်တော့လျက်ရှိသော ဆရာနှမလေးကြွယ်ကြွယ်” ဆိုသည့် စာသား ကလေးကို အထပ်ထပ်ဖတ်ရင်း ဦးမြင့်မောင်မှာ ဝမ်းသာသလိုလို ဝမ်းနည်း သလိုလိုဖြစ်နေရာက သူ့ပါးတစ်ဖက်ကို အသာစမ်းကြည့်လိုက်မိတော့သည်။

* * * *

ကောင်းထွင်ဝင်း (ခန့်ဖြူ)

ပဲတင်သံလေလား

နွေခဏ်ကြောင့် သစ်ပင်လေးတွေခမျာ နွမ်းလျနေကြပေမယ့် အရုဏ်ဦးရဲ့ အေးမြတဲ့လေပြေအသွေးမှာ လန်းဆန်းစွာနိုးထလာခဲ့ကြတယ်။ တိုးဝှေ့သွားတဲ့လေပြေတစ်ဝှေ့မှာ ပန်းရနံ့လေးတွေနဲ့အတူ ငှက်ကလေးတွေရဲ့ တေးသံလေးတွေ စီးမျောပျံ့လွင့်သွားတယ်။ နေခြည်ဖြာကျလှပနေတဲ့ မနက်ခင်းလေးမှာ သမာဓိတည်ကြည်စွာနဲ့ စိစိရီရီလှမ်းကြွသွားတဲ့ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်တွေကို သဒ္ဓါတရားအပြည့်အဝနဲ့ ဆွမ်းလောင်းလှူနေကြတဲ့ မြင်ကွင်းလေးကလည်း မြင်တွေ့ရသူတိုင်းကို စိတ်ကြည်နူးချမ်းမြေ့စေသလို နွေနံနက်ခင်းပန်းချီကားလေးကိုလည်း ပြီးပြည့်စုံစွာ လှပနေစေတယ်။

- ၁ -

“ကျိုး...” ဆိုတဲ့အသံနက်ကြီးနဲ့အတူ အော်သံ ဟစ်သံတွေ ဆူညံသွားတာမို့ မနက်ခင်းအလှခံစားနေတဲ့ ကျွန်မရဲ့ အတွေးမျှင်တွေ ဟိုတစ်စ ဒီတစ်စ လွင့်ပြယ်ပျောက်ပျက်သွားခဲ့တယ်။ စပ်စုတတ်တဲ့ညဉ့်ကြောင့် မကောင်းတဲ့အနိဋ္ဌာရုံမြင်ကွင်းဖြစ်မယ်မှန်းသိလျက်က အသံလာရာဘက်ဆီကို ဦးတည်လို့ အပြေးကလေးထွက်လာမိခဲ့တယ်။

ဖျတ်ကနဲမြင်လိုက်ရတဲ့ ထိတ်လန့်စရာကောင်းတဲ့မြင်ကွင်းကြောင့် ကြက်သေသေပြီး ကြောင်ငေးနေမိခဲ့တယ်။ မနက်လင်းအားကြီးမို့ လမ်းသွားလမ်းလာနည်းနေသေးပေမယ့်လည်း ကျယ်လောင်တဲ့အသံကြီးကြောင့် သိလိုစိတ်နဲ့ရောက်လာကြတဲ့ ရပ်ကွက်ထဲက လူတွေကအများသား။ ဝိုင်းအုံကြည့်နေကြတဲ့ လူအုပ်ကြီးရဲ့ အလယ်ဗဟိုမှာ မလှုပ်မယှက် ဇီဝိန်ချုပ်နေတဲ့ ခန္ဓာတစ်စုံ။ အသက်ခုနစ်ဆယ်နီးပါးလောက်ရှိတဲ့ အမျိုးသားတစ်ဦးရဲ့ ရုပ်အလောင်း။ လက်တစ်ဖက်ကိုဆန့်တန်းလို့ အုန်းလက်ခြောက်ကိုင်းလေးကို ဆုပ်ကိုင်ထားလို့။ မာကျောတဲ့ကတ္တရာလမ်းမကြီးတစ်လျှောက်မှာ ဒယဉ်တိုက်ဆွဲခေါ်ခံခဲ့ရတဲ့ခဏ်ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးမှာရှိတဲ့ ပွန်းပဲ့ဒဏ်ရာတွေကို စုတ်ပြနေတဲ့အဝတ်အစားတွေက ဖုံးဖိထားနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ သွေးစသွေးနုတွေကလည်း ကတ္တရာလမ်းပေါ်မှာ မျဉ်းဖြောင့်ဆွဲထားသလို။

မဖြစ်အယျက်ကတော့ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ့ပါပဲ။ အုန်းလက်ကြွကြီးတစ်လက်ကို အမှိုက်ပုံမှာပစ်ဖို့ယူလာခဲ့တဲ့ အဘိုးအိုတစ်ဦး။ လမ်းမကြီးကို ဖြတ်တူးပြီး တစ်ဖက်ခြမ်းက အမှိုက်ပုံကိုအသွား။ အခုလို အဖြစ်ဆိုးမျိုးနဲ့ ကြုံခဲ့ရတာပါ။ ကားက လူကိုတိုက်မိခဲ့တာမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဒယဉ်တိုက်ဆွဲလာတဲ့ အုန်းလက်ကို ကားကကြိတ်မိပြီး ဘီးမှာရစ်ပတ်ပါသွားရာက အုန်းလက်ကို ကိုင်ထားတဲ့သူကပါ ကားနောက်ကို ဒယဉ်တိုက်ဆွဲသွားတာခံရပြီး ဇီဝိန်ချုပ်သွားခဲ့ရတာပါ။

လူအုပ်ကြီးထဲမှာ ဆောက်တည်ရာမဲ့သောကရောက်နေတဲ့ ယာဉ်မောင်းလို့ယူဆရတဲ့ အမျိုးသားတစ်ယောက်ကလွဲရင် ကျန်တဲ့ပွဲကြည့်ပရိသတ်တွေရဲ့ ဟိုတစ်ခွန်း ဒီတစ်ခွန်း တီးတိုးဝေဖန်သံတွေက တစ်စတစ်စနဲ့ကျယ်လောင်လာခဲ့တယ်။ ဖြစ်ခဲ့လှတဲ့အဖြစ်အပျက်ဖြစ်တာကြောင့်ရယ်၊ အကြောင်းသိသူတစ်ဦးဖြစ်တာကြောင့်ရယ်ပါ။

ကရုဏာသက်စရာဖြစ်ရပ် တစ်ခုဖြစ်ပေမယ့်လည်း “ကိုယ်ပြုသောကံ ပဲ့တင်သံ ကိုယ့်ထံပြန်လာမည်” ဆိုတဲ့စကားလေးအတိုင်းပဲ ခံရတယ်လို့ မှတ်ယူကြတာကြောင့် “ဝင့်ခံရတာ” “ကံကြီးထိုက်တာ” “သူ့အကုသိုလ်သူကိုပြန်ပြီး အကျိုးပေးသွားတာပေါ့အေ” စတဲ့ စကားသံတွေ ပလယ့်နေခဲ့တယ်။ စိတ်မချမ်းသာစရာမြင်ကွင်းကို ဆက်ကြည့်ချင်သလိုစိတ် မရှိတာ

ကြောင့် ကျွန်မအိမ်ဘက်ကို လေးလေးကန်ကန်လျှောက်ပြန်လာခဲ့တယ်။
စိတ်ထဲကနေတော့ “ဦးကိုဦးတစ်ယောက် ကောင်းရာသူဝတ်လားပါစေ”
လို့ဆန္ဒပြုဆုတောင်းပေးမိပါတယ်။

- J -

ဦးကိုဦးရဲ့ဖခင်က အစိုးရအရာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး မိခင်ကတော့
ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးတစ်ဦးပါ။ ပညာတတ်လူကဲ့သို့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ
ဩဇာကိစ္စကြီးခဲ့တယ်။ မွေးချင်းလေးယောက်မှာ ဦးကိုဦးက တတိယမြောက်
ရင်သွေးတစ်ဦးတည်းသောသားလေးမို့ မိဘရဲ့အလိုလိုက်တာခံရရင်းနဲ့
သောင်းကျန်းဆိုးသွမ်းတဲ့ စုန်းပြူးလေးဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သမီးတွေဖြစ်တဲ့
ဒေါ်မမကြီး၊ ဒေါ်မမလေးနဲ့ ဒေါ်မမထွေးတို့က ပညာရေးမှာ ထူးချွန်သလောက်
ဦးကိုဦးကလည်း အပျော်အပါး၊ အဆိုးအသွမ်းဘက်မှာ နာမည်ကြီးလှပါ
တယ်။ အသက် ၂၀ မပြည့်ခင်မှာတင် လောင်းကစားမှု၊ လိမ်လည်မှု၊ ရမ်း
ကားမှု၊ ကာကွန်ဂရက်ဖျက်မှု အစရှိတဲ့အမှုပေါင်းစုံရဲ့စွဲချက်တွေနဲ့ ရင်းနှီးခဲ့သူပါ။
သားကိုအချစ်ပိုလွန်းတဲ့မိခင်ရဲ့ အလိုလိုက်မှုတွေ လိုက်လျောမှုတွေကြောင့်
လည်း မိဘနှစ်ပါးရဲ့ စည်းစိမ်မှန်သမျှက ဦးကိုဦး သုံးဖြုန်းတာအပြင်၊
လျော်ကြေးပေးလျော်ရရင်းက တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လုံးပါးပါးလာခဲ့ရတယ်။

အားမကိုးရတဲ့အပြင် ဒုက္ခအမြဲပေးတတ်တဲ့သားဆိုးကြောင့် စိတ်
ထောင်းကိုယ်ကြေဖြစ်ရတာမို့ အငြိမ်းစားယူပြီးမကြာခင်မှာပဲ ဖခင်ကြီး အိပ်ရာထဲ
လဲခဲ့တယ်။ အိပ်ရာထဲမလဲခင်မှာ ဆုံးမလို့ မရနိုင်တော့တဲ့ သားမိုက်ရဲ့ရန်ကို
စိုးရိမ်လာမိလို့ ထိုက်သင့်တဲ့အမွေခွဲပေးပြီး တစ်အိုးတစ်အိမ် ထူထောင်စေခဲ့
တယ်။ မိခင်ကြီးနဲ့သမီးသုံးယောက်အတွက်တော့ သူတို့နေထိုင်တဲ့နေအိမ်လေး
အပြင် လက်ဝတ်ရတနာအနည်းအပါးသာ ချန်ပေးထားနိုင်ခဲ့တယ်။ သိပ်မကြာ
ခင်မှာပဲ ဖခင်ကြီးတစ်ယောက်လည်း ဘဝတစ်ပါးသို့ ကူးပြောင်းသွားခဲ့တယ်။

ဖခင်ကြီးဆုံးပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း ဒေါ်မမကြီးတို့ ညီအစ်မသုံးယောက်က
အစိုးရဝန်ထမ်းတွေအဖြစ် ဝင်ရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ညီအစ်မ
သုံးယောက် ကြိုးစားရုန်းကန်လှုပ်ရှားရင်း မိခင်ကြီးကို ပြုစုစောင့်ရှောက်နေရ
တဲ့အချိန်မှာ ဦးကိုဦးကတော့ မိခင်ကိုစောင့်ရှောက်ဖို့ဝေးလို့ သူငွေမလုံရင် အမေ့
အိမ်ဘက်သို့ ယောင်လို့တောင် ခြေဦးမလှည့်ခဲ့ဘူး။ အမေ့အိမ်ကို ပြဿနာ

တွေသာ သယ်ဆောင်လာတတ်ပြီး အပြန်မှာ အမြဲငွေထုပ်ပိုက်ပြန်လေ့ရှိခဲ့
တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မိခင်ကြီးခမျာ သားကိုတွေ့လို့တဲ့စိတ်ပြင်းပြလှပေမဲ့
“မလာတာကမှ ကောင်းလေရဲ့” လို့ နှလုံးသွင်းပြီး စိတ်ဖြေရရှာတယ်။

နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပဲ “ကံဆိုးမသွားရာ၊ မိုးလိုက်လို့ရွာ”
ဆိုသလို မိခင်ကြီး အသည်းအသန်မကျန်းမမာဖြစ်လာတာကြောင့် ဒေါ်မမကြီး
တစ်ယောက် အလုပ်ထွက်လို့ မိခင်ကြီးအနားမှာ အမြဲစောင့်ရှောက်ခဲ့ရတယ်။
တစ်ဦးစာဝင်ငွေလျော့သွားခဲ့တာအပြင် ဆေးဖိုးစရိတ်နဲ့ အာဟာရဖြည့်စွက်
စာစရိတ်ပါ တိုးမြင့်လာခဲ့ရတာမို့ ဝင်ငွေ၊ ထွက်ငွေ မမျှဘဲ ညီအစ်မတစ်တွေ
ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း ရုန်းကန်ခဲ့ကြရတယ်။ ငွေကြေးမပြည့်စုံတော့ပေမယ့်
လည်း တရားအသိရှိတဲ့ အပျိုကြီးညီအစ်မတစ်တွေ ခြံ၊ခြံ၊ခြံခြံသုံးစွဲလို့
လောကဓံကို ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခံ့တူနိုင်ခဲ့ကြတယ်။

ဖခင်ကြီးဆုံးလို့ ၄ နှစ်အကြာမှာ မိခင်ကြီးလည်း ဖခင်ကြီးနောက်
ကို လိုက်သွားခဲ့တယ်။ ညီအစ်မသုံးယောက်အပေါ် မောင်တစ်ယောက်၊
အစ်ကိုတစ်ယောက် တာဝန်ကျေဖို့မပြောနဲ့ “သားတစ်ယောက်ရဲ့ ရပိုင်ခွင့်
အမွေ” ဆိုပြီး ညီအစ်မသုံးယောက်ဆီက တောင်းခံပြန်တယ်။ အေးအေး
ချမ်းချမ်းနေတတ်သလို ဦးကိုဦးပေးတဲ့ဒုက္ခတွေကို ရိုးအီနေအောင် ခံစားဖူး
ခဲ့သူတွေမို့ စကားအချေအတင်ပြောမနေတော့ဘဲ ဦးကိုဦးတောင်းတဲ့
ဖခင်ကြီးချန်ထားခဲ့ပေးတဲ့ လက်ဝတ်ရတနာမှန်သမျှကို အကုန်ပေးခဲ့ပြီး
ဆွေခန်းမျိုးခန်းဖြစ်ခဲ့တယ်။ အပြန်အလှန်အနေနဲ့ ဦးကိုဦးကလည်း “ညီ
အစ်မသုံးယောက်နဲ့ နောက်နောင်ဘယ်တော့မှ မပတ်သက်တော့ပါဘူး” ဆိုတဲ့
ကတိစကားထားရှိခဲ့တယ်။

မိဘနှစ်ပါးကွယ်လွန်ပြီးတဲ့နောက် အစိုးရဝန်ထမ်းညီမနှစ်ယောက်
အတွက် အိမ်မှုကိစ္စတွေကို ဒေါ်မမကြီးက တာဝန်ယူလုပ်ကိုင်ပေးခဲ့တယ်။
အိမ်စရိတ်၊ စားစရိတ်အဝဝကိုလည်း ဝင်ငွေနဲ့မျှတအောင် စီမံဆောင်ရွက်
ပေးရင်း တစ်ဖက်ကလည်း သိုးမွေးထိုးလို့ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အိမ်တွင်းမှု
လုပ်ငန်းလေးလုပ်ခဲ့တယ်။ ဒေါ်မမလေးနဲ့ ဒေါ်မမထွေးတို့ကလည်း အစ်မကြီး
ဖြစ်သူကို ရှိရှိသေသေ လေးလေးစားစားဆက်ဆံကြပြီး ညီအစ်မသုံးယောက်
ချစ်ချစ်ခင်ခင်စည်းစည်းလုံးလုံးနေကြတယ်။

လူနပ်ကြီးဦးကိုဦးက ငွေကြေးကြပ်တည်းနေတဲ့ ညီအစ်မတွေအိမ်
ဘက် ငွေရပေါက်မရှိလို့ ခြေဦးမလှည့်ခြင်းက ညီအစ်မသုံးယောက်အတွက်
ကံကောင်းခဲ့တယ်။ ဦးကိုဦးနဲ့အတူ ပြဿနာတွေရောက်မလာတော့တာမို့
ညီအစ်မတွေရဲ့အိမ်လေးက အေးချမ်းလာတယ်။ အနေရိုးပြီး လောဘ၊ ဒေါသ
ကင်းတဲ့ ညီအစ်မတစ်တွေကို ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း စောင့်ရှောက်ကူညီကြ
တယ်။ ညီအစ်မတွေကလည်း ဘာသာရေးအပြင် ရပ်ရွာအကျိုးလူမှုရေး
လုပ်ငန်းတွေမှာလည်း တက်တက်ကြွကြွဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့်မို့
လည်း သားထောက်သမီးခံမရှိပေမယ့် ရပ်ကွက်ထဲက လူရွယ်တိုင်းက ကြီးမေ
ကြီး၊ ကြီးမေလေးနဲ့ ကြီးမေထွေးဆိုပြီး သူတို့ဆွေမျိုးရင်းချာပမာ ညီအစ်မ
တစ်တွေကို ချစ်ခင်ရှိသေကြတယ်။ အချိန်တွေတဖြည်းဖြည်း ကုန်ဆုံးလာခဲ့
သလို ဦးကိုဦးရဲ့ သတင်းအစအနလည်း မကြားတော့တာကြောင့် ဦးကိုဦးကို
လည်း မေ့သွားခဲ့ကြတယ်။

အသက်တွေရလာတော့ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်ဆိုသလို ဒေါ်မမလေး
နဲ့ ဒေါ်မမထွေး အလုပ်ကနေ သက်ပြည့်ပင်စင်ယူခဲ့ကြရတယ်။ ပင်စင်လစာ
နဲ့ သုံးမလောက်ကြတာမို့ အိမ်အောက်ထပ်မှာလူငှားတင်ပြီး အိမ်ငှားခလေးနဲ့
လောက်ငှားအောင် သုံးစွဲခဲ့ကြတယ်။ ညီအစ်မတစ်တွေရဲ့ ကျန်းမာရေးကလည်း
တဖြည်းဖြည်းနဲ့အားနည်းလာခဲ့တယ်။ အထူးသဖြင့် ငယ်ငယ်လေးကတည်း
က ကျန်းမာရေးချူချာခဲ့တဲ့ ဒေါ်မမလေးတစ်ယောက် တရှောင်ရှောင်ဖျား
ရာကနေ နောက်ဆုံး အိပ်ရာထဲပုန်းပုန်းလဲခဲ့တယ်။ အိမ်ကိုပေါင်နံပြီး ဆေး
ကုသစရိတ်လုပ်လို့ ဒေါ်မမလေးကို ကြိုးကြိုးစားစားကုသပေးကြပေမယ့်
အခြေအနေက တိုးတက်မလာခဲ့ပါဘူး။ ဒီကြားထဲမှာဘဲ ဒေါ်မမထွေးတစ်
ယောက် ရုတ်တရက်လေဖြစ်လို့ ခါးအောက်ပိုင်းသေပြီး ဒုက္ခတဖြစ်ခဲ့ရတယ်။
လူမမာညီမငယ်နှစ်ယောက်ကို ဒေါ်မမကြီးက ကိုယ်ဖိရင်ဖိ ပြုစုစောင့်
ရှောက်ခဲ့ရင်းက သူ့ကိုယ်တိုင်မှာလည်း အသက်အရွယ်ကြောင့် အိုမင်းမစွမ်း
ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး ဒေါ်မမလေးတစ်ယောက် လူကြီးရောဂါနဲ့ပဲ
သူ့ထက်အသက်ကြီးတဲ့ အစ်မအိုကြီးနဲ့ ဒုက္ခတညီမလေးကို ထားရစ်ခဲ့ပြီး
လူလောကကြီးကနေ ထွက်ခွာသွားခဲ့တယ်။ ဆေးဝါးကုသစရိတ်အတွက်

မလောက်ငှလို ချေးငှားခဲ့ကြရာက အတိုးရော အရင်းပါ မဆပ်နိုင်တဲ့ အခြေ
အနေကြုံလာခဲ့တာမို့ ဒေါ်မမကြီးနဲ့ဒေါ်မမထွေးတို့နှစ်ယောက် မိဘအမွေ
ဖြစ်တဲ့ သူတို့နေထိုင်နေတဲ့အိမ်ကြီးကို ရောင်းဖို့ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတယ်။ ချေးထား
တဲ့ငွေတွေကို အကြေဆပ်ပြီးရင် ညီအစ်မနှစ်ယောက် နယ်မြို့လေးတစ်မြို့မှာ
ခြံကွက်လေးဝယ်လို့ ခြံစိုက်ရင်း အေးအေးဆေးဆေးနေတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်
ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ဒေါ်မမကြီးတို့ညီအစ်မတွေ ကံကြမ္မာဆိုးနဲ့
ကြုံခဲ့ရတာပါပဲ။

- ၃ -

ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးတဲ့ဖခင်ကြီးက သူမဆုံးခင် ဦးကိုဦးကို
အင်းစိန်ဘက်ကခြံတစ်ခြံကို အမွေအဖြစ် ခွဲဝေပေးစဉ်ကတည်းက လက်ရှိ
နေတဲ့အိမ်ကြီးရဲ့ပိုင်ဆိုင်မှုကိုလည်း သမီးတွေဖြစ်တဲ့ ဒေါ်မမကြီးနဲ့
ဒေါ်မမလေးနာမည်တွေနဲ့ပြောင်းလဲ ပိုင်ဆိုင်စေခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက
ဒေါ်မမထွေးရဲ့အသက်က တစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်မပြည့်သေးတာမို့ ပိုင်ဆိုင်သူ
တစ်ဦးအနေနဲ့ အမည်ထည့်မဝင်နိုင်ခဲ့။ ဒါကြောင့်မို့လည်း ထိုအိမ်ကို
ဒေါ်မမလေးပါပိုင်ဆိုင်တာမှန်ပေမယ့် တရားဥပဒေအရ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကတော့
ဒေါ်မမကြီးနှင့်ဒေါ်မမလေးမှာသာ တည်ရှိနေတယ်။

မြန်မာ့လေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ အမွေခွဲဝေပုံအရ အမွေက အောက်သို့သာ
စီးဆင်းနိုင်ပြီး အထက်ကိုပြန်ဆန်မတက်ဘူး။ ဒေါ်မမလေးက အိမ်ထောင်
မရှိသူ အပျိုဖြစ်နေပေမယ့် မောင်ငယ်၊ ညီမငယ်ရှိနေတဲ့အတွက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်
အားလုံးက သူတို့ဆီကို အလိုအလျောက်စီးဆင်းသွားတယ်။ သဘောကတော့
ဒေါ်မမလေးရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေက အငယ်ဖြစ်တဲ့ ဦးကိုဦးနဲ့ ဒေါ်မမထွေးထံကို
သာ အမွေသက်ရောက်တယ်။ ဦးကိုဦးနဲ့ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော် အဆက်
အသွယ်ပြတ်ခဲ့တာကတစ်ကြောင်း၊ ဦးကိုဦးကလည်း “ညီအစ်မသုံးယောက်နဲ့
နောက်နောင်ဘယ်တော့မှ မပတ်သက်တော့ပါဘူး” ဆိုတဲ့ ကတိစကား ထားရှိ
ခဲ့တာကတစ်ကြောင်း၊ ဦးကိုဦးကိုလည်း ဆွေခန်းမျိုးခန်းဖြတ်ထားသော
ကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ ဒီလိုအကြောင်းတရားတွေကြောင့် ဒေါ်မမလေးရဲ့
ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို တစ်ဦးတည်းသော ညီမအနေနဲ့ ဒေါ်မမထွေးက တရားရုံး
မှာ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ပြီးလွှဲပြောင်းရယူခဲ့တယ်။ ဒီလိုရယူလိုက်မှ နေအိမ်ကို

တရားဝင်ရောင်းချနိုင်မှာမို့လို့ ဒေါ်မမထွေးက ကျမ်းသစ္စာဆိုခဲ့သလို ဒေါ်မမကြီးကလည်း သက်သေအနေနဲ့ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ဥပဒေအရလိမ်ညာကျမ်းကျိန်ဆိုမှု ရာဇဝတ်မှုကြီးကို ဒေါ်မမကြီးနဲ့ ဒေါ်မမလေး တို့ဓမ္မာ သဘောထားမသိရွာဘဲ ကျူးလွန်မိပြီးသားဖြစ်သွားခဲ့ရတယ်။

တရားဥပဒေအရ အမွေလွှဲပြောင်းရယူလို့ပြီးတာနဲ့ ဒေါ်မမကြီးနဲ့ ဒေါ်မမထွေးတို့က အဲဒီအိမ်လေးကို ကာလပေါက်ဈေးနဲ့ရောင်းဖို့ သဘောတူကြပြီး အိမ်ဝယ်ယူသူတွေဆီကလည်း စရံငွေတွေကို အိမ်ပိုင်ရှင်တွေအနေနဲ့ လက်ခံရယူထားကြတယ်။ စရံငွေတွေနဲ့ ချေးထားတဲ့ငွေတွေကို ဆပ်ခဲကြတယ်။ အိမ်ရောင်းအိမ်ဝယ် သဘောထားအရ အရှုပ်အရှင်းကင်း၊ မကင်းသိပ္ပံအတွက် ဝယ်သူဘက်က ဒီအိမ်ကို သူ့အနေနဲ့ဘယ်သူတွေဆီကဝယ်ပါမယ်၊ ကန့်ကွက်သူရှိရင်ဆက်သွယ်ပါဆိုပြီး သတင်းစာထဲ ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်း ကြေညာစာထည့်လေ့ရှိတယ်။ အဲဒီလိုကြေညာမျိုးကို ဝယ်သူတွေဘက်က သတင်းစာကြေညာထဲထည့်ခဲ့တယ်။ ကြေညာပါလာတဲ့နေ့မှာဘဲ ဘယ်က ဘယ်လိုပေါ်လာမှန်းမသိတဲ့ ဦးကိုဦးက ကန့်ကွက်လာခဲ့လို့ ဒေါ်မမကြီးတို့အတွက် ကြမ္မာဂြိုဟ်ဆိုးစဝင်လာခဲ့တယ်။

ဦးကိုဦးမှာ သားသမီးရင်းချာမရှိပေမယ့် သူ့ရဲ့တတိယမြောက်ဇနီးရဲ့ မယားပါသမီးက ဥပဒေပညာတတ်ကျွမ်းတဲ့ ရှေ့နေတစ်ယောက်ဖြစ်နေတယ်။ ဖဲသမားနဲ့ငွေအတူမနေဆိုတဲ့အတိုင်း ဦးကိုဦးတို့အိမ်ထောင်စုလည်း ငွေရေးကြေးရေး အကြပ်ရိုက်နေတဲ့ကာလဖြစ်တယ်။ နောက်ပြီး ဒေါ်မမကြီးတို့အိမ်ရဲ့ တန်ဖိုးက ကာလတန်ကြေးအနေနဲ့ မက်လောက်စရာတန်ဖိုးဖြစ်နေတယ်။ ဒီအချက်တွေကြောင့်ပဲ လောဘသားကောင် ဦးကိုဦးက မယားပါသမီးရဲ့မြှောက်ပေးမှုနဲ့ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်သူနဲ့ ဒုက္ခိတညီမဖြစ်သူနှစ်ယောက်လုံးကို အိမ်ရောင်းချမှုအတွက် ကန့်ကွက်ပြီး ဒေါ်မမလေးရဲ့ မောင်အနေနဲ့ ဒေါ်မမလေးရဲ့ အမွေကိုရလိုမှုတင်သာမကဘဲ တရားရုံးမှာ လိမ်ညာကျမ်းကျိန်ဆိုမှုကို အားပေးထောက်ခံမှုစတဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ပါ တရားစွဲဆိုခဲ့တယ်။

မြန်မာ့ထုံးတမ်းဥပဒေ အမွေခွဲဝေပုံအရ ဒေါ်မမလေးရဲ့ မောင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဦးကိုဦးက ဒေါ်မမလေးရဲ့ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဒေါ်မမထွေးနဲ့ အညီအမျှရယူခံစားခွင့်ရှိတယ်။ ဒီအချက်နဲ့ ဦးကိုဦးက အမွေရယူခွင့်ကို

တရားမမှုအနေနဲ့ တရားရုံးမှာ ဦးတိုက်တောင်းခံတယ်။ ဒီလိုပဲ ဒေါ်မမလေးရဲ့ အမွေဆက်ခံခွင့်ကို တစ်ဦးတည်းသောညီမအဖြစ် တရားရုံးမှာ ကျိန်ဆိုလွှဲယူခဲ့တဲ့ ဒေါ်မမထွေးကို လိမ်လည်မှု၊ ဒေါ်မမကြီးကိုလည်း ထိုလိမ်လည်ထွက်ဆိုမှုအပေါ် သိလျက်နဲ့လိမ်လည်သက်သေထွက်ဆိုမှု၊ လိမ်လည်မှုကို အားပေးအားမြှောက်ပြုမှုစတဲ့ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုတွေနဲ့ တရားစွဲဆိုခဲ့တယ်။

လူမှုရေးနယ်ပယ်အရတော့ အမှန်၊ အမှားကို တိုက်ဆိုင်ခံစားဆုံးဖြတ်လို့ရပေမယ့်လည်း ဥပဒေအရတော့ ဥပဒေကို မသိလို့ဖြစ်စေ၊ သိလို့ဖြစ်စေ ဖောက်ဖျက်ခြင်းအတွက် ခြားနားခြင်းမရှိဘဲ အပြစ်ဒဏ်ကတစ်ခုတည်းပါ။ အခုကိစ္စမှာလည်း ဦးကိုဦးက လူမှုကျင့်ဝတ်အရ မဖြစ်သင့်တာတွေကို ဖန်တီးပြီး ကောက်ကျစ်ညစ်ပတ်နေမှန်း သိသာနေလည်း ဥပဒေအရမှာတော့ ဒေါ်မမကြီးတို့ ညီအစ်မက ဥပဒေကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ထားသူတွေ ဖြစ်နေခဲ့တယ်။ ဦးကိုဦးအကြောင်း အစအဆုံးသိနေကြတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ဒေါ်မမကြီးတို့ကို ကရုဏာသက်ကြပေမယ့် ဦးကိုဦးကိုတော့ အော့နွဲ့လုံးနာ မုန်းတီးလာကြတယ်။

တရားစွဲခံရတဲ့ကိစ္စတွေနဲ့ တရားရုံးကဆင့်ခေါ်တိုင်း ဒုက္ခိတညီမနဲ့ လမ်းကောင်းကောင်းမလျှောက်နိုင်တဲ့ အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်မမကြီးတို့ ညီအစ်မနှစ်ယောက်ဓမ္မာ အိမ်နီးနားချင်းတွေရဲ့ အကူအညီကြောင့်သာ တရားရုံးကို သွားနိုင်ခဲ့တာပါ။ ရပ်ကွက်လူငယ်တွေကလည်း စိတ်သဘောကောင်းတဲ့ ညီအစ်မနှစ်ယောက်အပေါ် ဆွေမျိုးရင်းချာလိုသဘောထားလို့ ကူညီခဲ့ကြတယ်။ သွားလာရေးအတွက် စီစဉ်ပေးခဲ့တာအပြင် ဝါးပိုးဝါးနဲ့ပိတ်ထမ်းစင်လုပ်လို့ ရုံးပေါ်အထိ ချီပိုးထမ်းတင်ပေးခဲ့ကြတယ်။ ရုံးချိန်နေ့တိုင်း တရားရုံးကို ထမ်းစင်နဲ့အရောက်လာခဲ့ရတဲ့ အိုမင်းမစွမ်းအမယ်အိုနှစ်ဦးရဲ့အဖြစ်ကို လောဘစိတ်လွှမ်းမိုးနေတဲ့ ဦးကိုဦးက ဘယ်လိုမှထူးခြားပြီးမခံစားရပေမယ့်လည်း ဒီတရားခွင့်မြင်ကွင်းကို မြင်နေရသူတိုင်း မသိမသာမျက်ရည်ပိုင်းတဲ့အထိ ခံစားကြရတယ်။ အမှုအခင်းကိစ္စကြောင့်အပြင် အမယ်အိုနှစ်ယောက်ရဲ့အဖြစ်ကို သနားကရုဏာသက်တာကြောင့် အိမ်ဝယ်ယူသူတွေက စရံငွေတွေကို အဆုံးခံလို့ အရောင်းအဝယ်ကို ဖျက်သိမ်းပေးခဲ့တယ်။

ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်မိခဲ့တဲ့ ရာဇဝတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ထင်ရှား

ရင် ဒေါ်မမကြီးနဲ့ဒေါ်မမထွေးတို့နှစ်ယောက်လုံး ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ်အထိ ကျခံရမယ့်အခြေအနေဖြစ်နေတယ်။ ဒေါ်မမကြီးရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေနဲ့ ဒေါ်မမထွေးရဲ့မသန်စွမ်းဒုက္ခိတအခြေအနေတို့က ထောင်ထဲမှာနေနိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ဥပဒေအကြံပေးတွေက စွဲဆိုထားတဲ့ အမှုကို ရုပ်သိမ်းဖို့အတွက်ထယ် ဦးကိုဦးနဲ့ညှိနှိုင်းဖို့ ဒေါ်မမကြီးတို့ကို အကြံပေးကြတယ်။ အဲဒီပျော့ကွက်ကိုသိထားတဲ့ ဦးကိုဦးက အဲဒီအိမ်ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုအားလုံးကို သူ့နာမည်နဲ့ လွှဲပြောင်းပေးရင်း ရာဇဝတ်မှု အတွက် စွဲဆိုထားတဲ့တိုင်ချက်အားလုံးကို ရုပ်သိမ်းပေးမယ်လို့ တောင်းဆို လာတယ်။ ဒီလိုမှမဟုတ်ရင် ညီအစ်မနှစ်ယောက်လုံးကို သံတိုင်နောက်ထဲ ထည့်ကို ထည့်ပစ်မယ်လို့လည်း ရက်ရက်စက်စက်ခြိမ်းခြောက်လာခဲ့တယ်။

တရားလက်လွှတ်တောင်းဆိုမှုနဲ့ ရိုင်းယုမှုတွေကြောင့် ဦးကိုဦးကို ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတိုင်းက အမျက်ဒေါသထွက်ကြပေမယ့် စိတ်ထားတတ်တဲ့ ဒေါ်မမကြီးကတော့ မေတ္တာတရားနဲ့ပဲ တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းခဲ့တယ်။ တစ်သက်တာလုံး ဒုက္ခပေးရုံမကဘဲ အခုလို အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်ချိန်မှာ နေရာမရှိအောင် နှင်ချ မောင်းထုတ်ခံရတာအတွက် ဝမ်းနည်းခဲ့ပေမယ့်လည်း မောင်ဖြစ်သူအပေါ် အမုန်းအာဇာတမထားရှာခဲ့ပါဘူး။ ညီမငယ်ကို နားချပြီး ဦးကိုဦးရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း လိုက်လျောခဲ့တယ်။ အိမ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ပိုင်ဆိုင်မှုအားလုံးကို ဦးကိုဦးနာမည်နဲ့လွှဲပေးခဲ့ပြီး အိမ်ပေါ်ကနေပါ ဆင်းပေးခဲ့ရှာတယ်။ ပတ်ဝန်း ကျင်ရဲ့ချိတ်ဆက်ပေးမှုကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်းရဲ့နယ်မြေ၊လေးတစ်မြို့က ဘိုးဘွားရိပ်သာကို ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့တယ်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ဦးကိုဦးတို့ လင်မယားအပြင် မယားပါသမီးရှေ့နေမတို့ မိသားစုကပါ အဲဒီအိမ်ကြီးပေါ် ကို ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ကြတယ်။

- ၄ -

ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမိဘနဲ့ အစ်မတွေ ညီမတွေကို ပြဿနာမျှော် ဖန်တီးလို့ ဒုက္ခပေးခဲ့တဲ့ ဦးကိုဦး။ မိဘလက်ငုတ်ရှာဖွေစုဆောင်းထားသမျှ သုံးဖြုန်းလို့အားမရဘဲ ကျပ်တည်းခက်ခဲနေတဲ့ အပျိုကြီးညီအစ်မတစ်တွေ ဆီက အိုစာမင်းစာအတွက် ချန်ထားသိမ်းဆည်းခဲ့တဲ့ လက်ဝတ်ရတနာတွေ ကိုပါ မရအရယူခဲ့သူ။ အဆိုးဆုံးကတော့ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်နေတဲ့ အစ်မနဲ့

ဒုက္ခိတညီမတို့ကို အကျပ်ကိုင်လို့ သူတို့ပိုင်ဆိုင်တဲ့အိမ်ကိုအရယူပြီး အိုကြီး အိုမညီအစ်မတွေကို အိမ်ပေါ်ကနှင်ချလို့ အိမ်ကိုအပိုင်စီးခဲ့တဲ့ ဦးကိုဦးကို ကံတရားက အချိန်ကြာကြာမျက်နှာသာမပေးခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီအိမ်ကြီးပေါ်မှာ ဦးကိုဦးနေခဲ့ရတာ တစ်လတောင်မပြည့်ရှာခဲ့ပါဘူး။ အိမ်ရှေ့က အုန်းလက် ကြွေကိုလွှင့်ပစ်ဖို့အသွား အမှိုက်ပုံရှိရာလမ်းတစ်ဖက်ခြမ်းကိုကူးရာမှ မတော် တဆမှုနဲ့ ဇီဝိန်ချုပ်ခဲ့ရတယ်။

* * * *

ဖြစ်ခဲ့လှတဲ့အဖြစ်အပျက်နဲ့ အသက်သေဆုံးခဲ့ရပေမယ့်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုလုံးမှာ ဦးကိုဦးအတွက် ဝမ်းနည်းတဲ့သူ မရှိခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း ကံတရားရဲ့ဆုံးမမှုကို ဘဝမကူးခင်မှာတင် ဦးကိုဦးရဲ့အဖြစ်က သံဝေဂယူစရာဖြစ်ခဲ့တယ်။ အုန်းလက်ကြွေခြောက်လေး တစ်ခက်က လူ့အသက်ကို နှုတ်ယူလောက်တဲ့အထိ လုပ်နိုင်စွမ်းရှိလိမ့်မယ်လို့ ဘယ်သူကမှမထင်ထားခဲ့မိပေမယ့် အကုသိုလ်ကံရဲ့စေ့ဆော်မှုအားပြင်းလွန်း လို့ သက်မဲ့အုန်းလက်ကြွေခြောက်လေးက ဦးကိုဦးကို အသက်ပျောက်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုအဖြစ်အပျက်လေးက ကျွန်မတို့တွေအားလုံး အတွက် နမူနာယူစရာ သင်ခန်းစာကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။

“ကိုယ်ပြုသောကံ ပဲ့တင်သံ ကိုယ့်ထံပြန်လာမည်” ဆိုတဲ့စကားလေး အတိုင်းပါပဲ ဦးကိုဦးပြုခဲ့သမျှ အကုသိုလ်တွေက သူနဲ့အတူ ထပ်ချပ်မကွာ အရိပ်ပမာလိုက်နေတော့မှာမို့ ပဲ့တင်သံတွေကြား ကောင်းရာသုဂတိမှလား ပါမလားလို့ ကျွန်မတွေ့မိတိုင်း ဦးကိုဦးအပေါ် သနားတဲ့စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာမိ ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လည်း ဆန္ဒပြုဆုတောင်းပေးလိုက်မိတာပါ။ “ဦးကိုဦး ကောင်းရာသုဂတိလားပါစေ” လို့လေ။

* * * *

တကယ်တော့လေ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးဆိုတဲ့ ပဲ့တင်သံလေးတွေက ကျွန်မတို့ရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝထဲမှာ အမြဲရှိခတ်နေတဲ့ အသံလေးတွေပါ။ ကျွန်မတို့တွေတသာ သတိမထားမိလို့သာပါ။ ။

* * * *

ကျွန်မနှင့် ပန်းပွင့်ကလေးများ

ကျွန်မစာသင်ခဲ့သည့်သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် တပည့်မျိုးစုံတွေ ကြုံခဲ့ရသည်။ ထိုတပည့်များနှင့်ပတ်သက်၍ ပျော်ရွှင်ခဲ့ရသည်လည်း ရှိခဲ့သည်။ ကြေကွဲစိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရသည့်အခါများနှင့်လည်း ကြုံဆုံခဲ့ရသည်။ ထိုတပည့်များစွာထဲမှ ကျွန်မဘယ်တော့မှ မေ့မရသူကတော့ အထွန်းပင်ဖြစ်သည်။

* * * *

လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်ကျော်ကပင်ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ ကျွန်မ စာသင်ရန် ရွှေမင်းဝံသာသနာ့ရိပ်သာလမ်းအတွင်းသို့ ခြေလှမ်းများဦးတည်ခဲ့သည်။ လက်ထဲရှိ အိမ်လိပ်စာ စာရွက်လေးကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည်။ ဆက်လျှောက်ခဲ့သော်လည်း မတွေ့။ မေးမြန်းစုံစမ်းရန်လည်း ဆိတ်ငြိမ်ရပ်ကွက်မှီထင် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရပေ။ ရာသီဥတုကလည်း ပူပြင်းသောကြောင့် ခပ်သုတ်သုတ်လျှောက်လာခဲ့ရာ ရှေ့တွင် ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို တွေ့၏။

ဆိုင်ရှေ့ရောက်သည်နှင့် လက်ထဲ၌ ခေါက်ထားသော စာရွက်ကို ထုတ်ပြလိုက်ပြီး...

“ဒီလိပ်စာလေး တစ်ချက်လောက် ကြည့်ပေးပါလားရှင်”

“ဪ... ဟိုရှေ့နားလောက်ဆို ရောက်ပါပြီ”

ဆိုင်ရှင်လက်ညှိုးညွှန်ရာသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး ကျေးဇူးတင်စကားဆိုကာ သိပ်မဝေးတော့သည့် ထိုအိမ်ဆီသို့ ခပ်သွက်သွက်လျှောက်လာခဲ့သည်။ တပည့်လေးများက ကျွန်မကိုမြင်သည်နှင့် လက်အုပ်ကလေးများချီကာ “မင်္ဂလာပါဆရာမ” ဟု သံပြိုင်နှုတ်ဆက်လိုက်ကြသည်။ ထိုနှုတ်ဆက်သံသည်ပင် ကျောက်စက်ရေတစ်ခွက်ကို သောက်လိုက်သကဲ့သို့ ကျွန်မ၏ မောပန်းမှုများကို ပြေပျောက်သွားစေသည်။ သူတို့ထဲမှ အိမ်ရှင်ဖြစ်ဟန်တူသူ တပည့်တစ်ဦးက...

“ဆရာမ... အပေါ်ထပ်ကို ကြွပါရှင်”

စာသင်ခန်းထဲအရောက်တွင် ခုံတွင်ထိုင်လိုက်ပြီး နဖူးမှစီးကျလာသော ချွေးများကို လက်ကိုင်ပဝါဖြင့် သုတ်လိုက်မိသည်။ ပူလောင်လှသဖြင့် ပါလာသောစာအုပ်ဖြင့် ယပ်ခတ်ရန်ဟန်ပြင်လိုက်စဉ် ကျောင်းသားနှစ်ဦးက ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်မှ ယပ်ခတ်ပေးကြသည်။ ကျောင်းသူတစ်ဦးက သောက်ရေအေးတစ်ခွက် အပြေးခပ်ပြီး ကျွန်မလက်ထဲသို့ ဖန်ခွက်ကို ထည့်ပေးသည်။ ပြုံးရွှင်တက်ကြနေသော ကလေးများကို ကြည့်ကာ ကျွန်မမှာ ပီတိဖြစ်နေမိသည်။

တစ်ခဏနားပြီးနောက် ကျွန်မ၏ နာမည်ကို စတင်မိတ်ဆက်လိုက်သည်။

“ဆရာမ နာမည်ကတော့ ဒေါ်နှင်းနုပါ။ မင်းတို့တွေလည်း တစ်ယောက်ချင်းရဲ့ နာမည်တွေ မိတ်ဆက်ပေးပါဦး”

တပည့်လေးများ၏ နာမည်နှင့် မျက်နှာတွဲမိစေရန် မိတ်ဆက်ခိုင်းလိုက်သည်။ ယောက်ျားလေးများကစ၍ မိမိတို့၏ နာမည်များ မိတ်ဆက်ပေးကြသည်။ ဝေထူး၊ ထက်သျှားအောင်၊ မင်းသူ၊ သူရနှင့် အထွန်းတို့ဖြစ်ကြပြီး မိန်းကလေးများကတော့ စန္ဒီ၊ သရဖီ၊ ကြယ်စင်လင်း၊ ဇွန်ပွင့်နှင့် မိုးမိုးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ပထမဆုံးနေ့ဖြစ်သည့်အတွက် စာအနည်းအကျဉ်းမျှသာ သင်ကြားပြီး တပည့်များနှင့်ရင်းနှီးစေရန် စကားပြောဖြစ်သည်။

ထိုနေ့သည် ကျွန်မအတွက် စိတ်ကြည်နူးမှုကို ဖြစ်စေသောနေ့

တစ်နေ့ဆိုလျှင် မှားမည်မထင်။ သိတတ်လိမ္မာလှသော တပည့်လေးများ၏ အပြုအမူကိုမြင်ယောင်ရင်း အတွေးများနှင့် ပြန်ခဲ့သည့် ကျွန်မ၏ မျက်နှာထက်တွင် အပြုံးစများရှိမည်ထင်သည်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှ ဖြတ်သန်းသွားလာသူများက ကျွန်မကိုကြည့်၍ ပြုံးယောင်သန်းသွားကြသည်ကို တွေ့မြင်ရမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသိစိတ်လွတ်သွားမှန်း သတိပြုမိတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ ကျွန်မစာသင်ရန် သွားခဲ့ရာ ထိုအိမ်နှင့်ခပ်လှမ်းလှမ်းအကွာကတည်းက ကျောင်းသူလေးများက ကျွန်မကို မြင်သည်နှင့် အပြေးအလွှားလာကြသည်။ အနားရောက်သည်နှင့် လက်ထဲရှိ ဖိုင်တွဲနှင့် ခြင်းတောင်းကို လုယူကြသည်။ ရသွားသူက ကျေနပ်သောအပြုံးနှင့် မရသူကတော့ နောက်တစ်နေ့တွေ့ကြသေးတာပေါ့ ဆိုသည့်အထာနှင့်တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ထေ့ကြည့်ကြည့်နေကြသည်။ သူတို့လေးတွေ၏ ချစ်စရာအပြုအမူသည် ကျွန်မအဖို့ ကြီးစွာသော ပီတိဖြစ်စေပါသည်။

* * * *

အဌမတန်းအရွယ်မှ စတင်သင်ကြားလာခဲ့ရာ ယခုဆိုလျှင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းသို့ပင် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြပြီ။ စာသင်ကာလကြာလာသည်နှင့်အမျှ တပည့်တစ်ဦးချင်းစီ၏ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးများကို ခန့်မှန်းလာနိုင်သကဲ့သို့ တပည့်လေးများ၏ ချစ်စရာအမူအကျင့် စရိုက်များကိုလည်း သိရှိလာမိသည်။ ဤ (၃) နှစ်တာကာလအတွင်း မိန်းကလေးများ ခန္ဓာကိုယ်အချိုးအစားများပြောင်းလဲလာသကဲ့သို့ ယောက်ျားလေးများသည်ပင် ကျွန်မမော့ကြည့်ရသည့် အနေအထားသို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ အတန်းကြီး၍ အရွယ်ရောက်လာကြသော်လည်း သူတို့တွေက ကလေးများလိုပင် ပြုမူနေကြပြီ။ ကပြက်ကချော်နှင့် ကပေါက်တိကပေါက်ချာအပြုဆုံးကတော့ အထွန်းပင်ဖြစ်သည်။

တပည့်များထဲတွင် သူရ၊ မင်းသူ၊ ကြယ်စင်လင်းနှင့် စန္ဒီတို့လေးဦးမှာ စာကြိုးစားသူများ။ စာတော်သူများဖြစ်၍ ကျန်ကလေးများက စာကြမ်းပို့ဟု ကင်ပွန်းတပ်ကြသည်။ ဇွန်ပွင့်ကတော့ စိတ်ဆတ်သူမို့ မစရဲ။ သရဖီတစ်ယောက်မှာ အနေအေးသကဲ့သို့ သူ့ကိုစလျှင်လည်း အမြဲပင် ရယ်ရယ်ပြုံးပြုံး၊ မိုးမိုး (မိမိုး) ကတော့ မကျေနပ်လျှင် မျက်စောင်းတထိုးထိုးနှင့်

ရန်တွေ့တတ်သူ ဆတ်ဆတ်ကြမို့ အားလုံးက ပို၍ ကျီစယ်ကြသည်။ သို့သော် မိုးမိုးက စိတ်မကောက်တတ်။ ဝေထူး၊ ထက်သျှားအောင်နှင့် အထွန်းတို့ (၃) ဦး စလုံးက တည့်သူများမဟုတ်သလို စာတော်သူများစာရင်းတွင်လည်း မပါ။ သို့သော် ကိစ္စတိုင်းတွင် သူတို့သုံးယောက်စလုံး အားလုံးအတိုင်အဖောက်ညီကြသည်။

တစ်နေ့ ကျွန်မစာသင်နေစဉ် မိမိုး၏ အလန့်တကြားအော်သံကို ကြားရ၏။ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ မိမိုးလက်ပေါ်တွင် အိမ်မြှောင်တစ်ကောင် သေသေချာချာကြည့်လိုက်တော့မှ ပလပ်စတစ်အရုပ်အိမ်မြှောင်ဖြစ်နေသည်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် အထွန်းက ရေတစ်ခွက်ပြေးခပ်ပြီး မိမိုးကို တိုက်လေသည်။

“ရော... ရော၊ ရေသောက်၊ ပြီးရင် သေးပေါက်”

“အထွန်းနော်... ဟွန်း”

အထွန်းလက်ချက်မှန်းသိသွားကြ၍ အားလုံးက ပိုင်းအော်ကြသည်။

* * * *

“ကဲ... ကဲ၊ ကလေးတွေ ဓာတုဗေဒစာအုပ်ထုတ်ကြ။ အခန်း (၁) မှာ မင်းတို့သင်ကြားရမဲ့အကြောင်းအရာကတော့... အက်တမ်တွေရဲ့ လျှပ်စစ်တည်ဆောက်ပုံ၊ အလှည့်မှန်ဇယားနဲ့ ဓာတုဖွဲ့စည်းပုံတွေအကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ဖြပ်ထု (matter) အားလုံးကို အက်တမ်တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတယ်။ အဲ့ဒီအက်တမ်ထဲမှာ အခြေခံအမှုန် (၃) မျိုးရှိတယ်။ နောက်ပြီး...”

ကျွန်မရှင်းပြချက်မဆုံးခင် အထွန်းအသံကို ကြားလိုက်ရ၏။

“ဆရာမ... ဆရာမ၊ ဒါဆို မိမိုးခေါင်းပေါ်မှာရှိတာ ဘာမှုန်လဲဟင်”

“အထွန်း... နင်နော်”

“အဲ့ဒါ ဘောက်မှုန်လို့ ခေါ်တယ် ငတုံးရဲ့”

“ဟား... ဟား... ဟား...”

ဝေထူးဖြေပေးလိုက်တော့ အားလုံးတသောသောနှင့် ရယ်မောကြတော့သည်။ ကျွန်မ စိတ်တိုသွား၏။ ဒေါသက ငယ်ထိပ်သို့ ရောက်သွား၏။

“ဖြန်း... ဖြန်း”

ကြိမ်လုံးနှင့်သင်ပုန်းကို ဆင့်ကာဆင့်ကာ ရိုက်လိုက်ရာ ရယ်မောနေသော အသံများ ရုတ်ချည်းပျောက်ကွယ်သွားတော့သည်။ ဟန်မဆောင်တတ်သည့် ကျွန်မ၏ မျက်နှာတွင် စိတ်ဆိုးသည့်ပုံရိပ်များလွှမ်းမိုး၍လားမသိ။ အားလုံး၏ အကြည့်သည် မဝံ့မရဲ။ မျက်နှာလေးများလည်း ငယ်လျက်။

“မင်းတို့တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ရင်းနှီးလို့စတာမှန်ပေမယ့်၊ ငါစာသင်တဲ့အချိန်မှာ ဒီလိုလုပ်တာဟာ အနှောင့်အယှက်ပေးတာပဲ။ အထွန်းရှေ့ထွက်ခဲ့စမ်း။ ဟိုဘက်လှည့်”

“ရွမ်း... ရွမ်း။ ကဲ... သွားတော့”

ထို့နောက်တွင်တော့ အပ်ကျသံပင် မကြားရတော့ပေ။ အားလုံးက တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သွားကြသည်။ အားလုံး၏ မျက်လုံးအစုံသည် သင်ပုန်းစီသို့သာ ဦးတည်နေကြသည်။ စာမေးလျှင် ညီညီညာညာဖြေဆိုကြသည်။ ထို့နောက်တွင်တော့ စိတ်မကောင်းဖြစ်နေကာ စာသင်ကြားမှုကို ရပ်လိုက်ရ၏။

“အားလုံးပဲ မနက်ဖြန်ကြရင် ဒီနေ့ သင်ထားတာတွေအားလုံး ပြန်မေးမယ်။ စာကြည့်လာခဲ့ကြ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ။ မင်္ဂလာပါ ဆရာမ”

“မင်္ဂလာပါကွယ်”

မင်္ဂလာပါဟု နှုတ်ဆက်ခဲ့သော်လည်း ကျွန်မရင်ထဲတွင်တော့...။

လမ်းတစ်ဝက်အရောက်တွင် နောက်မှခေါ်သံကြား၍ ကျွန်မလှည့်ကြည့်လိုက်သည်။ လွယ်အိတ်အထူးကိုကိုင်၍ အမောတကောပြေးလိုက်လာသူက အထွန်း။ အနားရောက်သည်နှင့်...

“ဆရာမ... ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဆိုးသွားတာလား ဆရာမ။ ကျွန်တော်တောင်းပန်ပါတယ်”

လက်အုပ်ချီ၍ တောင်းပန်နေရှာသော အထွန်းကို ကျွန်မ သနားသွားမိသည်။

“မင်းတို့နဲ့ စာသင်လာတာဟာ (၃) နှစ်တောင် ရှိပြီကွယ်။ မင်းတို့ကို ရိုက်ခဲ့ဖူးသလား။ အေး... ဒီနှစ်ဟာမင်းတို့ရဲ့ ဘဝတက်လမ်းကို တစ်ဆစ်ချိုးမယ့်အတန်း၊ မင်းတို့ဘဝကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့်အတန်းဆိုတာ

မင်းခေါင်းထဲထည့်ထားစေချင်တယ်။ နောက်ဆို ငါစာသင်တဲ့အချိန်မှာ ဒီလိုမလုပ်မိစေနဲ့ ကြားလား”

“ဟုတ်ကဲ့... ကျွန်တော် ဆင်ခြင်ပါ့မယ်ဆရာမ”

ကျွန်မရှေ့မှခေါင်းငုံ့၍ ထွက်သွားသော သူ့ကိုကြည့်ရင်း ကျွန်မသက်ပြင်းချမိတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ ကျက်ခိုင်းထားသည့်စာများကို တစ်ယောက်ချင်းမေးရာ အားလုံးဖြေဆိုနိုင်သည်မို့ ကျွန်မ ကျေနပ်မိသည်။ နောက်ပြောင်ကျီစယ်တတ်လွန်းသော အထွန်းတစ်ယောက် ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေ၍လားမသိ။ စာသင်ခန်းတစ်ခုလုံး တက်ကြွပျော်ရွှင်မှုမရှိသည်ကိုတော့ သတိပြုမိသည်။ ရက်အတန်ကြာပြီးနောက် အထွန်းတစ်ယောက်ပီပြန်ထလာပြန်သည်။ ကျွန်မ အဖြေလွှာများ စစ်နေစဉ်...

“ဆရာမ... အောက်ခဏဆင်းခွင့်ပြုပါ”

လက်ညှိုးထောင်၍ ခွင့်တောင်းနေသော မိမိုးကို ကျွန်မ ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သည်။

“ဟဲ့... မိမိုး နင့်ထဘီနောက်မှာ အကွက်ကြီးဟ”

ပြုံးတူးပြတ် ပြောလိုက်သောအထွန်းစကားကြောင့် မိမိုးရုတ်တရက် ပြန်ထိုင်ချလိုက်သည်။ ဘေးမှဇွန်ပွင့်ကို အကူအညီတောင်းသလို မျက်ရိပ်ပြလိုက်သည်။ ယောက်ျားလေးများက ပြုံးစိစိနှင့် မိမိုးမရဲတရဲနှင့် ပြန်ထလိုက်သည်။ ဇွန်ပွင့်က မသိမသာ အကဲခတ်လိုက်ပြီး ခေါင်းခါပြလိုက်တော့မှ မိမိုးစိတ်တိုသွားပြီး သူထုံးစံအတိုင်း အထွန်းကို မျက်စောင်းလှမ်းထိုး၏။

“မိမိုး... နင်ကလေး မျက်စောင်းထိုးဖို့ပဲ တတ်တယ်။ နင်ဝတ်ထားတဲ့ထဘီက အကွက်ကြီးတွေမဟုတ်လို့ အပွင့်ကြီးတွေလား”

“အဲ့ဒါ နင်ပြောမှလား။ ငါပြောလိုက်ရ မကောင်းရှိတော့မယ်”

“ဟဲ့... ဟဲ့၊ မဟုတ်တာ မပြောနဲ့နော်၊ ငါတို့က နားရှက်တတ်တယ်”

“ကဲဟယ်... ကဲဟယ်”

မိမိုးတစ်ယောက် စာအုပ်ကို လိပ်လိုက်ပြီး အထွန်းကို စိတ်နှိုးတိုင်း တွယ်ပါလေတော့သည်။ ကျန်ကလေးများက တဟားဟားနှင့်။

လဆန်း (၃) ရက်နေ့ဆိုလျှင် ကျွန်မထဲလစာအပ်ကြသည်။ ငွေ
စက္ကူများကို စာအိတ်နှင့်ထည့်၍ပေးကြသည်မို့ အထွန်းအတွက် လှည့်ကွက်
မန်လာပြန်သည်။ ကျွန်မ စာသင်အိမ်သို့အလာ အိမ်နှင့်မလှမ်းမကမ်းတွင်
အထွန်း၊ ထက်သျှားနှင့်ဝေထူးတို့ သုံးယောက်သားစောင့်နေကြသည်ကို
တွေ့ရသည်။

“မင်းတို့ ဘာလုပ်နေကြတာလဲ”

အထွန်းမျက်နှာစပ်ဖြူဖြူနှင့်မို့ ကျွန်မသဘောပေါက်လိုက်သည်။

“ဘယ်သူ့ကို စိတ်ဆိုးအောင်လုပ်ဦးမလို့လဲ၊ မိမိုးပဲလား”

“ဟီး... ဟီး”

အထွန်းက သွားတက်လေးပေါ်အောင်ရယ်လိုက်ပြီးနောက်...

“ဆရာမ... ဒါ... မိမိုးလခပါ”

“ဟင်... မင်းလက်ထဲကို ဘယ်လိုရောက်နေတာလဲ”

“သူတို့အောက်ထပ်မှာ စကားပြောနေတုန်း၊ သူ့အိတ်ထဲက ပိုက်ဆံ
ကွေ့လုတ်၊ စက္ကူနှစ်ရွက်ခေါက်ထည့်ပြီး ကော်နဲ့ပြန်ကပ်ထားပေးခဲ့တယ်
ဆရာမ”

“မင်းတို့ကတော့လေ၊ တကယ်ပါပဲ”

“ဟော... ဟိုမှာ မိမိုးတို့ပြေးလာပြီ”

အနားရောက်သည်နှင့် ကျွန်မလက်ထဲရှိ ဖိုင်တွဲကိုယူရင်း ဇွန်ပွင့်
ကထေလိုက်သေးသည်။

“အောင်မယ်... နင်တို့က မကြိုစမှူး အကြိုထူးလို့ပါလား။
ဘာလဲ... ဆရာမ စလင်းဘက်လွယ်မလို့လား”

“အေးပါ... အေးပါ။ ကိုယ့်အလှည့်ကျရင် မနွဲ့စတမ်းနော်”

ကျွန်မစာသင်ချိန်မစတင်မီ တပည့်များက စာအိတ်ကိုယ်စီကိုင်၍
ကျွန်မလက်ထဲသို့ အပ်ကြသော်လည်း ထွက်မလာသူက မိမိုး၊ စာအိတ်ကို
ကိုင်ကြည့်လိုက်၊ လွယ်အိတ်ထဲပြန်ထည့်လိုက်နှင့် ဝယောက်ဂယက်ဖြစ်နေ
သောသူ့ကိုကြည့်၍ ကျွန်မပင် မရယ်မိအောင် မနည်းထိန်းထားရသည်။

“ဟဲ့... မိမိုး ဆရာမကို လခသွားပေးလိုက်လေ”

အထွန်းက ပို့လိုက်သေးသည်။

“အေးပါဟ၊ ပေးမှာပေါ့”

မိမိုးတစ်ယောက် ဇွန်ပွင့်နားသို့ကပ်ပြီး တီးတိုးပြောနေ၏။
အထွန်းတို့အုပ်စုက မိမိုးပုံစံကိုကြည့်၍ လက်တို့ကာ မသိဟန်ဆောင်နေကြ
သည်။

ဇွန်ပွင့်ကတော့ မနေသာတော့ဘဲ “ပြစမ်း” ဟု ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်
မိမိုးလက်ထဲမှ အိတ်ကိုဖျတ်ခနဲလှမ်းယူ၍ ဖောက်ကြည့်လိုက်သည်။

“ဟယ်... စက္ကူတွေတော့”

နှစ်ဦးသား အံ့ဩသွားကြ၏။ မိမိုးခမျာမှာတော့ မျက်ကလဲဆန်ပျာ
ဖြစ်နေရှာသည်။ အထာသိနေသည့် ဇွန်ပွင့်က သဘောပေါက်သည့်အကြည့်
ဖြင့်အထွန်းကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ အထွန်းက မျက်စပစ်ပြလိုက်သည်။
ရိုးအလွန်းသော မိမိုးမှာ မျက်ရည်လည်လာသည်။ မျက်ရည်မကျအောင်
ကြိတ်မှိတ်နေရသည်မို့ မျက်နှာတစ်ခုလုံး နီမြန်းနေတော့သည်။ ကျွန်မမှာ
မနေသာတော့ဘဲ ရှင်းပြလိုက်ရသည်။ သည်တော့မှ မိမိုးတစ်ယောက် ရုတ်ပြုံး
တလေး ပြုံးလာနိုင်တော့သည်။

“ဟဲ့... မိမိုးနင်ကလေ (၁၀) တန်းပဲ ရောက်နေပြီ ကလေးကျ
နေတာပဲ”

အထွန်းက သူ့ဗီအေတိုင်း ဆရာလုပ်လိုက်သေးသည်။ မိမိုးလှည့်
အကြည့်တွင်တော့ ဝေထူး၊ ထက်သျှားနှင့်သူရတို့သုံးယောက်သားအပြိုင်
အော်ကြ၏။

“အထွန်းနော်... ဟွန်း”

“ဟား... ဟား... ဟား”

* * *

“ဆရာမ၊ မေမေဝယ်ပေးလိုက်တာ၊ ဆရာမ သောက်ဖို့တဲ့”
ကြယ်စင်က စပါကလင်အချိုရည်ဘူးကြီး (၂) ဘူးတို့ စားပွဲပေါ်
တင်လာသည်။

“ဟဲ့... ကြယ်စင်၊ ငါတို့အတွက်ရော မပါဘူးလား”

“ဘာလဲ အထွန်း၊ နင်က သောက်ချင်လို့လား”

“အေးပေါ့ဟ”

“သောက်ချင် ဝယ်သောက်လေ”

ကြယ်စင်က နောက်၏။ အထွန်းငြိမ်သွားတော့သည်။

“စန္ဒီရေ... ဆရာမကို ဖန်ခွက်တွေ ယူခဲ့ပေးပါဦး”

“ဟုတ်ကဲ့ ဆရာမ”

စန္ဒီအောက်ထပ်သို့ ဆင်းသွားပြီး ခဏအကြာတွင် ဖန်ခွက်များ သယ်လာခဲ့သည်။

“ပေး... ပေး၊ ငါပေးလိုက်မယ်”

အထွန်းက ခွက်များကို လှမ်းယူပြီး ကျွန်မ ရှေ့စားပွဲပေါ်သို့ လာတင် သည်။

“ရှော့... တစ်ယောက်တစ်ခွက်ပဲနော်”

အထွန်းက တစ်ယောက်တစ်ခွက် ကမ်းပေးလိုက်သည်။ ထိုစဉ် စန္ဒီ အမေဝင်လာပြီး ကျွန်မနှင့်စကားပြောနေ၍ မသောက်ကြသေးဘဲ စောင့်နေ ကြသည်။ မိမိုးတို့အဖွဲ့မှာ ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ စာရှင်းနေကြသည်။ နံရံထောင့် တွင် ကပ်ထားသော မိမိုးခွက်ကို အထွန်းက လှမ်းယူလိုက်ပြီး သူတို့ ခွက်ထဲ သို့ မျှထည့်လိုက်သည်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် ဝေထူးက ရေကုန်းထဲမှ ရေ တစ်ခွက်ငဲ့ထည့်ပေးလိုက်ပြီး အထွန်းလက်မှတစ်ဆင့် မိမိုးနားသို့ ပြန် ထားလိုက်သည်။ စန္ဒီအမေထွက်သွားသောအခါ...

“သောက်ကြလေကွယ်”

ခွင့်ပြုချက်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်နှင့် သောက်လိုက်ကြသည်။ တစ်ဝံ့ သောက်ပြီး ကျန်နေသူက မိမိုး။

“မိမိုး... မြန်မြန်သောက်လေ၊ ဆရာမ စာသင်တော့မယ်”

မိမိုး မျက်စိမျက်နှာ ပျက်နေသည်။

“ကြယ်စင်ရယ် သောက်ကြည့်ပါဦး”

ပြောရင်း ကြယ်စင်လက်ထဲသို့ ခွက်ထည့်ပေးလိုက်သည်။ ကြယ်စင် က တစ်ဝံ့မော့လိုက်ပြီး မျက်လုံးပြူးကာ...

“ဟင်း... ရေတွေပါလား။ တို့သောက်တာတော့ စပါကလင် ပါဟယ်”

ကြယ်စင်က မနေနိုင်တော့ဘဲ ကျွန်မကို လှမ်းပြောသည်။

“ဆရာမ... မိမိုးခွက်ထဲက အချိုရည်မဟုတ်ဘဲ ရေတွေဖြစ်နေ တယ် ဆရာမ”

“အမလေး... ကျုပ်အားလုံးအတူတူထည့် ပေးတာပါတော်။ အယ်လိုဖြစ်လို့...”

ကျွန်မ စကားရပ်သွားသည်နှင့်အားလုံး၏ အကြည့်မှာ မတိုင်ပင်ဘဲ အထွန်းဆီသို့ ဦးတည်သွားတော့သည်။

“အထွန်းနော်... ဟွန်း”

* * * *

“ကဲ... ကဲ၊ မင်းတို့အားလုံး နားထောင်ကြ။ အဓိကတော့ အထွန်းပဲ။ လူတွေကို စနောက်ကျိုးစယ်တဲ့အခါမှာ ချစ်လို့ပဲစစ၊ ခင်လို့ပဲ စစ၊ ပျော်စေချင်လို့ပဲ စစ၊ မစရမနေနိုင်လို့ပဲ စစ၊ အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါ ကိုကြည့်ဖို့လိုတယ်။ သူတစ်ဖက်သားမှာ စိတ်ညစ်စရာ၊ စိတ်ရှုပ်စရာတွေ ရှိနေရင် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေတတ်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ မမှားသင့်၊ မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်ကုန်ရော။ စကားပုံရှိတယ် မဟုတ်လား။ “ကျီစားသန် က ရန်များ၏” တဲ့။ အပျော်ရဲ့နောက်မှာ အပျက်ဆိုတာရှိတယ်။ ဒါကြောင့် တတ်နိုင်သမျှ အစ၊အနောက်တွေကို လျော့စေချင်တယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ။ ကျွန်တော် ကြိုးစားပါမယ်”

“စာမေးပွဲကြီးလည်း နီးလာပြီလေ၊ မင်းတို့အားလုံး ကျောင်းမပျက် စေနဲ့။ ကျားကုတ်ကျားခဲ၊ မလျော့တဲ့ဖွဲ့နဲ့ ကြိုးစားဖို့အချိန် ရောက်လာပြီ။ အပျော်အပါးတွေ တတ်နိုင်သမျှ လျော့ကြပါ။ ကျန်းမာရေးကိုလည်း ဂရု စိုက်ကြ။ အားလုံး နားလည်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာမ”

“ဒီကနေ့... ထက်သျှားနဲ့အထွန်းနောက်ကျနေပါလား”

“ဟုတ်တယ်နော် ဆရာမ။ တစ်ခါမှ မနောက်ကျဖူးဘူး”
အတော်ကြာမှ ထက်သျှားနှင့် အထွန်းတို့နှစ်ယောက်ရောက် လာသည်။

“မင်းတို့နှစ်ယောက်က ဘာပြုလို့ နောက်ကျရတာလဲ”
နှစ်ဦးသား မဖြေ။

တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက်ကြည့်၍ နေသည်။ ထက်သွား မျက်နှာမကောင်း။

“မင်းတို့ကို မေးနေတယ်လေ”

ကျွန်မ အသံကျယ်လာသည်ကို သတိထားမိသောအထွန်းက... .

“ဟို... . ဟို... . ညတုန်းက ထက်သွားအဖေ ဆေးရုံတင်ရလို့ပါ”

“ဒါဖြင့် မင်းက ဘာပြုလို့... .”

ကျွန်မ စကားမဆုံးခင် ထက်သွားက... .

“ညတုန်းက အဖေအဖေအတက်ပေါက်လို့ ဆေးရုံတင်လိုက်ရတယ် ဆရာမ။ အဲဒါ အထွန်းက တစ်ညလုံး ကျွန်တော်နဲ့အတူ ဆေးရုံမှာ လာစောင့် ပေးနေလို့ပါ”

“ဪ... . ဒါဖြင့်လည်း ဖုန်းဆက်ရောပေါ့။ အခု ဘယ်လိုနေ သေးလဲ”

“ညတွင်းချင်း ခွဲပြီးသွားပါပြီ။ နောက် သုံးလေးရက်လောက်ဆို ဆင်းလို့ရပြီတဲ့”

“တော်သေးတာပေါ့ကွယ်”

ကျွန်မလေသံလျှော့လိုက်ရသည်။ အကြောင်းအရင်း တစ်ခုကို မမေးမြန်းဘဲနှင့် ငေါက်ငမ်းမိသလိုဖြစ်မိသည့်အတွက် ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ မကျေမနပ်ဖြစ်မိသည်။

* * * *

“အားလုံးပဲ စာမေးပွဲဖြေဆိုဖို့ရက်ပိုင်းပဲလိုတော့တယ်နော်။ ဒါကြောင့် တစ်နေ့ကုန်ဒီမှာပဲ စာလုပ်ရမယ်။ ထမင်းချိုင့်တွေ ယူခဲ့ကြ”

နောက်တစ်ရက် ကျောင်းသားများအားလုံးရောက်နေသော်လည်း အထွန်းရောက်မလာသေး။ အတော်ကြာမှ အထွန်းတစ်ယောက်သုတ်သီး သုတ်ပျာနှင့်ပြေးဝင်လာသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးများရွှဲနေသည်။

“ဘယ်လိုဖြစ်လာတာလဲကွယ်။ ချွေးတွေ သံတွေနဲ့”

“လမ်းထိပ်မှာ ကားတစ်စီးပျက်နေတာနဲ့ ဝိုင်းတွန်းပေးနေလို့ပါ ဆရာမ”

“မင်းကတော့လေ အရာရာနဲ့ အကြောင်းကြောင်းပဲ”

ပြောသာပြောရသည်။ လူတွေအပေါ် ကိုယ်ချင်းစာစိတ်၊ ကူညီ နှိုင်းပင်းစိတ်၊ ပရဟိတစိတ်အပြည့်ရှိသောတပည့်ကို ကျွန်မကျေနပ် အားရမိ သည်။

(၃) နှစ်တာဆိုသောအချိန်ကာလသည် ကျွန်မအတွက် အလွန်တို တောင်းသည်ဟု ထင်မိသည်။ မနက်ဖြန်မှစတင်၍ ဘဝတိုက်ပွဲစိန်ခေါ်မှုများ နှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့မည့် ဤတပည့်များနှင့်ကျွန်မစာသင်ကာလပြီးဆုံး၍ နောက်ဆုံးနှုတ်ဆက်ရမည့်နေ့သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မ၏ ရင်တွင်း၌ ဖြစ်တည်လာသော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး၏ ရစ်ပတ်တွယ်ကပ်မှုကို ဖြတ် တောက်နိုင်ရန် ခွန်အားများမွှေးမြှုထားသော်လည်း လက်တွေ့ရင်ဆိုင် ရတော့မည့်အချိန်တွင် ကျွန်မစိတ်များ လှုပ်ရှားနေမိသည်။

တပည့်များက ကျွန်မရှေ့တည့်တည့်တွင် ကန်တော့ခံပစ္စည်းများ နေရာချပြီးသည်နှင့်အောက်တွင် နေရာယူထိုင်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်မ၏ မျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်ပြီး “ဆရာအပေါ်၌ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ တို့ဖြင့် ပြစ်မှားမိခဲ့လျှင် ခွင့်လွှတ်ပေးပါ ဆရာမ” တဲ့။

ကျွန်မ၏စိတ်များ လှုပ်ရှားနေပြီး ကျွန်မ နှလုံးခုန်သံကိုပင် နားထဲ၌ ကျယ်လောင်စွာ ကြားနေရသည်။ စို့တက်လာသော ဝမ်းနည်းစိတ်ကို ချုပ် တည်း၍ ဆုတွေတသိကြီးပေးနေသော်လည်း အသံများကတုန်ယင်နေသည်။ တပည့်များ၏ မျက်လုံးအိမ်တွင်လည်း မျက်ရည်စများနှင့်၊ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ရှေ့ဆက်လှမ်းရမည့် ကျွန်မ၏ခြေလှမ်းသစ်များအတွက် နောက်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သောပုံရိပ်များကို မေ့ပျောက်နိုင်ရန် ကြိုးစားရမည် မဟုတ်ပါလား။ ထို့နောက်တွင်တော့ အားလုံးကို နှုတ်ဆက်၍ ပြန်ခဲ့သော ကျွန်မ၏ အပြန် လမ်းတွင်တော့... .

* * * *

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းဖြေဆိုအောင်မြင်ပြီးစတွင် ကျွန်မထံ မကြာ မကြာရောက်လာတတ်ကြသော်လည်း အမိတက္ကသိုလ်သို့ ခြေလှမ်းစတင်ပြီး သည့်နောက်တွင် အဆက်အသွယ်မရတော့။ တစ်နေ့ ကျွန်မဗဟန်းဈေးသို့ အသွား မမျှော်လင့်ဘဲ စန္ဒီတို့သားအမိနှင့်ဆုံမိသည်နှင့်တပည့်များအကြောင်း သတိတရမေးဖြစ်သည်။ သူရနှင့်စန္ဒီတို့နှစ်ဦးမှာ ဆေးတက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ်

တွင် တက်ရောက်နေကြောင်းနှင့် အခြားသောတပည့်များအားလုံး သွဲ့ အသီးသီးရပြီးပြီဖြစ်ကြောင်း သိခဲ့ရသည်။

* * * *

အချိန်ကာလသည် တရွေ့ရွေ့ လည်ပတ်ကုန်ဆုံးနေသကဲ့သို့ ရာသီ စက်ဝန်းသည်လည်း အလီလီပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။

စာကြည့်စားပွဲရွေ့တွင် ချိတ်ထားသော ပြက္ခဒိန်အဟောင်းကို ကြည့်မိသည်နှင့်တစ်ချိန်က တပည့်များနှင့် ကြည်နူးခဲ့ရသည်များကို ပြန်လည် သတိရမိရင်း တစ်ယောက်တည်း ပြုံးနေမိသည်။

“ဆရာမ... ဘာတွေ ပြုံးနေတာလဲဟင်”

အမှတ်မထင်ကြားလိုက်ရသည့် အသံ။ လှည့်ကြည့်လိုက်တော့... .

“ဟယ်... အထွန်းတို့ မိမိုးတို့ပါလား။ ဘယ်က လှည့်လာကြတာလဲ၊ လူတွေစုံလို့”

အထွန်းက ကျွန်မ၏ အမေးကိုမဖြေနိုင်ဘဲ မိမိုးကို လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီးမှ လွယ်အိတ်ထဲက စာအိတ်ကြီးတစ်ခုကို ဆွဲထုတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ပြုံးမိမိနှင့်... .

“ဟို၊ ဟိုလေ မိမိုးက ကျွန်တော့်ကို လက်ထပ်ခွင့် တောင်းလို့ အားနာပြီး...”

“အောင်မယ်... လာလာချည်သေး၊ ငါးဖယ်က ပြောင်းပြန်”

မိမိုးတုန်ပြန်မှုကြောင့် ချက်ချင်းဆိုသလို ကျန်တပည့်များအားလုံး မတိုင်ပင်ဘဲ အော်လိုက်ကြသည်။

“အထွန်းနော်... ဟွန်း”

“ဟား... ဟား... ဟား”

တပည့်လေးများရွှင်မြူးပျော်ပါးကာ နောက်ပြောင်ကျီစယ်နေကြသည်ကို ကြည့်ရင်း ကျွန်မဆီကိုပါ အပျော်ဓာတ်ကူးသွားသည်။

လူချစ်လူခင်ပေါများလှသော အထွန်း၏ မင်္ဂလာပွဲသည် မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများနှင့် သူငယ်ချင်းများအားလုံး တက်ညီလက်ညီဆောင်ရွက်ပေးမှုကြောင့် စည်စည်ကားကား ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

* * * *

“အရဟံ... ကိလေသာ ကင်းစင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ အရဟံ... ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ပင် မကောင်းမှုကိုပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား၊ အရဟံ...”

“ဆရာမ... ဆရာမ”

နံနက်စောစော ရုတ်တရက်ခေါ်လိုက်သောအသံကြောင့် စိတ်ပုတီးကို ကိုင်ရင်းတံခါးဝသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

“ဟယ်... မိမိုးတို့ ပါလား။ လာကြ လာကြ။ စောစောစီးစီး အရေးကြီးကိစ္စရှိလို့လား၊ ဟင်... မိမိုး... သမီးငိုနေတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆရာမကို ပြောပါဦး”

ကျွန်မမေးလိုက်ခါမှ မိမိုးမှာ ရှိုက်ကြီးတင် ငိုချလိုက်တော့သည်။ မိမိုးကိုမေး၍ မဖြစ်တော့ပြီမို့ ဇွန်ပွင့်ဘက်သို့လှည့်၍ မေးရန်ဟန်ပြင်လိုက်စဉ် ဇွန်ပွင့်ကလည်း မျက်ရည်တဝဲဝဲ... .

“ဇွန်ပွင့်ရယ်၊ ဆရာမကို ပြောပါဦး”

“ဒီလိုပါ ဆရာမ။ မိမိုးတို့လမ်းထိပ်မှာ အသုပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှိတယ် ဆရာမ။ အဲဒီဆိုင်က ဒေါ်ကြီးရွှေက အထွန်းကို သိပ်ချစ်တာ။ အထွန်းက အလုပ်နားရက်ဆို အသုပ်ဆိုင်ကို သွားသွားပြီး ကူညီပေးတယ်။ ဒေါ်ကြီးရွှေ ယောက်ျားဦးလှမြိုင်က ရောင်တတ်တော့ ခါးတို့လိုက်တိုင်း ဦးလှမြိုင်ရောင်တာကို သဘောကျတတ်တယ်။ သူမသွားရင်လည်း ဒေါ်ကြီးရွှေက မျှော်မျှော်နေတယ်လေ။ အဲဒါနဲ့ သူမနေ့က အလုပ်နားတော့ အသုပ်ဆိုင်မှာ ဝိုင်းကူရင်း ဦးလှမြိုင်ခါးကို သူက တို့လိုက်တော့ ပဲပြားညှပ်နေတဲ့ ဦးလှမြိုင်က လက်ထဲမှာရှိတဲ့ ကပ်ကြေးနဲ့ရောင်ပြီး ထိုးလိုက်မိရော... အဲဒါနဲ့”

ကျွန်မရင်တွေ တုန်လာသည်။

“ဘုရား... ဘုရား”

“အဲဒါ အထွန်းငိုက်ကို ထိုးမိပြီး ဆေးရုံတင်ထားရတယ်။ ညက သမီးတို့ ပြန်တဲ့အထိ သတိမရသေးဘူး။ မိမိုးကလည်း ကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ဆိုတော့...”

“ဖြစ်ရလေကွယ်... စိတ်မကောင်းလိုက်တာ။ အခု ဆေးရုံကို သွားကြမှာမဟုတ်လား၊ ဆရာမလည်း တစ်ခါတည်း လိုက်ခဲ့မယ်လေ”

သုံးဦးသား ဆေးရုံသို့ ကရောသောပါး ပြေးခဲ့မိကြ၏။

ကျွန်မအခန်းထဲသို့ ဝင်လိုက်သည်နှင့် အထွန်း၏ကုတင်နံဘေးတွင် ဝေထူးနှင့်ထက်သျှားကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ကျွန်မ ဝေထူးကို အပြင်သို့ ခေါ်ထုတ်ပြီး အထွန်း၏ အခြေအနေကို မေးရသည်။

“အချိန်မီရောက်လာလို့ ကံကောင်းတယ်တဲ့။ အစာအိမ်နည်းနည်း ထိသွားတယ်တဲ့။ မကြာခင် သတိရလာမှာပါလို့ ပြောသွားတယ်”

“တော်သေးတာပေါ့ကွယ်”

“ဟော... အထွန်း သတိရလာပြီ”

ကျွန်မနှင့် ဝေထူးတို့ နှစ်ယောက်စလုံး အပြေးရောက်သွားသည်။ မိမိုးကတော့ အထွန်းလက်ကိုကိုင်ရင်း မျက်ရည်မိုးက ရွာသွန်းဆဲ။

“အထွန်း... ဒီမှာ ဆရာမရောက်နေတယ်”

ထက်သျှားက ကျွန်မကို နေရာဖယ်ပေးလိုက်သည်။

“အထွန်း... သက်သာရဲ့လားကွယ်”

အထွန်းခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သည်။ အထွန်းအတွက် လိုအပ်သည်များ ကို ဆောင်ရွက်ပေးပြီးနောက် ကျွန်မပြန်ခဲ့သည်။

တစ်ပတ်အကြာတွင် အထွန်းဆေးရုံမှ ဆင်းရသည်။ သတင်းကြား သည်နှင့် အထွန်းအိမ်သို့ ကျွန်မ ထွက်လာခဲ့သည်။

“အထွန်းရေ... ဆရာမ လာတယ်ဟေ့”

ဇွန်ပွင့်က ကျွန်မကို ဆီးကြိုရင်း လှမ်းပြောလိုက်သည်။

“ဒီနေ့ လူစုံတက်ရုံပါလား”

တပည့်များအားလုံးလည်း ရောက်နေသည်မို့ ဟန်ကျလှသည်။ ထိုစဉ် ကျွန်မ မထင်ထားသောစကားကို ကြားလိုက်ရသည်။

“ဆရာမ... ကျွန်တော့်ကို ဆုံးမစကားမပြောတော့ဘူးလားဟင်”

အသံတိမ်ကလေးနှင့်ပြောနေသော အထွန်း၏ ဖြူပပ်ဖြူလျော် မျက်နှာကလေးကို ကျွန်မစေ့စေ့ကြည့်လိုက်မိသည်။ ပြီးမှ...

“အင်းလေ... စ၊နောက်ခြင်းရဲ့ရလဒ်ကို မင်းအခုခံစားနေရပြီပဲ။

ဒါပေမဲ့မင်းက တစ်ယောက်တည်းခံစားရတာ။ မိမိုးကတော့ ပါရမီဖြည့်ဖက် တစ်ယောက်အနေနဲ့ပေါ့။ ဦးလှမြိုင်တို့က မိသားစုလိုက်ခံစားရတာ။ ဒီအသုပ် ဆိုင်က သူတို့ရဲ့ စီးပွားရေးအဆောက်အအုံပဲ။ ဒီဆိုင်ကိုပဲ အားထားပြီး ဘဝကို

ရပ်တည်နေကြရတယ်။ ဒီဆိုင်နဲ့ပဲ သူ့သားသမီးတွေကို ပညာသင်ပေးနေ ရတာ။ အခုတော့ မင်းရဲ့တစ်ခပ်မှားယွင်းမှုကြောင့် ဦးလှမြိုင်လည်း စခန်းထဲ လည်းရောက်၊ ဆိုင်လည်းအပိတ်ခံထားရတယ်။ သားသမီးတစ်ပြုံတစ်ခေါင်းနဲ့ ဒေါ်ရွှေ တစ်ယောက် ဘယ်လောက်စုကွရောက်နေမလဲ။ ဒါကြောင့် လူတွေကို ချစ်လို့ပဲ စစ၊ ခင်လို့ပဲ စစ၊ ပျော်စေချင်လို့ပဲ စစ၊ မစရ အနေနိုင်လို့ပဲ စစ၊ အခြေအနေနဲ့အချိန်အခါကိုကြည့်ဖို့လိုတယ်လို့ ပြောတာပေါ့သားရဲ့။ အပျော်ရဲ့နောက်မှာ အပျက်ရှိတယ်ဆိုတာ ယုံပြီမဟုတ်လား”

အထွန်းတစ်ယောက် နှုတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေသည်။ ကျွန်မကြည့် လိုက်ချိန်မှာတော့ ခေါင်းငုံ့ထားသည့် သူ့မျက်နှာကို မမြင်ရသော်လည်း သူ့ လက်ပေါ်သို့ ကျဆင်းနေသည့် မျက်ရည်များကတော့ သူ့ကိုကောင်းကောင်း ကြီးနောင်တရစေခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မ သိလိုက်ရပါပြီ။

* * * *

ဇွန်မိုးအိမ် (ဓာတု)

အချစ်ရန်သူ

ချစ်ခြင်းဟူသည် တွယ်တာခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ ပီတိဖြစ်ခြင်း၊ မေ့ပျောက်၍ မရခြင်းတို့ဖြင့် နှလုံးသားကို အစာကျွေးခြင်းဖြစ်သည်။

နှလုံးသားသည် အလုပ်လုပ်၍ နေသည်။ အလုပ်မလုပ်သော နှလုံးသားသည် ခြောက်ကပ်သွားပေမည်။ အစဉ်အမြဲအလုပ်လုပ်နေသော နှလုံးသားသည် ရှင်သန် ကြီးထွား ပွားများ၍ နေမည်သာဖြစ်သည်။

နှလုံးသားသည် ချစ်တတ်သည်။ ပန်းကလေးတွေကို ချစ်သည်။ အရုပ်ကလေးတွေကို ချစ်သည်။ လှုပ်ရှားမှုမရှိသော အရုပ်ကလေးများကို ချစ်တတ်သူရှိသလို၊ လှုပ်ရှားမှုရှိသော စက်ရုပ်ကလေးများကို ချစ်တတ်သူများလည်း ရှိကြသည်။ ရေမြေတောတောင်သဘာဝအလှကို ချစ်တတ်သူရှိသည်။ မိမိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ကို ချစ်တတ်သူများ ရှိသည်။

ပန်းကလေးသည် မွေးသည်။ လှသည်။ ကြည်ရွှ်၍ အလွန်တင့်တယ်သည်။ စိတ်နှလုံးကို ရွှင်မြူးအေးမြစေသည်။ ပန်းချစ်သူနှလုံးသား ပိုင်ရှင်တို့ အထူးချစ်ကြသည်။

အရုပ်ကလေးသည် သူ၏အလှဖြင့် နှလုံးသားကို ဆွဲဆောင်သည်။ စက်ရုပ်ကလေးသည် သူ၏ လှုပ်ရှားမှုဖြင့် နှလုံးသားကို ဆွဲဆောင်သည်။ အရုပ်

ချစ်သူနှလုံးသားပိုင်ရှင်တို့သည် ထိုအရုပ်ကလေးများကို အထူးချစ်ကြသည်။

မိုးကောင်းကင်နှင့် ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင် သဘာဝတို့သည် လူသားတို့၏အသက်ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် မိခင်နှင့်ဖခင်ကြီးသဖွယ် လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို ဖန်ဆင်းထားပေးသည်။ ထိုဖန်ဆင်းပေးထားမှုကြောင့် လူသားတို့ စားစရာ၊ ဝတ်စရာ၊ နေစရာ၊ အလှဆင်မြန်းစရာ ရတနာများ၊ သုံးဆောင်ရန် ဓာတ်သတ္တုပစ္စည်းများ ရရှိသည့်အတွက် လူသားတို့ချစ်ကြသည်။

သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးတို့သည် အချိန်တန်အရွယ်ရောက်လာလျှင် မိမိကို လောကသဘာဝတရားကြီး၏ တာဝန်ပေးချက်အရ အသွေးအသားမှ တောင်းဆိုမှုဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ကို ချစ်ကြသည်။

အချို့သောသူတို့မှာ ကြီးမားသော အကောင်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဆင်မှအစ ကျွဲ၊ နွား၊ ခွေး၊ ကြောင်၊ ကြက်၊ ငှက်အဆုံး တိရစ္ဆာန်များကို ချစ်တတ်ကြသည်။

မောင်ထွေးနှင့်မောင်အေး သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်မှာတော့ ခွေးကလေးကို ချစ်ကြသည်။

မောင်ထွေးသည် ခွေးကလေးများ၏ အရောင်အသွေးကို သဘောကျသည်။ မောင်အေးကမူ ခွေးကလေးများ၏ ထူးခြားဆန်းပြားသည့် အသံတရားနှင့် အတတ်ပညာတို့ကို သဘောကျသည်။

“ဟေ့ကောင် မောင်အေး၊ မင်းခွေးက အရောင်က မွဲခြောက်ခြောက်၊ နားရွက်က မကုပ်မထောင်၊ အမြီးက ခွေးမြီးကောက်ကျည်ထောက်စွပ်ဆိုတဲ့ အတိုင်းပဲပါကလား။ ငါ့ခွေးကို ကြည့်စမ်း၊ အမွှေး၊ အရောင်၊ နားရွက်၊ အမြီးပါ ပြောစရာမရှိလို့ မင်းခွေးနဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ လှလို့ကတာမှကွာ၊ ဝါကြောင့် ငါက ငါ့ခွေးကို သိပ်ချစ်တာကွ။ ချစ်လွန်းလို့ ငါနဲ့အတူအိပ်၊ အတူစား၊ အတူကစားလို့ကို မဝနိုင်ဘူးကွ”

မောင်ထွေးက သူ့ခွေးလှကြောင်း၊ သူ့ခွေးကို ဘယ်လောက်ချစ်ကြောင်း ကြွားလေသည်။

“အောင်မယ်... မင်းကလာသေးတယ်၊ မင်းခွေးက ငါ့ခွေးလို့ အသုံးကျလို့လား၊ ငါ့ခွေးက အနံ့ခံကောင်းတယ်၊ မိတ်ဆွေလား၊ ရန်သူသား၊ သခင်လားဆိုပြီး အနံ့နဲ့ခွဲခြားတတ်တယ်၊ ညဆို မအိပ်ဘူး၊ ခြံကိုပတ်ပြီး

ကင်းစောင့်တယ်၊ မိတ်ဆွေနဲ့သခင်အနံ့တလွဲတာနဲ့ တအားဟောင်တာဘဲ။
ငါတို့အိမ်မှာ လုံခြုံရေးထားစရာမလိုဘူး။ မင်းခွေးလို အိပ်ပြီးစား၊ စားပြီးအိပ်
တာမျိုးမဟုတ်ဘူးကွ။ ငါကျောင်းကပြန်လာရင် ငါ့ပစ္စည်းတွေကိုတူပြီး
သယ်ပေးတတ်သေးတယ်”

မောင်အေးကလည်း သူ့ခွေးတော်ကြောင်းပြောသည်။

အိမ်နီးချင်းသူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ဖြစ်သဖြင့် သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်
ကလည်းချစ်၊ ခွေးနှစ်ကောင်ကလည်း သူတို့အချင်းချင်းချစ်ကြသည်။

ညနေကျောင်းဆင်းချိန်တွင် မောင်ထွေးနှင့်မောင်အေးတို့ ပြန်
အလာကို ကျားဘိုနှင့် ရုပ်ဆိုးတို့က အပြိုင်ကြိုကြသည်။ မောင်ထွေးခွေးက
လှလို့ ကျားဘို၊ မောင်အေးခွေးက အရုပ်ဆိုးလို့ ရုပ်ဆိုးဆိုပြီး အမည်မှည့်ခံထား
ရခြင်းဖြစ်သည်။

သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ကျောင်းတက်ချိန်မှာတော့ မောင်ထွေး၏
ခွေးကျားဘိုက သွားချင်ရာသွား၊ စားချင်ရာစား၊ ကစားချင်တဲ့ခွေးနှင့် ကစား
လေ့ရှိသည်။

မောင်အေး၏ ခွေးကတော့ အချုပ်အနှောင်နှင့်နေရသည်။ ရုပ်ဆိုး
၏။ မဟာမိတ်ကတော့ ခြံကောင်းကောင်းကလေးနှင့် ကြိုးလှလှလေးပင်
ဖြစ်သည်။ ရုပ်ကဆိုးပေမဲ့ ကြိုးနှင့်ခြံကလေးကတော့ လှလို့ပေါ့။

ရုပ်ဆိုးကို မောင်အေးမိသားစုက ထိန်းထားသည်။ မည်သည့်ခွေးနှင့်
မှ မဆော့ရ၊ ကျားဘိုကတော့ အော့ကျောလန်။ ဆူကနဲ့ဆို ကျားဘိုလိုက်သံ၊
ခွေးတုကာနှင့်ကျားဘို လိုက်သည်။ သခင်က တစ်ဝကြီးကျွေးထားလို့ အားရှိ
သည်။ မာန်တက်သည်။ သို့သော် သူလည်း ဒဏ်ရာရသည်။ ဒဏ်ရာပဲရရ
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျားဘိုသခင်ကတော့ မသိရဘူး၊ ချစ်မြဲချစ်ရှာသည်။
မောင်အေးသည် ရုပ်ဆိုးကို အချိန်မှန်မှန်အစာကျွေး၊ အချိန်မှန်မှန် လှေ
ကျင်ခန်းပေး၊ အချိန်မှန်ရေချိုးပေး၊ သန့်ရှင်းအောင်ပြုစုပြီး၊ အချိန်မှန် ခွေးရွှေ
ရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည်။ ရုပ်ဆိုးသည် အရုပ်ဆိုးသော်လည်း အဆိုး
တန်လေးဖြစ်၍ နေသည်။

လေ့ကျင့်ပေးထား၍ တတ်နေသည်။ အစာစားချိန်တွင် သူ၏
အစာခွက်ကို သခင်ဆီသို့ ကိုက်ချီလာတတ်သည်။ သခင်လာလျှင် လက်

ကလေးနှစ်ဖက်ကို မြှောက်ကာ သခင်ကို အရိုအသေပေးသည်။ ချေးပါ
သေးပေါက်လိုလျှင် သခင်ကို အသံပေးသည်။ နံနက်စောစော မောင်အေးနှင့်
လမ်းလျှောက်ထွက်သည်မှာ ပျော်စရာကောင်းသည်။ ရုပ်ဆိုးလိမ္မာလွန်းလို့
မောင်အေးသိပ်ချစ်ရသည်။

မောင်ထွေးနှင့်မောင်အေးဆုံသောအခါ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်
ခွေးနှစ်ကောင်နှင့် လုံးလားထွေးလားကစားလေ့ရှိကြသည်။

ကျောင်းနားရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ညနေ (၄) နာရီဆို မောင်ထွေးနှင့်
မောင်အေးတို့ ဘောလုံးကွင်းတွင် ဘောလုံးကန်ကစားကြသည်။ မိုးမမြင်
လေမမြင်၊ ဘာကိုမှ သတိမထား၊ အပျော်ကြီးပျော်ကြသည်။ နေ့ဝင်ချိန်တွင်
အိမ်သို့ပြန်လာကြသည်။ မောင်ထွေး၏ ဘယ်ဘက်ခြေဖမိုးပေါ်တွင် ခြစ်ရာ
ဒဏ်ရာကလေးတစ်ခုဖြစ်နေသည်ကို မောင်အေးမြင်သည်။

“ဟေ့ကောင် မောင်ထွေး မင်းဘယ်ခြေဖမိုးက ဘာဖြစ်တာလဲကွ”

မောင်အေးက မေးလိုက်သည်။

“ဘောလုံးကောက်ရင်း ဝါးကိုင်းကလေးခြစ်မိတယ် ထင်ပါရဲ့ကွာ”

မောင်ထွေးက ခပ်ပျော့ပျော့ပင် ဖြေလိုက်သည်။

သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ရေမိုးချိုး၊ ထမင်းစား၊
စာကျက်၊ အိပ်လိုက်ကြပြီး တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေခင်း၊ ဘောလုံးကွင်းက
ဇာတ်လမ်းကလေးကို မေ့သွားကြပြီ။

ဘယ်ခြေဖမိုးက ဝါးကိုင်းခြစ်မိသည်ဟု ထင်ရသော ခြစ်ရာကလေး
ကတော့ မမေ့တော့။ အနာဖတ်ကလေးဖြစ်ကာ ထူထူတူတူကလေးနှင့်သာ
ဖြစ်၍ နေတော့သည်။

တနင်္ဂနွေပေါင်းတော်တော်ကြာကျော်လွန်သောအချိန်ကို ရောက်ခဲ့
ပေပြီ. . .

“ဟေ့ကောင် ကျားဘို ထမင်းစားလေ”

မောင်ထွေးက ကျားဘိုကို ထမင်းကျွေးသည်။ ကျားဘိုထမင်းလာ
မစားတော့။ ကျားဘို၏ နဖူးကျောတွေ တွန့်နေသည်။ နားရွက်များထောင်
နေသည်။ နှာခေါင်းခြောက်ပြီး အပေါ်သို့ လန်နေသည်ဟု ထင်ရသည်။
တစ်နေရာသို့သာ စူးစိုက်ပြီး ကြည့်နေသည်။ သူငယ်စဉ်ကတည်းက ကြောက်

ခဲ့ရသည့် မောင်လှတို့ခွေးကြီးကို ရန်လုပ်နေသည်။ ခဏကြာတော့ ခွေးကြီးကို ခံကိုက်သည်။ နောက်ခြေထောက်တွေက ပုံမမှန်၊ မြောက်ကြွမြောက်ကြွဖြစ်ပြီး ယိုင်နဲ့နဲ့နှင့် ချဉ်သလိုဖြစ်နေသည်။ ပါးစပ်ကို ခဏခဏပြင်သည်။ ပါးစပ်မှ သွားရည်များ ကျလာသည်။ မောင်ထွေးဘာလုပ်ရမှန်း မသိတော့။

“ဟေ့ကောင် မောင်ထွေး ကျောင်းသွားမယ်လာဟေ့”

မောင်အေး၏အသံကို မောင်ထွေးကြားသည်နှင့် လွယ်အိတ်ကို ကောက်လွယ်ပြီး ကျောင်းသို့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်စကားတပြောပြောနှင့် သွားကြသည်။

မောင်ထွေးညနေကျောင်းမှ အိမ်သို့ပြန်ရောက်လာသောအခါ “ကျားဘို့... ကျားဘို့... အို့အို့” ဟု အကြိမ်ကြိမ်ခေါ်သော်လည်း ကျားဘို့ ရောက်မလာ၊ ရှာသော်လည်း မတွေ့။ ကျားဘို့ခြေဦးတည့်ရာသို့ ထွက်သွား လေပြီလားဟု တွေးကာ မောင်ထွေးစိတ်ပူနေမိသည်။ ကျားဘို့၏ သတင်းကို နားထောင်သည်။ ရက်မှ လကူးလာသော်လည်း ဘာသတင်းမျှမရတော့။ အဖော်ဆိုလို့ မောင်အေးတစ်ဦးတည်းသာ။

မောင်အေးနှင့်အချိန်မှန်ကျောင်းသွား၊ အချိန်မှန်ကစားရင်း အတန်း တင်စာမေးပွဲကြီး ဖြေဆိုပြီး၍ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်ရောက်လာပေပြီ။

စာမေးပွဲအောင်စာရင်းကို စောင့်မျှော်ကြသည်။ အောင်စာရင်း ထွက်ပါပြီ။ မောင်ထွေးရော၊ မောင်အေးပါ စာမေးပွဲအောင်မြင်သည်။ သူငယ် ချင်းနှစ်ယောက်အလွန်ပျော်ကြရသည်။

ဇွန်လ (၁) ရက်နေ့သို့ရောက်လာပြီ။ ကျောင်းစတင်ကြရပါပြီ။ စာမေးပွဲအောင်၍ သတ္တမတန်းတွင် ပညာသင်ကြားကြရသည်။ မောင်ထွေး နှင့်မောင်အေးက တတွဲတွဲရှိမြဲ။

မိုးတပြိုက်နှစ်ပြိုက်ရွာစပြုလာပြီ။ ရာသီဥတုက အပြောင်းအလဲ ဖြစ်နေသည်။ ပူသလိုလို၊ အိုက်သလိုလိုနှင့် ချွေးများထွက်ကာ ယားသလိုလို ဖြစ်နေကြသည်။

“မောင်ထွေးရေ... ကျောင်းသွားမယ်ဟေ့”

မောင်အေးက အိမ်ရှေ့မှနေ၍ အော်ခေါ်လိုက်သည်။ မောင်အေး၏ အသံကို မောင်ထွေး၏ မိဘများက ကြားသောအခါ အိမ်အတွင်းမှ တဗျာ

တရာထွက်လာကြသည်။

“မောင်ထွေးနေမကောင်းလို့ ခွင့်စာပေးပေးပါ”

မောင်အေးအားပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ခွင့်စာကလေးလှမ်းပေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်ခွင့်စာပေးလိုက်ပါမယ်”

မောင်အေးမှာ တစ်ယောက်တည်း ကျောင်းသို့ သွားရတော့သည်။ သူငယ်ချင်းမပါ၍ သူရင်ထဲတွင် ဟာတာတာဖြစ်နေသည်။

ကျောင်းတက်တော့ အတန်းပိုင်ဆရာကို မောင်ထွေး၏ခွင့်တိုင်စာ ကို ပေးလိုက်သည်။ မောင်အေးမှာ ကျောင်းသာတက်နေရသည်။ စိတ်က မောင်ထွေးဆီတွင် ရောက်နေသည်။

နေ့လည် (၁) နာရီလောက်တွင် မောင်ထွေးသည် ဖျားသလိုလို၊ ယားသလိုလိုနှင့် ဆောက်တည်ရာမရ ခံစားလာရသည်။ သတိတော့ မလစ်သေးဘဲ...

“ဖေဖေ ဘယ်ဘက်ခြေဖမ်းက အလွန်ယားတယ်။ မခံနိုင်ဘူး”

ဟုဆိုပြီး ခြေဖမ်းနှစ်ဘက်ထပ်ပြီး ပွတ်နေသည်ကို မောင်ထွေး ဖခင် မြင်သည်။

“မှန်းပြစမ်း”

သေသေချာချာကြည့်တော့ ခြစ်ရာကလေးမှာရောင်ပြီး သွေးကြည် ရည်လေးများစို့ထွက်နေသည်ကို မြင်သည်။ မောင်ထွေးသည် ဘာကိုမှ စိတ် မရှိတော့။ ခြစ်ရာမှ ယားနေသည့်ခံစားချက်ကို ပြေပျောက်စေခြင်းငှာ ခြေနှစ် ဘက်ထပ်ပြီး အဆက်မပြတ်ပွတ်၍သာနေတော့သည်။

“သား... သား ဘာဖြစ်တာလဲ ဖေဖေကိုပြောစမ်း”

ရုပ်ပျက်ပြီး သတိမရှိဘဲ ခြေနှစ်ဘက်ပွတ်နေရှာသော သားကို ဖခင် ကမေးသည်။ မောင်ထွေးဘာမှ ပြန်မဖြေနိုင်တော့။

ခဏအကြာတွင် မောင်ထွေးသည် ခြေဖမ်းသာမက တစ်ကိုယ်လုံး ကိုပွတ်ပြီး ကုတ်ခြစ်ကာ အော်ချင်ရာအော်၊ ထွက်ချင်တဲ့အသံထွက်၊ ဖြစ်ချင် သလိုဖြစ်နေသည်။

ခြစ်ရာကလေးတစ်ခုမှစတင်ပြီး တစ်ကိုယ်လုံးယားနေခြင်းကို မောင်ထွေးမခံစားနိုင်။ သတိလည်း မရှိ။ တစ်ကိုယ်လုံး ကုတ်ခြစ်နေတွေနှင့်

အပြင်းအထန်ဖျားတော့သည်။

“ရောသားလေး... ရေသောက်ပါဦး”

ဖခင်က မောနေသော သားကို ရေပေးရှာသည်။ သည်တော့ မောင်ထွေး ပိုပြီးအော်သည်။ ဘာကြောင့် အော်နေမှန်းမသိတော့။

မတတ်နိုင်သည့်အဆုံး ဆေးရုံတင်လိုက်ရတော့သည်။ ဆေးရုံ ရောက်ပြီး မကြာခင်မှာပင် မောင်ထွေးအသက်ဆုံးရှာသည်။

မောင်ထွေးမိဘများ ဆရာဝန်နှင့် တွေ့ကြသောအခါ...

“ခင်ဗျားတို့သားလေး မောင်ထွေး ခွေးရွှေပြန်ရောဂါပိုးကူးစက်တာ ကြောင့် သေဆုံးရတာ”

ဆရာဝန်စကားကြောင့် ယူကျုံးမရ ထပ်မံခံစားကြရသည်။

“ခင်ဗျားတို့ တစ်အိမ်သားလုံး ခွေးရွှေပြန်ကာကွယ်ဆေးထိုးရမယ် သိလား”

ရင်တွင်းမှာ အပူလုံးဆိုကာ ခေါင်းညိတ်၍သာ ပြလိုက်နိုင်ကြ၏။

“ခွေးကို မွေးမယ်ဆိုရင် မိမိခွေးကို ခွေးရွှေပြန်ကာကွယ်ဆေး တစ်နှစ် ကို တစ်ကြိမ် မပျက်မကွက် မှန်မှန်ထိုးပေးရမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာ”

“ခွေးရွှေပြန်ပိုးကူးစက်တယ်ဆိုတာ၊ ခွေးကိုက်လိုက်မှ မဟုတ်ဘူး၊ ခွေးရွှေပြန်ရောဂါပိုးရှိတဲ့ ခွေးရဲ့ခြေသည်းနဲ့ကုတ်ခြစ်မိရင်လည်း ကူးစက် တတ်တာပဲ”

သည်တော့မှ... မောင်ထွေး၏ ဘယ်ဘက်ခြေဖမိုးပေါ်မှ အခြစ်ရာ ကလေးသည် မောင်ထွေး၏ အသက်နှင့်ထပ်တူချစ်ခဲ့ရသော ကျားဘို၏ အချစ်အမှတ်အသားကလေးဖြစ်သည်ကို သိကြတော့သည်။

“ကံဆိုးလိုက်တာ သူငယ်ချင်းရယ်။ ကျန်းမာရေး အသိဗဟုသုတ နည်းလို့ မင်း ရေတိမ်နစ်ခဲ့ရတာပဲ မောင်ထွေးရယ်။ မင်းဘဝဆက်တိုင်း ဆက်တိုင်း ဒီလို အသေမစောပါစေနဲ့လို့ ငါဆုတောင်းပေးပါတယ်ကွာ”

မောင်ထွေး၏ ဆုတောင်းစကားသည် မျက်ရည်များနှင့်အတူ...။

* * * *

မောင်မြတ်အောင်ဇော်

မေမေမေတ္တာ စေတမန်

ကြာခဲ့ပါပြီ။ ၃၆ နှစ်ပင် ရှိခဲ့ချေပြီ။ နီယဉ်ဘဝတွင် မောင်ပြောခဲ့ သည့် အချက် ၃ ချက်ကို ၃၆ နှစ်လုံးလုံးမမေ့နိုင်ဘဲ ရင်ထဲတွင် သံမှိုနှက် ထားသလို စွဲမြဲနေခဲ့သည်။ သို့သော် ကြီးမားလှသည့် မေမေ၏မေတ္တာ စေတမန်သည် နီယဉ်အပေါ်တွင်သာမကဘဲ မြေးဦးဖြစ်သော သားအပေါ်၌ လည်း ဖြန့်ကြက်ထားခဲ့သောကြောင့် နီယဉ်တို့သားအမိဘဝလေးသည် ယခုအချိန်အထိ အေးချမ်းစွာ နေခဲ့ရပါသည်။

* * * *

“သမီးဘာမှ အားမငယ်နဲ့နော်၊ မေမေမှာ ပိုက်ဆံတွေရှိတယ်။ ဘယ်လောက်ကုန်ကုန်မေမေ တတ်နိုင်တယ်”

တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ်တစ်ခါမျှ မခံစားဘူးသော ခံစားချက်ကို နာကျင်စွာ ခံစားနေရသည်။ နီယဉ်သည် အနားတွင် တဖွဖွအားပေးနေသော မေမေ့ကို အားတင်းပြီး ပြုံးပြလိုက်သည်။ စိတ်ထဲမှလည်း မေမေ့ကို ကန်တော့ နေမိသည်။ မေမေ့ကိုယ်တိုင်တစ်ချိန်က ဒီလိုဝေဒနာမျိုးကို ခံစားပြီး ခိမ့်ကို

လူမ ၇၁ကသို့ ပို့ပေးခဲ့သည်ကို နားလည်လိုက်မိသည်။ မိမိအတွက်နှင့် စိတ်ပူပင်သောကဖြစ်နေသော မေမေ့ကို ကြည့်၍ အားနာသနားမိသည်။ မနေ့ညနေကတည်းက မွေးတော့မည်ထင်ပြီး ဆေးရုံတက်ခဲ့သော်လည်း သည်ကနေ့မွန်းလွဲ ချိန်အထိ မမွေးနိုင်သေးဘဲ ဝေဒနာကိုတိုးတိုးပြီး ခံစားနေရသည်။ သားဦးဖြစ်၍ သည်ဝေဒနာမျိုးကို ခံစားနေရချိန်မှာ နီယဉ်အတွက် တစ်ကမ္ဘာမက ကြာရှည်လှသည်။ ထို့ပြင် ခါးကိုက်သည့်ဒဏ်ကိုလည်း ပြင်းထန်စွာ ခံစားနေရသည်။ နီယဉ်ကိုကြည့်ပြီး မေမေ့ကိုယ်တိုင်ပင် ခါးထဲက ကိုက်လာသလို ခံစားရလေသလားမသိ။ နီယဉ်ခါးနောက်ကြောကို ညင်သာစွာ ပွတ်ပေးပြီး ပြာသာခတ်နေသည်။

“သမီး ထမင်းလေးစားလိုက်ပါလား။ မနက်ကလည်း ဟုတ်တိပတ်တိ မစားဘူး၊ ငါးခွကြော်လေးနဲ့ စားလိုက်နော်သမီး။ မေမေထမင်းပြင်လိုက်မယ်၊ ဒါမှ အားရှိမယ်”

“ဟင့်အင်း မစားချင်ဘူး မေမေ၊ စားလို့လဲ မရပါဘူး”

ဝေဒနာကို ကြိတ်မှိတ်ခံစားနေရသော သမီးကိုကြည့်ကာ မေမေ့မှာ ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိဖြစ်နေရှာသည်။

ထိုစဉ်ဧည့်နှင့်ခေါင်းလောင်းမြည်လာသည်။ မေမေက နေရာမှ မထ။ ဆရာမတွေ လိုက်ပြောမှ မထချင် ထချင် ထရှာသည်။

“မေမေအောက်မှာရှိနေမယ်နော်သမီး၊ သမီးကိုအပ်ထားတဲ့ အိုဂျီ ဆရာမကြီးနဲ့သွားတွေ့လိုက်ဦးမယ်၊ အားတင်းထားနော်၊ သမီး ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး၊ မေမေ အပြင်က စောင့်နေမယ်နော်။ ဘာမှ မကြောက်နဲ့”

“ဟုတ် မေမေ”

မေမေထွက်သွားပြီး ခဏအကြာတွင် ဆရာမတစ်ဦးက ဆေးတစ်ပုလင်းလာချိတ်သည်။ သားအိမ်ပွင့်ရန်ဟု ပြောသွားသည်။ နာလိုက် ပျောက်လိုက်၊ ခါးကိုက်လိုက်နှင့်ဆေးသွင်းထားသော လက်ကိုလည်း မလှုပ်ရဲ။ ဒီကြားထဲ သားအိမ်ပွင့်မပွင့်ကို လာလာစမ်းသေးရာ အတော်အခံရခက်သည်။

နီယဉ်သည် ဆရာဝန်လေးများမျက်နှာကို မကြည့်ရဲ၊ ခဏကြာလျှင် ဆရာဝန်တစ်ဦးက ကတ်ကြေးဖြင့် ရေမွှာကိုလာဖောက်သည်။ အသည်းခိုက်

အောင်နာသောကြောင့် အနားတွင်ရပ်နေသော ဆရာဝန်လေးတစ်ယောက် ၏လက်ကိုတင်းကြပ်စွာဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်မိသည်။

ရေမွှာပေါက်သွားပြီးမှ ငိုက်က ပို၍နာလာသည်။ အနာလည်း စိပ်လာသည်။ ထိုစဉ် နီယဉ်ကို အပ်ထားသော OG ဆရာဝန်မကြီးဝင်လာသည်။ နီယဉ်ကိုသေချာစမ်းသပ်ပြီး ဆရာဝန်မလေးများကို အင်္ဂလိပ်လိုလှမ်းပြောလိုက်သည်။ ဆရာမကြီးထွက်သွားလျှင် နာ(စ်)မလေးများထဲမှ “ညှပ်ဆွဲမွေးရမယ်” ဟူသောစကားကို သဲ့သဲ့ကြားလိုက်ရသည်။

“မေမေရယ်... သမီး ကြောက်လိုက်တာ”

မေမေ့ကို တမိသည်။

နီယဉ်ကိုမွေးခန်းထဲသို့ တွန်းလှည်းဖြင့်ခေါ်သွားသည်။ မွေးခန်းထဲတွင် ထမိအနီဝတ်၊ အပြာဝတ်ဆရာမများ နီယဉ်အနားတွင် ဝိုင်းနေသည်။ သားဖွားအထူးကု ဆရာမကြီးလည်း ဝင်လာသည်။

“သမီး ညှပ်... ညှပ်”

ဆရာမကြီး၏အသံကို ကြားလိုက်ရ၍ အားကုန်ညှပ်လိုက်မိသည်။

“ယောက်ျားလေးမွေးတယ် ယောက်ျားလေး”

ဆရာဝန်မကြီးစကားကြောင့် “သား” ဟူသောအသံမှာ ရင်ထဲထိ စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့သွားသည်။

“အင်္ဂါစုံရဲ့လားဟင် ဆရာမကြီး”

“စုံတယ်၊ စုံတယ်၊ ကဲ သမီး အနားယူဦး”

ခဏအကြာတွင် နီယဉ်ဘေးနားသို့ မေမေပြန်ရောက်လာ၏။

“သမီးလေး၊ ခဏနေရင် သက်သာသွားမှာနော်”

ညှပ်ဆွဲမွေးထားသောကြောင့် မွေးခန်းနှင့် ကပ်ရပ်အခန်းတွင် အတန်ကြာ နေရသေးသည်။ နီယဉ်အခန်းသို့ ပြန်ရောက်ပြီး မရှေးမနှောင်းတွင် သားကိုလာပို့သည်။ ပိုးတောင့်တဲလေးပမာအနီးဖြင့် ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ထုပ်ထားသောမြေးကို ကြည့်ပြီး အမေက တပြုံးပြုံးဖြင့် ကျေနပ်နေသည်။ ပါးစပ်မှလည်း “၆ ပေါင် ၁ အောင်စတဲ့၊ နည်းတဲ့ကောင်ကြီးမဟုတ်ဘူး” ဟုရေရွတ်နေသည်။ ပြောရင်း မေမေပြုံးနေသည်။

သမီးချည်းငါးယောက်မွေးထားသော မေမေသည် မြေးဦးယောက်ျား

လေးဖြစ်နေသောကြောင့် ဝမ်းသာနေပုံရသည်။

“သမီး... မြေးလေးကို နို့တိုက်လိုက်ပါဦး”

“ဟင်... နို့မှ မထွက်ဘဲ”

“ဟုတ်ရဲ့လား။ မှန်း၊ ဟုတ်ပါရဲ့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တိုက်တော့ကြည့်ပါဦး၊ မြေးလေးစို့ရင်းနဲ့ နို့တိုက်လိုက်လာမှာပေါ့”

“နေဦး... နေဦး၊ မေမေမြေးလေးအောက်မှာ ခေါင်းအုံးခံလိုက် ဦး။ ဟယ်... သနားစရာ ကြည့်ပါဦး သမီးရယ်၊ ညှပ်ဆွဲထားရလို့ နားထင် လေးတွေချိုင့်လို့”

နို့တိုက်နေစဉ်သားလေးမျက်နှာကို ငုံ့ကြည့်မိသည်။ နားထင်လေး နှစ်ဖက်နီရဲနေသည်။ “ဘယ်သူနဲ့တူလဲ” ဟု စိတ်ထဲမှ မေးမိသည်။ ငယ်သေး သောကြောင့် ခန့်မှန်း၍ မရချေ။ မထွက်သောနို့ကိုစို၍ အိပ်ပျော်သွားသော သားကို မေမေ အသာကလေးမယူ၍ စောင်လေးကို မြေးရင်ဘတ်ပေါ်တင် ပေးလိုက်သည်။

ထိုစဉ် ဧည့်နှင့်ခေါင်းလောင်းသံကြားရသည်။

“ဟောတော့ နှင်ပြန်ပြီ။ နေ့အစိတ်၊ ညသုံးဆယ်နဲ့ ဆရာမ နှစ်ယောက်မေမေငှားထားတယ်၊ ခဏနေ ည ဆရာမလာလိမ့်မယ်၊ သမီးနို့ မထွက်တာလည်း ဆရာမကို ပြောလိုက်နော်၊ ထမင်းချိုင့်လည်းထားခဲ့တယ်။ ငါးခွကြော်လေးနဲ့ ဝင်သလောက် စားလိုက်ဦး။ ရေလည်းများများသောက်နော်၊ ဒါမှ နို့ထွက်မှာ”

မေမေက မဆုံးနိုင်အောင် တဖွဖွမှာရှာသည်။ မေမေထွက်သွား သည်ကို ကြည့်ရင်း မောင်မလာဘူးဆိုသည်ကို ယုံကြည်နေမိသော်လည်း မသိစိတ်က တိတ်တခိုးမျှော်လင့်နေမိသေးသည်။ အပြစ်ကင်းစွာ အိပ်ပျော် နေသော သားလေးမျက်နှာကို ငုံ့ကြည့်၍ စိတ်မကောင်းဖြစ်နေမိသည်။ သားကို မမွေးမီ လွန်ခဲ့သောတစ်လခန့်က အကြောင်းများသည် နီယဉ် အတွေးထဲသို့ ဝင်ရောက်လာသည်။

* * *

“မောင်... ညတိုင်း ညတိုင်း ညဉ့်နက်မှချည်းပဲ ပြန်ပြန်လာတာ မလွန်ဘူးလား၊ နောက်လဆို နီယဉ်ကလည်း မွေးတော့မယ်၊ ဒီညတော့

မသွားပါနဲ့လားမောင်”

ခြံချင်းကပ်နေသော မောင့်သူငယ်ချင်း ကိုပြည်မင်းတို့အိမ်တွင် ညတိုင်းမဲသွားကစားနေသောမောင်ကို နီယဉ်တားမိသည်။

“ဒီနေ့လည်း သွားဦးမှာပဲ”

မောင်က ခပ်တင်းတင်း ပြောသည်။ နီယဉ်စိတ်ဆိုးသွားသည်။

“မောင်သွားမယ်ဆိုရင် နီယဉ်လည်း အမေအိမ်မှာ ဒီညသွားအိပ် မယ်”

နီယဉ်အမေအိမ်သို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ညစဉ်ညတိုင်း မောင်ပြန်လာချိန် ကို စောင့်ပြီး အိပ်မပျော်သော နီယဉ်၊ မှောင်မဲနေသောဧည့်ခန်းထဲရှိ ဆိုဖာ ပေါ်တွင်ထိုင်၍ တချက်ချက်မြည်နေသော သံစုံနာရီကြီး၏ အသံကိုနား ထောင်ကာ၊ တစ်ယောက်တည်း ဝမ်းနည်းအားငယ်နေရသော နီယဉ်၊ ထို ခံစားချက်မခံစားနိုင်တော့ပေ။ တစ်အိမ်တည်းနေသော မောင်မာမိနှင့် မောင့်ညီညီမလေးများကမူ နီယဉ်အပူတွေကို လုံးဝမသိကြချေ။

နီယဉ်ကို နှစ်နှစ်ကာကာချစ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆခဲ့သော နီယဉ်မောင်က ယူပြီးတစ်နှစ်ကျော်လျှင် ပြောင်းလဲလာသည်။ နီယဉ်ကို ဂရုမစိုက်တော့ချေ။ နီယဉ်မှာ အမြဲမျက်ရည်ကျရသည်။

* * *

စာပေကိုချစ်မြတ်နိုးသော နီယဉ်သည် မောင့်ကို ကဗျာရေးသူ တစ်ဦးအနေနှင့်ရော၊ စတီရီယိုသီချင်းဆိုသူတစ်ဦးအနေနှင့်ပါ အထင်ကြီး လေးစားခဲ့သည်။ နီယဉ်နှင့်မသိခင်က စတီရီယိုသီချင်းနှစ်ခွေထွက်ခဲ့သော် လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ မောင်သူငယ်ချင်းများနှင့် အတူတူထုတ်ခဲ့သည့် “အိပ်မက်ရွာ” ကဗျာစာအုပ်လေးများကို ဝယ်၍စုကာ၊ မောင့်ကဗျာလေးများ ကို အလွတ်ရွတ်ခဲ့သည်အထိ နီယဉ်ရွေးခဲ့သည်။

ဆံပင်အရှည်ကြီးထားသောမောင်ကို အမေက ကြည့်မရခဲ့ချေ။ ယုဝတီဂျာနယ်၊ တိုင်းရင်းမေဂျာနယ်များတွင် ဝတ္ထုလေးများ ရေးနေသော သမီးကိုမေမေက အထင်ကြီးသည်။ “ငါ့သမီးကို စာတွေရေးနေလို့ စဉ်းစား တတ်မယ် ထင်နေတာ၊ ဒီလိုကောင်မျိုးကိုမှ ကြိုက်တယ်နော်၊ အဲ့ဒီ ဆံပင် ရှည်ကြီးကို ဖြတ်ခိုင်းလို့မရဘူးလား” ဟုပြောသည်။

မေမေက ဆံပင်ရှည်ကြီးမကြိုက်သလို မောင်ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံ
သောက်သည်ကိုလည်း နီယဉ်က မကြိုက်။ မောင်ကို ချော့ပြောတော့ မောင်
ကဖြေသည်။

“အင်းပါ၊ မောင်၊ တဖြည်းဖြည်းဖြစ်ပါ့မယ် မောင်၊ ကတိပေးပါ
တယ်”

“ယောက်ျားကတိနော် မောင်”

“အင်းပါ”

ထိုယောက်ျားကတိသည် ယူပြီး ၁၀ ရက်မြောက်နေ့အထိသာခံ
သည်။

အချစ်နှင့်အကြိုက်ကို ခွဲခြားမသိခဲ့သည့် နီယဉ်မှာမောင်ကဗျာလေး
များနှင့် မောင်သီချင်းလေးများကို ကြိုက်ခဲ့ပြီး မောင်ကိုပါ ကြိုက်ခဲ့သည်။
ထိုအကြိုက်ကိုပင် အချစ်ဟုထင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် “ချစ်တဲ့သူနဲ့ လက်ထပ်တဲ့
သူတစ်ယောက်ထဲပဲ ဖြစ်ရမယ်” ဟူသော အယူအဆကြီးကို ဆုပ်ကိုင်ပြီး
မကီမေခလာကို အားကျကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မောင်ဘဝရဲ့ ကယ်တင်ရှင်ကြီး
အဖြစ်သဘောထားခဲ့သည်။ မောင်ကိုလည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်မည်ဟု
ထင်ခဲ့သည်။ မောင်မာမိ ကိုယ်တိုင်ကပင် မောင်နှင့်နီယဉ်ကို သဘောတူခဲ့
သည်။ နီယဉ်သည် မိခင်နှင့်တူသော မိန်းကလေးဟု သူ့သူငယ်ချင်း
မမသိတာကိုပင် ပြောခဲ့သည်တဲ့။

သို့သော် “ညဉ့်ပါရင် ဆရာမနိုင်” ဟူသော စကားကဲ့သို့ သူ့ညဉ့်
နှင့်သူလာသောယောက်ျားတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန် စိတ်ကူးခြင်းသည်
မိန်းမများ၏ အလွန်အင်မတန်မှားယွင်းသောလုပ်ရပ်ဖြစ်သည်ကို နှောင်းမှ
နီယဉ်သိလာသည်။

မောင်အိမ်မှလာစေ့စပ်မည်ဟုပြောစဉ်က မေမေလုံးဝလက်မခံ
ခဲ့ချေ။ နောက်မှ သမီးနီယဉ် စိတ်ဆင်းရဲမည်ကို စိုးရိမ်၍လည်းကောင်း၊
ကျော်မကောင်းကြားမကောင်းလင့်နောက်လိုက်ပြေးမည်ကိုစိုး၍ လည်း
ကောင်း လက်ခံခဲ့သည်။ မေမေက စေ့စပ်ပြီးလျှင် အိမ်သို့ ဝင်ထွက်သွားလာ
နေမည်ကို မကြိုက်၊ တစ်ခါတည်းပေးစားမည်ဟု ပြောသည်။

ထို့နောက် မောင်မာမိကို ခေါ်တွေ့ပြီး မင်္ဂလာဆွမ်းကျွေးမည်

အကြောင်းတိုင်ပင်ပြီး နီယဉ်တို့အိမ်တွင် မင်္ဂလာဆွမ်းကျွေးပေးခဲ့သည်။
မေမေကသာ အတုန်အကျခံခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သမီးရှင်ဖြစ်သောကြောင့်
အိပ်ရာအခန်းအနားကို ပြောမထွက်ခဲ့ပေ။ မောင်မာမိဘက်က လုပ်ပေးမည်
ဟု ထင်ခဲ့သည်။ နီယဉ်ခေါင်းထဲတွင် ထိုအကြောင်းကို ရေးကြီးခွင်ကျယ်မလုပ်
ခဲ့မိပေ။ မာမိက ဝယ်မပေးခဲ့သော်လည်း နီယဉ်တို့ ဖာသာဖန်တီးခဲ့သည်။

မေမေက အလုပ်မရှိလျှင် မပေးစားဟုပြော၍ ထိုစဉ်က မြို့တော်
ခန်းမရှိစည်ပင်သာယာတွင် မောင်က နေ့စားအလုပ်ဝင်လုပ်သည်။ နောက်မှ
မောင်မာမိနှင့်ပတ်သက်သော သူဌေးတစ်ဦး၏ ပွဲရုံတွင် အလုပ်ရသည်။
ထိုအချိန်က မောင်လခမမှာ ၂၅၀ ကျပ်သာရသည်။ (၁၉၇၇) ခုနှစ်က ၂၅၀
ကျပ်မှာ စားသောက်သော်လည်း မပိုလှချေ။ တစ်ခါတစ်ရံအမေ့တိမ်မှာ
ထမင်းသွားစားကြသည်။ ထိုအခါ မေမေက ဖွယ်ဖွယ်ရာရာချက်ကျွေးရှာ
သည်။ မေမေက နီယဉ်ကို အကျီလုံချည်များ ဝယ်ဆင်ပေးသလို မောင်ကို
လည်း ပုဆိုးတွေ၊ စပွိုရပ်တွေ ဝယ်ဆင်ရှာသည်။

မောင်မာမိက ထမီအပြာဝတ် နှာ(စ်) ဖြစ်သည်။ ကြည့်မြင်တိုင်တွင်
ဆရာဝန်ငှား၍ ဆေးခန်းဖွင့်ထားသည်။ နီယဉ်သည် ညနေတိုင်း မာမိနှင့်
အတူ ဆေးခန်းသို့လိုက်ပြီး လူနာ နာမည်များရေးမှတ်ရသည်။

မေမေသည် ထိုအချိန်က ခေတ်စားနေသော လေယာဉ်မောင်ဟု
အမည်ပေးထားသော လုံချည် ၂ ထည်ကို အတူတွဲဝတ်ရန် ဇာအကျီပန်း
ရောင်လေးနှင့် အပြာရောင်လေး ၂ စုံချုပ်ပေးခဲ့သည်။ ဆေးခန်းသွားလျှင်
ဝတ်ရန်ဖြစ်သည်။

မောင်နှင့်ယူပြီး တစ်နှစ်အတွင်းမှာတော့ နီယဉ်ပျော်ခဲ့ရပါသည်။
မောင်ကတီးဝိုင်းများတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ဒရမ်ဝင်တီးသည်။ သီတင်းကျွတ်
တန်ဆောင်တိုင်နှင့် ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့တို့တွင် မောင်တီးသော တီးဝိုင်း
များကို လိုက်ကြည့်သည်။ မောင်က ရုပ်ရှင်ဒါဗင်လည်း တီးသေးသည်။

နီယဉ်အတွက် လုပ်ပေးထားသော လက်ဝတ်လက်စားများနှင့်
ပတ်သက်၍ မေမေက အမြော်အမြင်ကြီးစွာဖြင့် “သမီးကို မေမေမပေး
လိုက်သေးဘူးနော်၊ သွားစရာလာစရာရှိရင်တော့ အချိန်မရွေးလာယူဝတ်”
ဟုမှာသည်။ နီယဉ်ကလည်း မောင်နှင့်အတူနေရလျှင် ပျော်ရွှင်နေသူမို့

ထိုပစ္စည်းများကိုလည်း စိတ်မဝင်စားခဲ့ချေ။ နီယဉ်မှာ မေမေတို့ ခဲမဲပေးထားသော မိုးကုတ်ပုံ ပတ္တမြားလက်စွပ်လေးနှင့်ကျောက်စိမ်းနားတပ်လေးသာပန်ထားသည်။ မေမေက မိမိတို့ကို စောင့်ကြည့်နေသည်ကို မသိခဲ့ချေ။ နီယဉ်တို့ကို အရင်းအနှီးထုတ်ပေးရန်လည်း စိတ်ထဲရှိကြောင်းကို မသိသော မောင်က မေမေဆီကရရန် မျှော်လင့်သည်။ မောင်နှုတ်ကလည်း ထုတ်ပြောဖူးသည်။ အိမ်ထောင်သက်တမ်းတစ်နှစ်ကျော်လျှင် မောင်အချိုးတွေ ပြောင်းလာသည်။ နီယဉ်အပေါ်တွင် အမြဲအနိုင်ယူချင်သည့် မောင်ကို နီယဉ် စိတ်ပျက်စပြုလာခဲ့ပြီ။

တစ်ခါက အပြင်မှ ပြန်လာသော မောင်သောက်ရန် သံပုရာရည် အေးအေးလေးဖျော်၍ ရေခဲသေတ္တာထဲတွင် ထည့်ထားသည်။ အိမ်ပြန်လာသောအခါ သူ့ သူငယ်ချင်းများပါလာသည်။

နီယဉ်လွမ်းပေးသော သံပုရာရည်ခွက်ကို မောင်ကလွမ်းယူရင်း ပြော၏။

“တွေ့လား ငါက မိန်းမကို ဒီလိုပိုင်တာ”

ဘုရားရေ။ ကိုယ်က မေတ္တာနဲ့ ဖျော်တိုက်တာကို သူ့ကို ကြောက်လို့ဘဲ တိုက်သလိုလိုနဲ့၊ တကယ်ဆို ကျေးဇူးတင်ရင်တောင် “ငါ့မိန်းမက ဘယ်လောက်အလိုက်သိလဲ” ဆိုတဲ့စကားလေးပဲ ပြောပါလားကွယ်၊ အဲဒီလောက်လေးပဲ အသိအမှတ်ပြုပါ၊ ကျေနပ်ပါတယ်။ နီယဉ်စိတ်ထဲမှ ပြောမိသည်။ အခုလည်း ကြည့်လေ၊ နောက်လဆိုမွေးတော့ဖွားတော့မဲ့ မိန်းမကို ကြင်နာစိတ်တစ်စက်ကလေးမှမရှိဘဲ အနိုင်ယူချင်စိတ်နဲ့ “ဒီနေ့လည်းသွားဦးမယ်” တဲ့။ အဲဒီစကားက နီယဉ်တို့အိမ်ထောင်ရေးပြိုကွဲစေခဲ့သည့် အက်ကြောင်းလေးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။

မေမေအိမ်သို့ နီယဉ်ရောက်သွားလျှင် တစ်ယောက်တည်း ညလာအိပ်သော သမီးကို မေမေက ဆူသည်။

“သမီးယောက်ျားက ဘာလို့ လိုက်မပို့တာလဲ၊ မိန်းမက ကိုယ်ဝန်နဲ့စေလစေကြီးနဲ့၊ သမီးယောက်ျားကို ရှင်းရှင်းပဲမေးလိုက်၊ မပေါင်းချင်တော့ဘူးလားလို့၊ မပေါင်းချင်လည်း ရှင်းရှင်းပဲပြော၊ သမီးသာ ပြန်လာခဲ့၊ မေမေတာဝန်ယူတယ်၊ ကလေးကိုလည်း မေမေကျွေးနိုင်တယ်”

ဒေါသဖြစ်ဖြစ်နှင့် ပြောနေသော မေမေကို နီယဉ်တစ်ခွန်းမျှ မတွဲပြန်မိပေ။ မေမေစကားများကို နားထောင်ပြီး မှန်တာပြောရလျှင် နီယဉ် အားတက်မိသည်။ မောင်ကိုလည်း စိတ်ကုန်နေပြီ။ မေမေအိမ်တွင် တစ်ည အိပ်ပြီးနောက်နေ့မနက်တွင် မောင်အိမ်သို့ နီယဉ်ပြန်သွားသည်။ မောင် အလုပ်သွားပြီ၊ မောင်ညီမလေးများကို မောင်ညကအပြင်ထွက်သေးလားဟု မေးကြည့်သည်။ မောင်တစ်ညလုံးအိမ်မှာတဲ့။ ဒါဆို နီယဉ်ကို အနိုင်ယူချင်စိတ်နဲ့ “ဒီနေ့လည်း သွားဦးမယ်” လို့ တမင်ပြောတာပေါ့ဟု တွေးမိပြီး မောင်ကိုပို၍ စိတ်ပျက်သွားသည်။ နီယဉ်ကို အရွဲ့တိုက်ပြီး ပြောတာမောင် စကားကို ယုံ၍ မေမေအိမ်မှာသွားအိပ်မိ၍ မေမေအဆူကိုခံရသည်။ မောင်ကို စိတ်ပျက်စိတ်ကုန်သွားသောနီယဉ်သည် မေမေအိမ်မှာပဲနေရန် စိတ်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

* * * *

“နီယဉ်ရေ၊ ဒီမှာ မောင်လူဝိုင်းရောက်နေတယ်”

“ဟင် မောင်ရောက်နေတယ်တဲ့”

ရင်ထဲဒိတ်ကနဲ ခုန်၍ လှေကားမှ ပြေးဆင်းခဲ့သည်။

“ဟဲ့ . . . မပေါ့မပါကြီးနဲ့ ဖြည်းဖြည်းဆင်းလေ”

အဒေါ်စကားကြောင့် ဆက်မဆင်းတော့ဘဲ ရပ်လိုက်သည်။

“လာ . . . ထိုင်လေ မောင်။ နီယဉ်ကို လာခေါ်တာလားဟင်”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အချက်သုံးချက်တော့တောင်းရမယ်”

“ဘာအချက်လဲဟင်”

“တစ်အချက်၊ အခုတစ်ခါတည်း မောင်နဲ့လိုက်ခဲ့”

“ဟင်၊ ဒါဆို မေမေဆီ ပြန်မလာရဘူးလား”

“မလာရဘူး”

“ဒါတော့ မောင်မတရားဘူး၊ သားသမီးနဲ့မိဘဘယ်လိုလုပ်ပြတ်နိုင်မှာလဲ” ဟု နီယဉ်စိတ်ထဲက ပြောမိသည်။ အရယ်အပြုံးလုံးဝမရှိဘဲ မျက်နှာတည်တည်ဖြင့်ပြောနေသောမောင်ကို မယုံကြည်နိုင်စွာ ကြည့်နေမိသည်။

“နောက် . . . နှစ်အချက်၊ အမေအိမ်မှာပဲနေပြီး မွေးမယ်ဆိုလည်း နေခဲ့၊ ၄၅ ရက်ပြည့်ရင် ပြန်လာခဲ့”

“ဒါဖြင့် နီယဉ်မွေးရင်ရော ဆေးရုံလာမကြည့်ဘူးလား”

“မလာဘူး”

နီယဉ်နှုတ်ခမ်းကို တင်းတင်းကိုက်မိသည်။

“သုံးအချက်... ကွာရှင်းမယ်ဆိုရင်လဲ ကွာရှင်းလိုက်ပေါ့”

အံ့ဩလွန်း၍ နီယဉ်ပါးစပ်လေးဟသွားသည်။ မောင့်နှုတ်ကကွာရှင်းမည့်စကားကို စပြောလာသည်။ နီယဉ်မှာ မောင့်ကိုဘာမှပြန်ပြောချင်စိတ်မရှိတော့။

“ကဲ... နီယဉ် ဘယ်လိုလဲ”

“ကောင်းပြီလေ၊ ကွာရှင်းကြတာပေါ့”

“ဒါဆိုလည်း မောင်သွားတော့မယ်”

လှည့်ထွက်သွားသော မောင်ကျောပြင်ကိုကြည့်ရင်း နှုတ်ခမ်းကို တင်းတင်းစေ့ထားမိသည်။ ဝေတက်လာသောမျက်ရည်များကို မျက်တောင်တဖျတ်ဖျတ်ခတ်၍ ပြန်သွင်းလိုက်သည်။

“ပြီးပြီပေါ့၊ ဝမ်းနည်းစရာ မလိုဘူး၊ ငါ့မှာ မေမေတစ်ယောက်လုံး ရှိတယ်”

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားပေးရင်း လက်တစ်ဖက်က မိမိပိုက်ကို သွားစမ်းမိသည်။

“ဘုရားရေ၊ ငါ့ပိုက်ထဲကကလေး၊ ငါ့ကလေးမှာ အဖေမရှိရင်”

နီယဉ်ဆက်မတွေးရဲတော့၊ ပါးပြင်သို့ မျက်ရည်များဝိုးဝိုးပေါက်ပေါက်ကျလာသည်။ နီယဉ်တစ်ချက်နှိုက်ကာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ချလိုက်သည်။

ညနေ မေမေဆိုင်မှပြန်လာလျှင် မေမေ့ကို နီယဉ်ခွင့်တောင်းလိုက်သည်။

“မေမေ... သမီးအိမ်ခဏပြန်ဦးမယ်”

“အေးအေး ပြန်လေ၊ မေမေတို့က ညဘက်မှာ မွေးမှာစိုးလို့ခေါ်ထားတာပါ၊ ပြန်... ပြန်”

ဘာမှမသိရသော မေမေက ခွင့်ပြုသည်။ သမီးကို ချစ်၍ သမက်ကို စိတ်ဆိုးပြီး ပြောခဲ့သော်လည်း မေမေက အမှတ်မထားတော့ချေ။

“ကလေးမျက်နှာနဲ့ သွားလိုက်ပါဦးမယ်လေ၊ ငါ့ကို တွေ့ရင် မောင်ဝမ်းသာမှာပါ၊ ငါ့ကို နွေးနွေးထွေးထွေးကြိုဆိုရင်တော့ မောင်ကို စိတ်မဆိုးတော့ပါဘူး”

အတွေးနှင့်အတူ မောင်အိမ်သို့ နီယဉ်ပြန်လာသည်။ ဧည့်ခန်းထဲတွင် ထိုင်နေသော မာမိနှင့်မောင်ကိုတွေ့ရသည်။ တံခါးကို ဖွင့်၍ ဝင်လာသော နီယဉ်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ ဘာမျှတော့မပြော။ နီယဉ်သည် ထမင်းစားခန်းရှေ့ရှိ မိမိတို့အခန်းဆီသို့ဝင်ခဲ့သည်။ ခဏကြာလျှင် အခန်းထဲသို့ မောင်ဝင်လာသည်။

“အမေနဲ့ ဘာဖြစ်လာတာလဲ”

“ဟင့်အင်း၊ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး”

မိမိအပေါ်နွေးနွေးထွေးထွေးဆက်ဆံမည်ဟု ထင်ခဲ့သော်လည်း အေးတိအေးစက်ပုံစံဖြစ်နေသောမောင်ကို ကြည့်ပြီး မိမိပြန်လာခဲ့သည်မှာ မှားနေပြီလားဟု သံသယဝင်မိသည်။ နီယဉ်သံသယမှာပို၍ ခိုင်မာခဲ့သည်။

ထိုညက ကျောခိုင်းအိပ်နေသော မောင်ကိုကြည့်ကာ နီယဉ်နာကျင်ခဲ့ရသည်။ “ဒီဘဝဒီမျှပါပဲ” ဟု စိတ်ထဲက အခါခါရေရွတ်နေမိသည်။

မနက်မောင်အလုပ်သို့သွားလျှင် အဝတ်အစားများပင် မယူတော့ဘဲ နီယဉ်အလွန်မြတ်နိုးသောစာအုပ်များကိုသာသယ်ပြီး မေမေ့အိမ်သို့ ဆိုက်ကားဖြင့်ပြန်လာသည်။

အိမ်ရှေ့သို့ဆိုက်ကား ထိုးရပ်လိုက်လျှင် အိမ်ထဲမှ မေမေ ပြေးထွက်လာပြီးနီယဉ်ပေါင်ပေါ်မှ အထုပ်ကြီးကို လာဆွဲသည်။

“နေတွေပူလိုက်တာ သမီးရယ်၊ အိမ်ထဲ အမြန်ဝင်”

ဝိုက်ကြီးတကားကားနှင့် ဆိုက်ကားပေါ်မှဆင်းလိုက်သည်။ မေမေက အိတ်ကိုကြည့်ကာ “ဘာတွေလဲ” ဟု မေးသည်။

“စာအုပ်တွေ မေမေ၊ သမီးမေမေနဲ့ပဲ နေတော့မယ်”

မေမေက နီယဉ်မျက်နှာကို အကဲခတ်ကြည့်နေလေသည်။

* * * *

ဖေဖေနှင့်မေမေက မော်တင်ဈေးတွင် ပရဆေးဆိုင်ဖွင့်ထားသည်။ တစ်ညနေ မေမေ့ငြိုးပြန်လာသည်။ ထိုနေ့က မေမေ့ဆိုင်ရှေ့ရှိအကြော်လိုင်

သို့ မာမိနှင့်မောင့်ညီမလေးများ အကြောဝယ်ကြသည်။ မေမေက လှမ်းခေါ်၍ “ဘယ်လိုဖြစ်ကြတာလဲ” ဟု မေးသည်။ မောင့်မာမိက “ဘာမှ မထူးဆန်းပါဘူး၊ ညဖက်တစ်ခါကလေအိမ်ပြန်နောက်ကျတဲ့ ကျွန်မ သားကိုစိတ်ဆိုးပြီး အိမ်ကဆင်းသွားတာပါ” ဟုပြောသည်။ မေမေက “ကွယ်ရာမှာပြောနေလို့ အပိုပဲ၊ ကာယကံရှင်နှစ်ဦးဆုံပြီးမှစကားပြောကြတာပေါ့၊ မနက်ဖြန် အိမ်လာခဲ့ပါ” ဟုပြောခဲ့သည်။ မေမေက ဒေါသထွက်ပြီး ငိုသည်။ ကရုဏာဒေါသဖြင့် မဆူစဖူးဆူသည်။

“အခုတော့ နင့်အပြစ်ချည်းဘဲပေါ့၊ သူတို့သားက ခြောက်ပစ်ကင်းသဲလဲစင်ဖြစ်နေတယ်၊ အေး၊ မနက်သူတို့လာလို့ ထိထိရောက်ရောက် နင်ပြန်မပြောနိုင်ရင် နင့်ကို ငါရိုက်မယ်”

မိမိအတွက်နှင့် မေမေမျက်ရည်ကျရသည်ကို နီယဉ်အလွန်စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ မောင့်ကိုလည်း စိတ်နာလာသည်။

“အေးလေ မနက်ကျရင်တော့ သိမယ်၊ ငါ့ကို အချက်သုံးချက် တောင်းတာရော၊ မေမေတို့ခဲပေးထားတဲ့ ငါ့ရဲ့ပတ္တမြားလက်စွပ်ကို ခိုးပြီး ဖဲရိုက်ပစ်တာရော၊ အားလုံးဖွင့်ပြောပြမယ်၊ သူ့သားမကောင်းတာသိရက်နဲ့ ငါ့ကိုဘဲ အပြစ်ပြောတဲ့ မာမိကိုလည်း အံ့ဩပါရဲ့”

နီယဉ်ရင်ထဲမှ မုန်းတီးမှု၊ နာကျည်းမှု မီးပွားလေးများသည် တဖြည်းဖြည်းမီးတောက်ကြီးဖြစ်၍လာသည်။

တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့သာ ကုန်သွားသည်။ မောင်တို့သားအမိပေါ်မလာပါ။ မေမေကလည်း မောင်တို့အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာတစ်ခွန်းမျှ မပြောတော့။ နီယဉ်ကိုသာ အရိပ်တကြည့်ကြည့်နေသည်။

* * * *

“လာသမီး... ဒီနေ့ ဗိုက်သွားပြရမဲ့နေ့မဟုတ်လား မေမေနဲ့ သွားမယ်”

မေမေနှင့်ဒပ်ဖရင် (ဗဟိုအမျိုးသမီးဆေးရုံကြီး) တွင် ဗိုက်သွားပြသည်။ နီယဉ်မှာ ၉ လလုံးလုံး အထူးကုနှင့် မပြုခဲ့ချေ။ တကယ်ဆိုလျှင် တကယ်အထူးကုမှ ကိုယ်ဝန်စရိုက်က ဗိုက်မအပ်ဘဲ၊ မွေးတာနီးမှ ဗိုက်လာအပ်လျှင် လက်မခံချေ။ ယခုမူ မေမေကျေးဇူးမကောင်းသော အန်တီ

ဒေါ်တင်တင်တို့အိမ်တွင် အခန်းငှားပြီး ဆေးခန်းဖွင့်ထားသော OG ဆရာဝန်မကြီးက မေမေ့ကို အားနာသောကြောင့်၎င်း၊ အန်တီတင်တင်တို့ မျက်နှာကြောင့်၎င်း နီယဉ်ကို သူ့လူနာအနေဖြင့် လက်ခံခဲ့သည်။

ထိုနေ့က ဗိုက်ပြုပြီး အပြန်တွင် မေမေက မောင်တို့အိမ်သို့ခေါ်သွားသည်။ နီယဉ်က မေမေ့နောက်မှခပ်ကုပ်ကုပ်လေးဝင်လိုက်သွားသည်။

မာမိက အပြင်သွားမည့်ပုံဖြင့် ဝတ်စားထားသည်။ မေမေ့ကိုတွေ့လျှင် မာမိအံ့ဩသွားသည်။

“ဘာလို့ မလာကြတာလဲ” ဟု မေမေက မေးသည်ကို ဟိုအကြောင်း၊ ဒီအကြောင်းပြုပြီး ပြောသည်။ မေမေသည် ဧည့်ခန်းတွင် မထိုင်ဘဲ နီယဉ်အခန်းသို့သွားသည်။ လက်မောင်းတွင် ချိတ်လာသောပိုက်ဆံအိတ်ကြီးကို ဖွင့်ကာ အထဲ၌ခေါက်ထည့်လာသော ပိန်အိတ်ခွံကို ဆွဲထုတ်လိုက်သည်။

“ရောသမီး၊ အဝတ်တွေသွားထည့်”

မေမေလှမ်းပေးသော အိတ်ကိုယူကာ နီယဉ်အခန်းထဲဝင်ခဲ့သည့် ကုတင်ခေါင်းရင်းတွင် ချိတ်ထားသောနှစ်ယောက်တွဲ ဓာတ်ပုံကိုကြည့်ကာ ခဏမျှငိုနေမိသေးသည်။

နောက်မှ ဝိရိတခါးကို ဆွဲဖွင့်ကာ အဝတ်အစားများကို ပိန်အိတ်ထဲထိုးထည့်လိုက်သည်။ ထိုစဉ် အခန်းအပြင်မှ လွင့်ပျံ့လာသော မောင့်မိခင်၏ အသံကိုကြားလိုက်ရသည်။

“အခုဖြစ်တဲ့ကိစ္စမှာ နှစ်ယောက်စလုံးမှားကြတာပါပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်မ သမီးမှားတယ်ဆိုတာကတော့ ငြင်းစရာ မရှိပါဘူး၊ ကျွန်မ ဝန်ခံပါတယ်၊ အလုပ်မရှိ၊ အကိုင်မရှိ၊ ပညာမရှိ၊ ပိုက်ဆံမရှိတဲ့ ယောက်ျားမျိုးကိုယူကာ ကျွန်မသမီးလောက်မှားတဲ့လူရှိဦးမလား ဒေါ်သိန်းသိန်းအေးရဲ့၊ ရှင်သာဆိုရင်ဒီလို လူမျိုးကို ယူမလား၊ ပြောပါဦး”

အလို... နီယဉ် ကိုယ့်နားကိုယ်ပင် မယုံချင်၊ အစဉ်အမြဲအေးဆေးဖြောင့်စင်းစွာပြောဆိုတတ်သော မေမေက နီယဉ်အတွက် နာကျည်းခံစားရလွန်း၍ ထင်သည်။ နီယဉ်တစ်ခါမျှ မကြားဖူးသောစကားလုံးများကို ခပ်ထေ့ထေ့ပြောတတ်နေပါပြီကော။

“အခု ကျွန်မသမီးကို ကျွန်မပြန်ခေါ်သွားမယ်၊ မွေးပြီးရင် ဓာချုပ်

စာတမ်းနဲ့အပြီး ပြတ်စဲကွာရှင်းမယ်။ ဝမ်းဝအောင်၊ ခါးလှအောင် မကျွေးနိုင်
မဆပ်နိုင်တဲ့အပြင် သူများသားသမီးကို ယူပြီး ကြင်ကြင်နာနာ မပေါင်းတဲ့
ယောက်ျားဆီမှာ ကျွန်မသမီးကို ဆက်မထားနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် မွေးထားတဲ့
မိခင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် လာအကြောင်းကြားတာပဲ။
သမီးရေ... ပြီးပြီလား၊ သွားကြစို့”

တစ်ဘက်စကားတိုးမပေါက်အောင်ပင် မေမေက တင်းတင်းပြတ်
ပြတ်ပြောပစ်ခဲ့လေပြီ။ နီယဉ်မှာ မေမေက သူ့အပေါ်မှာထားသည့် မေတ္တာနှင့်
စေတနာကြောင့် အလွန်အားတက်ရသည် မှန်သော်လည်း မာမိုကိုတော့
အနည်းငယ် အားနာလိုက်မိသေးသည်။

“လာ... သမီး၊ သွားမယ်၊ ပေး... ဒီအိတ်”

နီယဉ်လက်ကို မေမေက တင်းတင်းဆွဲကာ မာမိုရှေ့မှောက်မှ
ထွက်၏။ နီယဉ်လည်း မာမိုကို နှုတ်မဆက်ဖြစ်ခဲ့တော့ပေ။

* * * *

ထိုနေ့က မောင်အိမ်မှ အဝတ်အစားများယူ၍ ဆင်းလာသည့်နေ့
သည် သောကြာနေ့ပင်။ မှတ်မှတ်ရရထိုနေ့သည် နောက်ဆုံးဗိုက်ပြရသည့်
နေ့ပင်။ နောက်အင်္ဂါနေ့တွင် ဗိုက်နာ၍ဆေးရုံတက်ရပြီး ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်
သားကိုမွေးခဲ့သည်။

* * * *

သားကိုကြည့်ပြီး အတွေးလွန်နေသောနီယဉ်မှာ ထမီအနီဝတ်
ဆရာမလေးအနားရောက်မှာ သတိဝင်လာသည်။ မကြာမီ မေမေပါရောက်
လာ၏။ သမီးကို စိတ်မချ၍ ရောက်လာဟန်တူသည်။

“မှန်း၊ သားလေးကိုကြည့်ရအောင်၊ သားကလူချောဘဲ၊ အို... ရှုရှု
တွေလဲပေါက်ထားပါလား”

“ရတယ် ဆရာမ၊ အန်တီလဲပေးလိုက်မယ်”

သွက်လက်စွာလှုပ်ရှားနေသည့် မေမေကိုကြည့်ရင်း နီယဉ်ဝမ်းနည်း
လာသလို၊ သားကနီးလာပြီး ငိုသည်။ ဆရာမက...

“ညီမလေး နို့တိုက်ပါဦး၊ သားလေးနို့ဆာနေပြီ”

“သမီးနို့က မထွက်ဘူး ဆရာမ”

“ဟောတော် ဟုတ်ရဲ့လား၊ ကြည့်ရအောင်၊ ဟုတ်သားပဲ၊ ဒါဖြင့်
သားအတွက် နို့လိုက်တောင်းဦးမယ်”

စားပွဲပေါ်မှ မတ်ခွက်ကိုယူကာ ထွက်သွားသည်။

“နို့ရွှင်တဲ့ကလေးအမေတွေ နို့နည်းနည်းပေးပါ” ဟူသော ဆရာမ
အသံကိုကြား၍ မေမေကော နီယဉ်ပါ ပြုံးမိသည်။

ခဏအကြာတွင် နို့ရလာသည်။ မေမေက ရလာသောနို့ကို ဇွန်း
သေးသေးလေးဖြင့်သားပါးစပ်ထဲသို့ ဖြည်းဖြည်းချင်းအစက်ချကာ စိတ်ရှည်
လက်ရှည်တိုက်နေလေသည်။

ဆရာမခမျာ၊ နီယဉ်နို့မထွက်သောကြောင့် ညစဉ်ညတိုင်း၊ နို့အရှာ
ထွက်ရရှာသည်။ မေမေလည်း ဆရာမရှိလျက်နှင့် သူကိုယ်တိုင် တကူးတက
လာ၍ မြေးကို နို့တိုက်ပေးရှာသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဆေးရုံသို့ ဖေဖေကို မေမေခေါ်လာသည်။
မြေးဖြစ်သူကိုတွေ့၍ ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် ဖေဖေကျေနပ်နေသည်။ နီယဉ်ကို
ဖေဖေလာကြည့်၍ နီယဉ်ပျော်သည်။ သမီးဖြစ်သူ အားငယ်မည်စိုး၍ ဖေဖေ
ကို ခေါ်လာသည့် မေမေကို ကျေးဇူးတင်မိသည်။

တကယ်ဆိုလျှင် မွေးလူနာတိုင်းဆေးရုံတွင် သုံးရက်သာနေရသည်။
နီယဉ်ကမူ ဖျားနေ၍ ငါးရက်နေရသည်။ ကံကောင်းသွားသည်။ နီယဉ်သာ
သုံးရက်ပြည့်၍ ဆေးရုံမှဆင်းရလျှင် ထိုရက်သည် အိမ်တွင် ညီမအေးအေး၏
မင်္ဂလာဆွမ်းကျွေးနေ့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးရုံမှ သုံးရက်ဆင်းလျှင်
အန်တီတင်တင်တို့အိမ်သို့ နီယဉ်ကို ခဏပို့ထားမည်ဟု မေမေစီစဉ်ထား
သည်။ သို့သော် ဆေးရုံတွင် နီယဉ် ၅ ရက်နေရသောကြောင့် ထိုအစီအစဉ်
ပျက်သွားသည်။

ညီမ အေးအေးမင်္ဂလာဆွမ်းကျွေးနေ့က ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံများ
တွင် မေမေမျက်နှာမှာ ညှိုးငယ်ငေးမှိုင်းနေသည်။ ဆေးရုံတွင် ဖျားနေသည့်
နီယဉ်ထံသို့ စိတ်ရောက်နေသည်ဟု မေမေပြောပြသည်။ ထိုနေ့က ဆေးရုံသို့
ငါးဆင့်ချိုင့်ကြီးဖြင့် ဒံပေါက်များမေမေယူလာသည်။ ဓာတ်လှေကားမောင်း
သည့် သူပါမကျန် ဆရာဝန် ဆရာမများကို ဒံပေါက်များဝေသည်။

* * * *

အခုဆိုလျှင် သားလေးပင် ၆ လ အရွယ်ရောက်ခဲ့ပြီ။ မောင်ကို အရိပ်အယောင်မျှပင် မတွေ့ချေ။ မောင်မျှော်နေမည်ဟု ခံယူထားသော်လည်း မိသားစုသည်။

ယခုအချိန်မှာတော့ 'တစ်ခုလပ်' ဟူသောအမည်ကို မေ့နေသည် အထိ နီယင်ဝေးလေးသည် မေမေ၏မေတ္တာရိပ်တွင် နွေးထွေးလုံခြုံစွာဖြင့် စိတ်ချမ်းမြေ့နေသည်။ နီယင်ကို ခုချိန်ထိ မေမေမယ့်သေးသည်ကိုလဲ ခံစားရ သည်။ တနေ့နေ့တွင် သားလေးကိုခေါ်ကာ မောင်ဆီသို့ထွက်သွားမည်ဟု ထင်နေသည်။ နီယင်စိတ်က လုံးဝပြတ်နေသည်ကို မေမေမသိပေ။

ညနေတိုင်းဈေးမှ ပြန်လာလျှင် မြေးအတွက် အကျီလေးများ သမီး အတွက် ပါတိတ်ဝမ်းဆက်များဝယ်၍ ပေးနေသော မေမေ့ကို နီယင် အားနာမိသည်။ ဖေဖေကတော့ ပြန်ပေါင်းစေချင်သည်။

သား ၆ လရောက်လျှင် သတင်းစာထဲတွင် 'ကြော်ငြာထည့်ကာ ကွာရှင်းမည်ဟု မေမေ့ကို နီယင်တိုင်ပင်သည်။

"မလိုပါဘူး သမီးရယ်၊ စာချုပ်စာတမ်းနဲ့ကွာရှင်းလည်း ပြီးတာပါပဲ" ဟု အမြော်အမြင်ရှိစွာပြောသည်။ ရပ်ကွက်ရုံးသို့ နီယင်သွားစုံစမ်းသည်။ မြို့နယ်ရုံးမှာ ကွာတာအကောင်းဆုံးဟုပြောသည်။ ရုံးနားမှလက်နှိပ်စက် စာရေးထဲတွင် စာချုပ် ၂ စောင်ကို နီယင်ရိုက်ခိုင်းသည်။ နီယင်ပြောသည့် အတိုင်း ရိုက်ပေးသည်။ ပစ္စည်းခန်းအနေနှင့် ခွဲဝေရာမရှိပါ။ ကလေး စရိတ်လည်းမယူပါ။ သားကိုလည်း လုံးဝမဆက်သွယ်ရပါ။ အဲ ဖခင်စိတ် ကင်းမဲ့၍ လင့်ဝတ္ထရားပျက်ကွက်သောကြောင့်ဟု အကြောင်းပြ၍ စာချုပ် တွင် ရိုက်လိုက်သည်။

* * * *

နောက်နေ့တွင် မောင်အိမ်သို့ နီယင်ကိုယ်တိုင်သွားခဲ့သည်။ မောင် အိမ်သို့ နီယင်ရောက်လျှင် မောင်ညီမလေးနှစ်ယောက်က နီယင်ကို မူမပျက် ကြိုဆိုသည်။

မောင်ညီမလေးတစ်ယောက်က "မမ ခဏစောင့်၊ ကိုကို ရေချိုး နေတယ်၊ သွားပြောပေးမယ်နော်" ဟုပြောကာ အိမ်ထဲဝင်သွားသည်။ မာမိကို မူ မတွေ့။ ခဏကြာလျှင် မောင်ထွက်လာသည်။

"မနက်ဖြန်မြို့နယ်တရားရုံးကို လာခဲ့ပါ။ အသိသက်သေ တစ်ယောက်လည်းခေါ်ခဲ့၊ တရားဝင်ကွာရှင်းကြမယ်"

မျက်နှာတည်တည်ဖြင့် ခပ်ပြတ်ပြတ်ပြောနေသော နီယင်ကိုကြည့်ပြီး မောင်ဘာမျှမပြောနိုင်တော့ချေ။

"အဲဒါလာပြောတာ၊ နက်ဖြန်မနက် ၁၀ နာရီဆက်ဆက်လာခဲ့ပါ၊ သွားမယ်"

ထိုမျှသာပြောပြီး နီယင် ထပြန်လာခဲ့သည်။

* * * *

နောက်နေ့မနက်တွင် မေမေက သူ့ကိုယ်တိုင် မလိုက်ဘဲ ဦးလေးနှင့် နီယင်ကို မြို့နယ်ရုံးသို့ လွှတ်သည်။ ရုံးရုံးလေးဝတ်စားပြီး နီယင်သွားသည်။ ခဏအကြာတွင် မောင်တစ်ယောက်တည်း ရောက်လာသည်။ ဆံပင်ရှည်ကို ဖားလျှားချထားပြီး စပွဲရှပ်နီညိုရောင်ကိုယ်ကြပ်အင်္ကျီနှင့် ဘောင်းဘီဖင်ကြပ် အညိုရောင်ကို ဝတ်စားလာသော မောင်ကိုကြည့်ပြီး နီယင်စိတ်ပျက်မိသည်။

ခဏကြာလျှင် နီယင်တို့နာမည်ကိုခေါ်၍ မြို့နယ်တရားသူကြီးရှေ့ မှောက်သို့ ရောက်သွားသည်။

နီယင်တင်ပြသောထားသော စာချုပ် ၂ စောင်ကို ကိုင်၍ လက်ကို လှုပ်ကာ...

"ကဲကဲ ဒီစာချုပ်အတိုင်း ကွာရှင်းကြမယ်နော်"

"ကျွန်တော် ခဏလောက်ဖတ်ပါရစေ"

"အော်... ဖတ်ပါ၊ ဖတ်ပါ"

မြို့နယ်တရားသူကြီးက လှမ်းပေးလိုက်သည်။ စာချုပ်ကို ဖတ်ပြီး မောင်စိတ်ဆိုးသွားသည်။

"ဒါက ဘာသဘောလဲ"

နီယင်ထင်သည်အတိုင်းပင် မောင်ဆီမှအသံထွက်လာသည်။ နီယင်က မျက်နှာလေးငယ်၍ ခေါင်းငုံ့ထားသည်။ ဘာမျှလည်း မပြော ချင်ပေ။ ညောင်မြစ်တူးလျှင် ပုတ်သင်ဥပေါ်တော့မည်။

"ဪ... မင်းက ဒါကို မကျေနပ်ဘူးလား၊ လွယ်ပါတယ်ကွာ၊ ဖခင်စိတ်ကင်းမဲ့၍ ဆိုတဲ့စကားကို ငါမျက်ပေးပါ့မယ်၊ ကဲ ကျေနပ်ပြီနော်"

ဟုတ်လား။ လင့်ဝတ္ထရားဖျက်တာကတော့ သိပ်အရေးမကြီးပါဘူးကွာ၊ ထားလိုက်ပါ။

မြို့နယ်တရားသူကြီးက သူဖျက်ထားသည့်နေရာတွင် လက်မှတ်ထိုးပြီး ပြောလိုက်သည်။ မောင်ဘာမှမပြောနိုင်တော့။ မျက်နှာလေးကိုငယ်ထားသော နီယဉ်စိတ်ထဲမှာတော့ ကြိတ်ပြီး ဝမ်းသာနေသည်။ အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ကွာလို့ဘယ်ရပါမလဲလေ။

“ကဲကဲ လက်မှတ်ထိုးကြ”

စာချုပ်နှစ်စောင်ကိုတစ်ယောက်တစ်လှည့်လက်မှတ်ထိုးကြသည်။ မောင်သည် မကျေမနပ်ဖြင့် လက်မှတ်ထိုးလိုက်သည်။ နီယဉ်ရင်ထဲတွင် အလွန်တရာပေါ့ပါးသွားသည်။

မြို့နယ်ရုံးလှေကားမှ ဆင်းလာသည့်နီယဉ်သည် လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်က သည်မြို့နယ်ရုံးမှာပင် လက်မှတ်ရေးထိုးလက်ထပ်ခဲ့သည်ကို ပြန်သတိရလိုက်သည်။

သို့သော် လွမ်းစရာထက် နာစရာတွေကများ၍ တစ်ကြောင်း၊ မေမေရှိနေတာပဲဟူသော အတွေးက ကြီးမားသော စိတ်ဓာတ်ခွန်အားဖြစ်သဖြင့် တစ်ကြောင်း နီယဉ်စိတ်ကို လျှော့ပစ်လိုက်သည်။ ယခုတော့ လွတ်ပြီ၊ ကျွတ်ပြီဟု နီယဉ်ကျေနပ်သွား၏။

* * * *

မိဘနှစ်ပါး၏ အရိပ်အောက်တွင် နီယဉ်တို့သားအမိကိုယ်ရော စိတ်ပါ လုံခြုံအေးချမ်းစွာနေခဲ့ရ၏။

အထူးသဖြင့် မေမေ...။ မေမေသည် သမီးကိုချစ်ခင်စွာ စောင့်ရှောက်သလို မြေးကိုလည်း ကြင်နာစွာ ပြုစုရှာသည်။ မြေးဦးလည်းဖြစ်၊ ဖခင်နှင့် အတူမနေရသောကလေးလည်းဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ဆတိုး၍ ချစ်ကာ ကရုဏာလည်း ပိုရှာသည်။

သားကျောင်းစ၍တက်သည့်နှစ်က မေမေသည် သား၏ ကျောပိုးပိတ်ကိုလွယ်၊ ထမင်းဘူးနှင့် ရေဘူးပါသောခြင်းကိုဆွဲပြီးကျောင်းတွင် တစ်နေ့လုံး လိုက်စောင့်ခဲ့သည်။ ဆိုင်ကို မြေးကျောင်းဆင်းမှ သွားသည်။ နီယဉ်မှာ မေမေ့ကို အားနာလွန်း၍ တားသော်လည်းမရ။ မေမေသည် သမီးမိုက်ကို

ခွင့်လွှတ်ရုံမျှသာမက သမီးမိုက်၏ ရင်သွေးကိုပါ ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့ရှာသည်။ မေမေ့မေတ္တာသည် သားကလေးအထိ စီးဆင်းခဲ့လေသည်။

“ဖအေမရှိတဲ့သားဆိုပြီး မျက်နှာမငယ်စေရဘူး၊ ငါ့မြေးပညာတတ်သွဲ့ရကြီးဖြစ်အောင်၊ လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးဖြစ်အောင် မေမေစောင့်ရှောက်မယ်၊ သမီးဘာမျှ အားငယ်စရာမရှိဘူး”

သည်စကားမျိုးဖြင့် နီယဉ်ဘဝကို ထူထောင်ပေးခဲ့သော မေမေသည် သားသုငယ်တန်းတက်နေစဉ်မှာပင် မမျှော်လင့်သော ကြမ္မာဆိုး၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ခံလိုက်ရှာသည်။ ရင်သားကင်ဆာသည် မြေးကို အလွန်ချစ်သော မေမေ့ကို မပြန်လမ်းသို့ ဆွဲခေါ်သွားခဲ့လေသည်။ သုငယ်တန်းတွင် သားပထမဆုရခဲ့စဉ်က မေမေ့ကိုသတိရလွန်း၍ နီယဉ်မျက်ရည်ကျခဲ့သည်။

နီယဉ်အပေါ်တွင်သာမကဘဲ၊ မြေးဖြစ်သူ သားအပေါ်မှာပါ ဖြန့်ကြက်လွှမ်းခြုံထားသည့် မေမေ့မေတ္တာကို နီယဉ်တစ်စိမ့်စိမ့်တွေး၍ တမြေမြေခံစားနေရသည်။ မေမေ့ကို ရည်စူး၍ ကောင်းမှုကုသိုလ်များမပြတ် ပြုလုပ်သည်။ ညစဉ် ညတိုင်း မေမေ့ကို အမျှဝေ ဆုတောင်းပေးသည်။

“မေမေ ကောင်းရာဘုံဘဝတွင် စံစားနိုင်ပါစေ” ဟု။ ၊

* * * *

ဂမုန်းအင်

ဘဝမာယာ

ပန်းတစ်ပွင့်အဖြစ်သို့ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အတိုင်း ဖူးရာမှ ငုံ့၊ ငုံ့ရာမှ ပွင့်လန်း၍ ဝေဝေဆာဆာ ပွင့်လန်းတော့မည့်ဆဲဆဲကာလကျမှ ပြင်းထန်လွန်ကဲသည့် နေရောင်ထိုးတော့ မပွင့်ဘဲ ညှိုးရပေပြီ။ ညှိုးရာမှ နွမ်းသဖြင့် ပြန်လည်ကာ လန်းဖွယ်မမြင်။ မကြာတော့သောကာလတွင် မြေခတော့မည့် အခြေအနေ။

အကြွေပန်းဖြစ်ခါမှ သူ့ထံကို လက်ကမ်းလို့ မပေးချင်။ “ဘဝနွမ်းကို ကောက်ယူထွေးကာ ကြင်နာပါစေ” ဟု မပြောချင်၊ မပြောရက်၊ အပြောရခက်ပါတိ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်ဘဝ အဟောသိက် ဖြစ်လာသည့်ဒဏ်ကို ကိုယ်သာတိတ်တိတ်ကြိတ်၍ ခံယူသွားသည်က အကောင်းဆုံးဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပါသည်။ သူ့ကို အသိမပေးတော့။

ပန်းတစ်ပွင့်ညှိုးအောင် ပယောဂ ဆစ်ပိုးဝင်သည့်နှယ်ဖြစ်လာခဲ့သည်က ရင်ဝတွင်စွဲဝင်နေသည့်ဒဏ်ရာပါ။ ထိုဒဏ်ရာကြောင့် သေမည်လည်းမဟုတ်၊ ရှင်သန်နေဦးမည်ဟုလည်း မဆိုသာ၊ အသက်ရှင်လျက်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ထာဝရနေရဦးမည်ဟုလည်း ကြောင့်ကြောင့်ကျကျ

စိတ်အေးချမ်းသာမှုမရှိနိုင်သည့်အဖြစ်မျိုး။ ထိုအချက်မှ ထပ်ဆင့်လာသော ရလဒ်က ရှေ့ဘဝခရီးစဉ်တစ်လျှောက် တူရူအရပ်ပျောက်ဆုံးသကဲ့သို့ ပစ္စက္ခဘဝတွင် ရပ်တည်မှီတွယ်ရာအရိပ်သုဉ်းဆိတ်သွားသည်က နုရဝဲစွဲသလို ဖြစ်ပုံဖြစ်ရလေခြင်း။

* * * *

အလှည့်အကြိမ်ကျရောက်သည့်အခါ မဟုတ်ဘဲ၊ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်လာသော တိုင်းပြည်၏ အန္တရာယ်ရန်စွယ်က အလျင်အမြန်တဲ့။ တပ်မတော်တပ်ရင်းအသီးသီးအလှည့်ကျတာဝန်ယူစိုးမိုးထားရသည့်နယ်မြေရှိ ရှေ့တန်းကင်းစခန်းသုံးဆင့်ကို တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းအမည်ခံအင်အားတစ်စုက ဝါးလုံးထိုးဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်လိုက်သည်တဲ့။

ပြည်ပ ပယောဂအထင်အရွှားဖြင့် ဝင်ရောက်လာသော ထိုအင်အားစုသည် လက်နက်မျိုးစုံကိုင်ဆောင်လျက် လူအင်အား အရှိန်အဟုန်ကြီးစွာဖြင့် ရွေ့လျားလာသည်တဲ့။

စစ်ရေးသုံးသပ်ချက်အရဆိုသော် ထိုနယ်မြေတစ်ဝိုက်တွင် နိုင်ငံပိုင်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးစခန်းအများဆုံးတည်ရှိရာဒေသ။ သည့်အတွက် ရန်သူတို့က ယခုသိမ်းပိုက်ထားသည့်နယ်မြေကို ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အချိန်ကာလတစ်ခုအထိ စိုးမိုးထားမည်လက္ခဏာ။ သစ်ထုတ်ရာသီမို့ အသင့်ခုတ်လှဲပြီး ရှိနေသော ရတနာတန်းဝင် ကျွန်းသစ်တန်ပေါင်းများစွာကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းစားပြတိုက်ခြင်းသည်သာ ဖြစ်ရမည်။ အခြားရည်မှန်းချက်မရှိနိုင်။

တပ်မတော်က အင်အားသုံးပြီး ချေမှုန်းခြင်းမပြုဟုလည်း သူတို့က တွက်ထားဟန်တူ၏။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းနေသဖြင့် အင်အားသုံး၍ ခြေမှုန်းသော် နိုင်ငံတကာမျက်နှာစာများမှ မဟုတ်မဟပ်လုပ်ဇာတ်ခင်းကြပေဦးမည်သာ။ မရိုးမသား ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှာခြင်းပင်။ အခွင့်အရေးကို အတွက်ဆိုက်အောင် ယူတတ်ကြခြင်းပင်။

ရန်သူပစ်မှတ်ရှိရာက ကျွန်တော်တို့ တပ်ရင်းတည်နေရာနှင့် အနီးဆုံး။ ထို့ကြောင့် အမြန်ဆုံးပစ်မှတ်ကို ရောက်နိုင်သည့်တပ်ရင်းမို့ ပုံမှန်အလှည့်အကြိမ်မဟုတ်သော်လည်း လိုအပ်ချက်အရ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းက အလျင်အမြန် တာဝန်ယူရသည်။

“မြန်မြန်” ဆိုသော ကြိယာဝိသေသနပုဒ်သည် ကျွန်တော်တို့ ခြေမြန်တပ်ရင်းအတွက်လက်တွေ့။

ဒီဇင်ဘာလလယ် သန်းခေါင်ယံအချိန်၊ တပ်ခွဲ ၁,၂,၃ ရှိခဲ့ဖူး၊ စုမှူးနှင့်တပ်စုတပ်ကြပ်ကြီးအားလုံး စုဝေးခန်းမရှိ တပ်ရင်းမှူးရေမှောက် အသင့်ရောက်နေကြပြီ။ ဗျူဟာမှ ထောက်လှမ်းရေးသတင်းစုံရပြီးနောက် နည်းဗျူဟာဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့်ရပြီး မိနစ်အနည်းငယ်အတွင်း တပ်ရင်းမှူးက ခြေပုံညွှန်းများဖြင့် ရှင်းလင်း၍ တိကျသောအမိန့်ချမှတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်ပါဝင်သော တပ်ခွဲ (၁) အတွက် သီးခြားနည်းဗျူဟာကို ရှင်းပြသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်၏ ခွဲ (၁) စု (၁) က နည်းဗျူဟာ၏ သော့ချက်။ တပ်ခွဲအားလုံး ထင်သာမြင်သာ အင်အားမသုံးရ။ အားလုံးသည် ပြောက်ကြားစနစ်။ အချက်ပြဆက်သွယ်စနစ်၊ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်း။ ခြေကုပ်ယူရမည့်နေရာ။ အားလုံးရှင်း၍ မေးစရာမရှိတော့လျှင် နံနက် (၅) နာရီတွင် ကျွန်တော်တပ်စု (၁) မှ စုမှူးဗိုလ်တင်ထွန်းအောင်နှင့် ကျွန်တော် တပ်စုတပ်ကြပ်ကြီး ကိုကိုမောင်တို့ကွပ်ကဲ၍ စတင်ခရီးထွက်ရမည်။ ကျန်တပ်ခွဲအင်အားစုများလည်း (၁) နာရီခွဲခြားကာ မထင်မရှားဖြင့် မိမိတို့ စုရပ်၊ စီရပ်များသို့ အသံတိတ်ချီတက်ကြရန်ဖြစ်သည်။

ဗျူဟာ၏ ရန်မှန်းချက်က ပုခက်လွှဲသလို ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်ဖြင့် အလစ်အငိုက်တွင် လျှပ်တပြက်ထိုးဖောက်နှောက်ယှက်ပြီး အချိန်ကို မိုးရာသီ အထိ ဆွဲဆန့်ထားရန်။ စုပုံလာမည့် ရန်သူရိက္ခာနှင့်သစ်ထုတ်လျှင် အသုံးပြု မည့် ယန္တရားများကို ဖျက်ဆီးရန်၊ မိုးကျသောအခါ သစ်ထုတ်ယူမည့် သူတို့၏ ရန်မှန်းချက်ပျက်ပြယ်လျှင် ပြန်လည်ထွက်သွားကြလိမ့်မည်ပင်။ လှုပ်ရှား နေသည့် ကာလအတွင်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်နေသည်ဟု မထင်ရှားစေရ။ သစ်ခိုးထုတ်မည့်မှောင်ခိုသောင်းကျန်း သူတို့ကို ကာကွယ်နေသည်ဟု အထင်ရောက်စေရမည်။ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်မှုကို မထိခိုက်စေရ။

* * * *

အမှန်ဆိုလျှင် ယနေ့ညနေ (၅) နာရီတွင် တပ်ပြင်ထွက်၍ မြို့တွင်းက ကားဂိတ်သို့သွားရန်။ သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့အတွက် ကျောင်းတက်ဆဲ

ချစ်သူ မရည်မှန်ထဲက ပုဂ္ဂလိက အမြန်ချောပို့စနစ်ဖြင့် ပို့လာမည့်စာကို ဖတ်ပြီး၊ တစ်ပါတည်း အကြောင်းပြန်စာကို ပို့မည်ဟု။

ယခုတော့ နံနက် (၁၀) နာရီကပင် တပ်ပြင်မထွက်ရ။ အားလုံးအသင့်တဲ့။ ဘာကြောင့်ပါလိမ့်။ အတွေးနယ်ထဲတွင် ဝဲလည်လျက်။ နေ့လယ်မှ ညနေ၊ ညနေမှ ည အချိန်ရောက်ခဲ့ပြီ။ အိပ်ချိန်တိုင် မထူးခြား။ ကောင်းကင်တွင် လွင့်မျောနေသည့်တိမ်နှင့်အတူ စိတ်သည်လွင့်၍ ချစ်သူ ထံပါးရောက်လို့သွားသည်။

သူနှင့်ကျွန်တော်သည် မိဘမဲ့တစ်ကောင်ကြွက်ချင်းဖြစ်သဖြင့် စိတ်ချင်း ကလည်း တူပါသည်။ အမြင်ကလည်း တစ်ထပ်တည်း။ ဘဝရှေ့ခရီးစဉ်တွင် အလွတ် စတမ်းလက်တွဲကြမည်ဟူသည့်အတွက် သူက သူနာပြုတက္ကသိုလ်တက်၊ သိပ္ပံဘွဲ့ယူ။ ကျွန်တော်ကလည်း ဗိုလ်သင်တန်းတက်။ ပြီးလျှင် ဘဝအဖော်မွန်တွေ့အဖြစ်။

အတွေးနယ်သည် ဆန့်တန်း၍ အတိတ်နောက်ကြောင်းသို့လည်း ရောက်ပါသည်။ ငယ်ရွယ်စဉ် လူမမယ်ဘဝကပင် မိဘမဲ့ခဲ့ရသူ ကျွန်တော် သည် ဘဘုန်း၏အရိပ်တွင် လူလားမြောက်ခဲ့ရပါသည်။ ကြံကြားကြံကြား ပညာ သင်ကြားခဲ့ရသဖြင့် ကျွန်တော့်အသက် (၁၈) နှစ်ရောက်တော့မှ အထက်တန်းစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုခဲ့ရသည်။ ဖြေဆိုပြီးလျှင် ပြီးချင်း တပ်ထဲဝင်ရန် ဘဘုန်းထံခွင့်ပန်ရာ ဘဘုန်းက...

“ကောင်းလှပေါ့ ကိုကိုမောင်ရယ်။ မင်းလို တစ်ကောင်ကြွက်က တပ်ထဲရောက်ရင် မိဘဆွေမျိုးတွေနဲ့တွေ့ရသလို ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ မင်းခိုလှုံ ရာ အရပ်မှာ တင့်တယ်ပေလိမ့်မယ်။ ဘဘုန်းအတွက် ငဲ့စောင်းပြီး ကျေးဇူး တရားကိုအကြောင်းပြုပြီး နောက်ဆံမတင်းလေနဲ့။ ဘဘုန်းအထူးမှာချင် တာက လူတိုင်းဟာ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ကြီးလာခဲ့ရသည်ဖြစ်စေ၊ ပတ်ဝန်းကျင် လောကရဲ့ ကျေးဇူးမတင်းကြသူတွေချည်းပဲလို့ မှတ်။ ဒါကြောင့် ဘဘုန်းကို ကျေးဇူးဆပ်ချင်တယ်ဆိုရင် ရောက်ရာအရပ်မှာ လောကကို ဗဟိုပြုပြီး ကျေးဇူးဆပ်ပါ” လို့ မိန့်မှာပါတယ်။

(၁၂) နှစ်တာကာလကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရာက တပ်စုတပ်ကြပ်ကြီး ကိုကိုမောင်ဘဝသို့ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ ပန်းနဲ့လက်ပြင်၊ ကြောချင်က သံချောင်း ဆိုသလို အားကောင်းမောင်းသန်။ ကိုယ်ခံပညာအဆင့်မြင့်၊ ဘောလုံးဘောလီ

ဘောတို့တွင်လည်း တိုင်းအဆင့်လက်ရွေးစဉ်မို့ ဝန်းကျင်တွင် ထင်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံရင့်ကျက်မှုတွင် ကာတွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ချီးကျူးခြင်းခံရသူဖြစ်ခဲ့သည်။ တပ်တွင်းမရောက်မီက ဖြေဆိုခဲ့သည့် အထက်တန်းလည်း အောင်မြင်ပါသည်။ သည်တွင် တပ်ရင်းမှူးက ကျွန်တော့်ကို အရာရှိဖြစ်ထိုက်သူဟု ထောက်ခံသဖြင့် ဗိုလ်သင်တန်းတက်ခွင့်ရပြီး သင်တန်းဝင်ညွှန်ကြားလွှာ စောင့်ဆိုင်းဆဲကာလပင်ဖြစ်သည်။

* * * *

အတွေးနယ်ထဲဝယ် ဝဲလည်ရင်း အိပ်ပျော်သွားသည်ကို တာဝန်ကျတပ်ရဲက လှုပ်နှိုးတော့မှ လန့်နိုးခဲ့၏။ တပ်ခွဲ ၁,၂,၃ က ခွဲမှူး၊ စုမှူးတွေနဲ့ ဆရာတွေအားလုံးခန်းမကို အမြန်သတင်းပို့ပါတဲ့။

ခန်းမထဲဝင်လိုက်သော် တပ်ရင်းမှူးက အလျင်ရောက်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ တပ်ထုံးစံတွင် လူကြီးထက်စောရောက်ရမည်ဖြစ်လျက် မိမိက နောက်ကျခဲ့သဖြင့် ရွံ့တွန့်တွန့်နှင့်ဝင်ခဲ့ရာ တပ်ရင်းမှူးအား အပြုံးဖြင့် နှုတ်ဆက်လိုက်မိ၏။ ကြည်သာစွာ ဝင်ခွင့်ပြုသဖြင့် ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။

တပ်ရင်းမှူး၏ ရှင်းချက်များအပြီး အထက်တာဝန်ခွဲဝေပုံအတိုင်း အချိန်အခါမကျသေးသော်လည်း လိုအပ်ချက်မို့ ရုတ်ချည်းခန့်တွက်ခဲ့ရတော့သည်။

အမှောင်ထုရှိဆဲ မြင်ကွင်းမသဲကွဲသေးသည်ကို အကာအကွယ်ယူ၍ သိပ်သည်းစွာကျနေသော နှင်းမှုထုထဲသို့ တိုးဝင်ကာ ခရီးနှင့်ခဲ့သည်။ ဖိစင်ဘာလလယ်မို့ အအေးဆုံးသမယ။ ပတ်ဝန်းကျင်တောတောင်သဘာဝကလည်း ချမ်းအေးမှုကို တပ်ကူပံ့ပိုးနေသည်ထင်။ သိုးမွေးတုခေါင်းစွပ်နှင့် ပျောက်ကြားဝတ်စုံလျာတင်မှတစ်ပါး အကာအကွယ်မရှိ။ လေထုကို ထိုးခွဲလျက်ပြေးသွားဆဲကားပေါ်တွင် အချင်းချင်းတိုးတပ်၍ အနွေးဓာတ်ရနိုင်သမျှရအောင် ကြံဖန်၍လိုက်ခဲ့ရသည်။ အတက်တွေ၊ အဆင်းတွေ၊ အကွေ့အဝိုက်များစွာနှင့် ချာချာလည်လိုက်ပါခဲ့ရသည့်ခရီး၊ သိပ်သည်းထူထပ်သော တောတောင်ထဲသို့ နက်သည်ထက်နက်စွာခရီးပေါက်လာသောအခါ လေတစ်ချက်အငွေ့တွင် အပင်များပေါ်က ကျလာသော နှင်းရည်များသည် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ခန္ဓာအနှံ့ဆွတ်ဖျန်းခြင်းခံရတော့သည်။

“သံဝါဖျောက်ဖျောက်၊ ဆီနှင်းပေါက်လည်း မိုးလောက်ပြင်းထန်၊ သွန်းချပြန်သော်” ဆိုသည့် လက်ဝဲသုန္ဒရီအမှတ်ကြီး၏ ရတုကို ထပ်တူမဟုတ်သော်လည်း နီးပါးမျှပင်။ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်ဖြင့် မဲဇာတောသို့ အပို့ခံရသော အမတ်ကြီးကမှ တွန်းခိုရာတဲအတွင်း ငြိမ်းချမ်းစွာနေရင်းက အဖန်ရည်ပူဇော်ခါးခါးလေးကို တရုတ်မှူးမှတ်တာသောက်ရင်း အနွေးဓာတ်ရနိုင်သေး၏ဟု ထင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည်ကား အဖန်ရည်ဝေး၍ အနွေးဓာတ်တစ်ခုမျှမရှိ။ “နေခြည်ပြာမှ နွေးသောကြောင့်” ဆိုသေး၏။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ရာတောက နေပြောက်မထိုး။ အပင်ပေါ်မှကျလာမခဲ တသဲသဲဖြင့် နှင်းတောထဲ၌ ခိုလှုံရာမရှိ။ ရွံ့ရွံ့စိုသောကိုယ်မှ အနွေးဓာတ်တို့ ဆုံးရှုံးသည်က၊ မရပ်၊ ချမ်းအေးလှသောခန္ဓာဒုက္ခဝေဒနာကို ဘယ်သူများ စာနာနိုင်မည်နည်း။

ကျွန်တော်တို့သွားရမည့် ပထမ မြေပုံညွှန်းအရပ်သို့ ရောက်ပါတော့မည်။ ထိုအရပ်က ရန်သူပစ်မှတ်ရှိရာနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်။ ထိုကဲ့သို့ ဝေးကွာသည့်အရပ်မှ တောတွင်းသို့ဝင်ကာ၊ ဒုတိယ မြေပုံညွှန်းသို့... ထိုမှ တတိယ မြေပုံညွှန်းအထိ။ ဆင့်ကဲ၊ ထောက်လှမ်း၍ သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။

တတိယမြေပုံညွှန်းသို့ရောက်တော့ တပ်စုသုံးစုသည် အလျားလိုက် တည်ရှိနေသော ရန်သူပစ်မှတ်သို့ ဦးတည်ကာ မြားသုံးစင်းသဖွယ် နေရာယူလိုက်ကြပါသည်။

အမှောင်ထုကျရောက်လာချိန်တွင် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ရဲဘော် (၁၀) ယောက်ဖြန့်ခွဲ၍ ကင်းထောက်ထွက်ခဲ့သည်။ ရန်သူကင်းစခန်းနှင့် ကိုက်တစ်ရာခန့်အထိ ချဉ်းကပ်ထောက်လှမ်းရာ သူတို့သည် သတိလက်လွတ်ဖြင့် ပျော်မြူးနေကြသည်ကော။

ရန်သူတို့ ဖွဲ့စည်းတည်နေပုံ၊ ပါဝင်ယူလာသောပစ္စည်းများ ရိက္ခာစသည်ဖြင့် မှတ်သားကာ တပ်ခွဲမှူးထံ သတင်းပို့ခဲ့၏။

နောက်နေ့တွင်မူ ရေနှင့်ရိက္ခာများ ယူလာခဲ့သည်။ မျက်ကွယ်တောင်းသောနေရာ၌ ခြေကုပ်ယူပြီး နှစ်ဆယ့်လေးနာရီပတ်လုံး ထောက်လှမ်းနေရန်၊ ရန်သူ၏ ကင်းလွှဲပြောင်းချိန်၊ ကင်းလှည့်ချိန်စသည်ဖြင့်။

ကျွန်တော်၏ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းတွင် ထင်လာသည်က ရိက္ခာထားရှိရာနှင့် သစ်ထုတ်ယူရန်အသုံးပြုမည့် ယန္တရားများ၊ ဤနေရာတို့ကား

ကျွန်တော်၏ အထူးတာဝန်။ ဖောက်ခွဲရမည့် အဓိကပစ်မှတ်။

* * * *

တပ်ခွဲမှူး၏ တိုက်ပွဲစီမံချက်။

အချိန်က သန်းခေါင်ယံ။ လှုပ်ရှားမည့်အဖွဲ့က တပ်စု (၁)။

ရန်သူကင်းကို လက်နက်မဲ့ အသံတိတ်ချေမှုန်း။ ထို့နောက် ယန္တရားများနှင့် ခိုကွာတဲတန်းကို မိုင်းကပ်။ ကျန်အင်အားစုအားလုံး အသင့်အနေအထားဖြင့် ခြေငြိမ်လက်ငြိမ်နေရန်။ ထင်သာမြင်သာအင်အားမသုံးရ။

တပ်စုမှူးဗိုလ်တင်ထွန်းအောင်သည် ကျွန်တော်နှင့်အတူညီသည်။ တပ်စုကို ညှိနှိုင်း၍ တာဝန်ခွဲဝေလိုက်သည်။ ကျွန်တော်အဖွဲ့က လက်နက်မဲ့ချေမှုန်းရေးတာဝန်။ ဗိုလ်တင်ထွန်းအောင်ဦးစီးသည့်အဖွဲ့က မိုင်းဆင်ရန်။ ကျန်အဖွဲ့က အကာအကွယ်ပြုရန်။ တပ်စုရှိရဲဘော်အားလုံးသည် ကျွန်တော်သင်ကြားပေးထားသည့် ကိုယ်ခံပညာပြည့်ဝသူချင်းသာ။

ကောင်းကင်ရှိ မိုးတိမ်ဖြူမှ ရောင်ပြန်ဟပ်သောမုန်ယုယုအလင်းရောင်သာရှိသဖြင့် မြင်ကွင်းက မကောင်း။ ဝင်ရမည့် တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်းတွင် ရန်သူကင်းစောင့်က မျက်နှာမူလျက်။ ခဲတစ်လုံးဖြင့်ရန်သူနောက်ကြောဘက်သို့ ပစ်လိုက်ပါသည်။ ရန်သူသည် အသံကြားရာသို့ အလှည့်ထိုက်စပ်အချိန်သည် ကျွန်တော့်ဖန်တီးချက်။ လျှပ်တစ်ပြက်နောက်ကြောကို ချုပ်ကိုင်ပြီး ချက်ကောင်းသို့ ထိုးနှက်လိုက်ပါသည်။

ထို့နောက်တွင်မူ ကျန်အဖွဲ့တို့က မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက်အသီးသီးကို အသံတိတ်ချေမှုန်းကြပါသည်။

ဗိုလ်တင်ထွန်းအောင်တို့ မိုင်းတပ်ဆင်ရတာ ကြာပါသည်။ သေချာမှုသည် အထူးအရေးပါသည်ပင်။ မိုင်းကပ်ပြီး ရန်စောင့်ရသည်က ကြာလွန်းသည်ဟု ထင်ရသည်။ ရန်သူ၏ အဖွဲ့လိုက်တင်းလှည့်လာချိန်နီးနေလေပြီ။ မိုင်းမပြီးမီ ကင်းလှည့်လာချေသော်...။ စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့် ဆောင်းရာသီအအေးဓာတ်ကိုလွန်၍ ချွေးသီးပေါက်များကျလာပါသည်။

မိုင်းအဖွဲ့ပြန်လည်၍ နေရယူပြီးနောက် မကြာလိုက်။ ရန်သူကင်းလှည့်အဖွဲ့ရောက်လာသည်။ ယန္တရားများတွင်ထားသည့် အစောင့်တို့ကို မတွေ့သော်လည်း အန္တရာယ်၏ အငွေ့အသက်ကြောင့် သူတို့မျက်နှာများ

သည် မဝေခွဲနိုင်ဟန်ဖြင့်ပြာလောင်ခတ်နေကြ၏။

ထိုအခိုက်အတန့်မှာပင် မိုင်းခွဲလိုက်ပါသည်။

ပေါက်ကွဲသံသည် ဆယ်မိုင်ပတ်လည်ခန့်ကျယ်ဝန်းသော တောအုပ်အနှံ့မြည်ဟည်းကာ ပဲ့တင်သံများမစဲနိုင်။ ထပ်ကာထပ်ကာ မြည်နေပါသည်။

မိုင်းကွဲသံနှင့်အတူ ရန်သူ၏ ခါးပိုင်းသို့ ထိုးဖောက်ခြေမှုန်းပါသည်။ အတွင်းပိုင်းသို့ မဝင်။ ခြိမ်းခြောက်ကာမျှ ရည်ရွယ်သည်မို့ လျင်မြန်စွာ ပြန်ထွက်ခဲ့သည်။

ရန်သူနှင့်ဝေးရာတွင် တပ်ဖျောက်နေပါသည်။ သူတို့၏ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကိုမူ မျက်ခြေမပြတ် ထောက်လှမ်းနေပါသည်။ ရန်သူတို့ကား ရှေ့မတိုး၊ နောက်မဆုတ် လိပ်ခဲတည်းလည်း အခြေအနေတွင်ရှိနေသည်။

* * * *

ရာသီပြောင်းလာပါပြီ။ တိမ်မည်းညိုတို့ ထူထပ်လာသည်။ ဥဩသံကား သာယာစွာတွန်ကြားဆဲ။ ကျွန်တော်တို့လည်း စစ်မြေမှာ ကြာညောင်းရက်ရှည်ခဲ့ပြီ။ ယနေ့အထိ ပူနွေးသည့် အစားအစာကင်းဝေးနေဆဲ။ အမိုးအကာအောက်တွင် မနေရ။ ပြောက်ကြားစစ်တို့မည်သည် စိတ်အေးချမ်းသာနားနေရသည်မရှိ။

ကြေးနန်းသတင်း။ ၊ မနက်ဖြန် (၃) နာရီတွင် ၃-တပ်ရင်းမှူးကိုယ်တိုင်ပါဝင်သော တပ်ခွဲ ၄,၅,၆,၇ တို့ထံတာဝန်လွှဲရမည်။ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းပြန်ရတော့မည်။ မရည်မွန်ထံမှ ပေးပို့ထားသည့် စာတွေထပ်ရောမည်။

တပ်ခွဲများတာဝန်လွှဲပေးရာတွင် ရန်သူ၏ နောက်ဆုံးသတင်းကို လက်ဆင့်ကမ်းပေးရန် လိုအပ်သဖြင့် ထောက်လှမ်းရေးထွက်ရမည်။ ဒီတစ်ခါ ကျွန်တော်တာဝန်က ရန်သူ၏ ခေါင်းဆောင်များရှိရာ ဦးပိုင်းအခြေအနေကို အနီးကပ်ထောက်လှမ်းရမည်။

ကျွန်တော့်အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဝသို့ မမျှော်လင့်သည့် ရုပ်ထင်ဟပ်လာသည်။ ကျွန်တော့်ချစ်သူ မရည်မွန်နှင့် အလွန်ချစ်ခင်ရင်းနှီးသူ နီနီဦးနှင့် မိန်းကလေးများကိုတွေ့ရ၏။ ခရီးဆောင်အိတ်ကိုယ်စီလွယ်သားလျက်မို့ သူတို့ကို ဖမ်းထားသည်မှာ မကြာသေးဟု ထင်သည်။ ကားလမ်း

သည် ငါးမိုင်မျှသာဝေးသောကြောင့် ရန်သူတို့က ထိုကားလမ်းတွင်သွားလာ
နေသော ခရီးသည်တင်ကားတို့ စီးပြီး ဤသို့ မမ်းခေါ်လာနိုင်မည်ဟု တွေးလှ
မိသည်။

နီနီဦးကို မထားခဲ့ရက်။ ကျွန်တော့်ကို အစ်ကိုတစ်ယောက်ကဲ့သို့
သံယောဇဉ်ရှိသူ ညီမလေးကို ကျွန်တော်ကယ်တင်ရမည်။

“ဆရာ ကိုကိုမောင်၊ ဆရာတစ်ယောက်တည်း စွန့်စားကယ်တင်မယ်
လို့ စိတ်ကူးနေသလား။ ကျွန်တော်က တပ်စုမှူးအရာရှိပါ။ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့
ကိစ္စဆိုရင်တော့ အတူလုပ်မယ်လေ၊ တစ်ယောက်တည်းကိုတော့ ခွင့်မပြု
နိုင်ဘူး” တဲ့။

မိုင်းခွဲစဉ်က အသံတိတ်ခြေမှုန်းရေးအဖွဲ့အတိုင်း ဖွဲ့စည်းလိုက်ပါ
သည်။ တပ်စုမှူးကို မလိုက်ရန် ပြောသော်လည်းသူက လက်မခံပါ။ သူရဲ
ဘောကြောင်သူမဟုတ်၍ လိုက်ခဲ့၏။

နေ့အလင်းရောင်ဖြင့်ပင် ပုန်းကွယ်ချဉ်းကပ်ရာမှ တစ်ပြိုင်နက်
ပြေးဝင်လိုက်ပါသည်။ ရန်သူတို့သည် ရုတ်တရက်မို့ ကြက်သေသေနေရာ
ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က လက်ဦးမှုရလိုက်ပါသည်။ လက်နက်ဖြင့် ခုခံသူတစ်ဦး
မှအပ ကျန်ရန်သူတို့ကို ကြိုးတုပ်၊ ပါးစပ်ကို အဝတ်စည်းထားခဲ့၏။ ပြော၍
မယုံနိုင်အောင်ပင် လွယ်ကူစွာ ကယ်တင်နိုင်ခဲ့၏။

အထွက်လမ်းတွင် ရန်သူမှ တုံ့ပြန်ခဲ့သော် ကျွန်တော့်လူများကို
အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် နောက်ချန်၍ထွက်ပါ
သည်။ ထိုစဉ်တွင် မမျှော်လင့်သော ကားတစ်စီးပေါ်မှ ရန်သူပေါ်ထွက်လာ
ပြီး သေနတ်ဖြင့်ပစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် တောင်တုန်းတစ်ခုနောက်သို့
ပြေးဝင်လိုက်သောအချိန်တွင် ကျည်သင့်ခံလိုက်ရတော့သည်။ ထိမိသည့်အခါ
အင်အားကြီးတစ်ရပ် ဖိကပ်ခံရသလို ယိုင်သွားသည်။ ကျွန်တော်သည်
တစ်ဘက်တွင်ရှိသော အနိမ့်ပိုင်းသို့ ကိုယ်တို့လိုမဲ့ချပြီး တဖန်အားတင်းပြီး
ထကာ ကျွန်တော့်လူများနောက်သို့လိုက်ပါသည်။ ကိုက်တစ်ရာခန့်မျှရောက်
သောအခါ ကျွန်တော်အသက်ဝဝမရှူနိုင်တော့၊ တဖြည်းဖြည်းလဲကျသွားပြီး
အသိတရားနှင့်အဆက်ပြတ်သွားသည်။

* * * *

အဖြစ်အပျက်အလှည့်အပြောင်းတို့သည် မြန်လေစွာ။ ကျွန်တော်
အသိဝင်လာသောအခါတွင် ဆေးရုံပေါ်တွင် ကျွန်တော်မတွေ့ဖူး မမြင်ဖူး
သောဝစ္စည်းကရိယာပေါင်းစုံတို့ ကျွန်တော့်တိုယ်ခန္ဓာတွင် တပ်ဆင်ထား
သည်။ အအေးခန်းဖြစ်သော်လည်း ဆရာဝန်တို့၏ နဖူးတွင်ချွေးတွေသီးနေ
သည်။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးဖွင့်ကြည့်သော် အားလုံးသော ဆရာဝန် ဆရာမ
တို့က ကျွန်တော့်မျက်လုံး၏ မျက်နှက်ဝန်းရှိရာကို မတွေ့မမြင်ဘူးသေးသော
အရာဝတ္ထုကဲ့သို့ ကြည့်နေကြပါသည်။

ခွဲစိတ်ခန်းမှ အထူးကြပ်မတ်ကုသဆောင်ကုတင်ပေါ်သို့ပြောင်းရွှေ့
အပြီးတွင် ကုတင်ဘေးသို့ အလျင်ဆုံးရောက်လာသူက နီနီဦး။ ၊

နီနီဦးသည် ဆရာဝန်များကြည့်ခဲ့သလို ကျွန်တော်မျက်နှာပေါ်
အုပ်မိုးလျက် ကျွန်တော့်မျက်ဝန်း၌ တစ်စုံတစ်ရာကို ရှာနေပြန်သည်။
ကျွန်တော်သည် ခွန်အားစုစည်း၍ တဖြည်းဖြည်းချင်းသူ့ကို ပြုံးပြလိုက်လျှင်
ပင် သူသည် နှုတ်ခမ်းကလေးတွန့်၍ တွန့်၍ တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြန်လည်
ပြုံးပြရှာပါသည်။ သူ့လက်နှစ်ဘက်ကိုရင်မှာဖိရင်း ပြုံးပြီးကြည့်နေလျက်က
သူ့မျက်ဝန်းမှ မျက်ရည်တို့သည် ဖြည်းညင်းစွာစီးဆင်းနေပါသည်။ ဤကဲ့သို့
ပြုံး၍ ကြည့်နေခြင်းသည် ရုပ်ငြိမ်ဓာတ်ပုံတစ်ခုကဲ့သို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ရှိနေ
ပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော ပုံရိပ်သည် ဝေဝါး၍ ကျန်ခဲ့ပြီးသောဘဝ၏
တစ်နေရာတွင် ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့ဘူးသလိုလိုမို့ စဉ်းစားလျက်က အိပ်ပျော်
သွားပါသည်။

* * * *

ဆေးရုံပေါ်တွင် တစ်လမျှကြာသောအချိန်တွင်ကျွန်တော်သည်
လူကောင်းပကတိကဲ့သို့ ကျန်းမာလာပါသည်။ ဆေးရုံမှဆင်းသော် တစ်ရင်း
သို့ပြန်၍ ပုံမှန်အတိုင်း ဆက်လက်အမှုထမ်းရတော့မည်ဟု ထင်နေပါသည်။

ဆေးရုံတပ်မှူးက ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်းကို သီးခြားခေါ်တွေ့ပါ
သည်။

“မင်း ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို မင်းသိခွင့်ရှိတယ်။ မင်းကိုယ်တိုင်
က ဘာခံစားမှုမျှမရှိသလို ဖြစ်ပေမဲ့ ကျည်ဆံတစ်ခုက ကျန်နေတယ်။ ဒါကို
ခွဲထုတ်ရင် အသက်အန္တရာယ်ထိခိုက်ဖို့များတယ်။ ဒါကြောင့် အရှိအတိုင်း

နေဖြစ်သ၍ နေပါ။ အခြေအနေထူးခြားလာလို့ မဖြစ်မနေခွဲစိပ်ရမဲ့အခါ ကျမှသာခွဲစိပ်ဖို့ ဆေးခုံရုံးက ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ ထူးခြားလာရင် ချက်ချင်း ပြန်လာ။ မထူးခြားရင် ခြောက်လတစ်ကြိမ် ဆေးစစ်ပါ။ အေး... နောက် တစ်ချက်... စိတ်မကောင်းပေမဲ့ ပြောရမှာက... မင်း... စစ်မှုထမ်းဖို့ မဆင့်တော့ဘူး” တဲ့။

တပ်မှူးရုံးခန်းက ထွက်လာချိန်၌ စိတ်နှင့်လူနှင့်မကပ်တော့။ ကျွန်တော်ရှေ့တွင် ဟင်းလင်းပြင်ကွက်လပ်တစ်ခုကို ဖြတ်သန်းရသလိုပင်။ ယခုပင် ကိုယ်တွင်းဖက်ရာက ဖောက်ပြန်လာလေလားမသိ။

မရည်မွန်နှင့်အတူ စိတ်ကူးယဉ်တိုက်အိမ်ကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့ စဉ်ကမူ ရုပ်ဝတ္ထုမပါ။ စိတ်ဖြင့်သာတည်ဆောက်ခဲ့သော်လည်း ယခုထို တိုက် အိမ်ကြီးပြိုလဲသွားစဉ်တွင်မူ ပကတိရုပ်ဝတ္ထုအစစ်တို့ဖြင့် အခိုင်အခန့် တည်ဆောက်ထားသော တိုက်ကြီးပြိုလဲသွားသည့်နယ်၊ ပဲ့တင်သံ အထပ်ထပ် ရှိက်ခတ်နေပါပကော။

* * * *

ဆေးရုံဆင်းလက်မှတ်၊ ဆေးမှတ်တမ်းများယူပြီး ဆင်းလာခဲ့သည်။ ဂိတ်ဝံအထွက်ရှိ စည်ခန်းဆောင်တွင် နီနီဦးကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော် ကျန်းမာစွာဆင်းလာသည်အထင်ကြောင့် ပြုံးရွှင်စွာကြိုဆိုနေဟန်ဖြင့် ကျွန်တော့်လက်ကို ခိုတွဲကာ ဝမ်းသာနေပါသည်။ သူမသိရွာသေးပါ။ ကျွန်တော်သည် ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုကို မြော်မြင်တာကြောင့် အကြောင်းစုံကို ဖွင့်ပြောလိုက်ပါသည်။ သူငိုပါတော့သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုပင် မငဲ့နိုင်တော့ပဲ ရှိက်ငိုသည်မှာ မရပ်နိုင်။ သူတည်ငြိမ်မှုရသည်အထိ စောင့်ရသည်မှာ ကြာပါ သည်။ အကြောင်းစုံကို ဤသို့ဖွင့်၍ သူ့ကို ပြောရခြင်းအကြောင်းက ဒီအဖြစ် မှန်ကို နီနီဦးကတစ်ဆင့်မရည်မွန်ကို အသိမပေးရန် ကတိတောင်းခံခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

တပ်ရင်းသို့ပြန်ရောက်သောအခါ ထိုနေရာထိုဝန်းကျင်တွင် ဆယ်စု နှစ်တစ်စုမက ကိုယ့်အိမ်လိုဓမ္မလျော်ခဲ့ရစေကာမူ ယခု ထိုဝန်းကျင်သည် ဓမ္မလျော်ဖွယ်ဟု ခံစား၍မရတော့ပါ။ အရာအားလုံးသည် စိမ်းနေပေပြီ။ ခရီးရောက်မဆိုက်ပင် တပ်ရင်းမှူးထံ ဦးခိုက်လိုက်ပါသည်။ တပ်မှူး

သည် ကျွန်တော်တို့မြင်သည်နှင့် ထိုင်ရာမှထလာကာ ကျွန်တော့်ကို ပခုံးဖက် ပြီး နွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုပါသည်။ စကားတစ်လုံးမျှမပြော။ ဆိုနှင့်နေဟန်ရှိပါ သည်။ ကျွန်တော်၏ ဆေးမှတ်ချက်ကို ကြိုတင်သိပြီးနေသည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကျွန်တော်က တပ်မှူးအား လိုရင်းကိုသာတင်ပြလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်ဒီဝန်းကျင်တွင် တစ်နေ့တစ်ရက်မျှမနေလိုတော့၍ ထွက်ခွင့်အမြန် ပေးပါရန်ဟု အကြောင်းပြချက်ပေးရာတွင်မူ မပြောမဖြစ် ပြောရသည်တွင် ကျွန်တော်နှင့်မရည်မွန်အကြောင်းကို မထိမိမချန် အိတ်သွန်ဖာမှောက် ပြောပြရပါသည်။

မရည်မွန်သည် မိဘနှစ်ဦးလမ်းခွဲစဉ်က ခြောက်တန်းကျောင်းသူ ဘဝတွင် ဖခင်နှင့်အတူလိုက်၏။ ဘွဲ့ရပြီး သူနာပြုအလုပ်ဝင်နေစဉ်ကာလ၌ ဖခင်ကွယ်လွန်သွားရာ တစ်ကောင်ကြွက်ဘဝမှို ကွဲကွာခဲ့သော မိခင်နှင့် မောင်ညီမတို့ကို ဘယ်ဌာနီ ဘယ်အရပ်တွင်ရှိကြောင်း ရှာဖွေနေရသူပါ။

အချစ်ဟူသည် ရယူခြင်းဟု ဆိုကြ၏။ ပေးဆပ်ခြင်းဟုလည်း ဆိုကြ ၏။ ကျွန်တော်သည် မရည်မွန်ကို လက်ထပ်ခဲ့သော် သူမမျှာ အချိန်မရွေး မုဆိုးမဖြစ်ကျန်ခဲ့နိုင်ပါသည်။ သူ့ဘက်က ကျွန်တော့်ပုဆိုးစကို ဆွဲ၊ ခါးကို တွဲကာ ပေးဆပ်ခြင်းအဖြစ် လက်ထပ်ပါရစေဟု တောင်းပန်လာလျှင်သော်မှ ကျွန်တော်လက်မခံနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် မရည်မွန်နှင့်ဝေးရာသို့ ခြေရာဖျောက် ထွက်ခွာလိုသည့်ဆန္ဒကိုဖြည့်ပေးပါရန် အနူးအညွတ်တောင်းပန်လိုက်ပါ သည်။

* * * *

နှစ်ပေါင်းများစွာနေခဲ့သော အခန်းပင်ဖြစ်သော်လည်း ယခု တစ်ည တာမျှ နားခိုရတာပင် မကြည်လင်။ နံနက်လင်းသော် ကျောပိုးအိတ်တစ်လုံး တွင် လိုသလောက် အသုံးအဆောင်များသာထည့်ယူပါသည်။ ကျန်ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်များကို ခွဲဝေပေးခဲ့ပြီး တပ်ရုံးသို့ထွက်ခဲ့တော့၏။

တပ်မှူးသည် ရုံးစောစောတက်နေပါသည်။ ရောက်သည်ကစ၍ စကားပြောကြသည်တွင် ကျွန်တော်၏ ရှေ့ရေးမည်သို့ခရီးဆက်မည်ကို ထောင့်စုံအောင်မေးကာ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးပါသည်။ တပ်မှူးနှင့်တပ်သား ဆက်ဆံရေးမျိုးမဟုတ်။ သားနှင့်အဖကဲ့သို့ နွေးနွေးထွေးထွေးဖြစ်သောကြောင့်

ဝမ်းသာပါသည်။ ကျွန်တော့်ဆန္ဒအရ ထွက်ခွင့်အမြန်လုပ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း။ သည်အတွက် တိုင်းသို့သတင်းပို့ကာ တိုင်း၊တပ်တွင်းရိပ်သာတွင် စောင့်ဆိုင်းနေရန်ဖြစ်ပါသည်။

နေ့လည်အချိန်ရောက်သောအခါ တပ်မှူးက သူ့အိမ်သို့ခေါ်သွားပါသည်။ တပ်ရင်းမှူး၏ အလုပ်စားပွဲပေါ်တွင် ဖလံလုံးတစ်လုံးဖိထားပါလျက်မှ လေတိုက်လိုက်သည့်အခါတိုင်း လှုပ်ရှားနေသည့် ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း၊ သင်တန်းဝင်ညွှန်ကြားလွှာသည် ကျွန်တော့်ကို လှောင်ပြောင်နေသလိုလို နှုတ်ဆက်နေသလိုလိုဖြစ်လျက် ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတော့သည်။

တပ်ရင်းမှူး၏ အိမ်အဝင်ဝကို ရောက်သည်တွင် တပ်ရင်းမှူးကတော်က ဆင်းလာပြီး ကြိုပါသည်။

“လာ. . . သားလေး. . . လာ။ မနက်တည်းက သားကိုတွေ့ပေးဖို့ ဖုန်းဆက်နေတာ၊ သားအကြောင်းကိုကြားရကတည်းက တွေ့ချင်နေတာပါ” ဟု ပြောပြီးလက်မောင်းကိုင်၍ ခေါ်သွင်းပါသည်။ ထိုင်စရာနေရာပေးပြီး သည်နှင့် သံပရာရည်အေးအေးတစ်ခွက်ကို သူ့ကိုယ်တိုင် ဖျော်တိုက်ပါသည်။

“သားလေးတပ်က ထွက်သွားတော့မယ်ဆိုတာကို ညက အဖေကြီး ပြောလိုသိတဲ့အချိန် အမေဝမ်းနည်းလိုက်တာ။ သားမရှိတော့ ဗိုလ်မိသားစုတွေ အားယုတ်သွားတယ်ကွယ်” ဟုပြောပါသည်။

ထမင်းစားပွဲရှိရာသို့ ကျွန်တော်ကို ဘယ်ညာနှစ်ဘက် လက်မောင်းကိုတွဲကာ ခေါ်သွားကြကာ နှစ်ယောက်ကြားက ကုလားထိုင်တွင် နေရာပေးထိုင်ခိုင်းပါသည်။ အဖေကြီးက ဟင်းထည့်ပေးလိုက်၊ အမေကြီးက အရိုးတွင် ပေးလိုက်ဖြင့် ယုယကြင်နာစွာ ထမင်းကြွေးပါသည်။ မိဘက သားအပေါ်တွင် ကြင်နာသည့် အကြင်နာမျိုးကို ကျွန်တော်သက်တမ်းတွင် သည်တစ်ခါသာ ခံစားဘူးပါသည်။ နောင်တွင် ဤကဲ့သို့အကြင်နာတရားကို တွေ့ရှိရန်မမြင်။ ရင်မှာနာကျင်၍နေပါသည်။ ထမင်းစားပြီးသည်တွင် ကျွန်တော်နှုတ်မှ တစ်ခါဘူးမျှ မထွက်ဘူး မခေါ်ဘူးသေးတဲ့ဝေါဟာရအသစ်ဖြင့် “အဖေ. . . အမေ. . . သားကန်တော့ပါရစေ” ဟုအားရပါးရခေါ်ကာ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ပျပ်ဝပ်ရုံကျိုးစွာထိုင်ကာ ရှိခိုးကန်တော့လိုက်မိပါသည်။ အဖေကြီးနှင့် အမေကြီးတို့နှုတ်က သာဓုသံဝေဝေစည်ကာ ဆုတောင်းလျက်ပါ။

ကျွန်တော့်သတင်းသည် တမူဟုတ်ချင်းပင် တပ်တွင်းမိသားစုအသိုင်းအဝိုင်းသို့ ပြန့်နှံ့နေဟန်တူပါသည်။ တပ်အထွက်လမ်းတစ်လျှောက် ကျွန်တော်ကို အိမ်များ၊ ရုံးခန်းများမှထွက်၍ လက်ပြနုတ်ဆက်နေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဂိတ်ဝသို့ရောက်လာသောအခါ ကာယပညာသင်တန်းမှကလေးများသည် သင်တန်းဝတ်စုံများဖြင့် လေ့ကျင့်ကွင်း၌ ဆရာကို အရိုအသေပြုဟန်အတိုင်း နှုတ်ဆက်နေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သူတို့လေးများကို ခေါင်းပွတ်၍၎င်း ပုခုံးကိုပုတ်၍၎င်း တစ်ဦးချင်းကို ကိုယ်အမူအရာအားဖြင့်သာ နှုတ်ဆက်ပါသည်။ သူတို့ကိုလွန်တော့ ကျွန်တော်ကွပ်ကဲခဲ့ရသော တပ်စုမှ ရဲဘော်များသည် ကွန်မန်ဒိုဝတ်စုံဖြစ်သည့် လည်စည်း၊အနီရောင်စည်းလျက် ကြိုဆိုနေကြပြန်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းအားဖက်၍ အသံတိတ်နှုတ်ဆက်မိပါသည်။ အားလုံးကို လွန်မြောက်ကာ ခြေလှမ်းဆက်ထွက်မည် အပြု၌ သင်တန်းသူ အချို့၏ ငိုသံပါဖြင့် “ဆရာ” ဟု အော်ခေါ်သံကို ကြားပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် ဆက်ထွက်ခဲ့ပါတော့သည်။

ကျွန်တော့်ခြေလှမ်းများသည် လောကသစ်ဆီသို့ . . .

ကျွန်တော်သည် ပျော်ရာမှာနေခွင့်မရတော့သဖြင့် တော်ရာသို့ သွားရတော့မည်သာ။

ပင်ပေါ်ထက်က ရွက်ဝါတို့ ကြွေသက်ကာ မြေမှာလူးလျက် လေနှင့် ရာသီ လူးလွန်ရွေ့လျားနေသည်နှယ်၊ ကျွန်တော်သည်လည်း ထိုအတူပင် ရှိနေပါသည်။

ကျွန်တော်ခံစားခွင့်ရှိသော ပင်စင်လစာလုပ်သက်ဆုကြေးများရပြီး နောက်၊ ဘဘုန်းထံသို့တစ်ခေါက်ပြန်၍ ဘဝကောက်ကြောင်းအချိုးအကွေ့ပြောင်းခဲ့ရသည်ကို လျှောက်ထားသိစေပါသည်။

ဘဘုန်းကား ပကတိတည်ငြိမ်စွာဖြင့် သတင်းသုံးနေဆဲပင်။

“ကိုကိုမောင် မင်းခုအချိန်မှာ လူရေးလူရာဝင်ဆန်နေပြီဘဲ။ ခုတွေ့ရတာက လောကခံရဲ့သဘောပါ။ အဆန်းမဟုတ်ဘူးလို့ မှတ်ကွဲ့။ လဲရင်ပြန်သဆက်လျှောက်ပေါ့၊ တွေဝေမနေနဲ့” ဟု ဩဝါဒ မိန့်ပါသည်။ ထို့နောက်

ဘဘုန်းလက်မှ အထုပ်တစ်ထုပ်ကို ကျွန်တော့်ထံလက်ကမ်းပေးလာပါသည်။

“မွေခံထိုက်စေ လျှူဝေတဲ့။ မင်းမိဘနှစ်ပါး မကွယ်လွန်မီက အပ်ထားခဲ့ တဲ့ပစ္စည်း။ မင်းလူလားမြောက်ခဲ့သော် မင်းကိုပေးဖို့တဲ့။ အထဲမှာ ရွှေ့ဟောင်း ရွှေ့ဒဂီးဆယ်ပြား၊ ဆွဲကြိုးတစ်ကုံး၊ လက်စွပ်တစ်ကွင်းကွ၊ ရွှေ့ဒဂီးတွေက ရွှေ့အလေးချိန်ပေါက်ဈေးထက် ယဉ်ကျေးမှုစံနှုန်းအရ အဆများစွာတန်ဘိုးရှိ တယ်။ တတ်သိဆရာသမားထံ ချဉ်းကပ်ကွဲ့။ ကျန်တာတွေက ငွေကျပ်စေ များစေမတ်စေတွေ။ အခုမင်းကို လက်လွှဲလိုက်ပြီ။ မင်းလိုသလိုသုံးပေတော့၊ ဘဘုန်းနဲ့မအပ်စပ်ဘူး” လို့ မိန့်မှာစကားပြောပြီး နှုတ်ဆိတ်သွားပါသည်။

လောက၌ အကြောင်းတရားများရှိက အကျိုးတရားတို့ဖြစ်စေမြဲ။ တစ်ဖန်အကျိုးတရားများက နောက်ထပ်ဆင့်က အကြောင်းခံအဖြစ်သို့။ ဤတရားများသည်သာ လောကခရီးဟုထင်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အမွေပစ္စည်းကို ပိုက်၍ ဆရာကောင်းရှာနိုင်မှ ကောင်း၏ဟု ဘဘုန်းက ဆိုမိန့်ခဲ့သည့်အတွက် အမိအဘအရင်းကဲ့သို့ ကြည်ညိုလေးစားခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်တပ်ရင်းမှူးကို သတိရလိုက်ပါသည်။

ဦးသော်ကောင်း (အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးကြီး) ဒေါ်မာမာဝေတို့၏ နေအိမ်ဘောက်ထော်ပြည်သာယာသို့ သွားရပါသည်။

ခြံဝက အသံပြုလိုက်ပါသည်။ လူတစ်ယောက်က တံခါးလာဖွင့် ပေးရာ သူသည် တပ်မှူးလက်စွဲရဲဘော်ကြီး ဦးညိုမောင်။ အနည်းငယ်စူးစမ်း နေပြီးမှ “ဟာ ဆရာကိုကိုမောင်” အော်၍ ဝမ်းသာစွာပြေးဖက်ပါသည်။

အသံတွေကြားသွားဟန်တူ၏။ အမေကြီးက “ကိုညိုမောင် ဘယ်သူ များလဲကွဲ့” ဟု မေးလျက် အပြင်ဝထွက်လာရာ၊ ကျွန်တော်ကို တွေ့ကာ “ဟယ်.. သားလေး.. အမေဝမ်းသာလို့တာကွယ်၊ တွေ့မှတွေ့ရတော့ ပါမလားလို့” ဟုပြောကာ အတွင်းသို့ ခေါ်သွားပါသည်။ စာဖတ်နေသော အမေကြီးရှေ့ရောက်တော့ မော့ကြည့်ပြီး “ကိုကိုမောင် လာလာ မနက်က တောင် ဥဩသံလေးတွေကြားလို့ မင်းနဲ့ဆက်စပ်ပြီး သတိရမိသေးတယ်” ဟု ဆို၏။ ထို့နောက် သားအမိသားအဖသုံးယောက်စကားပြောလို့ မဆုံး တော့။ ထမင်းအတူစားကြသည်တွင် အသားဟင်းထည့်ပေး။ အစိုးတွင်ပေး ဖြင့် အကြင်နာတရားများဝေနေသည်။ အရိပ်တကာ အရိပ်တို့တွင် မေတ္တာ

BURMESE CLASSIC

ရိပ်သည်သာ အအေးဆုံးဟု ခံစားမိပါသည်။

ထို့နောက် လာရင်းကိစ္စကို ပြောပြပါသည်။ ဘဘုန်းက လက်ဆင့် ကမ်းလိုက်တဲ့ အမွေခံပစ္စည်းများအကြောင်းစုံပြောပါသည်။ ရွှေ့ဒဂီးဆယ်ပြား နှင့် ငွေထည်များအား အမေကြီးလက်သို့အပ်ကာ သင့်တော်သလို ထုခဲ့ပေးရန် အတွက်။ ရွှေ့ဆွဲကြိုးနှင့်လက်စွပ်ကို ချန်ထားပါသည်။ အမေကြီးကသူ၏ ညီအငယ်ဆုံးထံသို့ တယ်လီဖုန်းဆက်၍ ပစ္စည်းအကြောင်းကို အပြန်အလှန် စကား ပြောကြပါသည်။

ထိုနေ့ညနေရုံးဆင်းချိန်တွင် အမေကြီး၏ ညီဖြစ်သူဦးညွန့်ဝေလာပါ သည်။ သူသည် ရှေ့ဟောင်းပစ္စည်းထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သုတေသနဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး။ သူ၏ အကြမ်းဖျင်းခန့်မှန်းတန်ဘိုး သိန်းတစ်ထောင်ကျော် ရနိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ နိုင်ငံတကာ လေလံဈေးကွက်အထိ တင်ပို့နိုင်က ဒေါ်လာငွေများစွာရနိုင်သဖြင့် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားရန် တိုက်တွန်းပါ သည်။ အမေကြီးက ကျွန်တော်သဘောထားမေးရာ မစောင့်တော့ဘဲ ရသမျှ နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်ကြောင်း တိတိကျကျ အဖြေပေးလိုက်ပါသည်။

အချိန်တစ်လခန့် ကြာပါသည်။

* * * *

ငွေသည်တံခါးရှင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ရည်ရွယ်ချက်အားလုံးကို အကောင်အထည်ဖော်လိုက်သည်မှာ မကြာလိုက်။ ဆင်းရဲသားအများစု နေထိုင်ရာရပ်ကွက်။ လမ်းတစ်လမ်းသာ ခြားပါသည်။ အလျားပေ တစ်ရာ၊ အနံပေခြောက်ဆယ်၊ မြေကွက်သည် စိတ်ကြိုက်။ သည်မြေပေါ်တွင် ရေမီး အစုံဖြင့် လွှာချင်းတိုက်ကလေးတစ်လုံး၊ ခြံထောင့်အစွန်တွင် စာကြည့်တိုက်၊ နောက် ကျူရှင်ခန်းမ။ တိုင်စီကား တစ်စီး။

တိုင်စီကားကိုနဲ့ဘက်အငှားမောင်းခိုင်းပါသည်။ ညဘက်တွင်မူ ရပ်ကွက်၏ အရေးပေါ်ကိစ္စများကို အခမဲ့ ကျွန်တော်မောင်းပို့ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်ကိုမူ ဝါသနာရှိသူ သက်ကျော်သက်လူငယ်များ တာဝန်၊ စာအုပ်ပြည့်စုံမှုက ကျွန်တော့်တာဝန်။ အလယ်တန်းကျောင်းသား၊ ကျူရှင် မတတ်နိုင်သူများကို ကျွန်တော်က အခမဲ့သင်ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်၏

သမာဓိအာရုံက စာပေအနုပညာဖန်တီးမှုပါ။ စာပေတွင် အာရုံဝင်စားနေရခြင်းသည် ကျွန်တော့်ဘဝကို အမောပြေစေပါသည်။

* * * *

ဘောက်တော်အိမ်မှ ဖုန်းဆက်သဖြင့် စောစောထွက်ခဲ့ပါသည်။ ရောက်လျှင်ထုံးစံအတိုင်း လက်ဆွဲခြင်းကိုင်၍ အမေနှင့်အတူ ဈေးဝယ်ထွက်ကာ ထမင်းချက်ကြပါသည်။ ထမင်းချက်နေစဉ် သားအမိစကားပြောနေကြသည်မှာ စားသောက်ချိန်ထမင်းစားပွဲအထိမဆုံးသေး။ အမေကြီးက ကျေနပ်စွာပြုံးနေပါသည်။

ရိပ်သာတရားစခန်းရှည်ဝင်မည့်အတွက် ကျွန်တော်ကားမောင်းပို့ခဲ့ပြီး ကားပြန်ထားခဲ့ပါသည်။ သည်နေ့ ဒီဇင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့၊ ရာသီကအေးပါသည်။ ရာသီကအေးသော်လည်း သည်ရာသီသည်တွင် ကျွန်တော့်အတွက် မအေးဘဲ အပူပွားတတ်သည်ကို သတိရနေသည်။

တိုင်စီကားမောင်းသူက သူ့ဆွေမျိုးများရှိရာ ပုဂံညောင်ဦးကို မိသားစုနှင့်အတူသွားလိုသဖြင့် ကျွန်တော့်ကားကို ရသဖြင့် ပေးလိုက်ပါသည်။

ဘောက်ထော်အိမ်မှအမေထည့်ပေးလိုက်သော ညစာ ထမင်းချိုင့်ရှိသဖြင့် စာဖတ်နေပါသည်။ စာဖတ်လျက်က အိပ်ပျော်သွားပါသည်။ တရေးနီးတော့ ညဉ့်နက်နေပြီး အိပ်ရေးလည်းဝ၊ ဆာလည်းဆာသဖြင့် ထမင်းချိုင့်ကို ယူမည်ဟု လက်လှမ်းလိုက်သည့်အခိုက် ဝုန်းကနဲ အသံကြားပြီး လင်းလက်သောအရောင်များကို မြင်ရသဖြင့် ပြုတင်းပေါက်က လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ၊ ရပ်ကွက်မီးလောင်နေသည်ကို သတိထားလိုက်မိ၏။

လက်နှိပ်ဓာတ်မီးယူပြီး လမ်းပေါ်ပြေးထွက်ခဲ့သည်။ မီးသတ်ဌာနကိုလည်း ဖုန်းဆက်လိုက်သည်။ ရောက်လာရင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနဲ့အချက်ပေးမယ်လို့လည်း ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်လမ်းမရောက်ပြီး မကြာခင်ပဲ အဝေးမှ မီးသတ်ဥဩဆွဲသံကြားရ၍ မီးပြပြီးခေါ်ယူရသည်။ သို့သော် လမ်းက ကျဉ်းပြီး ကိုယ်ပိုင်ကားတွေကလည်း လမ်းပေါ်မှာ ရပ်ထားသည်။ လမ်းပေါ်တက်ဈေးရောင်းသူတွေကလည်း ခုံတွေမသိမ်းကြ၍ ခုံတွေကို ဖယ်ထုတ်။ ကားတွေကို ဝိုင်းတွန်းနှင့်ကြန့်ကြာသွားသည်။ သည်အချိန်မှာ မီးက

BURMESE CLASSIC

အုန်းပင်ထိပ်ဖျားကိုကျော်တက်နေပြီး အုန်းလက်တွေအကုန်လောင်နေပြီ။ နောက်မီးသတ်ကားတွေရဲ့ ဥဩသံတွေလည်း ဆက်တိုက်ကြားလာရသည်။ ယခင်ကတော့ မီးသတ်ကားက ဥဩသံကြားကာ အထိတ်တလန့်မို့ အမင်္ဂလာအသံလို့ ခံစားခဲ့ပေမဲ့ ယခုတော့များများကြားရပါစေလို့ပင် ဆုတောင်းမိတော့သည်။ လမ်းကကျဉ်း၍ တစ်ပြိုင်နက်တည်း မဝင်နိုင်ခဲ့။ အိမ်မောကျသူတွေနီးလာကြပြီ။ လောကဝန်းကျင်တစ်ရပ်လုံး ဆူပွက်နေသည်။ လေအောက်အရပ်ကို မီးညွှန့်က လေနှင့်အတူ စုန်ဆင်းပြီးဆက်ကာ ဆက်ကာ လောင်တော့မည်။ မီးသတ်ရဲဘော်တွေက လေအောက်တွင် ရှိသည့် အိမ်တွေပေါ်ကို ရေပက်နေကြ၏။ သည်အိမ်တွေကို မီးကမစွဲသေး။ မလောင်သေးသည့်အိမ်တွေကိုတော့ ရေပက်ဖြန်းပြီး လောင်နေဆဲအိမ်ကိုတော့ ရေမပက်ရကောင်းလားဟု ယုတ်ယုတ်မာမာဆဲဆိုအော်ဟစ်သံတွေကလည်း ညံ့လျက်။

မီးလောင်ပြင်ကို လေဝဲတစ်ချက်ဝှေ့လိုက်တဲ့အချိန်မှာ မီးလောင်နေတဲ့ အိမ်ခေါင်က အချပ်လိုက် ပေါက်ကဲလျောကျလာသည်။ ဒီအပေါ်ကိုကြောင်း တစ်ကောင်က ခုန်ချလိုက်ပါသည်။ ရဲနေအောင်ပူတဲ့ သွပ်ပြားပေါ်ကျတာမို့ တစ်ချက် နှစ်ချက်မျှ ခုန်ဆ၊ ဆုန်ဆ လှုပ်ရှားနိုင်ပြီး မချိမဆန့်သေသွားရှာသည်။ ကျွန်တော်လုံးဝ စိတ်ဆင်းရဲပါသည်။ တစ်ဆက်တည်း ကြားရတဲ့ အသံက “ကယ်တော်မူကြပါရှင်၊ ကျွန်မသေရတော့မယ်၊ ကယ်ကြပါရှင်” အသံကုန်အော်နေတာကိုကြားလိုက်ရသည်။ စူးစူးဝါးဝါး ဆက်တိုက်အော်နေတော့ ကျွန်တော်မခံစားနိုင်တော့ပါ။ စောစောက ကြောင်သေတာကို မြင်ထားတဲ့ကရုဏာစိတ်က တိုးလာတယ်။ ဒီတော့ဝင်ကယ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်သည်။

မီးသတ်ရဲဘော်ကို ကျွန်တော်ဝင်မယ်လို့ အချက်ပြလိုက်တော့ သူက ခေါင်းညိတ်ပြတဲ့အပြင် သူကိုင်ထားတဲ့ ရေပိုက်ကိုထောင်ပြီး ကျွန်တော်ဝင်မဲ့လမ်းအတိုင်း ရေပန်းဖြင့် မိုးပေးပါသည်။ ကျွန်တော်ပြေးဝင်ပြီး “ထွက်နဲ့ . . . ထွက်နဲ့” လို့ အော်လိုက်လျှင် “ကျွန်မ ခြေထောက်ကျိုးနေလို့ပါရှင်၊ ကယ်ပါရှင်” လို့ ပြောသံကြားလိုက်ရ၏။ အသံလာရာက အပေါ်ထပ်က။ လှေကားလက်ရမ်းနှင့် လှေကားဆံအချို့မီးစွဲနေတာတွေ ရသော်လည်း ပြေးလက်လိုက်ပါ

သည်။ တွေ့တော့ ကိုယ်ခန္ဓာထွားကျိုင်းသူဖြစ်နေသည်။ မြင်လိုက်တာနဲ့ “ကျွန်တော် မ၊ မနိုင်ဘူး” တွက်မိသည်။ ထားပြီး ကိုယ်လွတ်ရုန်းခဲ့လို့ သူ မီးလောင်သေဆုံးသည်ဆိုသော် ကျွန်တော်တစ်သက်တာမှာ စိတ်ဆင်းရဲ နေရမှာ သေချာပါသည်။ ဒါပေမယ့် သူ့ကိုသယ်ပိုးကယ်တင်နိုင်မယ် မထင်ပါ။ နောက်ဆုံးတော့ ဖြင့်လိုရာဖြစ် နှစ်ယောက်အတူသေလိုက သေစေဆိုပြီး သူ့လက်နှစ်ဘက်ကို ကျောပေါ်မက်ထားခိုင်းပြီး အနီးမှာရှိတဲ့ တိုင်ကို အားပြုပြီး ထလိုက်ပါတယ်။ ကျောပိုးထားလျက် သူ့ကို သယ်ယူပါသည်။ လှေကားအဆင်းမှ စောင်းဆင်းရသည်။ လှေကားသုံးထပ်အကျန်မှာ လေကား ဆံကျိုးကျပြီး ကျွန်တော့် ခြေထောက်က ဝင်သွားပါသည်။ သူက တလိမ့် ကောက်ကွေးအောက်ကျသွားသည်။ နာလိုက်သည်မှာ ကျည်ဆံထိစဉ် ကထက်ပင် ပိုသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ခြေဖျားမှ ဒူးအထိ သွေးတွေရဲရဲတောက်။ ဦးခေါင်း တွင်လည်း ဒဏ်ရာ။ ကျွန်တော် ရုန်းထွက်ပြီး ဆက်ထွက်မည်ပြုသည်။ သို့သော် ထိုအမျိုးသမီးကြီး၏ ခန္ဓာအောက်ပိုင်းသည် ဗလာကျင်းနေပါသည်။

သည်အတိုင်း ဆက်ထွက်မည်ဆိုက သူ့ခန္ဓာ ဗလာကျင်းသော အစိတ်အပိုင်းကို မီးတောက်ဟပ်သော် အကြောများသေသွားနိုင်သည်။ အကြောသေ ဒုက္ခိတဆိုသော် ကယ်တင်ရကျိုးမနပ်။ ဘေးဝန်းကျင်ကို ကြည့် လိုက်သည့်အခါတွင် ကြိုးတန်းပေါ်၌ စောင်တစ်ထည်တွေ့ရ၍ ယူပြီး ရေဆွတ်ရန် ရေရှိနိုင်သောနေရာကို ရှာပါသည်။ တွေ့ရသည်က ရေစည် တစ်ခု။ မီးခိုးများကြောင့် ရေရှိ၊ မရှိ လက်နှိုက်စမ်းလိုက်ရာ ဆူပွက်လူနီးနီး ရေခွေးပူအလောင်ခံလိုက်ရပြန်သည်။ အုတ်ကန်တစ်ခုတွေ့ပြန်သဖြင့် ရေအေး၏ မအေး၏စမ်းသပ်ကာ ရေတွင်လက်ကိုစိမ်ထားလိုက်ပါသည်။ စောင်ကိုလည်းနှစ်ပါသည်။ အချိန်ကမရတော့ အပေါ်မှ ကြမ်းပြင်ပြိုကျနေ ပြီ။ သူ့အောက်ပိုင်းကို စောင်ဖြင့် ပတ်ချိပေး၍ ရွှေ့နည်းအတိုင်း သယ်ပိုး၍ ထွက်ခဲ့သည်။ မီးသတ်ရဲဘော်များက ပိုက်ခေါင်းသုံးလေးခုဆိုင်လျက် ထွက်မည်လမ်းသို့ ရေဖြန်းမိုးပေးထားကြ၏။ ပေါင်းဆယ်မျှသော ထိုခရီးလမ်း က ကျွန်တော့်အတွက် ကန္တာရခရီးပင်။

မီးလောင်ပြင်မှလွတ်ရာရောက်သော် ကြောပေါ်မှ ဝန်ထုပ်ကို မည်သို့ထဲလွှဲပေးလိုက်သည်ကို မသိ။ မြေပေါ်၌ ကျွန်တော်လဲကျသွားပါသည်။

ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရှိ ခွန်အားဟူသမျှ နှုတ်ယူခြင်းခံလိုက်ရသကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး၊ ကျွန်တော်လုံးဝ မလှုပ်နိုင်တော့။ ထို့နောက် အာရုံတို့လွင့်သွားပါသည်။

* * * *

ရက်ပေါင်းမည်မျှ ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီးသည်ကို မသိ။ ကျွန်တော် သတိရ လာသောအခါတွင် ဆေးရုံကုတင်ပေါ်တွင်ဖြစ်သည်။ တွေးမိသည်က ကျွန်တော်သည် လူနာရှင်မရှိသည့် လူနာပါ။ ဘောက်ထော်အိမ်မှ အဖေ၊ အမေကြီးတို့ရိပ်သာဝင်နေသဖြင့် သားအဖြစ်ကို မသိနိုင်။ ကားအသွင်း အထုတ်ကြောင့် နေ့စဉ်ထိတွေ့နေခဲ့သည့် တိုင်စီမောင်းသူလည်း အဝေး ရောက်နေသည်။

သို့သော် သူ့နာပြုဆရာမထံမှတစ်ဆင့် ကြားသိရသည်က မိန်းမငယ် တစ်ယောက်ကို အဖော်ပြုကာ ချိုင်းထောက်ကို အားပြုရသည့် အမျိုးသမီး ကြီးတစ်ဦး ကျွန်တော့်ထံနေ့စဉ် ရောက်သည်တုံ့။ သူက လူနာရှင်အဖြစ် လိုအပ်သမျှ ဆေးဝါးသာမက အစားအသောက်များ ပံ့ပိုးနေသည်တုံ့။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်သည် ထိုအမျိုးသမီးကြီး၏ အသက်ကို ကယ်တင်ခဲ့သည့် အသက် သခင်ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်တုံ့။ ထိုအမျိုးသမီးကြီး၏ ရုပ်သွင်ကမူ ကျွန်တော့်အာရုံ၌ မထင်ပါ။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖြစ်နှင့်သာ ကယ်တင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သည်စေတနာစကားသည် သစ္စာပေတည်း။ သည်အတွက် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်မခံယူလိုပါ။ သို့ကြောင့် ဒုက္ခိတဆီသို့ မလာတော့ပါရန် တောင်းပန်စကားတစ်ဆင့်ပြောပေးစေလိုက်ပါသည်။

* * * *

ဦးခေါင်းတွင်ရခဲ့သော ဒဏ်ရာသည်ချုပ်ပြီး၊ ပတ်တီးစည်းပြီး အခြေ အနေ၌ နေသာပါသည်။ ဒူးအောက်ခြေဖျားတိုင်ရခဲ့သော ဒဏ်ရာသည် ပေါင်နှင့်ခြေသလုံး လုံးပတ်အရွယ်တတန်းတည်းဖြစ်သည်အထိ ယောင်ယမ်း နေခဲ့သဖြင့် ဒဏ်ရာသည် မလျော့သေး။ ထိုဒဏ်ရာများကြောင့်ဟုထင်သည်။ ကိုယ်ပူရှိန်ရှိနေဆဲ။ အပူချိန်တစ်ရာကျော်မြဲကျော်နေသည်။ အာရုံငါးပါးတို့ ထင်တစ်ချက်၊ မထင်တစ်ချက်။ သောက်နေရသော ဆေးတို့၏ အာနိသင် ပါဟန်တူသည်။ မျက်ခွံတို့သည် အစဉ်သဖြင့်လေးနေ၏။

ကျွန်တော့်အကြားအာရုံတွင် စကားပြောသံတွေ ကြားလာပါသည်။

အိမ်ထဲမှာတို့ကိုမူမသိ၊ အဝေခွဲခွဲ၊ ဆက်၍ပြောလာသည့်စကားတို့ကို စူးစိုက်မိလာသည်။

“အမေ့ကို ကယ်တာသည်သူငယ်ပဲ သမီး၊ သတင်းစာထဲက ဓာတ်ပုံနဲ့တိုက်ကြည့်ပေါ့ကွယ်” အနားမှ ပြောသံကို ကြားရပါသည်။ ထို့နောက်...

“သူ... သူ... ဟုတ်တယ် အမေ၊ သူတို့ကိုမောင်ပါ။ တွေ့မယ့် တွေ့တော့ သမီးရှာနေတဲ့သူတွေကို သားရွှေအိုးထမ်းလာတာမြင်ရတဲ့ ဆုလက်မျိုးပါ အမေရယ်”

အားရဝမ်းသာပြန်ပြောသောလေသံကို ဆက်ကာကြားရပါသည်။ သည်အသံကတော့ ကျွန်တော့်တစ်သက်တာတွင် မည်သည့်အခါတွင်မျှ မေ့ပျောက်မည်မဟုတ်သည့် မရည်မွန်၏ အသံပင်။ မရည်မွန်၏အသံသည် ကျွန်တော်ကို ကျင့်စက်ဖြင့်တို့လိုက်သည့်နယ် တုန်လှုပ်သွားပါသည်။ ကျွန်တော်ထံသို့ သူမည်ကဲ့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသနည်း။

မကြာလိုက်ပါ။ သူလက်ကလေးတစ်ဘက်သည် ကျွန်တော့်လက်ပေါ်သို့အုပ်မိုးကာ ညင်သာစွာ ဆုပ်နယ်နေပါသည်။

“ကိုမောင်”

ကျွန်တော်နား၊ နားသို့ကပ်ကာ ခေါ်လိုက်ပါပြီကော။ ကျွန်တော်သည် လေးလံနေသော မျက်ခွံအား တဖြည်းဖြည်းပင့်တင်ကာ သူတို့ကြည့်လိုက်ရာ မျက်လုံးအိမ်တွင် မျက်ရည်တို့ပြည့်နေလျက်က ကျွန်တော်မျက်ဝန်းကို မျှော်လင့်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

“ကိုမောင်၊ မွန်ကို မတွေ့ချင်တော့ဘူးလားဟင်”

မည်ကဲ့သို့ ပြန်ပြောရမည်မသိ၊ ကျွန်တော့်မျက်ခွံတို့သည် လေး၍ လာသဖြင့် ပြန်၍မွေးမှိတ်သွား၏။ ရင်ထဲတွင်မူ ကြေကွဲစွာဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သနားစိတ်သည် ဖုံးကွယ်ခြင်းမပြုနိုင်တော့။ သူသည် ကျွန်တော့်ရင်ဘတ်ပေါ်သို့ မျက်နှာအပ်ကာ ငိုကြွေးနေပါတော့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်လက်တစ်ဘက်သည် အလိုအလျောက် သူ့ခေါင်းလေးကို ယုယစွာ ပွတ်သပ်နေမိတော့၏။ ကျွန်တော်၏ စိတ်အစဉ်တို့သည် ရေတန်သာကြာတော့၍ လှေငယ်တစ်စီးနှင့်တပြိုင်နိမ့်ရွေ့လျော့နေပါသည့်နှယ် ကြည်နူး

နေပါသည်။ မရည်မွန်သည် အေးမြပြီး အမွှေးနံ့သာပါသော ပုဝါငယ်ဖြင့် ကျွန်တော်မျက်နှာကို သန့်စင်ပေးသဖြင့် လန်းလာပါသည်။

“ကိုမောင်အနာတွေပျောက်ရင် ထွက်ပြေးဦးမှာလား”

ကျွန်တော့်ကိုပြုစုရင်း မေးပါသည်။ အတန်ငယ်ဆိုင်းငံ့နေပြီးနောက်...

“အင်း”

သည်သို့ဖြေလိုက်သောအခါတွင် သူ့မျက်နှာကလေးသည် တိမ်ဖုံးသော လနယ်ညှိုးငယ်မျှောတော့သွားပါသည်။ ကျွန်တော် စိတ်လှုပ်ရှားသွား၏။

“ဒီတစ်ခါ ပြေးမှာကတော့”

ကျွန်တော် ရပ်ဆိုင်းထားလိုက်ပြန်၏။ နောက်... သူနဖူးပေါ်သို့ ကျွန်တော်လက်ညှိုးထောက်ပြီး...

“သူ့ဆီကိုပါ”

လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ပြောလိုက်ပါသည်။

သူ့မျက်နှာသည် ညှိုးရာမှ လင်းလက်သွားပြန်ကာ နှုတ်မှပွင့်လန်းလာသော သူ့အပြုံးပန်းသည် ကျွန်တော့်အတွက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အလှဆုံးပန်းပါတည်း။

(မှတ်ချက်။ ။ ရည်ညွှန်းသူတစ်ဦး၏ ရင်တွင်းဝေဒနာသည် ဖြေသိမ့်ရာ ဖြစ်ပါစေသော်။)

* * * *

ကျော်ဇင်ဝင်း